

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

XXI B:11

SOSIAALIHUOLTOTILASTON VUOSIKIRJA

SOCIALVÅRDSSTATISTISK ÅRSBOK

*STATISTICAL YEARBOOK OF
SOCIAL WELFARE*

1967

HELSINKI 1969

FI 21

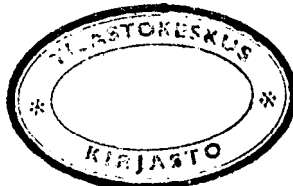
SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND
XXI B:11

SOSIAALIHUOLTOTILASTON VUOSIKIRJA

SOCIALVÅRDSSTATISTISK ÅRSBOK

STATISTICAL YEARBOOK OF
SOCIAL WELFARE

1967

HELSINKI 1969

23891

Alkusanat

Sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalipoliittinen tutkimusosasto saattaa täten julkisuuteen maamme sosiaalihuoltotoimintaa vuonna 1967 koskevan selonteon, joka sisältyy Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XXI.

Vuosikirja on toimitettu pääasiassa samojen periaatteiden mukaan kuin edelliset. Julkaisun taulukoiden lukua on lisätty, mm. liitteeksi on laadittu yhteenveto kuntien menoista koko sosiaalisten tehtävien päaluokassa.

Vuoden 1967 alussa tapahtuneissa kuntien hallinnollisissa muutoksissa lisääntyi kaupunkien ja kauppaloiden väkiluku 73 000 asukkaalla. Uusina kauppaloina aloittivat Kankaanpää, Suonenjoki, Haapajärvi ja Oulainen. Paraisten mlk, Porin mlk, Maarian, Uskelan, Vanajan, Lappeen ja Angeliemen kunnat lakkautettiin. Nämä muutokset on otettava huomioon verrattaessa kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien tietoja edellisen vuoden vastaaviin lukuihin.

Kuntakohtaisia tietoja useimmista vuosikirjan sisältämistä tilastoista on käytettävissä sosiaalipoliittisessa tutkimusosastossa.

Julkaisun toimitustyön on hoitanut vt. yliaktuaari **Kyllikki Korpi**.

Helsingissä kesäkuussa 1969

Förord

Social- och hälsovårdsministeriets socialpolitiska forskningsavdelning bringar härmed till offentligheten en redogörelse för socialvårdsverksamheten i landet under år 1967, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Årsboken har redigerats huvudsakligen enligt samma principer som de föregående. Antalet tabeller i publikationen har ökats, bl.a. som bilaga har uppgjorts en sammanställning angående kommunernas utgifter i hela huvudtiteln av de sociala uppgifterna.

I de förändringar som skett i början av år 1967 i kommunernas förvaltning ökades städernas och köpingarnas folkmängd med 73 000. Som nya köpingar började Kankaanpää, Suonenjoki, Haapajärvi och Oulainen. Pargas lk., Björneborgs lk., S:t Marie, Uskela, Vanaja, Lappee och Angeliemi kommuner upphördes. Dessa förändringar bör beaktas vid en jämförelse av städernas, köpingarnas och landskommunernas uppgifter med motsvarande uppgifter under föregående år.

Kommunala uppgifter om de flesta statistiker, publicerade i årsboken, finnes tillgängliga på socialpolitiska forskningsavdelningen.

Redigeringen av publikationen har omhändertagits av tf. överaktuarien **Kyllikki Korpi**.

Helsingfors i juni 1969

Annikki Suviranta

Kyllikki Korpi

Sisälllys

	<i>Teksti</i>	Sivu
	Alkusanat	3
I.	Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja huoltolaitokset	5
II.	Huoltoapu	8
III.	Lastensuojelu	
	Valtionapua saaneet lastentarhat ..	21
	Kunnallinen lastensuojelu	23
	Lastenkodit	36
	Koulukodit	40
	Avoliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonta	44
	Elatusavun ennakot	49
IV.	Kunnalliset kodinhoitajat	51
V.	Vajaamielislaitokset	55
VI.	Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaisten huolto	60
	Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltolat	69
	Työlaitokset	72
VII.	Kunnallisen sosiaalihuollon kustannukset	74
VIII.	Sosiaaliavustukset	
	Äitiysavustukset	90
	Lapsilisät	91
	Perhelisät	94
	Erytyislapsilisät	97
	Lapsiperheiden asumistuki ja perheen-asuntoavustus	99
	Ammattiopintoavustukset	101
	Invalidihuolto	103
	Invalidiraha	105
	Toipilasraha	106
	Sotilasavustukset	107
	Kansaneläkevakuutus	109
	Sairausvakuutus	112
	Englanninkielinen katsaus ja selityksiä	115

Tauluja

I.	Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset ..	3
II.	Huoltoavun avustustapakukset ja avunsaajat	4
III.	Huoltoavun eri avustusmuodot	6
IV.	Lastensuojelulapset	7
V.	Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet	8
VI.	Valtion varoista suoritettujen erilaisen avustusten ja lisien lukumäärä	9
VII.	Kuntien sosiaalihuollon menot	10
VIII.	Kuntien sosiaalihuollon tulot	14
IX.	Kunnalliskotien menot ja tulot	16
X.	Kunnallisten lastenkotien menot ja tulot	18
XI.	Yhdistelmä kuntien sosiaalisten tehtävien kustannuksista	20

Innehåll

	<i>Text</i>	Sid.
	Förord	3
I.	Den kommunala socialvårdens administration och vårdanstalter	5
II.	Socialhjälpens	8
III.	Barnskyddet	
	Destatsunderstödda barnträdgårdarna ..	21
	Det kommunala barnskyddet	23
	Barnhemmen	36
	Skolhemmen	40
	Tillsynen över barn födda utom äktenskap	44
	Förskott på underhållsbidrag	49
IV.	De kommunala hemvårdarinnorna ..	51
V.	Anstalterna för psykiskt efterblivna ..	55
VI.	Vården av personer, som missbrukar berusningsmedel, samt lösdrivarvård ..	60
	Vårdanstalter för personer, som missbrukar berusningsmedel	69
	Arbetsinrättningarna	72
VII.	Den kommunala socialvårdens kostnader	74
VIII.	Sociala bidrag	
	Moderskapsunderstöden	90
	Barnbidragen	91
	Familjebidragen	94
	Specialbarnbidragen	97
	Barnfamiljernas bostadsbidrag och familjebostadsunderstöden	99
	Understöden för yrkesstudier	101
	Invalidvården	103
	Invalidpenningen	105
	Konvalescentpenningen	106
	Militärunderstöden	107
	Folkpensionsförsäkringen	109
	Sjukförsäkringen	112
	Engelsk resumé och förklaringar	115

Tabeller

I.	Den kommunala socialvårdens organisation och anstalter underlydande socialnämnderna	3
II.	Socialhjälpens understödsfall och understödstagare	4
III.	Socialhjälpens olika vårdformer	6
IV.	Barnskyddsbarren	7
V.	På socialnämnderna underlydande anstalter intagna	8
VI.	Antalet av statens medel utdelade olika understöd och bidrag	9
VII.	Den kommunala socialvårdens utgifter	10
VIII.	Den kommunala socialvårdens inkomster	14
IX.	Kommunalhemmens utgifter och inkomster	16
X.	De kommunala barnhemmens utgifter och inkomster	18
XI.	Sammanställning av kostnaderna för kommunernas sociala uppgifter ..	20

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja huoltolaitokset

Sosiaalihuollon hallinto. Lakimääräistä sosiaalihuoltotoimintaa varten maa oli v. 1967 jaettu 536 huoltoyhdyskuntaan, joista 47 oli kaupunki- ja 27 kauppalakuntia. Sosiaalihuollon paikallista hallintoa varten melkein kaikissa kunnissa oli sosiaalilautakunta, vain 15 maalaiskunnassa kunnan hallitus hoiti sosiaalilautakunnan tehtävät. V:n 1967 päättyessä eri kuntien sosiaalilautakunnat toimivat seuraavan laajuisina.

Sosiaalilautakunta Socialnämnden	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
jakamaton — odelade	13	344	357
2-osastoinen — med 2 avdelningar	49	102	151
useampiosastoinen — med flere avdelningar	12	1	13
Ei sosiaalilautakuntaa — Ingen socialnämnd	—	15	15
Yhteensä — Summa	74	462	536

I. Den kommunala socialvårdens administration och vårdanstalter

Socialvårdens administration. För den lagstadgade socialvårdsverksamheten var landet år 1967 indelat i 536 vårdsamhällen, av vilka 47 var stadskommuner och 27 köpingar. För socialvårdens lokala förvaltning fanns nästan i varje kommun en socialnämnd, endast i 15 landskommuner omhändertog kommunalstyrelsen socialnämndens åligganden. I slutet av år 1967 fungerade socialnämnderna i de olika kommunerna i följande omfattning.

Helsingissä, Turussa ja Porissa on kaksi erillistä lautakuntaa, huolto- ja lastensuojelulautakunnat sekä Helsingissä lisäksi lastentarhainlautakunta. Ylempänä esitettyssä ryhmityksessä nämä sisältyvät useampiosastosiin sosiaalilautakuntiin.

I Helsingfors, i Åbo och i Björneborg fanns det 2 särskilda nämnder, vård- och barnskyddsnämnden samt i Helsingfors därtill barnträdgårdsnämnden. I ovanstående tabell ingår dessa i socialnämnder med flere avdelningar.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar				Maalaiskunnat Landskommuner				Koko maa Hela landet
	Kuntia, joissa asukasluku Antal kommuner, i vilka antal invånare								
	—3999	4000— 5999	6000— 9999	10000—	—3999	4000— 5999	6000— 9999	10000—	
Vain sosiaalijohtaja — Endast socialdirektör	—	1	4	17	—	—	1	5	28
Vain sosiaalisihteeri — Endast socialsekreterare	1	5	11	10	113	79	97	48	364
Sekä sosiaalijohtaja että sosiaalisihteeri — Både socialdirektör och socialsekreterare	—	—	—	21	—	—	—	2	23
Sosiaalitarikkailija — Socialinspektör .	—	6	13	48	1	14	67	50	199
	Sosiaalitarikkailijoiden Juku — Antal socialinspektörer								
V. — År 1967	—	6	14	430	2	14	71	90	627
1966	1	4	14	403	—	13	65	91	591

Sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain mukaan täytyy kunnassa, jonka asukasluku on yli 4 000, olla joko sosiaalisihtööri tai sosiaalijohtaja. V. 1967 oli 387 kunnassa sosiaalisihtööri ja 51 kunnassa sosiaalijohtaja. Sosiaalitarkkailijoita oli 199 kunnassa. Edellisellä sivulla olevasta asetelmasta selviää, minkä suuruisissa kunnissa oli näitä virkailijoita.

Sosiaalitarkkailijoiden luku oli koko maassa yhteensä 627. Maalaiskuntia, joissa oli sosiaalitarkkailija, oli 132. Näistä 104 kunnassa oli yksi tarkkailija, 25 kunnassa kaksi, kahdessa kunnassa 3 ja yhdessä 17 tarkkailijaa. Kaupunki- ja kauppalakunnista 67:ssä oli tarkkailija, näistä 26 oli palkannut yhden tarkkailijan, 18:ssa oli tarkkailijain luku 2—3, 10:ssä 4—5 ja 11:ssä vähintään 10. Ilman sosiaalitarkkailijaa oli 330 maalaiskuntaa ja 7 kaupunki- ja kauppalakuntaa.

Huoltolaitokset. *Kunnalliskoteja* tai kunnallisia vanhainkoteja oli v. 1967 397 kunnassa yhteensä 416 erillistä laitosta. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 339 kunnassa sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 58:ssä. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli osallisina 170 kuntaa.

Maan kaikista kunnista 509:llä eli 95 %:lla oli selontekovuonna oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 18 kunnalla oli sopimukseenmukainen oikeus saada sijoittaa hoidettaviaan toisen kunnan kunnalliskotiin, oli maan 536 kunnasta 527 eli 98 % huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Vuoden lopussa oli 312 kunnan kodeissa erityinen sairaosasto ja 48:ssa mielisairasosasto. Osastot jakaantuivat seuraavasti, kun saman kunnan alueella sijaitsevat laitokset on katsottu yhdeksi kunnalliskodiksi.

	Kunnalliskoteja, joissa oli Kommunahem med		yleinen ja sairaos. allmän och sjukavd.	yl., sairas- ja mielisair.os. allm., sjuk- och sinnessjukavd.	yl. ja mielisair. os. allm. och sinnessjukavd.	Kunnalliskoteja yhteensä Kommunahem inalles
	vain yleinen os. endast allmän avd.	vain sairaosasto endast sjukavd.				
Kaupungit ja kauppalat						
Städer och köpingar	10	1	59	3	—	73
Maalaiskunnat— Landskommuner	67	1	211	37	8	324
Yhteensä — Summa	77	2	270	40	8	397
V. — År 1966	74	2	266	50	9	401

Enligt lagen om socialvårdens förvaltning bör i varje kommun, vars invånarantal överstiger 4 000, finnas en socialsekreterare eller en socialdirektör. År 1967 fanns det i 387 kommuner en socialsekreterare och i 51 kommuner en socialdirektör. I 199 kommuner fanns det socialinspektörer. Av föregående sammanställning framgår storleken av de kommuner, i vilka sådana anställda förekom.

Antalet socialinspektörer steg i hela landet till 627. Antalet landskommuner, i vilka det fanns socialinspektör, var 132. Av dessa fanns i 104 kommuner en inspektör, i 25 kommuner två, i två kommuner 3 och i en kommun 17 inspektörer. Av stads- och köpingskommunerna fanns inspektör i 67, av dessa hade 26 avlönat en inspektör, 18 kommuner hade 2—3, 10 kommuner 4—5 och 11 kommuner minst 10 inspektörer. Utan inspektör var 330 landskommuner och 7 stads- och köpingskommuner.

Vårdanstalterna. *Kommunalhem* eller kommunala ålderdomshem fanns år 1967 i 397 kommuner inalles 416 skilda anstalter. Av kommunalhemmen var 339 sådana, som tillhörde en kommun och 58 sådana, som tillhörde två eller flere kommuner. Av de sistnämnda var 170 kommuner delaktiga.

Av landets alla kommuner hade under redogörelseåret 509 eller 95 % antingen eget kommunalhem eller andel i sådant. Då därtill 18 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina vårdtagare i annan kommuns kommunalhem, hade 527 av landets 536 kommuner eller 98 % dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt kommunalhemsvård för dem, som var i behov därav.

I slutet av året fanns det på 312 kommunershem särskild sjukavdelning och på 48 sinnessjukavdelning. Avdelningarna fördelade sig på följande sätt, när anstalterna inom samma kommuns område betraktas som ett kommunalhem.

Vuoden kuluessa mielisairasosastojen luku on vähentynyt yhdellätoista ja sairasosastojen luku kuudella. Kunnalliskotien vahvistettu hoitopaikkaluku käy selville seuraavasta osastoittain.

Under året har antalet sinnessjukavdelningar minskat med elva och antalet sjukavdelningar med sex. Det fastställda antalet vårdplatser i kommunalhemmen framgår av följande sammanställning avdelningsvis.

	Yleinen os. Allmän avd.	Sairasos. Sjukavd.	Mielisairasos. Sinnessjukavd.	Hoitopaikkoja yh teensä Vårdplatser inalles
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	6 450	2 752	117	9 319
Maalaiskunnat — Landskommuner	10 163	4 976	1 179	16 318
Yhteensä — Summa	16 613	7 728	1 296	25 637
V. — År 1966	16 199	7 667	1 485	25 351

Helsingin kaupungin omistama Koskelan sairaskoti, jossa on 921 hoitopaikkaa ei sisälly edellä esitettyihin lukuihin.

Yksityisiä vanhainkoteja oli 143 ja niissä 4 842 hoitopaikkaa.

Sosiaalilautakunnan alaisia *työtupia* oli kaikkiaan 11 kaupungissa.

Lastensuojelulaitosten lukumäärä selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Det av Helsingfors stad ägda Forsby sjukhemmet med 921 vårdplatser ingår icke i ovan nämnda tal.

Det fanns 143 privata ålderdomshem och på dessa 4 842 vårdplatser.

Arbetsstugor underlydande socialnämnden fanns inalles i 11 städer.

Barnskyddsanstalternas antal framgår av följande sammanställning.

	Kunnan omia Kommunens egna			Kunnan tukemia Av kommunen understödda			Ilman kunnan tukea Utän understöd av kommunen	
	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Hoitopaik- koja Antal vård- platser	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Hoitopaik- koja Antal vård- platser	Laitosten luku Antal anstalter	Hoitopaik- koja Antal vård- platser
Lastenkoteja — Barnhem .	77	127	3 225	21	68	855	49	919
Lastentarhoja — Barnträd- gårdar	54	254	18 130	49	104	4 475	140	4 714
Lastenseimiä — Barnkrub- bor	37	134	3 813	14	35	1 014	8	137
Laajennettuja lastenseimiä Utvidgade barnkrubbor	20	30	1 100	26	30	895	19	429

Lastenseimet on tarkoitettu 3 vuotta nuoremille, ja laajennetut lastenseimet ovat päiväkoteja 7 vuotta nuoremille. Valtionapua saaneista lastentarhoista ja lastenkodeista tehdään tarkemmin selkoa sivuilla 21 ja 36.

Vielä on mainittava, että kunnallisia koulukoteja oli Turussa ja Porissa kummassakin yksi. Lisäksi oli Kotkassa epäsosiaalisten lasten eristyslaitos.

Vajaamielislaitoksia selostetaan sivulla 55.

Barnkrubborna är avsedda för barn under 3 år och de utvidgade barnkrubborna är daghem för barn under 7 år. En närmare redogörelse över de barnträdgårdar, som åtnjuter statsunderstöd, och barnhemmen, lämnas på sid. 21 och 36.

Ännu må nämnas, att det både i Åbo och Björneborg fanns ett kommunalt skolhem. Dessutom fanns i Kotka en isoleringsanstalt för asociala barn.

För *anstalter för psykiskt efterblivna* redogöres på sid. 55.

II. Huoltoapu

V:sta 1955 lähtien on huoltoaputilastossa paitsi jokainen yksinäinen avunsaaja myös jokainen koossa oleva perhe kokonaisuudessaan käsitelty erillisenä tilastoyksikkönä. Huolimatta siitä, onko saman perheen useammalle eri jäsenelle myönnetty avustusta, muodostaa perhe sellaiseenaan yhden avustustapauksen. Erimuotoisten ja erisuuruisten perhekuntien luku ja osuus huoltoapua saaneiden joukossa saadaan täten täsmällisesti valaistuksi samoin kuin myös huoltoavun vaikutuspiiri koko laajuudessaan. Aikaisempaa henkilöperiaatetta noudatettaessa saatiin lasketuksi vain suoranaisesti avustettujen henkilöiden ja perheen päämiehelle myönnetystä kotiaavustuksesta osallisten perheenjäsenen luku; nyt perheenjäsenet on laskettu kuuluviksi huoltoavun vaikutuspiiriin siinäkin tapauksessa, että joku perheenjäsenistä on saanut esim. vain laitoshoidoa.

Seuraavassa selonteossa *avustustapaus* tarkoitaa yksinäistä avunsaajaa tai avustettua perhettä.

Tiedot avustustapauksista perustuvat, osittain koko aineistosta käsin laskemalla saatuihin tietoihin, osittain otokseen. Koko aineistoon perustuvat kuntakohtaiset tiedot on laskettu avustustapauksista vain perhetyypin ja avustumuodon mukaan sekä avunsaajain ja heidän perheenjäsentensä lukumääristä. Yksinomaan kunnalliskoti- ja mielisairaalahoidoa saaneet avustustapaukset on käsitelty erikseen.

Huoltoapua koskevan vuositilaston ulkopuolelle on ollut tarkoitus jättää sellaiset kunnalliskodeissa hoidetut, jotka ovat kokonaan itsemaksavia, HaL 22 §:n perusteella laitokseen otettuja. Kun tätä ns. itsemaksavan käsitettä tulkitaan kunnissa eri tavoin, on vuodesta 1965 lähtien pyydetty kuntia lähettämään tilastolomakkeet kaikista kunnalliskodeissa hoidetuista. Kuntien antamien tietojen mukaan vuoden 1967 tilastoon sisältyisi itsemaksavia 10 423 tapausta.

II. Socialhjälp

Fr.o.m. år 1955 har i socialhjälpstatistiken förutom varje ensamstående understödstagare även varje sammanboende familj behandlats som en särskild statistisk enhet. Oberoende av, om flere medlemmar av samma familj erhållit understöd, bildar familjen som sådan bara ett understödsfall. Sålunda kan familjerna noggrant fördelas efter sammansättning och storlek samt dessa gruppers andel av samtliga, som erhållit socialhjälp, belysas likasom hela omfattningen av socialhjälpens verkningsområde. Tidigare kunde man endast uträkna antalet direkt understödda personer samt beträffande dem, som erhållit hemunderstöd, antalet delaktiga familjemedlemmar; nu har familjemedlemmarna räknats som delaktiga av socialhjälpens även i de fall, då någon familjemedlem erhållit t.ex. endast anstaltsvård.

I följande redogörelse avses med *understödsfall* ensamstående understödstagare eller familj, som åtnjutit understöd.

Uppgifterna om understödsfallen grundar sig delvis på resultat, som erhållits genom manuella beräkningar av hela materialet och delvis på urval. Endast över understödsfallen fördelade enligt familjetyp och understödsform har man sammanställt kommunala uppgifter, som baserar sig på det totala materialet. Likaledes finns det kommunala uppgifter angående antalet understödstagare och deras familjemedlemmar. Understödsfall, som har fått enbart vård i kommunalhem eller på sinnessjukhus har bearbetats skilt för sig.

Avsikten har varit att lämna sådana, i kommunalhemmen vårdade, vilka helt och hållet varit självbetalande och vilka intagits enligt § 22 i lagen om socialhjälp, utanför årsstatistiken angående socialhjälpens. Då begreppet »självbetalande» uppfattats i kommunerna på olika sätt, har sedan år 1965 uppmanats kommunerna att sända statistikblanketter för alla på kommunalhemmen vårdade. Enligt uppgifterna från kommunerna år 1967 skulle det i statistiken ingå 10 423 självbetalande fall.

Aineiston käsittelyssä on noudatettu samoja periaatteita kuin aikaisemminkin ja otokseen on poimittu joka viides tapaus.

Avustustapausten luku. Avustustapauksia oli kaikkiaan 159 472. Yksinomaan kunnalliskotihoidon saaneita tapauksia oli 30 077 ja mielisairaalatapauksia 13 447.

Seuraavassa, avustustapausten perhetyypin kuvaavassa asetelmassa kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset eivät ole mukana.

Vid bearbetningen av materialet har man följt samma principer som tidigare och vart femte fall har uttagits för urvalet.

Antal understödsfall. Antalet understödsfall var 159 472. Antalet understödsfall, som har fått enbart vård i kommunalhem var 30 077 och antalet sinnessjukhusfall 13 447.

I följande sammanställning, i vilken redogöres för understödsfallens familjetyper, är inte kommunalhems- och sinnessjukhusfall medtagna.

Perhetyppi — Familjetyper	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
<i>Yksinäiset miehet — Ensamma män</i>						
ilman lapsia — utan barn	21 004	31.5	11 612	23.6	32 616	28.1
lapsia huollettavana — med barn	251	0.4	369	0.8	620	0.5
<i>Yksinäiset naiset — Ensamma kvinnor</i>						
ilman lapsia — utan barn	19 713	29.5	10 479	21.3	30 192	26.0
lapsia huollettavana — med barn	7 169	10.7	5 667	11.5	12 836	11.1
<i>Avioparit — Giftna par</i>						
ilman lapsia — utan barn	6 305	9.5	5 577	11.3	11 882	10.3
lapsia huollettavana — med barn	12 297	18.4	15 360	31.2	27 657	23.9
<i>Yksinäisiä lapsia — Ensamma barn</i>	27	0.0	118	0.3	145	0.1
Kaikkiaan — Samtliga	66 766	100.0	49 182	100.0	115 948	100.0
V. — År 1966	60 951		52 671		113 622	

Yllä mainituista 115 948 avustustapauksesta 35.5 % oli perheitä, joilla oli lapsia huollettavana. Maalaiskunnissa avustustapauksista oli suhteellisesti enemmän lapsiperheitä, 43.5 %, kuin asutuskeskuksissa, 29.5 %. Yksinäisiä avunsaajia oli kaikista avustustapauksista yli puolet eli 54.2 %. Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksista vain 2.0 %:lla oli lapsia huollettavana.

Kun 16 vuotta täyttäneitä ja heidän aviopuolisojaan oli yhteensä 203 394 ja lapsia avustetuissa perheissä 116 328 sekä yksinäisiä lapsia 145, kuului huoltoavun vaikutuspiiriin kaikkiaan 319 867 henkilöä eli 6.9 % henkikirjoitetusta väkiluvusta. Jos kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset jätetään huomioon ottamatta oli henkilöluku 269 971 eli 5.8 % väestöstä.

Av de ovan nämnda 115 948 understödsfallen utgjorde 35.5 % familjer, som hade barn att försörja. Bland landskommunernas understödsfall fanns det relativt taget mera barnfamiljer, 43.5 %, än i bosättningscentra, 29.5 %. Över hälften eller 54.2 % av alla understödsfall utgjordes av ensamstående understödstagare. Av kommunalhems- och sinnessjukhusfallen hade enbart 2.0 % barn att försörja.

Då hela antalet understödstagare över 16 år inklusive makar utgjorde 203 394 och antalet barn i de understödda familjerna 116 328 samt ensamstående barn 145, omfattade socialhjälpens verksamhetsområde inalles 319 867 personer eller 6.9 % av hela den mantalsskrivna befolkningen. Om kommunalhems- och sinnessjukhusfallen utelämnas, var antalet personer 269 971 eller 5.8 % av befolkningen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty lääneittäin avustustapausten luku sekä avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenjäsenten luku. Nämä tiedot on laskettu kunnittain.

Av följande tabell framgår antalet understödsfall länsvis och antalet understödstagare jämte antalet familjemedlemmar i familjer, som erhållit understöd. Dessa uppgifterna har räknats kommunalvis.

Avustustapausten sekä avunsaajain ja perheenjäsenten luku lääneittäin — Antal understödsfall samt understödstagare och familjemedlemmar länsvis

Lääni — Län	Avustustapauksia kaikkiaan Understödsfall inalles			Ilman k-kotia ja mielisair. Utan kom- munalhem o. sinnes- sjukhus	Avunsaajia ja perheen- jäseniä kaikkiaan Understödsstagare o. familje- medlemmar inalles			% väes- töstä av be- folk- ningen	Ilman k-kotia ja mielisair Utan kommunalhem o. sinnessjukhus	% väes- töstä av be- folk- ningen
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa		Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa			
Uudenmaan — Nylands	30 144	7 712	37 856	30 728	50 007	15 058	65 065	6.8	57 152	5.9
Turun-Porin — Åbo- Björneborgs	10 992	9 536	20 528	13 986	19 086	17 636	36 722	5.4	29 306	4.3
Ahvenanmaa — Åland .	167	254	421	202	281	324	605	2.9	331	1.6
Hämeen — Tavastehus .	11 848	8 108	19 956	14 029	21 633	15 394	37 027	6.0	30 396	4.9
Kymen — Kymmene . .	6 627	3 960	10 587	7 153	11 971	7 183	19 154	5.5	15 281	4.4
Mikkelin — S:t Michels .	2 124	5 846	7 970	5 462	4 654	12 173	16 827	7.3	14 027	6.1
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 355	6 119	7 474	5 074	2 725	14 162	16 887	8.5	13 968	7.0
Kuopion — Kuopio . . .	3 457	6 313	9 770	6 929	7 088	14 681	21 769	8.1	18 579	6.9
Keski-Suomen — Mellersta Finland	2 339	6 284	8 623	5 978	4 988	14 332	19 320	7.8	16 223	6.6
Vaasan — Vasa	4 629	8 387	13 016	8 425	9 293	18 015	27 308	6.1	21 794	4.9
Oulun — Uleåborgs	5 023	10 720	15 743	11 700	10 939	28 355	39 294	9.3	34 506	8.2
Lapin — Lapplands . . .	3 147	4 381	7 528	6 282	6 196	13 693	19 889	9.1	18 408	8.4
Koko maa — Hela landet	81 852	77 620	159 472	115 948	148 861	171 006	319 867	6.9	269 971	5.8
Helsinki — Helsingfors .			23 562	20 494			36 785	7.1	33 505	6.5
Tampere — Tammerfors			5 248	4 367			9 620	6.5	8 689	5.9
Turku — Åbo			5 912	5 099			9 723	6.8	8 865	6.2

Avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä kokonaisluvusta 46.5 % tuli kaupunkien ja kauppaloiden ja 53.5 % maalaiskuntien osalle. Kutakin 100 henkikirjoitettua asukasta kohden heitä oli kaupungeissa ja kauppalloissa 6.8 sekä maalaiskunnissa 7.0. Huoltoavun vaikutuspiiri oli laajin Oulun, Lapin, Pohjois-Karjalan sekä Kuopion lääneissä.

Koska eri kuntien vastaavat suhdeluvut huomattavasti poikkeavat maan keskimääräisistä luvuista, on seuraavassa taulukossa esitetty, miten yksityiset maalaiskunnat eri lääneissä avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä suhteelliseen lukuun nähden poikkeavat vastaavien läänien keskiluvuista.

Av hela antalet understödstagare jämte familjemedlemmar kom 46.5 % på städernas och köpingarnas andel och 53.5 % på landskommunernas andel. Per 100 mantalsskrivna invånare fanns det 6.8 fall i städer och köpingar och 7.0 fall i landskommuner. Mest omfattande var socialhjälpens verkningssområde i Uleåborgs, Lapplands, Norra Karelen samt Kuopio län.

Då motsvarande proportionstal för de olika kommunerna i landet avsevärt avviker från hela landets medeltal, har i följande tabell redogjorts för, huru de enskilda kommunernas proportionsstal i olika län avviker från medeltalen för motsvarande län.

Avunsaajia ja heidän perheenjäseniään prosentteina eri kuntien asukasluvusta — Antal understöds-
tagare och deras familjemedlemmar i procent av folkmängden i de olika kommunerna

Läni — Län	Kuntien luku, joissa avunsaajia ja heidän perheenjäseniään asukaslukuun verraten oli %:ina Antal kommuner, i vilka understödstagarna och deras familjemedlemmar i proportion till folkmängden utgjorde i %												Yh- teensä Sum- ma
	—3	3—3.9	4—4.9	5—5.9	6—6.9	7—7.9	8—8.9	9—9.9	10— 10.9	11— 11.9	12— 13.9	14—	
<i>Maalaiskunnat —</i>	<i>Kaikki avustustapaukset — Alla understödsfall</i>												
<i>Landskommuner</i>	45	49	62	75	62	65	42	21	21	10	5	5	462
Uudenmaan — Nylands ...	—	3	5	12	9	3	1	—	—	—	—	—	33
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	11	24	22	25	14	3	1	—	—	—	—	—	100
Ahvenanmaa — Åland	13	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Hämeen — Tavastehus	4	2	8	12	10	6	4	2	—	—	—	—	48
Kymen — Kymmene	3	4	10	6	3	—	—	—	—	—	—	—	26
Mikkelin — S:t Michels ...	—	—	—	4	5	12	3	2	—	—	—	—	26
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	—	—	—	—	1	4	5	3	5	—	—	—	18
Kuopion — Kuopio	—	—	—	—	2	6	9	2	4	1	1	—	25
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1	—	1	2	4	6	9	6	1	—	—	1	31
Vaasan — Vasa	13	12	13	8	10	8	3	—	1	1	—	—	69
Oulun — Uleåborgs	—	2	1	3	4	11	4	6	9	5	3	2	50
Lapin — Lapplands	—	1	1	3	—	6	3	—	1	3	1	2	21
<i>Kaupungit ja kauppalat —</i>	<i>Ilman kunn.koti- ja mielisair.tapauksia — Utan komm.hems- och sinnessjukhusfall</i>												
<i>Städer och köpingar</i>	—	6	8	15	21	14	3	4	1	—	2	—	74
Yhteensä huoltoyhdyksuntia Summa vårdsamhällen %	45 8.4	55 10.3	70 13.0	90 16.8	83 15.5	79 14.7	45 8.4	25 4.7	22 4.1	10 1.9	7 1.3	5 0.9	536 100.0
<i>Maalaiskunnat —</i>	<i>Ilman kunn.koti- ja mielisair.tapauksia — Utan komm.hems- och sinnessjukhusfall</i>												
<i>Landskommuner</i>	121	79	64	60	55	30	22	14	7	4	3	3	462
Uudenmaan — Nylands ...	6	9	8	6	3	1	—	—	—	—	—	—	33
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	44	27	19	8	1	1	—	—	—	—	—	—	100
Ahvenanmaa — Åland	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Hämeen — Tavastehus	9	15	11	7	4	2	—	—	—	—	—	—	48
Kymen — Kymmene	11	10	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	26
Mikkelin — S:t Michels ...	—	1	7	5	10	2	1	—	—	—	—	—	26
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	—	—	—	4	5	5	2	2	—	—	—	—	18
Kuopion — Kuopio	—	—	1	5	5	7	5	1	—	1	—	—	25
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1	3	2	4	13	2	5	—	—	1	—	—	31
Vaasan — Vasa	32	11	7	10	6	1	—	2	—	—	—	—	69
Oulun — Uleåborgs	3	2	3	8	5	5	7	8	5	—	3	1	50
Lapin — Lapplands	—	1	4	—	3	4	2	1	2	2	—	2	21
<i>Kaupungit ja kauppalat —</i>	<i>Ilman kunn.koti- ja mielisair.tapauksia — Utan komm.hems- och sinnessjukhusfall</i>												
<i>Städer och köpingar</i>	5	7	17	21	12	4	4	1	1	2	—	—	74
Yhteensä huoltoyhdyksuntia Summa vårdsamhällen %	126 23.5	86 16.0	81 15.1	81 15.1	67 12.5	34 6.3	26 4.9	15 2.8	8 1.5	6 1.1	3 0.6	3 0.6	536 100.0

Avustettujen perheiden suuruus. 1. Huoltoapua ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia. Seuraava taulukko valaisee niiden perheiden suuruutta, joille on myönnetty huoltoapua. Avustettujen perheiden lapsilukuun eivät sisälly näistä perheistä lastensuojelun huostassa olevat lapset. Näitä huostaanotettuja oli v. 1967 2 735 -lasta.

De understödda familjernas storlek. 1. Socialhjälp utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall. Följande tabell belyser storleken av de familjer, som åtnjutit socialhjälp. Antalet barn i de understödda familjerna omfattar inte de barn, som omhändertagits av barnskyddet. Antalet omhändertagna barn i dessa familjer steg år 1967 till 2 735.

Avustettujen perheiden suuruus — De understödda familjernas storlek

Avunsaaja — Understödstagare	Avustus- tapauksia yhteensä Inalles under- stödsfall	Niistä sellaisia, joissa oli huolettavana lapsia — Därav med antal barn									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9—
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>		%									
Yksinäinen mies — Ensam man	21 250	98.9	0.7	0.2	0.1	—	0.1	—	—	—	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	9 570	81.9	14.0	2.1	1.0	0.3	0.3	0.2	0.2	0.0	—
Leski tai eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna	17 315	68.6	11.7	10.6	5.2	2.7	0.8	0.3	0.1	—	—
Aviopari — Gift par	18 635	33.8	19.3	18.1	12.2	8.4	4.5	2.1	1.0	0.3	0.3
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>											
Yksinäinen mies — Ensam man	12 130	96.5	1.2	0.9	0.4	0.6	0.2	0.1	0.1	—	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	6 210	79.1	14.4	3.5	0.9	0.9	0.6	0.2	0.2	0.2	—
Leski tai eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna	9 910	56.2	13.1	11.7	8.9	5.2	3.4	0.7	0.5	0.2	0.1
Aviopari — Gift par	20 930	27.0	12.7	14.7	13.0	12.0	9.2	5.6	3.3	1.3	1.2
<i>Koko maa — Hela landet</i>											
Yksinäinen mies — Ensam man	33 380	98.0	1.0	0.5	0.2	0.2	0.1	0.0	0.0	—	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	15 780	80.8	14.2	2.6	1.0	0.5	0.4	0.2	0.2	0.1	—
Leski tai eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna	27 225	64.1	12.2	11.0	6.5	3.6	1.8	0.5	0.2	0.1	0.0
Aviopari — Gift par	39 565	30.2	15.8	16.3	12.7	10.3	7.0	3.9	2.2	0.9	0.7
Yhteensä — Summa	115 950	64.6	10.4	8.6	6.1	4.5	2.9	1.5	0.8	0.3	0.3

Koska huoltoavun piiriin kuuluvat 113 665 lasta olivat 16 vuotta nuorempia, saivat he myös lapsilisää. Kaikista v. 1967 lapsilisää saaneista lapsista 8.8 % kuului perheisiin, jotka olivat saaneet huoltoapua. Huoltoapua saavia lapsiperheitä oli kaikkiaan 41 075 eli 6.4 % kaikista lapsiperheistä.

Yksinäisiä 16 vuotta täyttäneitä avunsaajia tai perheen huoltajia oli otoksen mukaan 76 385. Näistä 31 435 eli 41.2 % nautti kansaneläkkeen tukiosaa tai vanhuudentukea. Miesten vastaava suhdeluku oli 29.4 ja naisten 50.2. Asutuskeskiksissä 38.3 % yksinäisistä sai mainittua tukea, maalaiskunnissa 46.0 %. Avustettuja aviopareja oli 39 565. Näistä 4 345 tapauksessa, 11.0 %, mo-

Då 113 665 barn inom socialhjälpens verksamhetsområde var yngre än 16 år, erhöi dessa även barnbidrag. Av alla barn, som år 1967 åtnjöt barnbidrag, tillhörde 8.8 % familjer, som hade erhållit socialhjälp. Antalet barnfamiljer, som erhållit socialhjälp, var 41 075 och utgjorde 6.4 % av samtliga barnbidragsfamiljer.

Antalet ensamma understödstagare eller familjeförsörjare över 16 år var enligt urval 76 385. Av dessa åtnjöt 31 435 eller 41.2 % folkpensionens understödsdel eller ålderdomsstöd. Motsvarande proportionstal för männen var 29.4 och för kvinnorna 50.2. I bosättningscentra fick 38.3 % av de ensamstående understödsdel, i landskommunerna 46.0 %. Antalet understödda gifta par var

lemmat aviopuolisot saivat tukiosan ja 7 040 tapauksessa, 17.8 %, jompikumpi aviopuolisoista.

2. *Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset.* Pelkästään kunnalliskoti- ja mielisairaalahoitoa saaneet avustustapaukset olivat pääasiassa yksinäisiä avunsaajia. Perhetyypin mukaan nämä ja kaantuivat seuraavasti.

	Avustus- tapauksia yhteensä Inalles understöds- fall	Näistä — Därav				aviopareja gifta par	tapauksia, joilla lapsi huollett, understöds- fall med barn
		Yksinäisiä miehiä ensamma män %	naimatto- mia naisia ogifva kvinnor	leskiä tai eronneita naisia änkor el. frånskilda kvinnor			
Kunnalliskotitapaukset — Kommun- alhemfall	30 080	28.7	23.6	37.4	10.3	0.8	
Mielisairaalatapaukset — Sinnessjuk- husfall	13 445	43.9	34.3	12.2	9.6	4.5	
Tapausten luku — Antal fall	43 525	14 550	11 705	12 885	4 385	850	
Näistä sai k-e:n tukiosaa tai vanhuu- dentukea, % — Av dessa erhö- ll folkpensions understödsdel eller ålderdomsstöd, %	93.5	93.1	96.3	96.9	77.7	..	

3. *Kaikki avustustapaukset.* Jos otetaan huomioon kaikki 159 475 avustustapausta, oli 51.6 % sellaisia, joissa avunsaaja itse oli saanut k-e:n tukiosaa tai vanhuudentukea. Kun koko maassa v. 1967 oli 440 600 tukiosan tai vanhuudentuen saajaa, kuului näistä siis 20.4 % huoltoavun piiriin. V. 1966 vastaava suhdeluku oli 21.9.

Avustusmuoto. Avustuksen muotoon nähden avustustapaukset, joista pelkät kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset on ensin erotettu erikseen, on jaettu kolmeen pääryhmään ja kotiaavustusryhmä edelleen kolmeen alaryhmään seuraavasti:

1. *Laitoishoito.* Ryhmä käsittää paitsi yksinomaan laitoshoittoa saaneet, myös ne avustustapaukset, jotka sen lisäksi ovat saaneet yksityishoittoa tai tilapäistä kotiaavustusta.

2. *Yksityishoito.* Ryhmä käsittää paitsi pelkästään yksityishoittoa saaneet, myös ne avustustapaukset, jotka sen lisäksi ovat saaneet tilapäistä kotiaavustusta.

39 565. Av dessa var 4 345 eller 11.0 % sådana fall, i vilka bägge makar och 7 040 eller 17.8 % sådana, i vilka någondera av makarna erhö-ll understödsdel.

2. *Kommunalhems- och sinnessjukhusfall.* Kommunalhems- och sinnessjukhusfall som hade fått enbart kommunalhems- eller sinnessjukhusvård var huvudsakligen ensamma understödstagare. De fördelade sig enligt familjetyp på följande sätt.

3. *Samtliga understödsfall.* Om samtliga understödsfall, till antalet 159 475, tages i betraktande, utgjorde 51.6 % av dessa sådana fall, där understödstagaren själv hade åtnjutit f-p:s understödsdel eller ålderdomsstöd. Då antalet personer, som år 1967 erhö-ll ifrågavarande understödsdel, var 440 600, tillhörde 20.4 % av dessa socialhjälpens verksamhetsområde. År 1966 var motsvarande proportionstal 21.9.

Understödsform. Med hänsyn till understödsform har understödsfallen, av vilka de som enbart är kommunalhems- och sinnessjukhusfall först har särskiljts, indelats i tre grupper och hemunderstödsgruppen därtill i tre undergrupper på följande sätt:

1. *Anstaltsvård.* Förutom dem som enbart erhållit anstaltsvård, omfattar gruppen även de understödsfall, vilka dessutom har erhållit vård i enskilt hem eller tillfälligt hemunderstöd.

2. *Vård i enskilt hem.* Förutom dem som erhållit enbart vård i enskilt hem, omfattar gruppen även de understödsfall, vilka därutöver har erhållit tillfälligt hemunderstöd.

3. Kotiavustus:

— säännöllistä kotiavustusta ja laitoshoittoa saaneet avustustapaukset,

— pelkästään säännöllistä kotiavustusta saaneet avustustapaukset ja

— pelkästään tilapäistä kotiavustusta saaneet avustustapaukset.

Kotiavustus on katsottu säännölliseksi, jos sitä on annettu vähintään kolmena perättäisenä kuukautena tai yleensä säännöllisesti toistuvana.

Edellä esitetyt tapaukset on laskettu kunnittain ja saatu tapauksia koko maassa seuraavasti.

3. Hemunderstöd:

— understödsfall som erhållit regelbundet hemunderstöd och anstaltsvård,

— understödsfall som erhållit enbart regelbundet hemunderstöd samt

— understödsfall som erhållit enbart tillfälligt hemunderstöd.

Hemunderstödet har ansetts vara regelbundet, om det givits under minst tre månader i följd eller i allmänhet med regelbundna wellanrum.

Ovannämnda fall har räknats kommunvis och erhållits understödsfall i hela landet på följande sätt.

Avustustapaukset avustus- ja huoltomuodon mukaan — Understödsfallen enligt understöds- och vårdform

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdform	Kaupungit ja kauppalat Städer o. köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Laitoshoidto — Anstaltsvård	11 701	14.3	16 082	20.7	27 783	17.4
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem	18	0.0	169	0.2	187	0.1
Kotiavustus — Hemunderstöd						
Säännöllinen kotiavustus ja lisäksi laitoshoidto — Regelbundet hemunderstöd och dessutom an- staltsvård	8 504	10.4	3 516	4.5	12 020	7.5
Säännöllinen kotiavustus — Regelbundet hem- understöd	19 715	24.1	9 212	11.9	28 927	18.2
Tilapäinen kotiavustus — Tillfälligt hemunderstöd	26 828	32.8	20 203	26.0	47 031	29.5
<i>Yhteensä — Summa</i>	<i>66 766</i>	<i>81.6</i>	<i>49 182</i>	<i>63.3</i>	<i>115 948</i>	<i>72.7</i>
<i>Yksinomaan kunnalliskotihoito — Enbart vård på kommunalhem</i>	<i>9 769</i>	<i>11.9</i>	<i>20 308</i>	<i>26.2</i>	<i>30 077</i>	<i>18.9</i>
<i>Yksinomaan mielisairaalahoidto — Enbart vård på sinnessjukhus</i>	<i>5 317</i>	<i>6.5</i>	<i>8 130</i>	<i>10.5</i>	<i>13 447</i>	<i>8.4</i>
Kaikkiaan — Inalles	81 852	100.0	77 620	100.0	159 472	100.0

Ryhmässä laitos- ja yksityiskotihoito on 53.9 %:lla lisäksi tilapäistä kotiavustusta.

Seuraavassa ryhmittelyssä ei ole otettu huomioon perhesuhteita, vaan on laskettu, montako henkilöä on saanut laitoshoittoa, ja kuinka moni on ollut yksityiskotiin sijoitettuna. Kotiavustusta saaneiden luku tarkoittaa yksinäisiä avunsaajia tai perheenpäämiehiä, jotka ovat saaneet vain kotiavustusta joko itselleen tai perheelleen. Ryhmittely on samanlainen, kuin aikaisemmissa köyhäinhuoltotilastoissa on noudatettu.

I grupperna anstaltsvård och vård i enskilt hem får 53.9 % dessutom tillfälligt hemunderstöd.

I följande fördelning har ingen hänsyn tagits till familjeförhållandena utan antalet personer, som har åtnjutit anstaltsvård och personer, som vårdats i privata familjer, har uträknats. Antalet personer, som åtnjutit hemunderstöd, avser ensamstående understödstagare eller familjeförsörjare, som fått enbart hemunderstöd för sig själva eller sin familj. Uppdelningen är alltså densamma som i fattigvårdsstatistiken under tidigare år.

Avustusmuoto — Understödsform

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdform	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Laitoksissa hoidetut — På anstalter vårdade ..	36 735	44.1	50 085	62.9	86 820	53.3
Yksityishoidossa olleet — I enskilt hem vårdade	25	0.0	190	0.2	215	0.1
Vain kotiaivustusta saaneet — Enbart i sina hem understödda	46 545	55.9	29 415	36.9	75 960	46.6
Yhteensä — Summa	83 305	100.0	79 690	100.0	162 995	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna laitoshoidtoa saaneiden luku on alentunut 2.0 %. Kotiaivustusta saaneiden luku on noussut 6.7 %. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvista on melko suuri osa, noin 62 %, saanut avustusta vain tilapäisesti.

Kunnalliskodeissa tai kunnallisissa vanhainkodeissa, Koskelan sairaskoti mukaan luettuna, on hoidettu kaikkiaan 38 835 avunsaajaa. Näiden lisäksi hoidettiin kunnalliskodeissa vielä 40 lastensuojelun piiriin kuuluvaa lasta, joten hoidettavien luku oli v. 1967 kaikkiaan 38 875. Hoitopäivien mukaan jakaantuivat ne kaupunkien ja kauppaloiden sekä maalaiskuntien kunnalliskotien kesken seuraavasti.

I jämförelse med föregående år har antalet på anstalt vårdade minskat med 2.0 %. Antalet understödda i hemmet har stigit med 6.7 %. Ett jämförelsevis stort antal, ca 62 %, av sistnämnda grupp har erhållit endast tillfälligt understöd.

På kommunalhem eller kommunala ålderdomshem, Forsby sjukhem medräknat, har vårdats inalles 38 835 vårdtagare. Dessutom vårdades på kommunalhemmen 40 barn, som omhändertagits av barnkyddet; antalet vårdade steg alltså år 1967 inalles till 38 875. Grupperade enligt antalet vård dagar fördelade sig dessa i städer och köpingar samt i landskommuner på följande sätt.

Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	Hoidettavia vuoden lopussa Vårdade i slutet av året		Hoidettavia vuoden aikana Vårdade under året	Hoitopäiviä Vård- dagar	Hoitopäiviä hoidettavaa kohti Vårdtagar per vårdade
	Kaik- kiaan Inalles	Niistä — Därav sairas- osastolla på sjukskavd. mielisairas- osastolla på sinness- jukavd.			
Maalaiskunnat — Landskommuner .	9 203	2 883	13 475	3 326 509	247
Koko maa — Hela landet	17 091	5 833	25 400	5 955 716	234
	26 294	8 716	38 875	9 282 225	239

Kunnalliskodeissa hoidettujen 40 lastensuojelulapsen hoitopäiviä oli yhteensä 5 058.

Kunnalliskodeissa hoidetuista oli miehiä 37.0 %, naisia 62.8 % ja lapsia 0.2 %.

Seuraavassa taulukossa esitetään, missä määrin hoidettavia on erilaatuisissa laitoksissa hoidettu. Tällöin on otettava huomioon, että sama henkilö on vuoden kuluessa voinut olla useammanlaatuisissa laitoksissa. Kunnalliskoti- ja mielisairaala-tapaukset sisältyvät myös lukuihin. Näistä kertyy kunnalliskodeissa hoidettuja 30 615 ja mielisairaaloissa hoidettuja 13 455.

Antalet vård dagar för de ovannämnda 40 barnskydds barnen på kommunalhemmen steg till 5 058.

Av de på kommunalhemmen vårdade var 37.0 % män, 62.8 % kvinnor och 0.2 % barn.

Följande tabell utvisar antalet vårdtagare på olikartade anstalter. Härvid bör beaktas, att samma person under årets lopp har kunnat få vård på flere olika anstalter. Kommunalhems- och sinnessjukhusfallen ingår även i talen. Av dessa vårdades 30 615 på kommunalhem och 13 455 på sinnessjukhus.

Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvård

Laitoksen laatu Arten av anstalten	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Laitoksissa hoidettuja kaikkiaan — Antalet på anstalter vårdade ...	36 735	50 085	86 820
Niistä hoidettu %:ina — Därav vårdade i %			
kunnalliskodeissa — på kommunalhem	35.1	51.9	44.8
mielisairaaloissa — på sinnessjukhus	23.3	23.1	23.2
vajaamielislaitoksissa — på anstalter för psykiskt efterblivna	3.1	2.9	3.0
muissa sairaaloissa — på övriga sjukhus	42.3	28.3	34.3
muissa laitoksissa — på övriga anstalter	3.7	1.5	2.4

Laitoshoidon pituuden selville saamiseksi laitoshoitotapaukset on hoitopäivien luvun mukaan ryhmitelty 5 eri ryhmään. Sitä paitsi on erikseen tutkittu niiden laitoksissa hoidettujen hoitopäivälukua, jotka ovat saaneet kansaneläkkeen tukiosaa tai vanhuudentukea. Tässä selonteossa käytetään näistä lyhyesti nimitystä tukiosan saajat.

Tukiosan saajista lähes puolet on ollut koko vuoden laitoksessa. Suurin osa heistä on kunnallistai vanhainkodeissa hoidettuja vanhuksia tai mielisairaaloissa hoidettuja henkilöitä. Sen sijaan niiden avunsaajain hoitopäiväluku, joilla ei ole ollut tukiosaa, on enimmäkseen varsin alhainen. Samoin huoltoavun piiriin kuuluvat lapset ovat olleet yleensä sairaaloissa aivan lyhyen aikaa ja niitä, jotka ovat olleet laitoksissa koko vuoden, on pääasiallisesti hoidettu vajaamielisten hoitolaitoksissa.

Seuraavassa asetelmassa on vielä tehty selkoa siitä, kuinka monta prosenttia kaikista laitoksissa hoidetuista aikuisista on saanut tukiosaa kussakin laitoshoidon pituutta osoittavassa ryhmässä.

För att klarlägga anstaltsvårdens varaktighet har anstaltsfallen enligt antalet vård dagar grupperats i fem grupper. Dessutom har skilt för sig uträknats antalet vård dagar för de understödtagare, som åtnjutit folkpensions understödsdel eller ålderdomsunderstöd. För alla dessa understödtagare har i denna framställning använts benämningen understödtagare med understödsdel.

Av understödtagarna med understödsdel har nära hälften vistats hela året på någon anstalt. Största delen av dessa utgjordes av åldringar på kommunal- och ålderdomshem samt av personer vårdade på sinnessjukhus. Däremot var antalet vård dagar för de understödda, som inte åtnjöt någon understödsdel, ganska lågt. Likaså har i allmänhet socialhjälp barnen vårdats på sjukhus bara en kortare tid och de, som varit på någon anstalt hela året, har huvudsakligen vårdats på anstalter för psykiskt efterblivna.

I den följande sammanställningen har ännu redogjorts för, hur många procent av alla på anstalt vårdade fullvuxna, som grupperade efter anstaltsvårdens längd, har åtnjutit understödsdel.

Laitoshoidon pituus, päivää Anstaltsvårdens längd, dagar	Hoidettavien aikuisten luku Antal fullvuxna vårdade			Näistä % saanut tukiosaa Därav i % med understödsdel		
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
— 89	14 750	17 370	32 120	42.0	54.8	48.9
90—179	2 790	4 250	7 040	71.3	82.6	78.1
180—269	1 585	2 430	4 015	82.6	88.7	86.3
270—359	2 250	3 665	5 915	92.4	95.1	94.1
360—	12 095	18 405	30 500	96.1	98.2	97.3
Tuntematon — Okänd	—	25	25	—	20.0	20.0
Yhteensä — Summa	33 470	46 145	79 615	69.3	79.6	75.3

Laitoshoidon pituus — Anstaltsvårdens varaktighet

	Avunsaajain luku Antal vårdtagare	Niistä % hoidettu laitoksissa, päivää Därav % på anstalt vårdade, dagar					tunte- maton okant
		—89	90—179	180—269	270—359	360—	
<i>1. Avustustapaukset ilman kunnalliskoti- ja mielisair tapauksia — Understödsfall utan kommunal- och sinnessjukhusfall</i>							
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>							
Tukiosan saajat — Understödsdagare med understödsdel	8 965	53.1	10.9	6.3	7.1	22.6	—
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	12 485	84.8	6.9	2.0	1.5	4.8	—
Yhteensä — Summa	21 450	71.6	8.5	3.8	3.9	12.2	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>							
Tukiosan saajat — Understödsdagare med understödsdel	9 880	50.9	12.9	7.7	10.4	18.1	0.0
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	11 420	84.8	7.0	2.8	1.1	4.2	0.1
Yhteensä — Summa	21 300	69.1	9.7	5.1	5.4	10.6	0.1
<i>Koko maa — Hela landet</i>							
Tukiosan saajat — Understödsdagare med understödsdel	8 360	55.8	12.2	7.2	7.6	17.2	—
Miehet — Män	10 485	48.9	11.7	6.9	9.8	22.7	0.0
Naiset — Kvinnor	18 845	52.0	11.9	7.0	8.8	20.3	0.0
Yhteensä — Summa	23 905	84.8	6.9	2.4	1.3	4.5	0.1
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	42 750	70.3	9.1	4.5	4.6	11.5	0.0
Miehet — Män	8 510	86.2	7.9	2.1	1.1	2.6	0.1
Naiset — Kvinnor	8 235	88.7	6.0	2.3	1.0	2.0	—
Lapset — Barn	7 160	78.7	6.7	3.1	1.9	9.6	—
Yhteensä — Summa	23 905	84.8	6.9	2.4	1.3	4.5	0.1
Kaikkiaan — Inalles	42 750	70.3	9.1	4.5	4.6	11.5	0.0
<i>2. Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset — Kommunalhems- och sinnessjukhusfall</i>							
<i>Koko maa — Hela landet</i>							
Tukiosan saajat — Understödsdagare med understödsdel	15 780	14.1	7.2	5.1	7.8	65.8	—
Miehet — Män	25 310	14.6	8.4	5.3	10.5	61.2	—
Naiset — Kvinnor	41 090	14.4	7.9	5.2	9.5	63.0	—
Yhteensä — Summa	41 090	14.4	7.9	5.2	9.5	63.0	—
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	1 480	62.2	11.2	5.4	6.4	14.5	0.3
Miehet — Män	1 455	58.4	14.1	7.6	5.5	14.1	0.3
Naiset — Kvinnor	45	11.1	11.1	11.1	11.1	55.6	—
Lapset — Barn	2 980	59.6	12.6	6.6	6.0	14.9	0.3
Yhteensä — Summa	44 070	17.5	8.2	5.3	9.3	59.7	0.0
Kaikkiaan — Inalles	44 070	17.5	8.2	5.3	9.3	59.7	0.0

Avunsaajain tai perheenhuoltajain ikä. Avunsaajain ikää valaiseva asetelma koskee yksinäisten avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenhuoltajien ikää. Laitoksissa hoidettujen ikä on laskettu siten, että siihen sisältyvät paitsi päämiehet myös aviopuolisot, sikäli kuin ovat saaneet laitoshoidtoa.

Understödsdagarnas eller familjeförsörjarnas ålder. Sammanställningen rörande understödsdagarnas ålder avser ålder för ensamstående understödsdagare eller familjeförsörjare i de understödda familjerna. Åldern för på anstalter vårdade har uträknats så att däri förutom huvudmän också ingår äkta makar, såvida dessa erhållit anstaltsvård.

Avustustapaukset perheenpäin tai avunsaajan iän mukaan — Understödsfallen enligt familjeförsörjarens eller understödstagarens ålder

Ikä, vuotta Ålder, år	Avustustapaukset ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia Understödsfall utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall			Kunnalliskotitapaukset Kommunalhemsfall		Mielisairaalatapaukset Sinnessjukhusfall	
	Yhteensä Summa	Niistä tukiosan saajat Därav understödstagare med understödsdel	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade	Yhteensä Summa	Niistä tukiosan saajat Därav understödstagare med understödsdel	Yhteensä Summa	Niistä tukiosan saajat Därav understödstagare med understödsdel
	%						
—16	0.1	—	0.0	—	—	—	—
16—19	5.7	1.7	5.4	0.2	0.2	1.6	0.9
20—29	13.3	3.6	11.6	0.9	0.9	9.9	8.0
30—39	16.4	4.4	12.7	2.7	2.6	16.6	15.3
40—49	18.4	8.2	15.2	5.3	4.8	21.8	21.7
50—59	18.1	16.0	17.1	9.2	8.7	22.1	23.0
60—64	8.3	13.9	8.4	7.6	7.0	9.7	10.5
65—69	6.7	17.2	7.5	10.4	10.6	6.7	7.4
70—79	9.6	26.0	14.8	33.7	34.6	8.3	9.4
80—	3.3	9.0	7.3	29.9	30.5	3.3	3.8
Tunt.— Okänd	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	—	—
Yht. — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku							
— Antal fall	115 950	41 555	35 590	30 080	28 740	13 445	11 695

Lisäksi oli laitoksissa hoidettuja 16 vuotta nuorempia perhelapsia 7 205.

Dessutom var antalet på anstalt vårdade familjebarn 7 205.

Kotipaikka. Seuraavassa asetelmassa on selvitetty, missä kunnassa avunsaajilla tai perheenhuoltajilla on ollut koti- tai asuinpaikkansa. Helsingin kaupungin avunsaajat eivät sisälly näihin lukuihin.

Hemort. I följande sammanställning har redogjorts för i vilken kommun understödstagarna eller familjeförsörjarna hade sin hem- eller vistelseort. Understödsdagarna i Helsingfors stad ingår inte i dessa siffror.

Kotipaikka — Hemort	Avustustapaukset ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia Understödsfall utan kommunalhems- o. sinnessjukhusfall			Kunnalliskoti- ja mielisairaala- tapaukset Kommunal- hems- o. sinnes- jukhusfall
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	
Avustavassa kunnassa — I understödande kommun	75.3	89.1	82.4	94.2
Muussa kunnassa — I annan kommun	24.6	10.8	17.5	5.7
Tuntematon — Okänd	0.1	0.1	0.1	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	46 275	49 180	95 455	40 455

Siviilisäätty. Henkilöt, joiden nimellä huoltoapu on myönnetty, jakaantuivat siviilisäädyn mukaan seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

Koko naimisissa olevien ryhmä on 31.7 %, jos otetaan mukaan myös erossa asuvat. Yleensä on perheille, joissa aviopuolisot asuvat yhdessä, avustus myönnetty miehen nimellä, vain noin

Civilstånd. Personerna, på vilkas namn understödet beviljats, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

Hela gruppen gifta utgör 31.7 % om man beaktar också dem som ej bor tillsammans med sin familj. I allmänhet har understödet beviljats på mannens namn, endast i ca 2 % av fallen

Sivillsääty — Civilstånd	Avustustap. ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia Understödsfall utan kommunalhems- o. sinnessjukhusfall					Kunnalliskoti- ja mielisairaalatapaukset Kommunalhems- och sinnessjukhusfall		
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskun- nat Landskom- muner	Koko maa Hela landet	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehet Män	Naiset Kvinnor
	%							
Naimattomia — Ogifta	33.0	30.7	32.1	29.6	36.2	50.4	55.1	47.0
Naimisissa olevia—Giffta	27.9	42.5	34.1	53.8	1.5	10.1	21.8	1.3
Leskiä — Änklingar och änkor	16.2	18.3	17.1	4.5	37.9	32.7	16.4	44.9
Eronneita — Fränskilda	16.0	5.6	11.5	8.7	16.2	5.3	5.0	5.5
Erossa asuvia — Skilt boende	6.9	2.9	5.2	3.4	8.2	1.5	1.7	1.3
Tuntematon — Okänd	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	66 770	49 180	115 950	72 290	43 660	43 525	18 615	24 910

2 %:ssa tapauksista vaimo on katsottu perheen päämieheksi. Tästä johtuu, että avustustapausten joukossa naisten kohdalla on ainoastaan 1.4 % naimisissa olevia naisia.

Avuntarpeen syy. Avuntarpeen syyn määrittelemiseen käyttämällä vain yhtä pääsyytä on aina ollut vaikeata etenkin niissä tapauksissa, jolloin avunsaaja ei ole ollut jatkuvasti läpi vuoden huoltoavun varassa. Jotta kuitenkin saataisiin yleiskuva tavallisimmin esiintyvistä avuntarpeen syistä, on v:sta 1957 lähtien käytetty 9 syynimikettä seuraavalla tavalla. Nimikkeillä sairaus, mielisairaus ja vajaamielisyys tarkoitetaan sekä avunsaajan omaa että aviopuolison tai lasten sairautta. Sokeus, kuurous ja raajarikkoisuus on yhdistetty nimikkeeksi invaliditeetti. Aviopuolison kuolema, perheen suurilukuisuus ja huolehtiminen aviottomista lapsista on lyhyesti perhesuhteet. Työhaluttomuus, huolimattomuus, juoppous, vankilassa olo, perheensä jättäminen ja elatusvelvollisuuden laiminlyönti on yhdistetty nimikkeeksi epäsosiaalinen elämäntapa. Työnpuute ja työriita muodostavat yhdessä nimikkeen työttömyys. Asuntopula, opintoavustukset yms. sisältyvät nimikkeeseen muu syy.

Kun avuntarpeen syy on varsin erilainen riippuen perheen kokoonpanosta ja siitä, onko yksinäinen avunsaaja tai jompikumpi aviopuolisoista saanut kansaneläkkeen tukiosaa, on aineisto käyritelty näitä seikkoja silmällä pitäen ja tutkittu syiden jakaantumista näissä ryhmissä.

har kvinnan ansetts vara familjens huvudman. Härpå beror, att endast 1.4 % av de kvinnliga understödsfallen är giffta.

Orsaken till understödsbehovet. Det har alltid visat sig svårt att ange huvudorsaken till understödsbehovet särskilt i sådana fall, då understödstagaren inte hela året varit i förtillräckande behov av understöd. För att erhålla en överblick av de orsaker, som oftast förekommer, har i orsaksgrupperingen från början av år 1957 använts 9 olika orsaksbenämningar på följande sätt. Med benämningarna sjukdom, sinnessjukdom och psykisk efterblivenhet avses hädanefters såväl understödstagarens som makans och barnens sjukdom. Blindhet, dövhet och vanförhet har sammanslagits under rubriken invalider. Makens (makans) död, familjens talrikhet och försörjning av oäkta barn benämnes kort familjeförhållanden. Arbetsovillighet, vårdslöshet, dryckenskap, fängelsevistelse, övergivande av familjen och underlåtenhet av försörjningsplikt har sammanslagits till en grupp med benämningen socialt levnadssätt. Arbetsbrist och arbetstvist har sammanförts under rubriken arbetslöshet. Bostadsbrist, understöd för yrkesutbildning mm. ingår i gruppen annan orsak.

Då orsaken till understödsbehovet är mycket varierande beroende på familjetyp och på huruvida ensamstående understödstagare eller någondera av makarna erhållit folkpensionens understödsdel, har materialet grupperats på grund av dessa omständigheter och orsakerna har undersökts för dessa grupper vidkommande.

Seuraavaan avuntarpeen syytä esittävään taulukkoon eivät kuulu pelkästään kunnalliskotitai mielisairaalahoitoa saaneet yksinäiset ja perheet.

Avuntarpeen syy — Orsaken till understödsbehovet

Avuntarpeen syy — Orsaken till understödsbehovet	Kaikki avustus-tapaukset Samtliga under-stödsfall	Tukiosaa nauttivat Med under-stödsdel	Ilman tukiosaa Utan under-stödsdel	Ilman lapsia — Utan barn			Lapsia huollet-tavana — Med barn			
				miehet män	naiset kvinnor	avioparit gifta par	yksinäiset ensamma	avioparit gifta par		
				%						
Vanhuus — Ålderdom	8.7	23.1	0.4	5.1	24.1	9.3	0.0	0.2		
Sairaus — Sjukdom	46.1	59.0	38.6	40.3	51.6	70.9	23.9	46.9		
Mielisairaus, vajaamielisyys - Sinnes-sjukdom, psykisk efterblivenhet	8.1	12.1	5.9	10.7	10.0	4.7	2.7	7.4		
Synnytys — Barnsbörd	0.7	—	1.1	—	0.5	0.2	3.2	0.7		
Invalideetti — Invaliditet	1.3	1.9	1.0	1.8	1.2	0.8	0.7	1.4		
Perhesuhteet — Familjeförhållan-den	7.5	1.4	11.0	0.6	2.3	0.3	41.1	8.0		
Epäsosiaalinen elämäntapa — Asociaalt levnadssätt	11.2	1.3	16.9	17.1	1.8	4.1	18.5	13.9		
Työttömyys — Arbetslöshet	12.7	0.7	19.6	20.0	4.5	8.1	6.8	17.9		
Muu syy — Annan orsak	3.7	0.5	5.5	4.4	4.0	1.6	3.1	3.6		
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		
Tapausten luku — Antal fall	115 950	42 590	73 360	32 715	30 195	11 965	13 475	27 600		

Ryhmään lapsia huoltavat yksinäiset sisältyi 72.5 % leskiä, eronneita ja erossa asuvia naisia. Useimmat näistä, 39.2 %, joutuivat pyytämään apua perhesuhteiden takia ja 23.0 % sen vuoksi, että aviopuoliso on jättänyt perheensä ja laiminlyönyt elatusvelvollisuuden tms. (epäsosiaalinen elämäntapa). Oma tai lasten sairaus oli syynä 27.1 %:ssa tapauksista. Naimattomilla äideillä oli pääasiallisena syynä lastensa elättäminen sekä lasten tai oma sairaus. Nämä syyt muodostivat 51.9 ja 23.4 % kaikista naimattomien lapsistaan huolehtivien naisten ryhmästä.

Työttömyyden takia huoltoapua saaneiden luku on edellisestä vuodesta noussut 5 485 tapausta. V. 1966 ilmoitettiin 9 230 avustustapausta joutuneen työttömyydestä ja v. 1967 14 715. Lapsia huoltavien avioparien ryhmässä työttömyyden vuoksi avustettuja oli 4 940, kun heitä v. 1966 oli 3 165.

Kunnalliskotitapausten ryhmässä vanhuus avuntarpeen syynä esiintyi 40.5 %:lla, sairaus 41.7 %:lla ja mielisairaus tai vajaamielisyys 17.5 %:lla.

Säännöllistä kotiaavustusta saaneista 44.1 %:lla oli avuntarpeen syynä sairaus, 17.8 %:lla perhesuhteet, 11.6 %:lla epäsosiaalinen elämäntapa ja 9.9 %:lla työttömyys. Tilapäisesti kotiaavustusta saaneista 41.8 %:lla oli avuntarpeen syynä sairaus, 21.3 %:lla työttömyys, 14.2 %:lla epäsosiaalinen elämäntapa ja 6.8 %:lla perhesuhteet.

Till den följande tabell, som framställer orsaker till understödsbehovet hör inte de ensamstående och familjer vilka enbart fått kommunalhems- eller sinnessjukhusvård.

Inom gruppen ensamstående med barn ingår 72.5 % änkor, fränskilda och skilt boende kvinnor. De flesta av dessa, 39.2 %, måste anhålla om understöd till följd av familjeförhållanden och 23.0 % till följd av att maken övergivit familjen eller underlätit sin försörjningsplikt el. dyl. (asociaalt levnadssätt). Egen eller barnens sjukdom förekom som orsak i 27.1 % av fallen. För de ogifta mödrarna var försörjande av barnen eller barnens och egen sjukdom de huvudsakliga orsakerna. De bildade 51.9 och 23.4 % av alla orsaker för de ogifta kvinnorna med barn.

Antalet understödstagare, som erhållit understöd till följd av arbetslöshet, har från föregående år stigit med 5 485. År 1966 var 9 230 understödsfall föranledda av arbetslöshet och år 1967 14 715. I gruppen gifta par med barn, var antalet till följd av arbetslöshet understödda 4 940 och år 1966 3 165.

Inom gruppen kommunalhemsfall utgjorde ålderdom 40.5 %, sjukdom 41.7 % och sinnessjukdom eller psykisk efterblivenhet 17.5 % av orsakerna till understödsbehovet.

Av dem som erhållit regelbundet hemunderstöd förekom som orsak till understödsbehovet sjukdom för 44.1 %, familjeförhållanden för 17.8 %, asociaalt levnadssätt för 11.6 % och arbetslöshet för 9.9 %. Inom gruppen tillfälligt hemunderstöd utgjorde sjukdom 41.8 %, arbetslöshet 21.3 %, asociaalt levnadssätt 14.2 % och familjeförhållanden 6.8 %.

III. Lastensuojelu

Valtionapua saaneet lastentarhat

Valtionapua nauttivat lastentarhat lähettävät sosiaalipoliittiselle tutkimusosastolle vuosittain toimintakertomuksensa, joista on laadittu seuraava lastentarhoja koskeva vuositilasto.

Lastentarhojen, hoitopaikkojen ja lasten luku jakaantui eri läänien kesken seuraavasti.

Lääni Län	Lastentarhoja Antal barnträdgårdar			Paikkaluku Antal platser			Lapsia Antal barn		
	Kunnal- lisiä Kommun- nala	Yksityisiä Privata	Yhteensä Summa	Kunnal- lisiä Kommun- nala	Yksityisiä Privata	Yhteensä Summa	1967	1966	
Uudenmaan — Nylands ...	101	30	131	7 797	1 435	9 232	8 659	8 906	8 394
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	35	10	45	2 580	491	3 071	2 921	2 924	2 734
Hämeen — Tavastehus ...	32	9	41	1 983	410	2 393	2 275	2 359	2 257
Kymen — Kymmene	17	11	28	900	515	1 415	1 260	1 350	1 235
Mikkelin — S:t Michels ...	9	2	11	475	80	555	555	539	549
Pohjois-Karjalan — Norra Kare lens	5	2	7	275	100	375	370	354	359
Kuopion — Kuopio	9	2	11	609	82	691	666	690	657
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	7	5	12	510	200	710	690	697	688
Vaasan — Vasa	22	8	30	1 765	205	1 970	1 810	1 960	1 785
Oulun — Uleåborgs	8	8	16	770	450	1 220	1 220	1 223	1 215
Lapin — Lapplands	7	2	9	350	100	450	450	451	451
Koko maa — Hela landet	252	89	341	18 014	4 068	22 082	20 876	21 453	20 824
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar ...	244	69	313	17 669	3 396	21 065	19 974	20 469	19 411
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	8	20	28	345	672	1 017	902	984	913

Kaikista lastentarhoista 94 toimi Helsingissä, 25 Turussa ja 18 Tampereella eli 40.2 % koko maan lastentarhoista. Kokonaispaikkaluvusta 45.2 % tuli niiden osalle.

Suurin osa, 63.6 %, lastentarhoista oli sellaisia, joissa oli sekä puolipäivä- että kokopäiväosasto. 28.5 %:ssa oli vain puolipäiväosasto ja 7.9 %:ssa vain kokopäiväosasto. Näissä erilaatuisissa lastentarhoissa oli seuraava määrä vahvistettuja paikkoja.

III. Barnskyddet

De statsunderstödda barnträdgårdarna

De barnträdgårdar som åtnjuter statsunderstöd sänder årligen till den socialpolitiska forskningsavdelningen sin verksamhetsberättelse, av vilka har uppgjorts en årsstatistik över barnträdgårdarna.

Antalet barnträdgårdar, vårdplatser och barn fördelade sig på de olika länen på följande sätt.

Av samtliga barnträdgårdar verkade 94 i Helsingfors, 25 i Åbo och 18 i Tammerfors eller 40.2 % av samtliga barnträdgårdar. Av det totala platsantalet kom 45.2 % på dessa barnträdgårdar.

Största delen av barnträdgårdarna, 63.6 %, hade både halvdags- och heldagsavdelning, 28.5 % hade endast halvdagsavdelning och 7.9 % endast heldagsavdelning. I dessa olikartade barnträdgårdar fanns följande antal fastställda platser.

	Lastentarhoja Antal barnträdgårdar			Yhteensä Summa 1967	1966	Paikkaluku Antal platser		Yhteensä Summa 1967	1966
	Kunnallisia Kommunala	Yksityisiä Privata				Kunnallisia Kommunala	Yksityisiä Privata		
Lastentarhoja, joissa oli — Barnträdgårdar med sekä koko- että puolipäi- väosasto — hel- och / halvdagsavdelning ...	194	23	217	205	15 024	1 224	16 248	15 375	
vain puolipäiväosasto — endast halvdagsavdel- ning	39	58	97	88	2 470	2 619	5 089	4 781	
vain kokopäiväosasto — endast heldagsavdel- ning	19	8	27	26	520	225	745	720	
Puolipäiväosastot yhteensä — Halvdagsavdelningar inalles	233	81	314	293	12 275	3 303	15 578	14 638	
Kokopäiväosastot yhteensä — Heldagsavdelningar inalles	213	31	244	231	5 739	765	6 504	6 238	

Lasten vaihtuminen eri toimintakausien aikana
käy ilmi seuraavasta.

Antalet barnväxlade under terminerna enligt
följande.

	Lapsia toimintakaudella Barn under terminen				
	Alussa Vid början	Erosi Avgick	Otettiin Intogs ytterligare	Lopussa Vid slutet	Ei mah- tunut Kunde ej tas emot
Kevättoimintakausi — Vårterminen	20 972	1 986	1 743	20 729	1 644
Syystoimintakausi — Höstterminen	21 453	1 297	1 392	21 548	5 529
Kesätoimintakausi — Sommarterminen	4 396	876	764	4 284	151

87.3 % lapsista oli suomenkielisiä ja 12.5 %
ruotsinkielisiä.

Lastentarhoissa oli kaikkiaan 1 137 johtajaa ja
opettajaa, joista 945 kunnallisissa ja 192 yksityi-
sissä lastentarhoissa. Lastentarhanopettajan päte-
vyys oli 1 079:llä ja 58 eli 5.1 % oli epäpäteviä.

Lastentarhojen menot ja tulot käyvät ilmi
seuraavasta. Läsnaolopäiviä oli kunnallisissa las-
tentarhoissa 3 031 139 ja yksityisissä 675 696.

87.3 % av barnen var finsktalande och 12.5 %
svensktalande.

I barnträdgårdarna fanns sammanlagt 1 137
föreståndarinnor och lärarinnor, varav 945 i kom-
munala och 192 i privata barnträdgårdar. 1 079
hade barnträdgårdslärrarinnekompetens och 58
eller 5.1 % var inkompetenta.

Barnträdgårdarnas utgifter och inkomster
framgår av följande. Antalet närvarodagar var
3 031 139 i kommunala barnträdgårdar och 675 696
i privata.

Menot Utgifter	Kunnalliset Kommunala		Yksityiset Privata		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	18 849	69.2	3 237	68.6	22 086	69.1
Huoneistomenot — Lokalutgifter	4 743	17.4	739	15.6	5 482	17.2
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet — Mediciner och vårdförnödenheter	33	0.1	3	0.1	36	0.1
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	2 373	8.7	494	10.5	2 867	9.0
Muut menot — Övriga utgifter	1 238	4.6	246	5.2	1 484	4.6
Yhteensä — Summa	27 236	100.0	4 719	100.0	31 955	100.0

Tulot Inkomster	Kunnalliset Kommunala		Yksityiset Privata		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Korvaukset yksityisiltä — Ersättningar av enskilda	3 277	12.0	729	15.4	4 006	12.5
Vastikkeet luontoissuorituksista — Vederlag för naturaförmåner	406	1.5	39	0.8	445	1.4
Valtionapu — Statsbidrag	6 912	25.4	1 178	24.9	8 090	25.3
Kuntien kannatus — Kommunernas bidrag	16 411	60.2	1 591	33.7	18 002	56.3
Seurakuntien kannatus—Församlingarnas bidrag	—	—	155	3.3	155	0.5
Muiden yhteisöjen ja yksityisten kannatus — Bidrag av övriga samfund och privatpersoner	16	0.1	1 004	21.2	1 020	3.2
Muut tulot — Övriga inkomster	214	0.8	33	0.7	247	0.8
Yhteensä — Summa	27 236	100.0	4 729	100.0	31 965	100.0

Kunnallinen lastensuojelu

Lapset, joihin nähden lastensuojelulain nojalla on ryhdytty toimenpiteisiin, jaetaan yleensä kahteen ryhmään: turvattomiin, jos toimenpiteen syynä on jokin lastensuojelulain 8 §:n a—d kohdissa mainituista seikoista, ja suojelukasvatusta tarvitseviin, jos syynä on jokin saman pykälän e-kohdassa tai 2. momentissa mainituista seikoista.

Toimenpiteet, joihin lastensuojelulain nojalla on ryhdytty, ovat joko ehkäiseviä laadultaan, tai sosiaalilautakunta on ottanut lapsen tai nuoren henkilön huostaansa. Seuraavassa selonteossa on nämä molemmat ryhmät käsitelty erikseen.

Det kommunala barnskyddet

De barn, vilka med stöd av lagen om barnskydd blivit föremål för åtgärder, indelas i allmänhet i två grupper: varnlösa barn, om orsaken till åtgärden är någon i barnskyddslagens 8 § punkterna a—d nämnd omständighet, och barn i behov av skyddsuffostran, om orsaken är någon av de i punkt e eller i 2. momentet av samma paragraf nämnda omständigheterna.

Åtgärder, som vidtagits enligt barnskyddslagen, är antingen förebyggande till sin art eller också har socialnämnden omhändertagit barnet eller den unga personen. I följande redogörelse har dessa två grupper behandlats var för sig.

Lastensuojelulapset — Barnskyddsbarne

	Turvattomat — Varnlösa			Yhteensä Tillsammans	Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuffostran			Yhteensä Tillsammans	Kaikkiaan Inalles
	Ehkäisevät toimenpiteet Förebyggande åtgärder	Huostaanotetut Omhändertagna sijoitetut ei toimenpiteitä inga åtgärder			Ehkäisevät toimenpiteet Förebyggande åtgärder	Huostaanotetut Omhändertagna sijoitetut ei toimenpiteitä inga åtgärder			
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar ...	314	8 397	26	8 737	4 789	1 411	12	6 212	14 949
Maalaiskunnat — Landskommuner	170	4 067	8	4 245	1 128	303	5	1 436	5 681
Koko maa — Hela landet	484	12 464	34	12 982	5 917	1 714	17	7 648	20 630
V. — År 1966	462	13 036	51	13 549	5 729	1 770	28	7 527	21 076

Ehkäisevät toimenpiteet. Lastensuojelulaki edellyttää, että ennen kuin lapsi tai nuori henkilö otetaan lautakunnan huostaan, on laissa tarkemmin määrittämissä tapauksissa lapselle, nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen annettava

Förebyggande åtgärder. Lagen om barnskyddet förutsätter, att innan ett barn eller en ung person i fall som närmare specificeras i lagen, tages om hand av nämnden, skall honom eller föräldrarna tilldelas varning inför nämnden

lautakunnan edessä tai muulla sopivalla tavalla varoitus tai lapselle tai nuorelle henkilölle määrättävä suojeluvalvoja.

Saapuneiden tietojen mukaan on v. 1967 vain 24 tapauksessa annettu varoitus vanhemmille lapsensa hoidon laiminlyömisestä ja 460 tapauksessa turvattomalle lapselle on määrätty suojeluvalvoja. Suojelukasvatuksen tarpeessa oleviin lapsiin nähden luvut ovat huomattavasti suuremmat; 4 587 lasta tai nuorta henkilöä on varoitettu ja suojeluvalvoja määrätty 954:lle. Lisäksi oli vielä laitoshoidon jälkeen jälkivalvonnan alaisena 376 nuorta henkilöä, jotka oikeastaan eivät kuuluisi tähän ehkäisevien toimenpiteiden ryhmään, mutta kun osa heistä ei ole enää huostaanotettuja, on heidät otettu tässä yhteydessä huomioon. Edellisenä vuonna ilmoitettiin valvontatapauksia 951, joista 810 oli vielä v. 1967 valvonnan alaisina. V. 1966 varoituksen saaneista 129:lle määrättiin suojeluvalvoja v. 1967. Miten v:n 1967 tapaukset jakaantuivat kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

eller på annat lämpligt sätt, eller skall åt barnet eller den unga personen förordnas en skyddsövervakare.

Enligt de insända uppgifterna har föräldrarna varnats på grund av försummad vård i endast 24 fall under år 1967 och åt värnlösa barn har förordnats skyddsövervakare i 460 fall. För de barns del, som var i behov av skyddsufffostran, är talen betydligt större; 4 587 barn eller unga personer har varnats och skyddsövervakare har förordnats åt 954. Dessutom var 376 unga personer under övervakning efter anstaltsvård fortfarande. Dessa hör egentligen icke till gruppen »förebyggande åtgärder», men då en del av dem ej mera är omhändertagna, har de beaktats i detta sammanhang. Föregående år uppgavs 951 övervakningsfall, av vilka 810 fortfarande var under övervakning år 1967. Av de år 1966 varnade förordnades en skyddsövervakare år 1967 åt 129. Av följande sammanställning framgår, hur de ifrågavarande fallen år 1967 fördelade sig mellan städer, köpingar och landskommuner.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet		Edell. vuosi Föreg. år
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	
<i>Turvattomat — Värnlösa</i>	314	64.9	170	35.1	484	100.0	462
Varoitus — Varning	16	66.7	8	33.3	24	100.0	71
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	298	64.8	162	35.2	460	100.0	391
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsufffostran</i>	4 739	80.9	1 128	19.1	5 917	100.0	5 729
Varoitus — Varning	3 760	82.0	827	18.0	4 587	100.0	4 482
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	697	73.1	257	26.9	954	100.0	951
Koevapaus ja jälkivalvonta — Frijiven på prov och efterövervakning	332	88.3	44	11.7	376	100.0	296
Kaikkiaan — Inalles	5 103	79.7	1 298	20.3	6 401	100.0	6 191

Maalaiskunnissa suojelukasvatustapausten luku on alentunut v:sta 1966 6.1 % ja kaupunki- ja kauppalakunnissa noussut 5.8 %. Varoituksen saaneista 4 587:stä 3 784 oli poikia ja 803 tyttöjä ja valvonnan alaisista 1 330:stä vastaavasti 907 ja 423.

Ikäryhmitys muodostuu turvattomilla ja suojelukasvatusta tarvitsevilla lapsilla varsin erillaiseksi, koska toimenpiteet edellisissä tapauksissa kohdistuvat vanhempiin heidän laiminlyödessään lastensa hoidon ja jälkimmäisissä tapauksissa itse lapsiin tai nuoriin henkilöihin.

I landskommunerna har antalet skyddsufffostringsfall minskat med 6.1 % från år 1966, och i städerna och köpingarna stigit med 5.8 %. Av antalet varnade, 4 587, var 3 784 gossar och 803 flickor och av antalet övervakade, 1 330, motsvarande tal 907 och 423.

Åldersgrupperingen bland de värnlösa och skyddsufffostrade barnen gestaltar sig mycket olika, då åtgärderna i de förstnämnda fallen riktar sig mot föräldrarna på grund av försummad vård och i de sistnämnda fallen mot själva barnen eller de unga personerna.

Ikä, vuotta — Alder, år	Turvattomat Värnlösa		Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skydds- uppfostran	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%
— 2	15	3.1	—	—
2— 6	114	23.5	9	0.2
7—12	176	36.4	765	12.9
13—15	100	20.7	2 027	34.3
16—	79	16.3	3 114	52.6
Tuntematon — Okänd	—	—	2	0.0
Yhteensä — Summa	484	100.0	5 917	100.0

Suojelukasvatusta tarvitsevista 841 eli 14.2 % oli 16-vuotiaita, 1 216 eli 20.5 % 17-vuotiaita ja 1 057 eli 17.9 % sitä vanhempia.

Suurin osa, 93.5 %, kaikista näistä lapsista oli aviosyntyisiä ja vain 6.5 % oli syntynyt ulkopuolella avioliiton. Aviosyntyisistä lapsista 904 oli ns. avioerolapsia, joista 113 turvatonta ja 791 suojelukasvatusta tarvitsevaa. V. 1966 näitä lapsia oli 883.

Syyt, miksi lapsia tai nuoria henkilöitä on varoitettu tai asetettu suojeluvalvontaan, selviävät seuraavasta yhdistelmästä.

Av de unga personerna i behov av skyddsuppfostran var 841 eller 14.2 % 16-åringar, 1 216 eller 20.5 % 17-åringar och 1 057 eller 17.9 % ännu äldre.

Största delen, 93.5 %, av dessa barn var födda inom äktenskapet och endast 6.5 % var illegitima. Av de inom äktenskapet födda var 904 sådana, vilkas föräldrar var fränskilda; av dessa var 113 värnlösa och 791 i behov av skyddsuppfostran. År 1966 var detta antal 883.

Orsakerna till att barnen eller de unga personerna varnats eller ställts under skyddsövervakning, framgår av följande sammanställning.

Toimenpiteen syy — Orsak till åtgärden

	Poikia — Gossar		Tyttöjä — Flickor		Yhteensä — Summa	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Sopimaton ansiotoimi—Olämpligt förvärvsarbete	2	0.1	1	0.1	3	0.1
Koulunkäynnin laiminlyönti — Försummad skolgång	184	3.9	106	8.6	290	4.9
Koulun järjestyksen rikkominen — Störande av skolordningen	30	0.6	11	0.9	41	0.7
Rangaistava teko — Straffbar handling	2 938	62.6	337	27.5	3 275	55.3
Irtolaisuus — Lösdriveri	46	1.0	399	32.5	445	7.5
Tapaaminen juopuneena — Anträffad berusad ..	1 401	29.9	250	20.4	1 651	27.9
Muu — Annan	90	1.9	122	10.0	212	3.6
Yhteensä — Summa	4 691	100.0	1 226	100.0	5 917	100.0

Suojelukasvatusta tarvitsevat — Barn i behov av skyddsuppfostran

	Poikia — Gossar		Tyttöjä — Flickor		Yhteensä — Summa	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Sopimaton ansiotoimi—Olämpligt förvärvsarbete	2	0.1	1	0.1	3	0.1
Koulunkäynnin laiminlyönti — Försummad skolgång	184	3.9	106	8.6	290	4.9
Koulun järjestyksen rikkominen — Störande av skolordningen	30	0.6	11	0.9	41	0.7
Rangaistava teko — Straffbar handling	2 938	62.6	337	27.5	3 275	55.3
Irtolaisuus — Lösdriveri	46	1.0	399	32.5	445	7.5
Tapaaminen juopuneena — Anträffad berusad ..	1 401	29.9	250	20.4	1 651	27.9
Muu — Annan	90	1.9	122	10.0	212	3.6
Yhteensä — Summa	4 691	100.0	1 226	100.0	5 917	100.0

Huostaanotettujen lasten luku. Sosiaalilautakuntien huostaanottamia lapsia oli v. 1967 koko maassa kaikkiaan 14 229. Niistä 34 oli turvatonta ja 17 suojelukasvatusta tarvitsevaa lasta, jotka olivat huostaanotettuja, mutta mihinkään toimenpiteisiin ei vielä oltu ryhdytty. Nämä 51 lasta eivät sisälly seuraavaan selontekoon. Kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken tapaukset jakaantuivat seuraavasti.

Antalet omhändertagna barn. År 1967 fanns i hela landet sammanlagt 14 229 av socialnämnderna omhändertagna barn. Därav fanns det 34 värnlösa och 17 barn i behov av skyddsuppfostran, vilka blivit omhändertagna, men inga åtgärder ännu företagits. Dessa 51 barn ingår ej i följande redogörelse. Fördelningen på städer, köpingar och landskommuner var följande.

	Turvattomat Värnlösa		Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skydds- uppfostran		Yhteensä Summa	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Kaupungit ja kauppalat — Städer och kö- pingar	8 397	67.4	1 411	82.3	9 808	69.2
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 067	32.6	303	17.7	4 370	30.8
Koko maa — Hela landet	12 464	100.0	1 714	100.0	14 178	100.0

V:n 1967 lastensuojelulasten luku on v:een 1966 verrattuna alentunut 628:lla eli 4.2 %; turvattomien luku on pienentynyt 4.4 %, ja suojelukasvatusta tarvitsevien luku 3.2 %. Kaupunkija kauppalakunnissa turvattomien luku on alentunut 1.0 % ja suojelukasvatustapausten luku 1.0 %; maalaiskunnissa turvattomien luku on vähentynyt 10.8 % ja suojelukasvatustapausten luku 12.2 %.

Suojelukasvatusta tarvitsevista lapsista tai nuorista henkilöistä oli Helsingissä 533 eli 31.1 % kaikista ja Tampereella, Turussa, Lahdessa ja Porissa yhteensä 276 eli 16.1 %. Turvattomista lapsista oli Helsingin huostaanottamia 3 807 eli 30.5 % kaikista, ja mainittujen neljän muun kaupungin lapsia 1 681 eli 13.5 %.

Antalet barnskydds barn år 1967 har i jämförelse med år 1966 sjunkit med 628 eller 4.2 %; antalet värnlösa har minskat med 4.4 %, och antalet för skyddsuppfostran omhändertagna med 3.2 %. I stads- och köpingskommuner har antalet värnlösa sjunkit med 1.0 % och antalet skyddsuppfostrade med 1.0 %; i landskommunerna har antalet värnlösa minskat med 10.8 och antalet skyddsuppfostrade med 12.2 %.

Av de barn och unga personer, som var i behov av skyddsuppfostran, var 533 eller 31.1 % av samtliga fall omhändertagna i Helsingfors, och i Tammerfors, Åbo, Lahti och Björneborg sammanlagt 276 eller 16.1 %. Av de värnlösa barnen var omhändertagna i Helsingfors 3 807 eller 30.5 % av samtliga fall, och i de övriga fyra nämnda städerna 1 681 eller 13.5 %.

Huostaanotettujen lasten luku lääneittäin — Antalet omhändertagna barn länsvis

Lääni — Län	Turvattomat — Värnlösa			Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skydds- uppfostran			Yhteensä — Summa			
	Kaupungit, kauppalat, Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalat, Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalat, Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	% väestöstä av befolkningen
Uudenmaan — Nylands ...	4 279	637	4 916	622	84	706	4 901	721	5 622	0.58
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	918	388	1 306	113	28	141	1 031	416	1 447	0.21
Ahvenanmaa — Åland	13	11	24	—	—	—	13	11	24	0.11
Hämeen — Tavastehus	1 153	400	1 553	236	46	282	1 389	446	1 835	0.30
Kymen — Kymmene	465	227	692	119	25	144	584	252	836	0.24
Mikkelin — S:t Michels	157	258	415	37	16	53	194	274	468	0.20
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	72	396	468	22	23	45	94	419	513	0.26
Kuopion — Kuopio	321	331	652	50	16	66	371	347	718	0.27
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	182	411	593	47	29	76	229	440	669	0.27
Vaasan — Vasa	224	228	452	58	7	65	282	235	517	0.12
Oulun — Uleåborgs	386	436	822	65	19	84	451	455	906	0.21
Lapin — Lapplands	227	344	571	42	10	52	269	354	623	0.28
Koko maa — Hela landet	8 397	4 067	12 464	1 411	303	1 714	9 808	4 370	14 178	0.30

Jotta saataisiin selville, paljonko vuosittain otetaan huostaan lapsia ja nuoria henkilöitä, on pyydetty tietoja lasten huostaanottovuodesta.

För att få fram, hur många barn och unga personer som årligen omhändertas, har året för omhändertagandet efterfrågats. På grundval

Tämän perusteella lapset on jaettu ns. uusiin tapauksiin, jolloin lapset on otettu huostaan kertomusvuoden kuluessa, ja vanhoihin tapauksiin eli sitä ennen huostaanotettuihin. Seuraavassa yhdistelmässä on tästä tehty selkoa.

av denna omständighet har barnen indelats de s.k. nytillkomna fallen, då omhändertagandet skett under redogörelseåret, och de gamla fallen, dvs. de tidigare omhändertagna. I följande sammanställning redogöres för detta.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa		mol. sukup. båda könen	Edell. vuonna Föreg. år
	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor		
<i>Turvattomia — Värnlösa . . .</i>	4 541	3 856	2 251	1 816	6 792	5 672	12 464	13 036
uusia tapauksia — nytillkomna	963	869	250	194	1 213	1 063	2 276	2 505
aikaisemmin huostaanotettuja — tidigare omhändertagna	3 578	2 987	2 001	1 622	5 579	4 609	10 188	10 531
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevia — I behov av skydds- suppfostran</i>	978	433	198	105	1 176	538	1 714	1 770
uusia tapauksia — nytillkomna	247	167	39	33	286	200	486	510
aikaisemmin huostaanotettuja — tidigare omhändertagna	731	266	159	72	890	338	1 228	1 260

Turvattomista lapsista 54.5 % oli poikia ja 45.5 % tyttöjä. Suojelukasvatusta tarvitsevista sen sijaan valtaosa, 68.6 %, oli poikia ja vain 31.4 % tyttöjä.

Av de värnlösa barnen var 54.5 % gossar och 45.5 % flickor. Av de för skyddsuppfostran omhändertagna var däremot största delen, 68.6 %, gossar och blott 31.4 % flickor.

Huostaanon perustelu. Lastensuojelulain 9 §:n 1. mom:n mukaan lapsi, jonka vanhemmat ovat kuolleet tai hänet hylänneet ja joka varattomuuden takia on vaarassa jäädä huoltoon ja kasvatusta vaille, on otettava sosiaalilautakunnan huostaan.

Saman pykälän 2. mom:n c-kohdan mukaan voidaan lapsi tai nuori henkilö ottaa vanhempien suostumuksella vain toistaiseksi lautakunnan huostaan, jos asianhaarat niin vaativat.

11 §:n mukaan lautakunnan on, jos 9 §:n 2. mom:ssa mainitut toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi tai jos suojeluvalvonta ei ole johtanut tarkoitettuun tulokseen, koetettava aikaansaada lapsen tai nuoren henkilön vanhempien tai holhoojan kanssa kirjallinen sopimus, jolla lapsi luovutetaan lautakunnan huostaan kodin ulkopuolella kasvatettavaksi.

Grunden för omhändertagandet. Enligt § 9 mom. 1 i barnskyddslagen bör barn, vars föräldrar dött eller som övergivits av dem samt vars vård och uppfostran på grund av medellöshet äventyras, omhändertagas av socialnämnden.

Enligt mom. 2 c i samma paragraf kan barnet eller den unga personen med föräldrarnas begivande omhändertagas tillsvidare, om omständigheterna så fordrar.

Enligt § 11 bör nämnden, om i § 9 mom. 2 nämnda åtgärder ej är tillfyllest eller om ej skyddsupsikten lett till avsett resultat, söka att med barnets eller den unga personens föräldrar eller förmyndare träffa skriftligt avtal, varigenom barnet överlämnas i nämndens vård för att uppfostras utom hemmet.

Jollei 11 §:ssä mainittua sopimusta saada aikaan, voi lautakunta 12 ja 17 §:ien nojalla päättää, jos se osoittautuu välttämättömäksi, että lapsi tai nuori henkilö otetaan siitä huolimatta lautakunnan huostaan.

Seuraavassa taulukossa esitetään, minkä lastensuojelulain pykälien nojalla huostaanotto on tapahtunut.

Kommer i § 11 omnämnt avtal icke till stånd, kan nämnden enligt § 12 och 17, om det visar sig nödvändigt besluta, att barnet eller den unga personen det oaktat omhändertages för vård.

I följande tabell redogörs för, enligt vilka paragrafer i barnskyddslagen omhändertagandet skett.

Huostaanoton perustelu — Grunden för omhändertagandet

Huostaanoton perustelu Grunden för omhändertagandet	Turvattomat — Värnlösa				Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran			
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Uusia Nytilkomna	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Uusia Nytilkomna
Orpo — Föräldralös	292	345	637	62	18	9	27	2
Hylätty — Övergiven	443	490	933	76	15	8	23	—
Väliaikaisesti vanhempien suostumuksella — Interimistiskt med föräldrarnas begivande	3 455	953	4 408	1 438	383	53	436	221
Luovutussopimus — Överlåtelseavtal	3 943	1 954	5 897	644	904	207	1 111	246
Päätös vastoin vanhempien tahtoa — Beslut mot föräldrarnas vilja	261	325	586	56	91	26	117	17
Ei ilmoitettu — Ouppgiven	3	—	3	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	8 397	4 067	12 464	2 276	1 411	303	1 714	486
				%				
Orpo — Föräldralös	3.5	8.5	5.1	2.7	1.3	3.0	1.6	0.4
Hylätty — Övergiven	5.3	12.1	7.5	3.3	1.1	2.6	1.4	—
Väliaikaisesti vanhempien suostumuksella — Interimistiskt med föräldrarnas begivande	41.1	23.4	35.4	63.2	27.1	17.5	25.4	45.5
Luovutussopimus — Överlåtelseavtal	47.0	48.0	47.3	28.3	64.1	68.3	64.8	50.6
Päätös vastoin vanhempien tahtoa — Beslut mot föräldrarnas vilja	3.1	8.0	4.7	2.5	6.4	8.6	6.8	3.5
Ei ilmoitettu — Ouppgiven	0.0	—	0.0	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Maalaiskunnissa on orpoina ja hylättyinä huostaanotettuja lapsia paljon enemmän kuin asutuskeskuksissa. Lukuja tarkasteltaessa on merkille pantavaa, että väliaikaisesti vanhempien suostumuksella huostaanotettujen lasten määrä on varsin suuri. Tämä johtuu paitsi siitä, että väliaikaissopimus on helpommin tehtävissä, myös siitä, että ryhmään on laskettu lisäksi ne tapaukset, jolloin lapsi on useamman vuoden ollut sijoitettuna kodin ulkopuolella kunnan maksusitoumuksella, mutta huostaanottopäätöstä ei jostain syystä ole tehty. Näyttää myös siltä, että varsin harvoin väliaikaispäätös muutetaan myöhemmin luovutussopimukseksi.

I landskommuner är antalet omhändertagna föräldralösa och övergivna barn högre än i bostättningscentra. Vid granskandet av siffrorna bör det beaktas att antalet bar som omhändertagits med föräldrarnas begivande är särskilt stort. Detta förorsakas utom av att ett tillfälligt avtal fås lättare till stånd också av att i gruppen ingår också de fall, i vilka barnet flera år har varit placerade utanför hemmet på grund av kommunens betalningsöverenskommelse, men omhändertagandebeslutet har inte av något skäl fattats. Det förefaller också som om ett tillfälligt beslut mycket sällan senare har förändrats till ett överlåtelseavtal.

Huostaanotettujen huoltomuoto. Suurin osa lapsista on vuoden kuluessa ollut joko vain laitoksissa tai vain yksityiskodeissa, mutta osa on ollut kummassakin.

Seuraavassa huoltomuotoa valaisevassa taulukossa nämä on pidetty erillisenä ryhmänä.

Huoltomuoto — Vårdform

Huoltomuoto — Vårdform	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppföstran					
	Kaupungit ja kauppalat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nyfödda	Kaupungit ja kauppalat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nyfödda
				poikia gossar	tyttöjä flickor					poikia gossar	tyttöjä flickor	
Laitoshoido — Anstaltsvård	4 405	1 653	6 058	3 581	2 477	1 785	1 259	261	1 520	1 034	486	436
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem	3 371	2 227	5 598	2 775	2 823	367	78	28	106	79	27	25
Laitos- ja yksityiskotihoito — Vård i anstalt och enskilt hem	621	187	808	436	372	124	74	14	88	63	25	25
Yhteensä — Summa	8 397	4 067	12 464	6 792	5 672	2 276	1 411	303	1 714	1 176	538	486
	%											
Laitoshoido — Anstaltsvård	52.5	40.6	48.6	52.7	43.7	78.4	89.2	86.1	88.7	87.9	90.3	89.8
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem	40.1	54.8	44.9	40.9	49.8	16.1	5.5	9.3	6.2	6.7	5.0	5.1
Laitos- ja yksityiskotihoito — Vård i anstalt och enskilt hem	7.4	4.6	6.5	6.4	6.5	5.5	5.3	4.6	5.1	5.4	4.7	5.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Asutuskeskuksissa turvattomien lasten sijoittaminen laitoksiin on huomattavasti yleisempää kuin maaseudulla. 60 % kaupunkien ja kauppaloiden huostaanotetuista lapsista hoidettiin laitoksissa, maalaiskuntien lapsista vain 45 %. Lapsia huostaan otettaessa sijoitetaan heidät usein ensin laitoksiin, kunnes sopiva yksityiskoti on ilmaantunut. Niinpä 83.9 % kertomusvuonna huostaanotetuista turvattomista lapsista on hoidettu laitoksissa, mutta aikaisemmin huostaanotetuista vain 48.7 %. Asutuskeskuksissa jopa 89.1 % uusista tapauksista sijoitettiin laitoksiin, maalaiskunnissa 62.2 %. Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset ja nuoret henkilöt kasvatettiin pääasiallisesti laitoksissa, 93.8 % heistä. Yksityiskoteihin sijoittaminen näyttää olevan aivan poikkeuksellista.

Kaikista yksityishoitoon sijoitetuista 5 598 turvattomasta lapsesta vain 293 eli 5.2 % oli ilmaisessa hoidossa. Näistä 165 oli kaupunkien ja kauppaloiden sekä 128 maalaiskuntien huos-

De omhändertagnas vårdform. Största delen av barnen har under årets lopp varit endera endast i anstalt eller endast i enskilt hem, men en del har varit i båda.

De sistnämnda har hållits som en skild grupp i följande tabell som belyser vårdformen.

I befolkningscentra är det betydligt vanligare att placera barn på anstalt än det är på landsbygden. I städerna och köpingarna vårdades 60 % av de omhändertagna barnen på anstalt, i landskommunerna blott 45 %. Omhändertagna barn placeras ofta först på anstalt, tills ett lämpligt enskilt hem har uppenbarat sig. Sålunda har 83.9 % av de under redogörelseåret omhändertagna värnlösa barnen vårdats på anstalt men blott 48.7 % av de tidigare omhändertagna. I bosättningscentra placerades rent av 89.1 % av de nya fallen på anstalt, i landskommunerna åter 62.2 %. Skyddsuppföstrade barn och unga personer uppföstrades huvudsakligen på anstalter; andelen var 93.8 %. Placering i enskilda hem synes höra till undantagen.

Av hela antalet i enskilt hem vårdade värnlösa barn, 5 598, åtnjöt endast 293 eller 5.2 % fri vård. Av dessa var 165 omhändertagna i städerna och köpingarna samt 128 i landskom-

taanottamia. Kaupunkien ja kauppaloitten yksityishoidossa olleista 3 371 lapsesta 2 328 eli 69.1 % oli sijoitettu perheisiin oman kunnan ulkopuolelle, maalaiskuntien 2 227 lapsesta vain 482 eli 21.6 %.

Seuraavassa taulukossa esitetään, missä laitoksissa lapsia on hoidettu. Tällöin sama lapsi voi esiintyä useamman laitoksen kohdalla, riippuen siitä, monessako laitoksessa hän vuoden kuluessa on ollut.

munerna. Av alla de 3 371 barn, vilka utackorderats av städer och köpingar, var 2 328 eller 69.1 % placerade i familjer utom egen kommun medan motsvarande tal för landskommunernas 2 227 barn var endast 482 eller 21.6 %.

I följande tabell redogöres för, på vilka anstalter barnen har vårdats. Härvid kan samma barn förekomma på mer än ett ställe i tabellen, om det har vårdats på olika anstalter under året.

Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvården

Laitoksen laatu Arten av anstalten	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran					
	Kaupungit ja kauppalaat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nytilkomna	Kaupungit ja kauppalaat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nytilkomna
				poikia gossar	tyttöjä flickor					poikia gossar	tyttöjä flickor	
Kunnalliset lastenkodit — Kommunala barnhem ..	3 300	837	4 137	2 461	1 676	1 410	565	53	618	412	206	271
Yksityiset lastenkodit — Privata barnhem	1 378	419	1 797	1 020	777	455	115	15	130	57	73	35
Koulukodit — Skolhem ...	15	1	16	12	4	1	734	199	933	693	240	170
Kunnalliskodit — Kommunalhem	7	23	30	17	13	10	2	8	10	3	7	6
Vajaamielislaitokset — Anstalter för psykiskt efterblivna	443	477	920	540	380	128	4	4	8	5	3	1
Mielisairaalat — Sinnessjukhus	56	48	104	57	47	12	70	14	84	41	43	42
Sokeain, kuurojen ja raajarikko- laitokset — Anstalter för blinda, döva och vanföra	10	7	17	7	10	—	—	—	—	—	—	—
Sairaalat ja parantolat — Sjukhus och sanatorier ..	470	141	611	356	255	172	65	20	85	40	45	23
Muut laitokset — Övriga anstalter	72	43	115	64	51	6	72	17	89	20	69	19
Laitoksia yhteensä — Anstalter tillsammans	5 751	1 996	7 747	4 534	3 213	2 194	1 627	330	1 957	1 271	686	567
Laitoksissa hoidettuja — På anstalter vårdade	5 026	1 840	6 866	4 017	2 849	1 909	1 333	275	1 608	1 097	511	461

Kuten taulukossa on mainittu, on kertomusvuoden kuluessa kunnallisissa lastenkodeissa hoidettu kaikkiaan 4 755 lastensuojelulasta. Heidän hoitopäiviensä kokonaisluku oli 948 765. Lisäksi on näissä lastenkodeissa ollut myös huoltoapulapsia, yhteensä 260. Näiden huollettavien hoitopäiviluku oli 29 374. Kunnallisissa lastenkodeissa hoidettiin siis yhteensä 5 015 henkilöä 978 139 päivää. Keskimäärin huollettavaa kohden tuli näin ollen koko maassa 195 hoitopäivää, erikseen kaupunkien ja kauppaloitten

Såsom i tabellen nämnts har under redogörelseåret sammanlagt 4 755 barnskydds barn vårdats på de kommunala barnhemmen. Totalantalet vård dagar var 948 765. Dessutom har på dessa barnhem funnits även socialhjälp barn till ett sammanlagt antal av 260. Antalet vård dagar för dessa var 29 374. På de kommunala barnhemmen vårdades alltså sammanlagt 5 015 personer i 978 139 dagar. Det genomsnittliga antalet vård dagar per person var sålunda i hela landet 195, på städernas och köpingarnas barn-

lastenkodeissa 179 sekä maalaiskuntien 253 hoitopäivää. Kunnallisissa koulukodeissa hoidettiin kaikkiaan 63 lasta tai nuorta henkilöä yhteensä 12 540 hoitopäivää eli 199 päivää huollettavaa kohden.

Huostaanotettujen ikä. Turvattomien ja suo-
jelukasvatusta tarvitsevien lasten ja nuorten henkilöiden ikä selviää seuraavasta taulukosta. Laitoksissa hoidettujen ryhmään on tällöin laskettu paitsi ne lapset, jotka vuoden kuluessa ovat olleet yksinomaan jossain laitoksessa, myös ne, joita selontekovuoden aikana on hoidettu myös yksityiskodeissa, mutta laitoksessa pitemmän aikaa.

De omhändertagnas ålder. De värnlösa och skyddsuppfostrade barnens och unga personernas ålder framgår av följande tabell. Gruppen »på anstalter vårdade» omfattar alla de barn, som under året åtnjutit endast anstaltsvård, och även de barn, som under redogörelseåret dessutom vårdats i enskilt hem, men varit en längre tid på anstalt.

Ikä — Ålder

Ikä, vuotta — Ålder, år	Turvattomat — Värnlösa						Suo- jelukasvatusta tarvitsevat i behov av skyddsuppfostran					
	Kaikkiaan—Inalles			Näistä hoidettu Därav vårdade			Kaikkiaan—Inalles			Näistä hoidettu Därav vårdade		
	poikia gossar	tyttöjä flickor	yhteensä summa	laitoksissa på anstalt- er	yksityis- kodeissa i enskilda hem	Uusia Nytilkomna	poikia gossar	tyttöjä flickor	yhteensä summa	laitoksissa på anstalt- er	yksityis- kodeissa i enskilda hem	Uusia Nytilkomna
— 2	645	550	1 195	1 043	152	837	—	—	—	—	—	—
2—6	1 508	1 237	2 745	1 533	1 212	672	—	—	—	—	—	—
7—12	2 319	1 922	4 241	1 958	2 283	542	124	19	143	131	12	66
13—15	1 462	1 293	2 755	1 114	1 641	193	466	154	620	566	54	247
16—17	710	575	1 285	609	676	27	430	261	691	641	50	151
18—	148	94	242	156	86	4	154	104	258	235	23	20
Tuntematon — Okänd	—	1	1	1	—	1	2	—	2	1	1	2
Yhteensä — Summa	6 792	5 672	12 464	6 414	6 050	2 276	1 176	538	1 714	1 574	140	486
	%											
— 2	9.5	9.7	9.6	16.3	2.5	36.8	—	—	—	—	—	—
2—6	22.2	21.8	22.0	23.9	20.0	29.5	—	—	—	—	—	—
7—12	34.1	33.9	34.0	30.5	37.8	23.8	10.5	3.6	8.3	8.3	8.6	13.6
13—15	21.5	22.8	22.1	17.4	27.1	8.5	39.6	28.6	36.2	36.0	38.6	50.8
16—17	10.5	10.1	10.3	9.5	11.2	1.2	36.6	48.5	40.3	40.7	35.7	31.1
18—	2.2	1.7	2.0	2.4	1.4	0.2	13.1	19.3	15.1	14.9	16.4	4.1
Tuntematon — Okänd	—	0.0	0.0	0.0	—	0.0	0.2	—	0.1	0.1	0.7	0.4
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Turvattomat näyttävät tulevan huostaan-
otetuiksi pääasiallisesti ennen 7 ikävuottaan;
kertomusvuoden uusista tapauksista lähes $\frac{2}{3}$ oli
tämän ikäisiä. Täytettyään 16 vuotta suurin osa
heistä poistetaan kirjoista. 17-vuotiaita tai sitä
vanhempia oli v. 1967 kirjoissa kuitenkin vielä
627 eli 5.0 % kaikista turvattomista.

Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset joutuvat
tavallisesti huoltoon vasta täytettyään 7 vuotta.
Suurimman ryhmän muodostavat kuitenkin ne,

De värnlösa har huvudsakligen blivit omhän-
dertagna före sitt 7 levnadsår; under redogörelse-
året var nära $\frac{2}{3}$ av de nytillkomna fallen i
denna ålder. Största delen utskrivs vid 16 års
ålder; år 1967 fanns det dock ännu 627 17-
åringar eller äldre, dvs. 5.0 % av samtliga värn-
lösa.

Barn i behov av skyddsuppfostran omhänder-
tages vanligtvis först sedan de fyllt 7 år. Den
största gruppen utgör likväl 13—15-åringarna.

jotka ovat 13—15-vuotiaita. Runsas puolet v. 1967 huostaanotetuista oli tämän ikäisiä. 17 vuotta täyttäneitä nuoria henkilöitä otettiin kertomusvuonna huostaan vielä 86. Useimpien kohdalla suojelutoimenpiteet lakkaavat henkilön täytettyä 18 vuotta. 19-vuotiaita ja sitä vanhempia nuoria henkilöitä oli v. 1967 kirjoissa enää vain 86 eli 5.0 % kaikista.

Kaikista v. 1967 lapsilisää saaneista 16 vuotta nuoremmista lapsista oli huostaanotettuja 0.9 %. Väestön ikärakenteeseen verrattuna maamme kaikista 2 vuotta nuoremmista lapsista 0.79 % oli huostaanotettuja, 2—6-vuotiaista 0.70 %, 7—15-vuotiaista 1.03 % ja 16—17-vuotiaista 1.09 %.

Huostaanotettujen syntyperä ja vanhemmat.
Seuraava taulukko valaisee huostaanotettujen lasten syntyperää ja vanhempien elossaoloa.

Drygt hälften av de år 1967 omhändertagna var i denna ålder. Vid 17 års ålder omhändertogs ännu 86 unga personer. För de flesta del upphör vårdåtgärderna, när de fyllt 18 år. Antalet unga personer i 19 års ålder eller mera var år 1967 endast 86 eller 5.0 % av samtliga.

Av alla barn under 16 år, som år 1967 erhöi barnbidrag, var 0.9 % omhändertagna. I jämförelse med hela befolkningens åldersfördelning var 0.79 % av samtliga barn under två år omhändertagna, av 2—6-åringarna 0.70 %, av 7—15-åringarna 1.03 % och av 16—17-åringarna 1.09 %.

De omhändertagnas börd och föräldrar. Av följande tabell framgår de omhändertagna barnens börd och huruvida föräldrarna levde.

Lasten vanhemmat — Barnens föräldrar

	Turvattomat — Värnlösa				Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuffpostran					
	Kau- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Huostaan- otettu v. Omhändertagit år		Kau- pungit, kauppalat Syäder, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Huostaan- otettu v. Omhändertagit år	
				1967	1966				1967	1966
<i>Aviosyntyiset — Legitima</i>	100.0 %									
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ...	56.8	57.1	56.9	66.9	61.8	56.1	61.2	57.0	57.3	60.8
Vanhemmat eronneet — Föräldrarna frånskilda	14.1	26.1	18.2	10.5	11.7	16.1	22.1	17.1	17.0	15.3
Jompikumpi eli — Nä- göndera levde	2.8	7.0	4.2	2.1	3.1	1.4	1.2	1.3	0.5	1.1
Molemmat kuolleet — Bägge döda	26.3	9.8	20.7	20.5	23.4	26.4	15.5	24.6	25.2	22.8
<i>Aviosyntyisten luku — Antal legitima</i>										
V. — År 1967	5 196	2 738	7 934	1 661		1 245	245	1 490	440	
1966	5 228	3 060	8 288		1 801	1 261	287	1 548		464
<i>Aviottomat — Illegitima</i>	100.0 %									
Äiti eli — Modern levde	97.2	93.4	96.1	97.5	97.0	97.0	92.6	95.9	100.0	95.0
Äiti kuollut — Modern död	2.8	6.6	3.9	2.5	3.0	3.0	7.4	4.1	—	5.0
<i>Aviottomien luku — An- tal illegitima</i>										
V. — År 1967	3 192	1 321	4 513	612		164	54	218	41	
1966	3 243	1 482	4 725		700	155	56	211		40
Syntyperä tuntematon — Bördens okänd	9	8	17	3	4	2	4	6	5	6
Lapsia kaikkiaan — Barn inalles	8 397	4 067	12 464	2 276	2 505	1 411	303	1 714	486	510

Huostaanottamisen syy. Lastensuojelulain mukaan lapsi tai nuori henkilö voidaan ottaa sosiaalilautakunnan huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas ja vajaakykyinen, pahantapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvatata. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai siinä määrin vailla kasvatuskäytäntöä, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Kun turvattomien ja suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syyt ovat aivan erilaisia, esitetään ne erikseen.

Suuri osa *turvattomista lapsista* on joutunut huoltoon menetettyään luonnollisen huoltajansa, joko isän, äidin tai molemmat. Tällaisia lapsia oli kaikkiaan 16.7 %. 7.9 %:lla oli jompikumpi tai molemmat kuolleet sekä 8.8 % oli isän tai äidin, toisinaan molempien hylkäämiä. Lapsen oman sairauden tai vajavaisuuden tähden oli vain 12.0 % otettu huostaan. Vanhempain sairaus tai muuten vähentynyt työkyky, ansio-työ tai työnpuute oli 21.8 %:ssa tapauksista estänyt vanhempia hoitamasta itse lapsiaan, ja 29.5 % kaikista lapsista ei saanut asianmukaista hoitoa kotonaan sen vuoksi, että vanhemmat olivat huolimattomia, juoppoja, irtolaisia, pahoinpitelivät lapsiaan tai olivat muuten vailla kasvatuskäytäntöä. Kaupunki- ja kauppalakunnissa puutteelliset asunto-olot olivat huomattavana syynä lasten huostaanottamiseen; 1/5 lapsista oli sen vuoksi pakko ottaa yhteiskunnan huostaan.

V:n 1967 uusien tapausten joukossa oli suhteellisesti katsoen paljon vähemmän kuin ennen sellaisia lapsia, joiden vanhemmat olivat kuolleet tai heidät hylänneet, vain 3.5 ja 4.9 %, kaikkien lasten vastaavien suhdelukujen ollessa 7.9 ja 8.8. Sen sijaan kokonaista 27.5 % v. 1967 huostaanotetuista on vanhempien sairauden ja 22.5 % asunto-olojen vuoksi joutunut huollettavaksi, kun aikaisempina vuosina huostaanotettujen joukossa oli vain 16.5 ja 12.8 % vastaavaan laatuun tapauksia.

Lasten syntyperä näyttää suuresti vaikuttavan huollon syyn erilaisuuteen. Kun aviosyntyisistä turvattomista lapsista kokonaista 10.2 % oli joutunut yhteiskunnan huostaan vanhempain kuoleman takia, oli vain 3.7 % aviottomista lapsista saman syyn tähden huollettu. Sen sijaan 12.8 % aviottomista oli vanhempainsa hylkäämiä, kun taas vain 6.6 % aviosyntyisistä oli samassa asemassa. Asuntovaikeuksien vuoksi 22.2 % aviottomista lapsista on otettu huoltoon,

Orsaken till omhändertagandet. Enligt barnskyddslagen kan ett barn eller en ung person omhändertagas av socialnämnden på grund av omständigheter, som beror antingen på barnet självt eller föräldrarna. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt eller andesvagt, vanartigt eller brottsligt, att det icke kan vårdas eller uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kan vara sjuka, vårdslösa eller i avsaknad av uppfostringsförmåga i sådan grad, att barnet ej kan lämnas i deras vård. Emedan orsakerna till omhändertagandet är helt andra för de värnlösa än för de skyddsuppfostrade, redogörs skilt för dem.

En stor del av de *värnlösa barnen* har blivit omhändertagna efter att ha mist sin naturliga vårdare, antingen fadern eller modern eller båda. 16.7 % av barnen hörde till denna kategori. För 7.9 % var någondera eller båda föräldrarna döda och 8.8 % hade övergivits av fadern eller modern, stundom av båda. Endast 12.0 % hade omhändertagits på grund av egen sjukdom eller efterblivenhet. Föräldrarnas sjukdom, minskade arbetsduglighet, förvärvsarbete eller arbetslöshet hade i 21.8 % av fallen förhindrat föräldrarna att själva vårda sina barn, och 29.5 % av samtliga barn icke erhöill tillbörlig skötsel därför, att föräldrarna var vårdslösa, fyllerister, lösdrivare, misshandlade sina barn eller eljest saknade uppfostringsförmåga. I städerna och köpingarna var bristfälliga bostadsförhållanden ett ofta förekommande skäl till omhändertagandet; 1/5 av barnen måste av denna orsak tagas omhand av samhället.

Bland de år 1967 nytillkomna fallen var det relativa antalet sådana barn, vilkas föräldrar avlidit eller övergivit dem, mycket mindre än tidigare, endast 3.5 % och 4.9 %, då för samtliga barn motsvarande procenttal var 7.9 och 8.8. Däremot har hela 27.5 % av de år 1967 omhändertagna kommit under vård till följd av föräldrarnas sjukdom och 22.5 % till följd av bostadsförhållandena, medan det bland de under tidigare år omhändertagna fanns blott 16.5 och 12.8 % av denna art.

Barnets börd synes i hög grad inverka på orsaken till vården. Medan hela 10.2 % av de legitima värnlösa barnen hade tagits omhand av samhället på grund av föräldrarnas död, vårdades endast 3.7 % av de illegitima barnen av samma orsak. Däremot var 12.8 % av de illegitima övergivna av föräldrarna, medan endast 6.6 % av de legitima var i samma ställning. Till följd av bostadsbrist har 22.2 % av de illegitima barnen blivit omhändertagna, av de

Turvattomien lasten huostaanottamisen syy — Orsaken till omhändertagandet av värlösa barn

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagandet	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	1967 huos- taan- otetut om- hän- der- tagna	Kau- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	1967 huos- taan- otetut om- hän- der- tagna
Lapsen — Barnets					%			
sairaus — sjukdom	157	59	216	43	1.9	1.5	1.7	1.9
mielisairaus, vajaamielisyys — sinnes- sjukdom, psykiska efterblivenhet	584	478	1 062	147	7.0	11.8	8.5	6.4
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk defekt	136	46	182	41	1.6	1.1	1.5	1.8
sokeus, kuurous — blindhet, dövhet	5	5	10	2	0.0	0.1	0.1	0.1
raajarikkoisuus — vanförhet	9	14	23	1	0.1	0.3	0.2	0.0
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	484	495	979	80	5.8	12.2	7.9	3.5
sairaus, vähentynyt työkyky — sjuk- dom, minskade arbetsduglighet	1 563	743	2 306	626	18.6	18.3	18.5	27.5
ansiotyö — förvärsarbete	343	48	391	65	4.1	1.2	3.1	2.9
hoidon laiminlyönti — underlåtenhet av barnets vård	493	343	836	109	5.9	8.4	6.7	4.8
kasvatuskyvyn puute — brist på upp- fostringsförmåga	624	838	1 462	159	7.4	20.6	11.7	7.0
lapsen hylkääminen — övergivande av barnet	656	445	1 101	111	7.8	10.9	8.8	4.9
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet av försörjningsplikt	228	44	272	34	2.7	1.1	2.2	1.5
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	137	32	169	13	1.6	0.8	1.4	0.6
juoppous — dryckenskap	301	98	399	65	3.6	2.4	3.2	2.8
irtolaisuus — lösdriveri	201	48	249	22	2.4	1.2	2.0	1.0
vapausrangaistus — frihetsstraff	146	77	223	39	1.7	1.9	1.8	1.7
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	44	18	62	15	0.5	0.4	0.5	0.7
koulunkäynnin estäminen — förhin- drandet av skolgång	1	2	3	—	0.0	0.0	0.0	—
työnpuute — arbetsbrist	20	5	25	10	0.2	0.1	0.2	0.4
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	1 745	72	1 817	513	20.9	1.8	14.6	22.5
	246	120	366	52	2.9	3.0	2.9	2.3
Muu syy — Annan orsak	274	37	311	129	3.3	0.9	2.5	5.7
Yhteensä — Summa	8 397	4 067	12 464	2 276	100.0	100.0	100.0	100.0

aviosyntyisistä vain 10.2 %. Vielä on huomattava, että 6.8 %:ssa aviottomien lasten tapauksista äiti ansiotyönsä vuoksi oli estetty itse hoitamasta lastaan, kun vastaava suhdeluku aviosyntyisillä oli vain 1.1.

Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset tai nuoret henkilöt on ilmoitettu huostaanotetuiksi melkein kauttaaltaan huonojen taipumustensa vuoksi. Vaikka seuraavassa taulukossa, jossa syyt on tarkemmin eritelty, kullekin tapaukselle on annettu vain yksi syy, on kuitenkin useissa tapauksissa ilmoitettu useampia seikkoja huostaanoton perusteeksi.

Puolet, 49.6 %, kaikista lapsista tai nuorista henkilöistä on joutunut huostaanotetuksi tehtyään jonkin rangaistavan teon. Usein on samasta

legitima blott 10.2 %. Ännu bör observeras, att modern i 6.8 % av de fall, som gällde illegitima barn, på grund av yrkesarbete var förhindrad att själv sköta barnet, medan motsvarande procent bland de legitima var blott 1.1.

De skyddsuppföstrade barnen eller unga personerna har nästan undantagslöst uppgivits ha blivit omhändertagna till följd av vanartighet. Trots att i följande tabell för varje fall har angivits blott en orsak, har ofta flere omständigheter uppgivits som motiv för omhändertagandet.

Hälften, 49.6 %, av samtliga barn och unga personer har omhändertagits efter att ha begått någon straffbar handling. Ofta har upp-

Suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syy — Orsaken till omhändertagandet av barn i behov av skyddsuffpostran

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagandet	Kaupungit, kauppalat, Städer, köpingar	Maalaiskunnat, Landskommuner	Kokomaa Hela landet	1967 huostaanotetut omhändertagna	Kaupungit, kauppalat, Städer, köpingar	Maalaiskunnat, Landskommuner	Kokomaa Hela landet	1967 huostaanotetut omhändertagna
Lapsen tai nuoren henkilön — Barnets eller den unga personens sielullinen poikkeavuus — psykiska defekt	36	27	63	14	2.5	8.9	3.7	2.9
sopimaton ansiotoimi — olämpliga förvärvsarbete	—	1	1	—	—	0.3	0.1	—
koulunkäynnin laiminlyönti — försummande av skolgång	209	44	253	88	14.8	14.5	14.8	18.1
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	28	29	57	11	2.0	9.6	3.3	2.3
rangaistava teko — straffbara handling	725	125	850	207	51.4	41.3	49.6	42.6
kerjääminen — tiggeri	39	—	39	19	2.8	—	2.3	3.9
irtolaisuus — lösdriveri	249	67	316	101	17.6	22.1	18.4	20.8
tapaaminen juopuneena — anträffande berusad	100	7	107	36	7.1	2.3	6.2	7.4
Muu syy — Annan orsak	25	3	28	10	1.8	1.0	1.6	2.0
Yhteensä — Summa	1 411	303	1 714	486	100.0	100.0	100.0	100.0

lapsesta ilmoitettu, että hän rangaistavan teon lisäksi on laiminlyönyt koulunkäyntinsä tai että hän käytöksellään on rikkonut koulun järjestyttä vastaan. Jos nämä kolme syytä käsitellään yhtenä kokonaisuutena, on 67.7 % kaikista suojelukasvatusta tarvitsevistä joutunut huostaanotetuksi näiden syiden vuoksi. V. 1967 huostaanotetuista 63.0 %:lla oli jokin näistä syistä, kun aikaisemmin huostaanotettujen vastaava suhdeluku oli 69.5. Sen sijaan v:n 1967 tapausten joukossa oli 20.8 % sellaisia, jotka irtolaisuuden vuoksi joutuivat huostaan aikaisempien vuosien tapauksista vain 17.5 %.

Huostaanottamisen syyt näyttävät tytöillä ja pojilla olleen jonkin verran erilaiset. Tytöistä 52.2 % joutui huoltoon irtolaisuuden tähden, pojista vain 3.0 %. Sen sijaan pojista 64.3 % otettiin huostaan rangaistavan teon vuoksi ja 19.7 % koulunkäynnin laiminlyömisestä tai koulun järjestyksen rikkomisen tähden, tytöistä vastaavasti vain 17.5 ja 14.5 %.

Kasvatillapset. Lastensuojelulain mukaan kasvatillapset on sellainen 16 vuotta nuorempi lapsi, jota muun kuin sosiaalilautakunnan toimenpiteestä kasvatetaan yksityisessä lastenkodissa tai muun henkilön kuin vanhempainsa tai erityisesti määrätyn holhoojan luona. Lautakunnan huostaanotettua lasta ei näin ollen katsota kas-

givits, att samma barn ej endast begått en straffbar handling utan även försummat sin skolgång eller med sitt uppförande stört skolordningen. Om dessa tre orsaker behandlas som en helhet, finner man, att 67.7 % av samtliga skyddsuffpostrade omhändertagits på grund av dessa. Av de under år 1967 omhändertagna hörde 63.0 % till denna grupp, medan procenttalet för de tidigare omhändertagna var 69.5. Däremot fanns bland fallen från år 1967 20.8 % sådana, som kom under vård till följd av lösdriveri, mot 17.5 % av fallen från tidigare år.

Orsakerna till omhändertagandet synes ha varit något olika för flickor och gossar. 52.2 % av flickorna kom under vård till följd av lösdriveri, av gossarna endast 3.0 %. I stället omhändertogs 64.3 % av gossarna på grund av straffbar handling och 19.7 % till följd av försummad skolgång eller störande av skolordningen; för flickorna var motsvarande tal endast 17.5 och 14.5 %.

Fosterbarn. Enligt barnskyddslagen förstås med fosterbarn ett sådant barn under 16 år, som på åtgärd av annan än socialnämnden uppfostras på enskilt barnhem eller hos annan person än föräldrarna eller hos särskilt förordnad förmyndare. Ett barn, som socialnämnden omhändertagit, anses alltså icke vara ett fosterbarn. Dessa barn

vattilapseksi. Nämä lapset ovat sosiaalilautakunnan valvonnan alaisia ja niistä olisi pidettävä luetteloa. Tiedot, joita sosiaalilautakunnat vuosittain antavat kasvattilasten lukumääristä, vaihtelevat eri kunnissa melko paljon vuodesta toiseen eikä niitä aina ole kaikista kunnista saatukaan. Seuraavassa esitetyt kasvattilasten lukumääriä osoittavat luvut eivät näin ollen ole aivan tarkkoja.

står under socialnämndens övervakning och en förteckning bör föras över dem. De uppgifter, som socialnämnderna årligen avger över antalet fosterbarn, varierar i olika kommuner från år till år rätt så mycket och dessutom har dessa uppgifter inte alltid erhållits från alla kommuner. Följande siffror, som belyser antalet fosterbarn, är därför inte alldeles exakta.

Vuosi—År	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Inalles	
	Kuntia Antal kommuner	Kasvatti- lapsia Antal fosterbarn	Kuntia Antal kommuner	Kasvatti- lapsia Antal fosterbarn	Kuntia Antal kommuner	Kasvatti- lapsia Antal fosterbarn
1950	49	1 105	377	5 980	426	7 085
1955	61	1 907	405	5 265	466	7 235
1960	63	1 986	417	4 618	480	6 604
1965	64	2 007	395	4 095	459	6 102
1966	69	1 984	398	3 815	467	5 799
1967	72	1 858	389	3 613	461	5 471

Lastenkodit

Sosiaalihuollon piiritarkastajien välityksellä lastenkotien johtajat lähettävät sosiaalihallitukselle puolivuositain tietoja lastenkotien toiminnasta. Seuraava katsaus perustuu tietoihin, jotka on saatu v:n 1967 lopussa vallitsevasta tilanteesta.

Seuraavassa asetelmassa esitetään lastenkotien lukumäärä, paikkaluku ja hoidettujen lasten lukumäärä vuoden 1967 joulukuun lopussa.

Barnhemmen

Genom förmedling av distriktsinspektörerna för socialvården insänder barnhemsföreståndarna till socialstyrelsen halvårsrapporter om barnhemmens verksamhet. Följande översikt grundar sig på uppgifter över läget i slutet av år 1967.

I följande sammanställning redogörs för antalet barnhem, platsantal och antalet vårdade barn i slutet av december 1967.

	Kunnalliset lastenkodit Kommunala barnhem			Yksityiset lastenkodit Privata barnhem			Kaikkiaan Sammanlagt			Lasten- kotien luku Antal barn- hem v. — år 1966
	Lasten- kotien luku Antal barnhem	Paikka- luku Antal platser	Lasten- luku Antal barn	Lasten- kotien luku Antal barnhem	Paikka- luku Antal platser	Lasten- luku Antal barn	Lasten- kotien luku Antal barnhem	Paikka- luku Antal platser	Lasten- luku Antal barn	
Tavalliset lastenkodit — Vanliga barnhem	62	1 276	1 061	30	623	557	92	1 899	1 618	96
Pikkulasten osastolla varus- tetut tavalliset lastenko- dit — Vanliga barnhem med småbarnsavdelning .	27	801	737	5	190	179	32	991	916	33
Pikkulastenkodit — Smä- barnshem	4	143	120	10	243	188	14	386	308	15
Vastaanottokodit — Mot- tagningshem	3	274	181	5	114	92	8	388	273	8
Äiti- ja lapsikodit — Mödra- och barnhem	—	—	—	10	203	132	10	203	132	10
Erityislastenkodit — Spe- cialbarnhem	31	710	663	26	436	429	57	1 146	1 092	50

(jatkoa—forts.)

	Kunnalliset lastenkodit Kommunala barnhem			Yksityiset lastenkodit Privata barnhem			Kaikkiaan Sammanlagt			Lasten- kotien luku Antal barn- hem v. — år 1966
	Lasten- kotien luku Antal harnhem	Paikka- luku Antal platser	Lasten- luku Antal barn	Lasten- kotien luku Antal barnhem	Paikka- luku Antal platser	Lasten- luku Antal barn	Lasten- kotien luku Antal barnhem	Paikka- luku Antal platser	Lasten- luku Antal barn	
Siitä: — Därav:										
perheryhmäkodit — fa- miljegrupphem	2	15	15	9	95	90	11	110	105	10
asosiaalisten lastenkodit — barnhem för asociala . . .	6	165	147	—	—	—	6	165	147	5
nuorisokodit — ungdoms- hem	15	224	214	9	121	100	24	345	314	20
ongelmalastenkodit — prob- lembarnshem	5	194	170	2	25	27	7	219	197	7
kehitysvammaisten lasten- kodit — barnhem för ut- vecklingsstörda	3	112	117	3	91	98	6	203	215	5
raajarikkoisten lastenkodit — barnhem för vanföra .	—	—	—	2	19	28	2	19	28	2
tuberkuloottisten lasten- kodit — barnhem för tu- berkulösa	—	—	—	1	85	86	1	85	86	1
Yhteensä — Summa	127	3 204	2 762	86	1 809	1 577	213	5 013	4 339	212
V. — År 1966	128	3 306	2 847	84	1 842	1 656	212	5 148	4 503	

Lastenkotien kuormitus, joka prosentteina ilmoittaa, kuinka suuri osa hoitopaikoista on keskimäärin ollut käytössä, oli 87. Viimeisten viiden vuoden aikana ei kuormitus ole mainittavasti muuttunut. Vuodesta 1967 lähtien on perheryhmäkodit laskettu erityislastenkotien ryhmään, jonka osuus oli siten 27 % kaikista lastenkodeista. Vertailun vuoksi todettakoon, että v. 1960 näitä oli 11 % ja v. 1966 24 %.

Lastenkotien alueellinen sijainti on esitetty seuraavassa asetelmassa.

Barnhemmens belastning, som uttryckt i procent utvisar hur stor del av vårdplatserna i medeltal varit i bruk, var 87. Under de senaste fem åren har belastningen inte nämnvärt förändrats. Från och med år 1967 har familjegrupphemmen inberäknats i gruppen specialbarnhem vars andel sålunda är 27 % av alla barnhem. För jämförelsens skull må nämnas, att dessas procentuella andel år 1960 var 11 och år 1966 24.

Barnhemmens regionala fördelning redovisas i följande sammanställning.

Lääni — Län	Kunnalliset lastenkodit Kommunala barnhem		Yksityiset lastenkodit Privata barnhem		Yhteensä Summa		Paikkaluku Platsantal	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Uudenmaan — Nylands	36	28.3	37	43.0	73	34.3	1 836	36.6
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs . . .	14	11.0	6	7.0	20	9.4	532	10.6
Ahvenanmaa — Åland	—	—	2	2.3	2	0.9	24	0.5
Hämeen — Tavastehus	25	19.7	16	18.6	41	19.3	873	17.4
Kymen — Kymmene	15	11.8	4	4.7	19	8.9	400	8.0
Mikkelin — S:t Michels	7	5.5	3	3.5	10	4.7	212	4.2
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	4	3.2	1	1.2	5	2.3	110	2.2
Kuopion — Kuopio	3	2.4	1	1.2	4	1.9	87	1.7
Keski-Suomen — Mellersta Finland	7	5.5	2	2.3	9	4.2	200	4.0
Vaasan — Vasa	7	5.5	2	2.3	9	4.2	187	3.7
Oulun — Uleåborgs	4	3.2	7	8.1	11	5.2	269	5.4
Lapin — Lapplands	5	3.9	5	5.8	10	4.7	283	5.7
Koko maa — Hela landet	127	100.0	86	100.0	213	100.0	5 013	100.0

(jatkoa—forts.)

	Kunnalliset lastenkodit Kommunala barnhem		Yksityiset lastenkodit Privata barnhem		Yhteensä Summa		Paikkaluku Platsantal	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	85	67.2	59	68.2	144	67.6	3 679	73.4
Maalaiskunnat — Landskommuner	42	32.8	27	31.8	69	32.4	1 334	26.6

Lastenkotien keskittyminen maan eteläosiin on ollut huomattava, sillä 72 % niistä sijaitsi Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Kymen lääneissä. Näissä hoidettiin 3 180 eli 73 % kaikista lastenkotihoitoa nauttivista lapsista, vaikka 16 vuotta nuorempien lasten kokonaisluvusta, sellaisena kuin se ilmenee lapsilisätilastosta, tuli mainittujen läänien osalle vain 50 %.

Seuraavasta asetelmasta käy selville lasten ikärakenne.

Koncentrationen av barnhemmen till landets södra delar har varit märkbar, ty av alla barnhem var 72 % belägna i Nylands, Åbo och Björneborgs, Tavastehus samt Kymmene län. På dessa vårdades 3 180 eller 73 % av alla barn som erhållit barnhemsvård, trots att på nämnda läns del enligt barnbidragsstatistiken kom endast 50 % av totalantalet barn under 16 år.

Av följande sammanställning framgår barnens åldersstruktur.

	Ikä, vuotta — Ålder, år					Yhteensä Summa
	0	1	2—6	7—15	16—	
Kunnalliset lastenkodit — Kommunala barnhem	173	152	550	1 511	376	2 762
Siitä: — Därav:						
erityislastenkodit — specialbarnhem	2	2	49	381	229	663
Yksityiset lastenkodit — Privata barnhem	337	129	291	696	124	1 577
Siitä: — Därav:						
erityislastenkodit — specialbarnhem	23	19	53	262	72	429
Yhteensä — Summa	510	281	841	2 207	500	4 339
%	11.7	6.5	19.4	50.9	11.5	100.0

7 vuotta täyttäneistä lapsista 1 738 eli 64 % kävi kansakoulua, 183 eli 7 % oppikoulua, 173 eli 6 % ammattikoulua ja 80 eli 3 % apukoulua.

Kaikista lapsista 96 % oli sosiaalilautakuntien sijoittamia. Kunnallisissa lastenkodeissa oli vain 8 yksityisten sijoittamaa lasta. Yksityisissä lastenkodeissa vastaava luku oli 160. Aviosyntyisiä lapsia oli 2 745 eli 63 % ja avioliiton ulkopuolella syntyneitä 1 594 eli 37 %. Avio- tai asumuserossa oli 1 004 lapsen vanhemmat, 104 eli 2 % lapsista oli täysorpoja ja 537 eli 12 %:lla oli toinen vanhemmista kuollut.

Lastenkotien henkilökunta on esitetty seuraavassa asetelmassa.

Av de barn, som fyllt 7 år gick 1 738 eller 64 % i folkskola, 183 eller 7 % i lärdomsskola, 173 eller 6 % i yrkesskola och 80 eller 3 % i hjälpskola.

Av samtliga barnhemsbarn hade 96 % placerats av socialnämnderna. På de kommunala barnhemmen fanns endast 8 på enskildas försorg placerade barn. På de privata barnhemmen var motsvarande tal 160. Antalet inom äktenskapet födda barn var 2 745 eller 63 % och antalet utom äktenskapet födda 1 594 eller 37 %. Föräldrarna till 1 004 barn hade äktenskaps- eller boskillnad. 104 eller 2 % av barnen hade förlorat bägge och 537 eller 12 % någöndera av föräldrarna.

Barnhemmens personal framgår av följande sammanställning.

	Johtajat ja apul. johtajat Föreståndare och bitr. föreståndare	Lastenhoitajat Barnsköterskor	Hoitoapulaiset Vårdbiträden	Muu hoitohenkilökunta Annandvårdspersonal	Yhteensä Summa	Hoitohenkilöitä lastenkotiakohden Vårdpersonal per barnhem	Lapsia hoitohenkilöä kohden Barn per vårdperson	Talushenkilökuntaa Ekonomipersonal	Lapsia talushenkilöä kohden Barn per ekonomiperson
Tavalliset lastenkodit — Vanliga barnhem	99	187	86	3	375	4.1	4.3	227	7.1
Pikkulastenostolla varustetut tavalliset lastenkodit — Vanliga barnhem med småbarnsavdelning	35	137	63	4	239	7.5	3.8	147	6.2
Pikkulastenkodit — Småbarnshem	15	98	6	—	119	8.5	2.6	66	4.7
Vastaanottokodit — Mottagningshem	11	111	16	6	144	18.0	1.9	53	5.2
Äiti- ja lapsikodit — Mödra- och barnhem	12	17	—	1	30	3.0	4.4	24	5.5
Erityislasternkodit — Specialbarnhem	75	153	38	90	356	6.2	3.1	185	5.9
Siitä: — Därav:									
Perheryhmäkodit — Familjegrupper	20	3	2	—	25	2.3	4.2	12	8.8
asosiaalisten lastenkodit—barnhem för asociala	11	17	—	42	70	11.7	2.1	30	4.9
nuorisokodit — ungdomshem	27	15	4	26	72	3.0	4.4	41	7.7
ongelmalastenkodit — problembarnshem	8	45	2	16	71	10.1	2.8	44	4.5
kehitysvammaisten lastenkodit — barnhem för utvecklingsstörda	6	49	19	5	79	13.2	2.7	34	6.3
raajarikkoisten lastenkodit — barnhem för vanföra	2	4	2	—	8	4.0	3.5	7	4.0
tuberkuloottisten lastenkodit—barnhem för tuberkulösa	1	20	9	1	31	31.0	2.8	17	5.1
Yhteensä — Summa	247	703	209	104	1 263	5.9	3.4	702	6.2
V. — År 1966	246	682	226	82	1 236	5.8	3.6	725	6.2

Hoitohenkilökunnan lisäksi oli vielä harjoittelijoita ja oppilaita yhteensä 538 henkilöä.

Seuraavaan asetelmaan on koottu tietoja hoitohenkilökunnan pätevydestä.

Lastenkotien hoitohenkilökunnasta oli 237 eli 19 % sellaisia, joilla ei ollut mitään ammatillista pohjakoulutusta. Nämä olivat pääasiassa hoitoapulaisia.

Utöver vårdpersonalen fanns det sammanlagt 538 personer såsom praktikanter och elever.

I den följande sammanställningen ingår uppgifter om vårdpersonalens kompetens.

Av barnhemmens vårdpersonal var 237 eller 19 % sådana, som inte hade någon yrkesmässig grundskolning. Dessa var huvudsakligen vårdbiträden.

Tutkinto tai kurssi Examen eller kurs	Johtajat	Apul.	Lasten-	Hoito-	Muu hoito-	Yhteensä Summa	Siitä: — Därav:		
	Före- ståndare	johtajat Bitr. före- ståndare	hoitajat Barn- sköter- skor	apulaiset Vårdbi- träden	henkilö- kunta Övrig vård- personal		kunnalliset lastenkodit	kommunala barnhem	
							%	%	
Lastenhoitaja — Barn- sköterska	16	3	478	10	1	508	40.2	306	36.8
Kasvattajaopisto — Uppfostrarinstitut . . .	100	10	127	—	1	238	18.9	183	22.0
Sekä kasvattajaopisto- että lastenhoitajatut- kinto — Både uppfostr- arinstitut- och barn- sköterskeexamen	10	1	7	—	4	22	1.7	19	2.3
Sairaanhoitaja — Sjuk- sköterska	9	3	23	—	—	35	2.8	12	1.5
Terveyssisar — Hälso- syster	13	1	7	—	—	21	1.7	11	1.3
Vajaamielishoitaja — Vårdare av psykiskt efterblivna	3	2	9	1	3	18	1.4	10	1.2
Sosiaalihuoltaja tai nuoriso-ohjaaja — So- cialvårdare eller ung- domsledare	30	2	5	—	44	81	6.4	66	7.9
Kodinhoitaja tai koti- sisar — Hemvårda- rinna eller hemsyster	—	—	21	14	—	35	2.8	15	1.8
Kansakoulunop. tms. tutkinto — Folkskol- lärar el. dyl. examen .	6	1	—	—	20	27	2.1	22	2.6
Akateeminen lopputut- kinto — Akademisk slutexamen	6	4	—	—	4	14	1.1	10	1.2
Muu tutkinto tai kurssi Annan examen eller kurs	8	2	3	—	14	27	2.1	15	1.8
Ei koulutusta — Ingen utbildning	12	5	23	184	13	237	18.8	163	19.6
Yhteensä — Summa	213	34	703	209	104	1 263	100.0	832	100.0

Koulukodit

Koulukodit lähetävät vuosittain sosiaalihuolto-
tukselle kertomuksen toiminnastaan ja antavat
sen lisäksi joukon tilastollisia tietoja erityisellä
lomakkeella, joista sosiaalipoliittinen tutkimus-
osasto laatii vuositilastonsa. Seuraavassa esitetyt
tiedot perustuvat tilastolomakkeeseen. Sosiaali-
sen Aikakauskirjan n:ossa 4/1968 on selostettu
lisäksi mm. koulukotien henkilökuntaa, oppilai-
den koulunkäyntiä laitoksesta käsin, kouluko-
dissa viipymisen pituutta jne.

Skolhemmen

Skolhemmen sänder årligen till socialstyrelsen
en berättelse över sin verksamhet och dessutom
ger en rad statistiska uppgifter på en särskild
blankett, enligt vilka socialpolitiska forsknings-
avdelningen gör upp sin årsstatistik. Nedanstå-
ende uppgifter grundar sig på statistikblanket-
ten. I Social Tidskrift nr. 4/1968 har ytterligare
redogjorts för bl.a. skolhemmens personal, elever-
nas skolgång under anstaltvistelsen, samman-
drag över längden av skolhemsvistelsen osv.

Vuoden 1967 aikana toimi maassa 16 koulukotia, joista 12 oli valtion omistamaa, kaksi kunnallista ja kaksi yksityistä. Naispuolisia oppilaita varten oli toiminnassa kolme koulukotia, kaikki valtion omistamia, muut 13 olivat yksinomaan miespuolisia oppilaita varten. Vuoden aikana toimintansa lopettanut Hämeenpuiston koulukoti ei sisälly tähän selostukseen.

Seuraavassa taulukossa esitetään koulukodeittain oppilaiden vaihtuminen vuoden 1967 aikana.

Under år 1967 var 16 skolhem verksamma i landet, av dessa 12 statsägda, två kommunala och två privata skolhem. För kvinnliga elever var i verksamhet tre skolhem, alla statsägda, de övriga 13 var avsedda för manliga elever. Hämeenpuisto skolhem, som avslutat sin verksamhet inom detta år ingår inte i denna utredning.

I följande tabell framställs elevernas omsättning skolhemsvis under år 1967.

Oppilaiden vaihtuminen v:n 1967 kuluessa — Elevernas omsättning under år 1967

Koulukodit — Skolhemmen	Vuoden alussa kirjoissa Inskrivna vid årets början	Vuoden kuluessa uusia oppilaita — Nya elever under året		Vuoden kuluessa laitoksesta poistettu — Utskrivna under året			Vuoden lopussa — Vid årets slut	
		muista valtion koulu-kodeista från statens andra skolhem	muualta annorstädes ifrån	lopullisesti päästetty definitivt utskrivna	siirretty toiseen laitokseen till annan anstalt överflyttade	muutoin poistettu kirjoista annars utskrivna	laitoksessa läsnä på anstalten	muualla annorstädes
<i>Valtion — Statens</i>	930	81	226	143	119	113	374	488
<i>Pojille — För gossar</i>	585	73	132	88	110	60	247	285
Harviala	12	5	1	3	2	2	8	3
Koivikko	40	4	1	6	3	—	18	18
Kotiniemi	115	23	11	30	13	2	51	53
Kylliälä	58	10	1	3	—	—	35	31
Käyrä	83	4	3	21	—	—	34	35
Pernasaari	113	17	12	1	2	48	39	52
Sippola	86	10	4	18	2	6	22	52
Östensö	33	—	2	4	1	2	6	22
Järvilinnan vastaanottokoti — Järvinlinna upptagningshem	45	—	97	2	87	—	34	19
<i>Tytöille — För flickor</i>	345	8	94	55	9	53	127	203
Sairila	82	—	25	32	2	1	25	47
Vuorela	128	—	33	23	7	3	51	77
Yläne	135	8	36	—	—	49	51	79
<i>Kunnalliset — Kommunala</i>	56	—	27	31	1	—	41	10
Koskenkylä	27	—	13	17	1	—	22	—
Kulho	29	—	14	14	—	—	19	10
<i>Yksityiset — Privata</i>	309	—	73	58	5	6	144	169
Lauste	111	—	35	9	3	—	69	65
Pohjola	198	—	38	49	2	6	75	104
Yhteensä — Summa	1 295	81	326	232	125	119	559	667

Oppilaiden sosiaalista taustaa valaisevia tietoja on vuosittaisiin koulukotitilastoihin koottu varsin runsaasti, näistä seuraavassa esitetään ainoastaan oppilaiden syntyperää ja vanhempia sekä kotipaikkaa koskevia tietoja, sen sijaan Sosiaalisessa Aikakauskirjassa on julkaistu enemmän tietoja.

Uppgifter som belyser elevernas sociala bakgrund har årligen samlats rätt rikligt i skolhemstatistikerna, av dessa framställs i följande endast uppgifter angående elevernas börd och föräldrar samt hemort, medan ytterligare uppgifter har publicerats i Social Tidskrift.

Koska Järvilinnan koulukoti toimii vastaan-ottolaitoksena, josta oppilaat sijoitetaan lyhyen ajan sisällä muihin koulukoteihin, ei Järvilinnan ilmoittamia oppilaita ole otettu huomioon seuraavissa tauluissa.

Emedan Järvilinna skolhem verkar såsom upptagningsanstalt, varifrån eleverna inom kort placeras i andra skolhem har de elever, som Järvilinna skolhem anmält, inte tagits i beaktande i följande tabeller.

Oppilaiden vanhemmat — Elevernas föräldrar

	Valtion koulukodit Statens skolhem		Kunnan koulukodit Kommunala skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa		1962	
	Pojille För gossar	Tytöille För flickor			Luku Antal	%	Luku Antal	%
<i>Aviosyntyiset — Inom äktenskap födda</i> ..	556	380	67	316	1 319	84.6	1 485	82.0
Vanhemmat elävät — Föräldrarna lever yhdessä — tillsammans	295	202	40	178	715	45.8	774	42.7
avioerossa — fränskilda								
lapsi äidin huostassa — barnet hos modern	116	88	12	67	283	18.1	235	13.0
lapsi isän huostassa — barnet hos fadern	16	6	1	10	33	2.1	49	2.7
lapsi muualla — barnet annorstädes	—	—	—	—	—	—	4	0.2
Isä kuollut — Fadern död								
on isäpuoli — har styvfar	16	15	5	13	49	3.1	81	4.5
ei isäpuolta — inte styvfar	73	41	3	33	150	9.6	185	10.2
Äiti kuollut — Modern död								
on äitipuoli — har styvmor	10	6	3	2	21	1.4	59	3.2
ei äitipuolta — inte styvmor	15	12	—	8	35	2.3	50	2.8
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda								
on isä- tai äitipuoli — har styvmor eller styvfar	1	—	—	3	4	0.3	12	0.7
ei ole kumpaakaan — har ingenderä ..	14	10	3	2	29	1.9	36	2.0
<i>Avioliiton ulkopuolella syntyneet — Födda utom äktenskap</i>	92	67	16	66	241	15.4	327	18.0
Äiti elossa — Modern lever								
isä huolehtii lapsesta — fadern försörjer barnet	14	19	1	16	50	3.2	64	3.5
isä ei huolehdi — fadern försörjer inte barnet	69	44	7	41	161	10.3	204	11.3
Äiti kuollut — Modern död								
isä huolehtii lapsesta — fadern försörjer barnet	2	1	—	1	4	0.3	8	0.4
isä ei huolehdi — fadern försörjer inte barnet	7	3	1	5	16	1.0	42	2.3
Ei tietoa — Uppgift saknas	—	—	7	3	10	0.6	9	0.5
Yhteensä — Summa	648	447	83	382	1 560	100.0	1 812	100.0

Edellä esitettyjen tietojen tarkastelu osoittaa, että koulukotien oppilaista varsin huomattava osa on lähtöisin vauhallisista perheistä. Vertailu viiden vuoden takaisin tietoihin osoit-

En granskning av uppgifter visar att en rätt märkbar del av skolhemseleverna kommer från ofullständiga familjer. En jämförelse med uppgifter från fem år tillbaka visar att sådana ele-

taa, että ns. ehjien perheiden lasten osuus koulu-
kodeissa on kasvamaan päin. Oppilaiden kau-
punkimaistumista on myös havaittavissa, mihin
seuraavan asetelman tiedot viittaavat.

vers andel, som kommer från sk. fullständiga
familjer ökar i skolhemmen. En urbanisering av
eleverna kan även märkas, till vilket uppgifterna
i följande sammanställning hänvisar.

	Helsinki	Turku, Tampere	Muut kaupungit Övriga städer	Muut asutus- keskukset Andra bosättnings- centra	Maaseutu Lands- hygden	Yhteensä Summa
Valtion koulukodit — Statens skol- hem	218	77	453	170	177	1 095
pojille — för gossar	166	37	257	76	112	648
tytöille — för flickor	52	40	196	94	65	447
Kunnalliset koulukodit — Kom- munala skolhem	6	46	28	1	2	83
Yksityiset koulukodit — Privata skolhem	17	27	212	45	81	382
Yhteensä — Summa	241	150	693	216	260	1 560
%	15.5	9.6	44.4	13.8	16.7	100.0
1962	254	258	642	218	440	1 812
%	14.0	14.3	35.4	12.0	24.3	100.0

Koulukotien kaikki oppilaat ovat huostaan-
otettuja. Seuraavasta asetelmasta käy ilmi vuo-
den aikana koulukoteihin tulleiden uusien oppi-
laiden huostaanoton perustelu lastensuojelulain
mukaan. Yleensä vanhemmilta on saatu suostu-
mus lapsen kasvattamiseen kodin ulkopuolella;
19 (6 %) lapsen osalta sopimusta ei ole saatu syn-
tymään vaan sosiaalilautakunta on joutunut te-
kemään päätöksen lapsen huostaanotosta vastoin
vanhempien tahtoa.

Alla skolhems elever är omhändertagna. Av föl-
jande sammanställning framgår de under året
inkomna nya elevernas omhändertagningsgrund
enligt barnskyddslagen. I allmänhet har för-
äldrarnas godkännande erhållits för uppfostran
av barnet utanför hemmet, vad beträffar 19 barn
(6 %) har emellertid överenskommelse inte kun-
nat nås och socialnämnden har varit tvungen att
bestämma om omhändertagandet utan denna
överenskommelse.

Huostaanoton perustelu Grunden för omhändertagandet	Valtion koulukodit Statens skolhem		Kuntien koulukodit Kommunala skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa	%
	Pojille För gossar	Tytöille För flickor				
Orpo tai hylätty (LsL 9 § 1 mom.) — För- äldralös eller övergiven (BsL 9 § 1 mom.)	3	2	—	7	12	3.9
Vanhempien suostumus (LsL 11 §) — För- äldrarnas begivande (BsL 11 §)	93	95	27	64	279	90.0
Vastoin vanhempien tahtoa (LsL 12 §) — Mot föräldrarnas vilja (BsL 12 §)	12	5	—	2	19	6.1
Yhteensä — Summa	108	102	27	73	310	100.0

Seuraavasta käy ilmi uusien oppilaiden ikä.
Vertailu viisi vuotta aikaisempiin tietoihin osoit-
taa, että oppilasaines on jossain määrin vanhem-
paa. Muutokseen ikärakenteessa vaikuttaa osal-
taan myös se, että nuorempia häiriintyneitä lapa-
sia varten on viime vuosina rakennettu useita
erityislasternkoteja.

Av följande framgår de nya elevernas ålder. En
jämförelse med fem år tidigare uppgifter visar
att elevmaterialet nu är i viss mån äldre. På
förändringen i åldersstrukturen inverkar delvis
det att man på senare år byggt nya special-
barnhem.

Oppilaiden ikä — Elevernas ålder

	Ikä, vuotta — Ålder, år									Yht. Summa
	8—10	11	12	13	14	15	16	17	18—19	
Valtion koulukodit — Statens skolhem	3	5	4	21	35	54	49	34	5	210
pojille — för gossar	2	4	4	18	19	21	18	18	4	108
tytöille — för flickor	1	1	—	3	16	33	31	16	1	102
Kunnalliset koulukodit — Kommunala skolhem	5	2	3	2	5	4	4	2	—	27
Yksityiset koulukodit — Privata skolhem	1	5	8	8	21	17	9	2	2	73
Yhteensä — Summa	9	12	15	31	61	75	62	38	7	310
%	2.9	3.9	4.8	10.0	19.7	24.2	20.0	12.3	2.2	100.0
V. — År 1962	13	16	31	51	109	85	69	49	6	429
%	3.1	3.7	7.2	11.9	25.4	19.8	16.1	11.4	1.4	100.0

Suurin osa, 66 %, oppilaista on koulukotiin tullessaan ollut oppivelvollisuusikässä, mutta koulua käyviä heistä on ollut vain 43 %. On siis varsin luonnollista, että koulunkäynnin jatkaminen joko oppivelvollisuuskoulussa ja/tai muussa pohja- tai ammatillisessa koulussa muodostuu koulukodissa oleskelun ensimmäiseksi tavoitteeksi.

Suuraavasta asetelmasta käy ilmi oppilaiden koulunkäynti ennen koulukotiin tuloa.

Största delen, 66 % av eleverna, har vid inträde i skolhemmet varit i läropliktig ålder, men endast 43 % av dem gick i skola. Det är alltså helt naturligt att skolgångens fortgång antingen i läropliktsinrättning och/eller vid annan grund- eller yrkesskola blivit vistelsens främsta strävän.

Av följande tabell framgår elevernas skolgång före intagningen på skolhem.

	Valtion koulukodit Statens skolhem	Kunnan koulukodit Kommunala skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa	%
Kansakoulun suorittaneita — Elever som genomgått folkskolan	98	196	38	343	22.0
Säännöllisesti koulua käyviä — Elever som går i skola regelbundet	422	49	167	679	43.5
Koulunkäyntinsä keskeyttäneitä — Eleven som avbrutit sin skolgång	124	202	177	534	34.2
Kokonaan koulua käymättömiä — Elever helt utan skolbildning	4	—	—	4	0.3
Yhteensä — Summa	648	447	382	1 560	100.0

Vuoden 1967 aikana koulukodeista poistettiin lopullisesti 230 oppilasta eli 15 % kirjoissa olleista. Suurin osa heistä (45 %) osoitettiin suoraan työhön tai ammattioppiin, mutta varsin moni (37 %) palasi ensin kotiinsa; tytöistä 38 % solmi avioliiton.

Under år 1967 utskrevs ur skolhem slutgiltigt 230 elever eller 15 % av de inskrivna. Största delen av dem (45 %) visades direkt i arbete eller yrkeslära men ganska många av dem (37 %) återvände först till sina hem, och av flickorna ingick 38 % giftermål.

Avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten valvonta

Lastenvalvojan toimesta annetun asetuksen mukaan lastenvalvojat ovat velvollisia antamaan vuosittain sosiaalilautakunnalle kertomuksen toiminnastaan. Näiden kertomusten pohjalla

Tillsynen över barn födda utom äktenskap

Enligt förordningen angående barnatillsyningsmän är dessa skyldiga att årligen till socialnämnden avge berättelse över sin verksamhet. På grundvalen av dessa berättelser har

sosiaalihuollon piiritarkastajat ovat kukin alueel-
taan laatineet yhteenvetoja. V:sta 1954 lähtien
lastenvalvojat ovat lähettäneet kertomuksen
toiminnastaan myös sosiaaliselle tutkimustoimis-
tolle, nyk. sosiaalipoliittiselle tutkimusosastolle,
joka niiden nojalla on vuosittain laatinut koko
maata koskevan selonteon lastenvalvojen toi-
minnasta.

Vuoden 1965 sosiaalihuoltotilaston vuosi-
kirjassa on tehty selkoa myös lastenvalvojain
luetteloista poistamisen syistä, lasten hoito-
paikoista ja elatusapuasioiden selvittämättä jää-
misen syistä.

Lastenvalvojen luetteloissa oli vv. 1954—
1967 kunkin vuoden lopussa seuraava määrä
avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia.

distriktsinspektörerna för socialvården envar i
sitt distrikt uppgjort sammandrag. Fr.o.m. år
1954 har tillsyningsmännen insänt sina
berättelser även till byrån för social forskning
numera socialpolitiska forskningsavdelningen,
som på bas av dessa årligen utarbetat en redo-
görelse över barnatillsyningsmännens verksamhet
i hela landet.

I årsboken för 1965 års socialvårdsstatistik har
redogjorts också för orsakerna till avlägsnandet
av barnatillsyningsmän ur förteckningarna, vård-
platser för barn och för orsakerna till att under-
hållsbidragsärenden förblivit outredda.

I barnatillsyningsmännens förteckningar var
antalet barn utom äktenskap under åren 1954—
1967 vid slutet av varje år följande.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
1954	12 737	25 919	38 656
1955	13 063	25 513	38 576
1960	14 755	23 372	38 127
1961	15 039	23 129	38 168
1962	14 955	22 202	37 157
1963	15 577	20 783	36 360
1964	16 113	19 700	35 813
1965	16 525	18 626	35 151
1966	17 127	17 523	34 650
1967	18 002	16 472	34 474

Vuoden 1967 aikana on lastenvalvojain luette-
loissa ollut avioliiton ulkopuolella syntyneitä
lapsia seuraavasti.

I barnatillsyningsmännens förteckningar har
upptagits under år 1967 utom äktenskapet födda
barn enligt följande.

	Luettelossa vuoden alussa I förteckningen vid årets början	Luetteloon otettu I förteckningen införda		Poistettu luettelosta Ur förteckningen avförda		Luettelossa vuoden lopussa I förteckningen vid årets slut
		Uusia tapauksia Nya fall	Toiselta lasten- valvojalta siirrettyjä Från annan barnatillsy- ningsmans tillsyn överförda	Lopullisesti Slutligt	Toisen lasten- valvojan alueelle muuttaneita Överflyttade till annan barna- tillsyningsmans distrikt	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	17 651	1 965	1 026	1 686	954	18 002
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	16 999	1 233	1 049	1 712	1 097	16 472
Koko maa — Hela landet	34 650	3 198	2 075	3 398	2 051	34 474
V. — År 1966	35 151	3 031	2 162	3 482	2 212	34 650

Virallisen syntyvyytilaston mukaan syntyi koko maassa v. 1967 avioliiton ulkopuolella 3 908 lasta, näistä lapsista yhteensä 2 787 eli 71.3 % otettiin lastenvalvojien luetteloihin. Lisäksi otettiin luetteloihin 411 sellaista tapausta, joista lastenvalvojilla ei aikaisemmin ollut tietoa.

Luetteloista poistettujen luvusta 37.6 % oli tapauksia, joissa lapset olivat siirtyneet toisesta kunnasta toiseen.

Seuraavasta asetelmasta käy mm. ilmi lääneittäin, miten monessa tapauksessa lapsen elatusapuasia on saatu selvitettyä.

Lääni Län	Lapsia luet- telossa vuoden lopussa Barn i förteckningen vid årets slut	Lapsilisää saaneista Av dem som fått barnbidrag %	Elatusapuasia selvitetty Underhållsärendet utrett		%:ina tapauksista i % av fallen
			Vuoden aikana Under årets lopp	Kaikkiaan Inalles	
Uudenmaan — Nylands	7 999	3.4	551	5 570	69.6
Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs	5 162	3.0	304	4 047	78.4
Ahvenanmaa — Åland	124	2.5	11	99	79.8
Hämeen — Tavastehus	5 515	3.4	299	4 115	74.6
Kymen — Kymmene	2 162	2.3	113	1 612	74.6
Mikkelin — S:t Michels	1 526	2.3	87	1 120	73.4
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 097	1.8	66	763	69.6
Kuopion — Kuopio	1 678	2.1	116	1 238	73.8
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	2 028	2.8	107	1 497	73.8
Vaasan — Vasa	2 379	1.9	145	1 834	77.1
Oulun — Uleåborgs	2 703	1.9	170	1 984	73.4
Lapin — Lapplands	2 101	2.7	137	1 604	76.3
Koko maa — Hela landet	34 474	2.7	2 106	25 483	73.9
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	18 002	3.1	1 279	13 251	73.6
Maalaiskunnat — Landskommuner	16 472	2.3	827	12 232	74.3
V. — År 1966	34 650	2.6	2 079	25 639	74.0

Sopimuksella järjestettyjen elatusvelvollisuuksien osuus oli 74.3 %, tuomiolla järjestettyjen 25.7 %. Kaupungeissa ja kauppaloissa sopimuksia tehtiin 74.6 % ja maalaiskunnissa 73.9 %. Elatusvelvollisuutta koskevia haasteita annettiin vuoden aikana 670.

Tapauksia, jolloin elatusvelvollinen on huolehtinut elatusmaksunsa ilman lastenvalvojan välitystä on esiintynyt seuraavasti.

Enligt den officiella födelsestatistiken föddes utom äktenskapet i hela landet under år 1967 3 908 barn, varav sammanlagt 2 787 eller 71.3 % upptogs i barnatillsyningsmännens förteckningar. Vidare upptogs i förteckningarna 411 fall om vilka barnatillsyningsmännen ej tidigare haft kännedom.

Av antalet ur förteckningarna avförda var 37.6 % fall, där barnen flyttat från en kommun till en annan.

Ur följande sammanställning framgår bl.a. länsvis i hur många fall frågan om underhåll för barnet kunnat utredas.

De genom avtal ordnade underhållsärendena utgjorde 74.3 % och de genom dom fastställda 25.7 %. I städerna och köpingarna slöts 74.6 % och i landskommunerna 73.9 % av ärendena genom avtal. Under året utfärdades 670 stämningar rörande underhållsplikt.

Fall, där den underhållspliktige dragit försorg om underhållsbidraget utan förmedling av barnatillsyningsmannen, har förekommit i följande utsträckning.

	Kaup. ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	%
Elatusvelvollinen maksaa suoraan lapsen äidille— Underhållspliktig betalar direkt till barnets mor	602	265	867	38.4
Elatusvelvollinen ja äiti asuvat yhdessä — Den underhållspliktige och modern bor tillsammans	466	717	1 183	52.4
Lapsi elatusvelvollisen hoidossa — Barnet i den underhållspliktiges vård	56	107	163	7.2
Lapsi saa valtiolta huoltorahaa tai eläkettä suo- raan — Barnet erhåller statens vårdunderstöd eller pension direkt	21	24	45	2.0
Yhteensä — Summa	1 145	1 113	2 258	100.0

Huolimatta siitä, että lapsen elatusapua on saatu selvitettyksi, ei kaikissa tapauksissa elatusapua ole kuitenkaan saatu perityksi. Näitä tapauksia on ollut 5 158 eli 20.2 % selvitettyistä. Perimättä jäämisen syyt ovat olleet seuraavat.

Trots att frågan om underhållsbidrag för barnet kunnat utredas har underhållsbidraget i vissa fall likväl ej kunnat indrivnas. Dessa fall var 5 158 eller 20.2 % av de utredda. Orsakerna till att underhållsbidragen icke indrivits har varit följande.

	Kaup. ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	%
Elatusvelvollinen — Underhållspliktig havaittu ulosmittauksessa varattomaksi — vid utmätning konstaterats vara medellös	605	1 068	1 673	32.4
kuollut — avlidit	299	425	724	14.1
vankilassa — i fängelse	224	203	427	8.3
kadoksissa — försvunnen	597	642	1 239	24.0
Muu syy — Annan orsak	412	683	1 095	21.2
Yhteensä — Summa	2 137	3 021	5 158	100.0

Perimättä jääneiden elatusapujen suhteen sosiaali- tai lastensuojelulautakunnan on tehtävä päätös siitä, onko periminen jätettävä vielä vastaisen selvityksen varaan vai voidaanko asia jättää sillensä. Ensin mainittuja päätöksiä on tehty 1 092 eli 21.2 % ja 658 eli 12.7 % jälkimmäisiä, 66.1 %:sta tapauksia päätöstä ei ole tehty.

Tammikuusta 1964 lähtien on voitu yhteiskunnan varoista suorittaa elatusavun ennakkoa lapselle tapauksessa, jossa elatusvelvollinen on jättänyt erään tyneen elatusavun suorittamatta. Ennakon myöntää sosiaalilautakunta ja lapsen elatusavun perintä elatusvelvolliselta siirtyy kokonaisuudessaan lastenvalvojan tehtävistä sosiaalilautakunnalle. Vuoden lopussa sosiaalilautakunta laatii hoitamistaan au-lasten elatusavusta erillisen yhteenvedon.

Beträffande de oindrivna underhållsbidragen skall social- eller barnskyddsnämnden besluta huruvida indrivningen skall lämnas beroende av framtida utredning eller om saken kan lämnas därhän. 1 092 beslut, 21.2 %, har gjorts i förstnämnda riktning och 658 eller 12.7 % i sistnämnda. I 66.1 % av fallen har beslut ej fattats.

Sedan januari 1964 har det varit möjligt att ur samhällets medel erlagga förskott på underhållsbidrag åt barn i fall där den underhållspliktige icke erlagt underhållsbidrag som förfallit till betalning. Förskottet beviljas av socialnämnden och underhållsbidragets indrivning överförs i sin helhet från barnatillsyningsmannen till socialnämnden. Vid årets slut uppgör socialnämnden ett särskilt sammandrag över underhållsbidragen för de barn u.ä. för vilka nämnden ansvarat.

Sosiaalilautakunnan kirjoissa on elatusavun ennakon maksamista varten ollut v. 1967 9 876 au-lasta. Tänä aikana on erääntynyt näille lapsille elatusapuja maksettavaksi 5.85 milj. mk. Ennakkoa on suoritettu koko maassa 3.12 milj. mk ja lisäksi saatu elatusvelvollisilta 1.78 milj. mk. Elatusapuja ovat sosiaalilautakunnat saaneet perityiksi 5 516 lapselle kaikkiaan 2.67 milj. mk, josta 0.89 milj. eli 33.4 % on käytetty ennakkosten korvaamiseen. Ennakkoja on jäänyt korvaamatta vielä 2.23 milj. mk.

Lastenvalvojen tilien mukaan elatusapuja on kertomusvuonna erääntynyt 13 328 lapselle 9.63 milj. mk, josta summasta kuitenkin Helsingin tiedot puuttuvat. Elatusapuja lastenvalvoja on perinyt koko maassa 9.89 milj. mk ja kun lisäksi otetaan huomioon sosiaalilautakunnan perimät lasten elatukseen käytetyt elatusavut ja elatusavun ennakot sekä korkotulot, on lastenvalvojen luetteloissa vuoden 1967 aikana olleille lapsille saatu varoja yhteensä 15.13 milj. mk.

Kaikkien sopimuksella tai tuomiolla vahvistettujen elatusapujen suuruus kuukautta kohden on vaihdellut lastenvalvojen ilmoituksen mukaan seuraavasti.

	mk/kk — mk/mån							Yht. kuntia Summa kommuner
	—29	30—39	40—49	50—59	60—69	70—79	80—	
Elatusapujen keskiarvo — Underhållsbidragens medeltal	—	7	32	203	236	35	10	523
Suurin elatusapu — Största underhållsbidrag	—	1	2	10	27	74	409	523
Pienin elatusapu — Minsta underhållsbidrag	131	204	122	52	7	6	1	523

Suurin elatusapu, 110 mk tai enemmän, oli 116 kunnassa. Pienin elatusapu, alle 20 mk, on esiintynyt 20 kunnassa. 9 kunnassa lastenvalvojan luettelossa ei ollut yhtään lasta ja neljässä oli vain selvittämättömiä elatusapuasioita.

Mitä lastenvalvojina toimivien ammattiin tulee, mainittakoon, että 8 kunnassa lastenvalvojan toimi oli päävirikainen. 303 kunnassa eli 56.5%:ssa sosiaali- tai kunnansihteeri toimi samalla lastenvalvojana, 17 kunnassa, 3.2 %, sosiaalijohtaja, 6 kunnassa, 1.1 %, asiamies ja 50 kunnassa, 9.3 %, sosiaalitarkkaaja.

I socialnämndens böcker fanns år 1967 för erläggande av förskott på underhållsbidrag 9 876 barn u.ä. Under året förföll underhållsbidrag till betalning för dessa barn till ett värde av 5.85 milj. mk. Förskott erlades 3.12 milj. mk och 1.78 milj. mk inflöt från underhållsplikliga. Underhållsbidrag indrevs av socialnämnden för 5 516 barn till ett belopp av 2.67 milj. mk inalles, varav 0.89 eller 33.4 % användes till ersättning av förskott. Förskott till ett värde av 2.23 milj. mk har ännu ej ersatts.

Enligt barnatillsyningsmännens räkenskaper har 9.63 milj. mk i underhållsbidrag förfallit till betalning åt 13 328 barn under berättelseåret. I denna summa ingår dock ej uppgifterna från Helsingfors. I hela landet har av barnatillsyningsmän indrivits 9.89 milj. mk och då ytterligare de underhållsbidrag och förskott på underhållsbidrag, som indrivits av socialnämnderna och använts till barnens försörjning beaktas, samt ränteinkomsterna, har för de barn, som under år 1967 varit i barnatillsyningsmännens förteckningar, erhållits medel till ett sammanlagt belopp av 15.13 milj. mk.

Storleken per månad av alla genom avtal och dom fastställda underhållsbidrag har enligt barnatillsyningsmännens uppgifter varierat på följande sätt.

Det största underhållsbidraget, 110 mk eller mera, erlades i 116 kommuner. Det minsta underhållsbidraget, under 20 mk, förekom i 20 kommuner. I 9 kommuner fanns det inga barn i barnatillsyningsmännens förteckningar och i fyra kommuner fanns det bara outhärdade underhållsären.

Angående yrkena hos de personer som fungerar som barnatillsyningsmän må nämnas, att barnatillsyningsmannabefattningen i 8 kommuner var huvudtjänst. I 303 eller 56.5 % av kommunerna fungerade social- eller kommunalsekreteraren även som barnatillsyningsman, i 17 kommuner, 3.2 %, socialdirektören, i 6 kommuner, 1.1 %, ombudsmannen och i 50 kommuner, 9.3 % socialinspektör.

Elatusavun ennakot

Tammikuun 1 päivänä 1964 voimaan tulleen lain mukaan voidaan yhteiskunnan varoista suorittaa elatusavun ennakkoa lapselle, jolle oikeuden päätöksen tai elatussopimuksen perusteella tulevan elatusavun elatusvelvollinen on jättänyt määräaikana suorittamatta. Korvaus ennakosta peritään elatusvelvolliselta, mutta mikäli sitä ei saada perityksi, suorittaa valtio siitä 75 % ja loput jää ennakkoa myöntäneen kunnan rasitukseksi.

Elatusavun ennakon suuruus riippuu elatusavun kuukausierästä ja siitä, onko se jäänyt kokonaan vai osittain suorittamatta. Sen korkein määrä on kuitenkin 40 mk kuukaudessa. Ennakon myöntää sosiaalilautakunta ja se myös perii elatusvelvolliselta ennakkoa saaneen lapsen elatusavun ja ennakon korvauksen.

Seuraavat tiedot elatusapujen ennakoista perustuvat sosiaalilautakuntien korvaushakemusta varten laatimiin yhteenvedoihin.

Förskott på underhållsbidrag

Enligt en lag som trätt i kraft den 1 januari 1964 kan ur samhällets medel erläggas förskott på underhåll åt barn, vars genom domstolsutslag eller underhållsavtal fastställda underhållsbidrag ej på bestämd tid erlagts av den underhållspliktige. Ersättning för förskottet indrives hos den underhållspliktige, men om ersättningen ej kan indrivas erlägger staten 75 % därav och resten faller den kommun till last som beviljat förskottet.

Storleken av förskott på underhållsbidrag beror på underhållsbidragets månatliga belopp och på huruvida det lämnats helt eller delvis oerlagt. Dess största månatliga rat är likväl 40 mk. Förskottet beviljas av socialnämnden som även hos den underhållspliktige indriver erlagda underhållsbidrag och ersättningar för förskott.

Följande uppgifter baserar sig på sammandrag som socialnämnderna uppgjort för sin ersättningsansökan.

Lääni — Län	Maksettu — Erlagts elatusavun ennakkoa förskott på underhållsbidrag		elatusavun ennakkoa ja perittyjä elatusapuja yht. indrivna förskott och underhållsbidrag tillsammans		Peritty — Indrivits ennakkoja takaisin som ersättning på förskott		kaikkiaan inalles	
	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk	Lasten luku Antal barn	1 000 mk
Uudenmaan — Nylands	8 173	2 721.9	8 385	3 985.0	3 064	455.0	4 272	1 718.1
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4 675	1 458.2	4 854	2 375.2	2 306	370.4	2 927	1 287.4
Ahvenanmaa — Åland	43	13.4	47	16.7	24	3.6	27	6.9
Hämeen — Tavastehus	5 994	1 863.9	6 289	3 000.2	2 741	387.9	3 923	1 524.2
Kymen — Kymmene ..	2 796	918.0	2 898	1 390.5	1 409	176.6	1 824	649.0
Mikkelin — S:t Michels	1 390	431.6	1 416	603.6	572	86.3	811	258.4
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	965	326.8	1 015	437.1	421	72.8	505	183.1
Kuopion — Kuopio	1 751	587.0	1 801	795.9	763	119.9	958	328.8
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ..	1 827	616.0	1 896	822.3	673	114.4	978	320.6
Vaasan — Vasa	2 187	752.3	2 243	1 037.6	788	131.9	1 124	417.3
Oulun — Uleåborgs	2 611	915.4	2 679	1 222.0	1 059	191.1	1 342	497.8
Lapin — Lapplands	1 989	694.2	2 039	927.1	874	153.7	1 059	386.6
Koko maa — Hela landet	34 401	11 298.7	35 562	16 613.2	14 694	2 263.6	19 750	7 578.2
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	22 189	7 126.2	22 950	11 105.9	9 850	1 422.5	13 513	5 402.3
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	12 212	4 172.5	12 612	5 507.3	4 844	841.1	6 237	2 175.9
V. — År 1966	31 937	10 466.3	32 848	14 751.5	13 192	2 008.1	17 547	6 293.4

Sosiaalilautakunnan kirjoissa on ollut 1 161 sellaista lasta, joiden elatusapusaatavat ovat tulleet epäsäännöllisesti, mutta joille ei kuitenkaan kertomusvuonna ole tarvinnut suorittaa elatusavun ennakkoa. Runtasas 2/3 eli 5.25 milj. mk perityistä varoista on käytetty lasten elatukseen ja vain 2.26 milj. ennakon körvaukseen. Takaisin perimättömiä elatusavun ennakkoja jäi v. 1967 30 485 lapsesta 9.04 milj. mk. Ennakko oli kokonaan peritty takaisin tai lääninhallitus oli sen poistanut 2 834 lapsen osalta. 17 maalaiskunnassa elatusavun ennakkoa ei ole maksettu ensinkään.

Lastenvalvojain vuosikertomusten liitteistä käy ilmi, että au-lasten osuus elatusavun ennakkoista oli 27.6 %.

I socialnämndens böcker har 1 161 barn varit upptagna, vars fordringar på underhållsbidrag influtit oregelbundet, men åt vilka det likväl ej varit nödvändigt att under redogörelseåret erlagga förskott på underhållsbidragen. Drygt 2/3 eller 5.25 milj. mk av de medel som indrivits har använts till barnens försörjning och endast 2.26 milj. mk till ersättning av förskott. År 1967 uppgick de oindrivna förskotten på underhållsbidrag åt 30 485 barn till 9.04 milj. mk. Förskott indrevs i sin helhet eller avfördes av länsstyrelsen för 2 834 av barnen. I 17 landskommuner har förskott på underhållsbidrag överhuvudtaget icke erlagts.

Ur bilagor till barnatillsyningsmännens årsberättelser framgår, att u.ä. barnens andel utgjorde 27.6 % av underhållsbidrag.

IV. Kunnalliset kodinhoitajat

Kunnallisia kodinhoitajia koskeva laki tuli voimaan v:n 1951 alusta. Sen mukaan kodinhoitajan tehtävänä on huolehtia perheenemännän säännölliseen kodinhoitoon kuuluvista tehtävistä tai avustaa häntä niiden suorittamisessa, kun emäntä tai emännyyttä hoitava henkilö syystä tai toisesta on tilapäisesti kykenemätön tai estynyt niitä hoitamasta. Kodinhoitoapu on tarkoitettu vain tilapäisavuksi ja annetaan sitä lähinnä vähävaraisille lapsirikaille ja muille niihin verrattaville kodeille samoin kuin myös yksinäisille vanhuksille.

Vuoden 1967 alussa voimaan tulleen uudistetun kunnallista kodinhoitoapua koskevan lain mukaan kunta voi ottaa palvelukseensa myös kokotai osapäivätoimisia kotiavustajia sekä tukea yksityisten järjestöjen kotiavustajatoimintaa. Tämä selonteko koskee ainoastaan kunnallisia kodinhoitajia.

Kodinhoitajien lukumäärät v:stä 1951 lähtien ovat olleet seuraavat.

Vuosi — År	Kuntien luku — Antal kommuner			Kodinhoitajien luku — Antal hemvårdarinnor		
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa
1951	59	197	256	189	289	478
1955	63	330	393	304	588	892
1960	65	379	444	372	803	1 175
1961	65	409	474	418	890	1 308
1962	66	422	488	464	977	1 441
1963	67	431	498	526	1 034	1 560
1964	68	435	503	559	1 078	1 637
1965	69	440	509	618	1 118	1 736
1966	71	440	511	651	1 158	1 809
1967	74	433	507	722	1 210	1 932

Maalaiskunnista oli ilman kodinhoitajaa vielä 29 kuntaa, joista 28:ssa asukasluku ei noussut 3 000:een.

Useimmissa maalaiskunnissa oli vain yksi tai kaksi kodinhoitajaa. Seuraava yhdistelmä osoittaa tarkemmin kodinhoitajien lukumäärää kaupungeissa ja kauppaloissa sekä toisaalta maalaiskunnissa.

IV. De kommunala hemvårdarinnorna

Lagen om kommunala hemvårdarinnor trädde i kraft vid ingången av år 1951. Enligt denna lag består hemvårdarinnans uppgift i att dra försorg om husmoderns till hemmets löpande skötsel hörande sysslor eller bistå henne i dessas utförande, när husmodern eller den person som står för husmoderns arbete av en eller annan orsak är förhindrad att sköta dem. Hjälp med hemmets skötsel är avsedd endast som en tillfällighetshjälp och ges främst åt mindre bemedlade barnrika och med dem jämförbara hemliksom även åt ensamstående åldringar.

Enligt den förnyade lag, som trädde i kraft i början av 1967 och gäller kommunal hemvårdshjälp kan kommunen anställa även hel- eller deltidshemhjälpare samt stöda privata organisationers hemhjälpverksamhet. Den redogörelse som följer gäller endast kommunala hemvårdarinnor.

Antalen hemvårdarinnor sedan år 1951 har varit som följer.

Bland landskommunerna var ännu 29 utan hemvårdarinna, därav 28 kommuner med mindre än 3 000 invånare.

I de flesta landskommuner fanns bara en eller två hemvårdarinnor. Hemvårdarinnornas antal i städer och köpingar samt även i landskommuner framgår noggrannare av följande sammanställning.

Kodinhoitajia kunnassa Hemvårdarinnor i kommunen	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskom- muner	Yhteensä Summa
1	5	135	140
2	6	114	120
3	14	74	88
4	11	40	51
5—6	10	50	60
7—8	10	13	23
9—10	4	3	7
11—	14	4	18

Helsingissä oli kodinhoitajia 176, Turussa 38 ja Tampereella 33. Kodinhoitajien lukumäärä eri läänien kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa selviää liitetaulukosta n:o 1.

Kertomusvuoden lopussa 59 kodinhoitajan tointa oli täyttämättä. Kun vuoden kuluessakin monet toimet olivat jonkin aikaa vailla hoitajaa, seuraava selonteko sisältää 1 898 kodinhoitajan toimintaa koskevat tiedot.

Kodinhoitoapua ovat saaneet yhä useammat perheet ja yksinäiset vanhukset. Yksinäisiä vanhuksia koskevat luvut eivät ole aivan tarkkoja, sillä kodinhoitajat joutuvat useinkin käymään vanhusten luona muiden töittensä lomassa pitämättä siitä tarkkaa kirjanpitoa. Seuraavassa kodinhoitoapua saaneiden perheiden ja kodinhoitotapausten eli käyntikertojen lukua osoittavassa taulukossa on selvyuden vuoksi yksinäisiä vanhuksia koskevat tiedot esitetty erikseen.

I Helsingfors fanns 176, i Åbo 38 och i Tammerfors 33 hemvårdarinnor. Antalet hemvårdarinnor i de olika länens städer och köpingar samt landskommuner framgår av tabellbilaga I.

I slutet av redogörelseåret var 59 hemvårdarinnebefattningar obesatta. Då även under året flere tjänster någon tid var lediga, omfattar följande redogörelse uppgifter över 1 898 hemvårdarinnors verksamhet.

Allt flere familjer och ensamma åldringar har erhållit hemvårdshjälp. Siffrorna som avser ensamboende åldringar är inte alldeles fullständiga, ty hemvårdarinnorna kommer ofta att besöka åldringarna mellan andra arbeten utan att noggrant föra bok däröver. I följande tabell över antalet familjer, som erhållit hemvårdshjälp, och antalet hemvårdsfall eller besök, har uppgifter angående ensamboende åldringar för tydlighetens skull redovisats skilt för sig.

Lääni—Län	Kodinhoitoapua saaneiden perheiden luku Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp				Kodinhoitotapausten luku Antal hemvårdsfall			
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Niistä yks. vanhuksia Därav ensam- boende åldr.	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Niistä yks. vanhuksia Därav ensam- boende åldr.
Uudenmaan — Nylands	6 519	3 047	9 566	2 506	89 086	12 495	101 581	67 554
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	2 428	4 787	7 215	1 329	10 444	18 411	28 855	6 500
Ahvenanmaa — Åland	61	126	187	43	100	959	1 059	451
Hämeen — Tavastehus	2 977	3 687	6 664	1 285	13 344	13 593	26 937	8 087
Kymen — Kymmene ..	1 645	1 976	3 621	671	5 002	6 216	11 218	3 145
Mikkelin—S:t Michels ..	658	2 342	3 000	345	1 724	5 607	7 331	1 066
Pohjois-Karjalan — Norra Kare lens	771	2 689	3 460	289	1 550	5 595	7 145	874
Kuopion — Kuopio	975	3 015	3 990	527	5 623	6 477	12 100	4 351
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ..	2 012	3 303	5 315	647	3 803	8 004	11 807	2 222
Vaasan — Vasa	1 263	3 298	4 561	582	4 494	9 598	14 092	3 698
Oulun — Uleåborgs	1 480	4 788	6 268	430	3 434	9 346	12 780	1 194
Lapin — Lapplands	927	1 903	2 830	111	1 819	3 367	5 186	315
Koko maa — Hela landet	21 716	34 961	56 677	8 765	140 423	99 668	240 091	99 457
V. — År 1966	20 234	32 181	52 415	7 715	128 199	85 667	213 866	86 774
Muutos v:sta — Föränd- ring sedan år 1966, %	+7.3	+8.6	+8.1	+13.6	+9.5	+16.3	+12.3	+14.6

Jos kodinhoitotapausten luku yksinäisiä vanhuksia lukuunottamatta jaetaan kodinhoitajien luvulla, saadaan keskimäärin koko maassa 74 tapausta kodinhoitajaa kohti, kaupunki- ja kauppalakunnissa 87 ja maalaiskunnissa 66. Keskimääriä arvosteltaessa on otettava huomioon, että osa kodinhoitajista on voinut olla toimessa vain osan vuotta. Lisäksi näihin keskimääriin on vaikuttanut se, miten pitkän ajan kodinhoitajat ovat joutuneet kussakin perheessä viipymään. Toisissa tapauksissa kodinhoitajaa on tarvittu vain päiväksi tai pariiksi, toisissa pariiksi viikoksi. Tiedot kodinhoitajien viipymisestä perheissä on laskettu viimeksi vuodelta 1965.

Kodinhoitajien työtä valaisevat edelleen tiedot siitä, montako yötä he ovat joutuneet olemaan niissä perheissä, joille he ovat kodinhoitopua antaneet. Nämä tiedot käsittävät 429 kuntaa. 17 kaupunki- ja kauppalakuntaa sekä 57 maalaiskuntaa eli 14.7 % tietoja antaneista kunnista ilmoitti, etteivät kodinhoitajat niissä ole joutuneet lainkaan viettämään öitä perheiden luona.

Om antalet hemvårdsfall, med undantag för de ensamboende åldringarna, divideras med antalet hemvårdarinnor, erhålles för hela landet i medeltal 74 fall per hemvårdarinna, i städerna och köpingarna 87 och i landskommunerna 66. Vid bedömandet av dessa medelvärden bör beaktas, att några hemvårdarinnor kunnat vara i tjänst endast en del av året. Dessutom har dessa medelvärden påverkats av, hur lång tid hemvårdarinnorna måste tillbringa i de olika hemmen. I en del fall har deras hjälp behövs bara för en eller ett par dagar, i andra för ett par veckor. Uppgifterna om, hur lång tid hemvårdarinnorna tillbringat i familjerna har räknats senast från år 1965.

Hemvårdarinnornas arbete belyses vidare av uppgifter därom, huru ofta de måste övernatta hos de familjer, åt vilka de givit hemhjälp. Dessa uppgifter föreligger för 429 kommuner. 17 städer och köpingar samt 57 landskommuner eller 14.7 % av uppgiftslämnarna meddelade, att hemvårdarinnorna i dem ej behövt tillbringa en enda natt hos familjerna.

Lääni — Län	Kodinhoitajan virkoja Hemvårdarintjänster 31. 12. 67	Kodinhoitotapausten jakautuminen käytikerran kestoajan mukaan v. 1965, % Fördelningen av hemvårdsfall efter längden av besöket år 1965, % Päiviä — Dagar					Yht. Summa	Yöpymisiä kodinhoitajaa kohti Nätter per hemvårdarinna
		—1	1	2—3	4—6	7—		
Uudenmaan — Nylands	351	80.2	9.3	4.8	3.0	2.7	100.0	6
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	247	16.7	47.0	21.3	8.6	6.4	100.0	9
Ahvenanmaa — Åland	11	2.8	25.2	22.5	24.3	25.2	100.0	18
Hämeen — Tavastehus	225	22.4	37.7	20.5	10.0	9.4	100.0	13
Kymen — Kymmene	112	13.7	42.5	24.2	11.8	7.8	100.0	19
Mikkelin — S:t Michels	102	5.8	32.9	29.4	19.7	12.2	100.0	52
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	102	8.0	25.3	29.0	24.3	13.4	100.0	57
Kuopion — Kuopio	127	39.4	20.7	18.7	12.6	8.6	100.0	53
Keski-Suomen — Mel-lersta Finlands	127	20.1	36.5	22.2	11.5	9.7	100.0	34
Vaasan — Vasa	166	30.9	23.5	21.7	13.7	10.2	100.0	13
Oulun — Uleåborgs	234	4.0	20.9	28.2	26.0	20.9	100.0	50
Lapin — Lapplands	128	0.8	17.0	25.3	30.8	26.1	100.0	87
Koko maa — Hela landet	1 932	45.6	23.0	14.9	9.3	7.2	100.0	33
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	722	68.9	12.7	8.3	5.5	4.6	100.0	4
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 210	9.8	38.8	25.2	15.0	11.2	100.0	44

V. 1967 kaikki kunnat ovat antaneet tietoja perheiden suuruudesta. Seuraavassa yhdistelmässä yksinäiset vanhukset ja muut yksinäiset henkilöt on erotettu erikseen. 24 kuntaa, joista 22 maalaiskuntaa, on ilmoittanut, ettei niissä ole kodinhoitoapua annettu yksinäisille vanhuksille.

År 1967 har alla kommuner lämnat uppgifter om familjernas storlek. I följande sammanställning har ensamboende åldringar och övriga ensamstående redovisats var för sig. Enligt uppgift från 24 kommuner, därav 22 landskommuner, har i dessa inte lämnats ensamboende åldringar någon hemvårdshjälp.

Perheenjäsenten luku Familjemedlemmarnas antal	Kodinhoitoapua saaneita perheitä — Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp		Kodinhoitotapauksia Antal hemvårdsfall	
	Luku — Antal	%	Luku — Antal	%
Yksinäisiä vanhuksia — Ensamboende åldringar	8 765	15.5	99 457	41.4
Muita yksinäisiä — Övriga ensamboende	1 068	1.9	9 397	3.9
2 henkilöä — personer	6 111	10.8	32 583	13.6
3 » — »	4 172	7.4	9 268	3.9
4 » — »	7 175	12.7	14 616	6.1
5 » — »	8 178	14.4	17 244	7.2
6 » — »	7 424	13.1	18 256	7.6
7 » — »	5 584	9.8	15 169	6.3
8 » — »	3 623	6.4	10 225	4.3
9 » — »	2 200	3.9	6 654	2.8
10 » — »	1 199	2.1	3 484	1.4
11 » — »	591	1.0	1 924	0.8
12— » — »	587	1.0	1 814	0.7
Yhteensä — Inalles	56 677	100.0	240 091	100.0

Kodinhoitoapu on vähävaraisille maksuton. Muilta voidaan periä sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukainen kohtuullinen korvaus. 32 kuntaa on ilmoittanut, ettei korvauksia ole lainkaan peritty. Muissa 471 kunnassa on 15 139 tapauksessa 240 091:stä eli 6.3 %:ssa peritty korvaus; kaupunki- ja kauppalakunnissa vastaava prosenttiluku on 4.8 ja maalaiskunnissa 8.5. Korvaukset nousivat kaikkiaan 0.53 milj. mk:aan.

Kodinhoitajista aiheutuneet menot ja tulot muodostuivat seuraavanlaisiksi.

Hemvårdshjälp är avgiftsfri för mindrebe- medlade familjer. Av andra kan uppbäras en skälig ersättning enligt grunder, som stadsfästs av socialministeriet. 32 kommuner har meddelat, att inga ersättningar uppburits. I övriga 471 kommuner har i 15 139 fall av 240 091 eller i 6.3 % uppburits ersättning; i städerna och köpingarna utgör motsvarande procenttal 4.8 och i landskommunerna 8.5. Totalbeloppet ersättningar steg till 0.53 milj. mk.

Utgifterna och inkomsterna av hemvårdarinnor var som följer.

	Menot — Utgifter		Tulot — Inkomster		Korvaukset yksityisiltä ersättningar av enskilda	Kuntien nettomenot Kommunernas netto- utgifter
	Kaikkiaan Inalles	siitä palkat därav löner	Kaikkiaan Inalles	siitä — därav valtionapu statsbidrag		
	1 000 mk					
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	7 220.5	6 965.1	3 086.8	2 754.4	274.4	4 133.7
Maalaiskunnat —						
Landskommuner	10 194.9	9 816.9	6 086.6	5 756.1	251.8	4 108.3
Yhteensä — Summa	17 415.4	16 782.0	9 173.4	8 510.5	526.2	8 242.0

V. Vajaamielislaitokset

Vajaamielislaitokset lähettävät vuosittain sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön sosiaalipoliittiselle tutkimusosastolle toimintakertomuksen ohella tilastointia varten myös jokaisesta ko. vuonna huollettavana olleesta ns. henkilölomakkeen. Seuraavassa esitetään yhteenveto mainittujen lomakkeiden sisältämistä tiedoista.

Varsinaisia vajaamielislaitoksia toimi vuoden 1967 aikana kaikkiaan 18, joissa oli hoitopaikkoja yhteensä 3 027. Näistä oli valtion laitoksia Nastolan hoitokoti, Perttulan, Kuhankosken ja Alavuden opetus- ja työkodit ja niissä hoitopaikkoja 458. Kunnallisista ja yksityisistä laitoksista oli keskuslaitoksia 8 ja niissä hoitopaikkoja 2 236. Kunnallisia laitoksia oli kaikkiaan 7, joissa hoitopaikkoja yhteensä 1004.

Päivähuoltolaitoksia oli kaikkiaan 34 ja niissä hoitopaikkoja 830. Uusina laitoksina aloittivat toimintansa Raision kauppala ja Naantalin kaupungin omistama Killin päivähuoltola, Vaasan kaupungin Malmöntalon päivähuoltola, Rovaniemen Ounasrannan päivähuoltola, sekä Porin Diakonissalaitoksen säätien Lauttakylän opetus- ja työkodit. Kunnallisia päivähuoltoloita oli 15 ja niissä hoitopaikkoja 411.

Seuraavassa asetelmassa esitetään varsinaiset vajaamielislaitokset laitoksittain paikkaluvun, hoidettavien luvun ja henkilökunnan määrän mukaan.

	Paikka- luku Plats- antal	Hoidet- tavien luku Antal vård- tagare	Hallinto- henkilö- kunta Förvalt- nings- personal	Tutkimus- ja hoito- henkilö- kunta Forsk- nings- och ledare personal	Opet- tajat ja ohjaajat Lärare och ledare	Talous- henkilö- kunta Hus- hålls- perso- nal	Muu henkilö- kunta Annan perso- nal	Yh- teensä Summa	Henkilö- kuntaa hoidet- tavaa kohti Personal per intern	Lisäksi harjoitte- lijoita ja oppilaita keskitti personal kän- ter och elever
<i>Keskuslaitokset — Cent- ralanstalter</i>	2 236	2 430	59	1 114	123	200	120	1 616	0.7	162
Rinnekotit	534	598	13	269	36	60	37	415	0.7	40
Vaalijalat	630	637	9	257	29	58	28	381	0.6	40
Hoivakoti (Antinkar- tano)	258	304	7	144	26	17	18	212	0.7	25
Kolpene	187	192	6	79	7	9	9	110	0.6	11
Ylinen	190	224	6	107	6	9	7	135	0.6	19
Suojarinne	204	231	7	140	11	15	8	181	0.8	9
Kuusaa	75	82	5	44	3	5	7	64	0.8	5
Kärkulla	158	162	6	74	5	27	6	118	0.7	13

V. Anstalterna för psykiskt efterblivna

Järnte verksamhetsrapporten sänder anstalterna för psykiskt efterblivna ärligen till social- och hälsovårdsministeriets socialpolitiska forskningsavdelning för statistisk behandling även en såkallad personblankett rörande varje i anstalten under ifrågavarande år vårdad individ. I det följande redovisas sammandrag av uppgifterna i de nämnda blanketterna.

Under år 1967 verkade inalles 18 egentliga anstalter för psykiskt efterblivna, på vilka det fanns sammanlagt 3 027 vårdplatser. Av dessa var statens anstalter Nastola vårdhem, Perttula, Kuhankoski och Alavus undervisnings- och arbetshem och på dem fanns 458 vårdplatser. Av de kommunala och privata anstalterna var 8 centralanstalter och på dessa fanns 2 236 vårdplatser. Inalles fanns det 7 kommunala anstalter, på vilka det fanns sammanlagt 1004 vårdplatser.

Det fanns inalles 34 daghem för psykiskt efterblivna och i dessa fanns 830 vårdplatser. Som nya anstalter började Killi daghem ägt av Reso köping och Nådendals stad, Malmöntalo daghem ägt av Vasa stad, Rovaniemi stads Ounasranta daghem samt Lauttakylä undervisnings- och arbetshem ägt av stiftelsen för Björnens Diakonissanstalt. Det fanns 15 kommunala dagvårdsanstalter och på dessa fanns det 411 vårdplatser.

I följande sammanställning framställs de egentliga anstalterna för psykiskt efterblivna anstaltsvis enligt antal platser, vårdtagare och personal.

(jatkoa -- forts.)

	Paikka- luku Plats- antal	Hoidet- tavi- en luku Antal vård- tagare	Hallinto- henkilö- kunta Förvalt- nings- personal	Tutkimus- ja hoito- henkilö- kunta Forsk- nings- och vård- personal	Opet- tajat ja ohjaajat Lärare och ledare	Talous- henkilö- kunta Hus- hålls- perso- nal	Muu henkilö- kunta Annan perso- nal	Yh- teensä Summa	Henkilö- kuntaa hoidet- tavaa kohti Personal per intern	Lisäksi harjoitte- lijoita ja oppilaita Dessutom prakti- kanter och elever
<i>Pienet huoltolaitokset</i>										
<i>(hoitokodit) — Små</i>										
<i>vårdanstalter (vård-</i>										
<i>hem)</i>										
	321	317	6	109	4	26	9	154	0.5	28
Seinäjoki	160	155	1	43	1	9	—	54	0.4	20
Nukari	30	32	1	8	2	5	2	18	0.6	3
Nastola	120	117	3	52	—	11	7	73	0.6	4
Kankurinmäki	11	13	1	6	1	1	—	9	0.7	1
<i>Opetus- ja työkodit — Un-</i>										
<i>dervisnings- och arbets-</i>										
<i>hem</i>										
	470	469	13	84	30	41	30	198	0.4	13
Perttula	230	231	4	42	12	17	17	92	0.4	2
Kuhankoski	58	52	3	11	2	5	4	25	0.5	5
Alavus	50	54	1	6	2	4	3	16	0.3	1
Toivola	60	54	—	6	9	5	1	21	0.4	3
Pipola	33	38	3	8	3	3	1	18	0.5	2
Barnens by	39	40	2	11	2	7	4	26	0.7	—
<i>Varsinaiset vajaamielis-</i>										
<i>laitokset yhteensä —</i>										
<i>Egentliga anstalter för</i>										
<i>psykiskt efterblivna till-</i>										
<i>sammans</i>										
	3 027	3 216	78	1 307	157	267	159	1 968	0.6	203
<i>Päivähuoltolat — Dag-</i>										
<i>hem</i>										
	830	864	37	64	55	34	3	193	0.2	28
Vajaamielislaitokset										
kaikkiaan — Anstalter										
för psykiskt efterblivna										
inalles										
	3 857	4 080	115	1 371	212	301	162	2 161	0.5	231

Hoidettavien vaihtuminen laitoksissa v:n 1967 aikana ilmenee seuraavasta asetelmasta.

Suurin osa laitoksissa olevista hoidettiin kunnallisissa ja yksityisissä keskuslaitoksissa. Loput jakaantuivat melko tasaisesti muiden laitosten osalle. Vuoden aikana poistettiin yhteensä 963 hoidettavaa, joista 55 kuolleena. Sukupuolijakautuma puolestaan osoittaa, että vuoden aikana hoidetuista 58 % oli miespuolisia ja siis 42 % naispuolisia.

Förändringar i vårdtagarnas sammansättning vid anstalter under år 1967 framgår av följande sammanställning.

Största delen av vårdtagarna skötes på kommunala och privata centralanstalter. Resten fördelade sig tämligen jämt mellan de övriga anstaltstyperna. Under året avfördes inalles 963 vårdtagare, av vilka 55 som avlidna. Könsfördelningen utvisar i sin tur, att 58 % av antalet under året vårdade var manliga och således 42 % kvinnliga.

	Vuoden alussa Vid årets början			Uusia Nya			Poistettu Utskrivna			Vuoden lopussa Vid slutet av året		
	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa	miesp. manl.	naisp. kvinnl.	yht. summa
<i>Varsinaiset vajaamielislaitokset — Egentliga anstalter för psykiskt efterblivna</i>	1 746	1 213	2 959	609	480	1 089	474	358	832	1 881	1 335	3 216
Keskuslaitokset — Centralanstalter	1 291	900	2 191	545	396	941	419	283	702	1 417	1 013	2 430
Pienet hoitolaitokset — Små vårdanstalter	168	153	321	29	25	54	28	30	58	169	148	317
Opetus- ja työkodit — Undervisnings- och arbetshem	287	160	447	35	59	94	27	45	72	295	174	469
<i>Päivähuoltolat — Daghem</i>	382	326	708	166	121	287	72	59	131	476	388	864
Yhteensä — Summa	2 128	1 539	3 667	775	601	1 376	546	417	963	2 357	1 723	4 080

Hoidettavien jakaantuminen iän mukaan vuoden lopussa nähdään seuraavasta asetelmasta.

Vårdtagarnas fördelning enligt ålder i slutet av året framgår av följande sammanställning.

	Ikä, vuotta — Ålder, år								Yhteensä Summa
	0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29	30—		
<i>Varsinaiset vajaamielislaitokset — Egentliga anstalter för psykiskt efterblivna</i>	125	388	826	875	490	231	281	3 216	
Keskuslaitokset — Centralanstalter	112	336	563	614	385	176	244	2 430	
Pienet hoitolaitokset — Små vårdanstalter	13	46	117	83	27	18	13	317	
Opetus- ja työkodit — Undervisnings- och arbetshem	—	6	146	178	78	37	24	469	
<i>Päivähuoltolat — Daghem</i>	23	152	257	235	125	40	32	864	
Yhteensä — Summa	148	540	1 083	1 110	615	271	313	4 080	

Asetelmasta todetaan, että laitoshoitolukuisuus oli suuri kouluikäisten ryhmässä ja että keskuslaitoksissa oli suhteellisesti enemmän yli 30-vuotiaita kuin muissa laitoksissa. Vuonna 1957 oli laitoksissa hoidetuista vajaamielisistä 30 vuotta täyttäneitä 3.3 %. Vastaava luku v. 1967 oli 7.7. Mainittakoon vielä, että keskuslaitoksissa oli kahdeksan 50 vuotta täyttäneitä.

Seuraava asetelma esittää vuoden lopussa hoidettavina olevien jakautumista vajaamielisyyden asteen mukaan.

Man kan konstatera, att frekvensen för anstaltsvård var hög i skolåldersgrupperna och att det på centralanstalterna fanns proportionellt flere 30 år fyllda vårdtagare än på övriga anstalter. År 1957 var 3.3 % av de på anstalterna vårdade psykiskt efterblivna fyllda 30 år. Motsvarande procenttal år 1967 var 7.7. Ytterligare må nämnas, att det på centralanstalterna fanns åtta vårdtagare som hade fyllt 50 år.

I följande sammanställning redogörs för fördelningen av vårdtagare i slutet av året enligt graden av efterblivenhet.

	Vaikea arvioida Svår att bedöma	Vaikea vajaanmiel. Svår oligofreni	Keskiaist. vajaanmiel. Medelsvår oligofreni	Lievä vajaanmiel. Lindrig oligofreni	Muut Övriga	Yhteensä Summa
<i>Varsinaiset vajaanmielislaitokset — Egentliga anstalter för psykiskt efterblivna</i>	75	1 375	1 141	595	30	3 216
Keskuslaitokset — Centralanstalter	59	1 159	933	269	10	2 430
Pienet hoitolaitokset — Små vårdanstalter	15	215	72	15	—	317
Opetus- ja työkodit — Undervisnings- och arbetshem	1	1	136	311	20	469
Päivähuoltolat — Daghem	46	65	446	304	3	864
Yhteensä — Summa	121	1 440	1 587	899	33	4 080
%	3.0	35.3	38.9	22.0	0.8	100.0

Laitoshoidossa olevista oli 35.3 % vaikeasti vajaanmielisiä. Lähes puolet keskuslaitoksissa ja muissa laitoksissa olevista oli oheisen asettelman mukaan vaikeasti vajaanmielisiä (ÄO 0—19). Päivähuoltoloiden hoidettavista oli 7.5 % vaikeasti vajaanmielisiä. Mainittakoon, että v. 1963 vastaava prosenttiluku oli 19. Vaikeasti vajaanmielisten suhteellinen väheneminen osoittaa vajaanmielishuollon kehittyneen siten, että päivähuoltoloihin on nyttemmin pyritty ohjaamaan vain kehitys- ja sopeutumiskykyisiä vajaanmielisiä.

Seuraavassa esitetään tietoja vajaanmielisyyden todennäköisistä syistä laitoksissa vuoden aikana hoidetuista. Tiedot perustuvat vajaanmielislaitoksilta saatuihin henkilölomakkeisiin.

Kaikista vuoden aikana hoidetuista 27.8 % oli sellaisia, joiden kohdalla syytä ei voitu määrittellä. Lisäksi todetaan, että 1 043 tapauksessa vajaanmielisyys oli tuntemattomien, ennen syntymää vaikuttaneiden tekijöiden aiheuttama. Vajaanmielisyyden syitä eriteltäessä ei ole havaittavissa merkitseviä sukupuolittaisia eroja.

Av sammanställningen ovan framgår, att 35.3 % av vårdtagarna var svårt efterblivna. Nästan hälften av vårdtagarna på centralanstalterna och övriga anstalter var enligt vidstående sammanställning svårt efterblivna (IK 0—19). Av vårdtagarna på daghemmen var 7.5 % svårt efterblivna. Det må nämnas, att motsvarande procenttal år 1963 var 19. De svårt efterblivnas proportionella minskning utvisar, att vården av psykiskt efterblivna utvecklings- och anpassningsdugliga efterblivna till daghemmen.

Av följande sammanställning framgår de sannolika orsakerna till de under året vårdades efterblivenhet. Uppgifterna grundar sig på personblanketter, som har erhållits från anstalter för psykiskt efterblivna.

Av alla under året vårdade var 27.8 % sådana, vilkas efterblivenhet inte närmare kunde definieras. Dessutom konstateras, att oligofreni i 1 043 fall hade förorsakats av okända före födelsen inverkan faktorer. Vid analysen av orsakerna till psykiskt efterblivenhet kan man inte konstatera några signifikanta skillnader mellan könen.

Todennäköiset syyt Sannolika orsaker	Miesp. — Manl.		Naisp. — Kvinnl.		Yhteensä — Summa	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Ei ole voitu määrittellä — Har ej kunnat fastställas	772	28.5	535	26.9	1 307	27.8
Tulehdustaudeista johtuva vajaam. — Av infektionssjukdomar härledd oligofreni . .	185	6.8	164	8.2	349	7.4
Myrkytystilojen seurauksena ilmenevä vajaanmielisyys. — Oligofreni som följd av vissa förgiftningstillstånd	77	2.8	41	2.1	118	2.5

(jalkoa — jorts.)

Todennäköiset syyt Sannolika orsaker	Miesp. — Manl.		Naisp. — Kvinnl.		Yhteensä — Summa	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Vaurioitumisen seurauksena ilmenevä vajaam. — Oligofreni som följt av skada ..	463	17.1	347	17.4	810	17.2
Aineenvaihdunta- ja kasvuhäiriöiden aiheuttama vajaam. — Oligofreni förorsakad av ämnesomsättnings- och uppväxtrubbningar	57	2.1	45	2.3	102	2.2
Kasvaimien yhteydessä esiintyvä vajaam. — Oligofreni i samband med tumörer ..	9	0.3	9	0.5	18	0.4
Tuntemattomien ennen syntymää vaikuttaneiden tekijöiden aiheuttama vajaam. — Oligofreni förorsakad av okända födelsen inverkan faktorer	596	22.0	447	22.5	1 043	22.2
Tuntemattomista syistä johtuvien tautitilojen aiheuttama vajaam. — Oligofreni förorsakad av genom okända orsaker föranledda sjukdomstillstånd	172	6.4	140	7.0	312	6.7
Perinnöllinen vajaam. — Ärftlig oligofreni	347	12.8	241	12.1	588	12.5
Useita syitä — Flere orsaker	33	1.2	20	1.0	53	1.1
Yhteensä — Summa	2 711	100.0	1 989	100.0	4 700	100.0

Lisävammoja esiintyi seuraavasti.

Multipla handikapp förekom enligt följande.

Lisävammat Multipla handikapp	Varsinaiset vajaamielislaitokset Egentliga anstalter för psykiskt efterblivna	Päivähuoltolat Daghem	Yhteensä — Summa	
			Luku Antal	%
Ei lisävammaa — Inget tilläggslyte	895	323	1 218	25.9
Yksi vamma — Ett handikapp	1 244	410	1 654	35.2
Useita vammoja — Flere handikapp	1 586	242	1 828	38.9
Yhteensä — Summa	3 725	975	4 700	100.0

Kaikista hoidetuista 38.9 %:lla oli useita lisävammoja. Tavallisimpia näistä olivat kouristuskohtaukset, lihasliikkeiden hallintahäiriöt ja puhekyvyn heikkous tai puhumattomuus.

Av alla under året vårdade hade 38.9 % flere handikapp. De vanligaste var krampanfall, svårigheter i muskelrörelsernas bemästring och dålig talförmåga eller stumhet.

VI. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaisten huolto

Huollon alaisten henkilöiden luku. V. 1967 oli irtolaislain 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huoltoon joutuneita henkilöitä 30 kaupungissa, 8 kauppalassa ja 57 maalaiskunnassa yhteensä 1 379. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa koskevan lain 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huollettavia ilmoitettiin 45 kaupungista, 26 kauppalasta ja 310 maalaiskunnasta yhteensä 16 546.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa koskevan lain piiriin kuuluvat paitsi alkoholin myös muiden päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät. Päihdyttävällä aineella tarkoitetaan laissa paitsi alkoholipitoista myös sellaista lääkettä tai muuta ainetta, joka voi saattaa sen käyttäjän päihtyneeksi tai siihen verrattavaan tilaan.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjistä oli alkoholin väärinkäyttäjiä kaikkiaan 16 478, joista alkoholin lisäksi 41 käytti morfiinia tai sen sukulaisaineita, 579 muita lääkeaineita ja 10 molempiin ryhmiin kuuluvia aineita. Yksinomaan muiden päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiä ilmoitettiin kaikkiaan 68, joista 8 morfiinin yms., 58 muiden lääkeaineiden ja 2 sekä morfiinin yms. että muiden lääkeaineiden väärinkäyttäjiä.

Ns. *nuorella väärinkäyttäjällä* tarkoitetaan seuraavassa sellaista 18—24-vuotiasta henkilöä, joka kuuden viimeksi kuluneen kuukauden aikana on tavattu päihtyneenä tai muuten käyttää päihdyttäviä aineita ilmeiseksi vahingoksi itselleen tai muille. Muita ko. lain nojalla huollettuja nimitetään *varsinaisiksi väärinkäyttäjiksi*.

Erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa edellämainittuja huollettuja henkilöitä oli seuraavasti.

VI. Värden av personer, som missbrukar berusningsmedel, och lösdrivarvård

Antal personer, som underkastats vård. År 1967 utgjorde enligt 1 kap. 1 § lagen om lösdrivare antalet omhändertagna personer i 30 städer, 8 köpingar och 57 landskommuner 1 379. Enligt lagen om vård av personer, som missbrukar berusningsmedel, 1 kap. 1 §, redovisades 16 546 vårdbehövande i 45 städer, 26 köpingar och 310 landskommuner.

Lagen om värden av personer, som missbrukar berusningsmedel, gäller inte bara alkoholmissbrukare utan också dem, som missbrukar andra berusningsmedel. Med berusningsmedel avses i lagen förutom alkoholhaltigt ämne även sådant läke- eller annat medel, som kan försätta den som använder det i berusat eller därmed jämförbart tillstånd.

Av personer, som missbrukar berusningsmedel, var antalet missbrukare av alkohol 16 478, av dessa brukade 41 morfin och därmed beslätade ämnen utöver alkohol, 579 andra läkemedel och 10 i båda grupperna ingående ämnen. Personer, som missbrukar endast övriga berusningsmedel, uppgick till sammanlagt 68, av dessa missbrukade 8 morfin o.dyl., 58 andra läkemedel och 2 både morfin o.dyl. samt andra läkemedel.

Med s.k. *unga missbrukare* avses i det följande sådan 18—24-åring, som under senast förflutna sex månader anträffats berusad eller som på annat sätt använt berusningsmedel till uppenbar skada för sig själv eller annan. Övriga, som vårdats enligt ifrågavarande lag, benämnes *egentliga missbrukare*.

I städer, köpingar och landskommuner var antalet ifrågavarande vårdade personer skilt för sig i var grupp följande.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Helsinki Helsing- fors	Tampere Tammer- fors	Turku Åbo
<i>Irtolaisia — Lösdrivare</i>	1 296	83	1 379	668	147	74
<i>Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjii — Personer, som missbrukar berusningsmedel</i>	12 863	3 683	16 546	5 911	717	1 304
<i>Varsinaisia väärinkäyttäjii — Egentliga missbrukare</i>	8 967	2 183	11 150	4 439	221	968
<i>Nuoria väärinkäyttäjii — Unga miss- brukare</i>	3 896	1 500	5 396	1 472	496	336
Yhteensä — Summa	14 159	3 766	17 925	6 579	864	1 378
V. — År 1966	13 189	3 584	16 773	6 166	854	1 210

Edelliseen vuoteen verrattuna huollon alaisten henkilöiden luku on noussut 6.9 %. Irtolaisten luku on noussut 4.6 % ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjii ilmoitettiin 7.1 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Verrattuna v:n 1967 alussa henkikirjoitettuun väkilukuun oli irtolaishuollon alaisia henkilöitä koko maassa 0.30 ‰ ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon alaisia henkilöitä 3.55 ‰. Eri läänien kesken huollettavat jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

I jämförelse med föregående år har antalet personer, som underkastats vård, stigit med 6.9%. Antalet lösdrivare har stigit med 4.6 % och för personer, som missbrukar berusningsmedel, redogjordes 7.1 % mer än föregående år. Jämförelse med den i början av år 1967 mantalsskrivna folkmängden utgjorde de personer, som underkastats lösdrivarvård, i hela landet 0.30 ‰ och personer, som missbrukar berusningsmedel, 3.55 ‰ av befolkningen. Mellan de olika länen fördelade sig dessa enligt följande tabellen.

Huollon alaisten henkilöiden luku — Antal personer under vård

Lääni — Län	Irtolaisia — Lösdrivare			Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjii — Personer, som missbrukar berusningsmedel					
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Varsinaisia väärinkäyttäjii Egentliga missbrukare			Nuoria väärinkäyttäjii Unga missbrukare		
				Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	686	12	698	5 005	476	5 481	1 657	229	1 886
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	118	8	126	1 389	211	1 600	395	240	635
Ahvenanmaa — Åland	—	1	1	6	—	6	2	—	2
Hämeen — Tavastehus	193	8	201	596	168	764	867	136	1 003
Kymen — Kymmene	174	9	183	375	153	528	251	159	410
Mikkelin — S:t Michels	6	2	8	194	188	382	126	121	247
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	13	5	18	124	230	354	123	139	262
Kuopion — Kuopio	37	7	44	207	135	342	161	72	233
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ..	6	4	10	105	149	254	30	90	120
Vaasan — Vasa	5	7	12	288	99	387	123	118	241
Oulun — Uleåborgs	32	10	42	513	239	752	79	136	215
Lapin — Lapplands	26	10	36	165	135	300	82	60	142
Koko maa — Hela landet	1 296	83	1 379	8 967	2 183	11 150	3 896	1 500	5 396
	‰ väestöstä — ‰ av befolkningen								
Koko maa — Hela landet	0.59	0.03	0.30	4.08	0.89	2.40	1.77	0.61	1.16
V. — År 1966	1 233	85	1 318	8 389	2 207	10 596	3 567	1 292	4 859

Ikä. Irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon alaiset henkilöt jakaantuivat ikänsä perusteella seuraavalla tavalla.

Älder. De personer, som underkastades lösdri-
varvård och vård av personer, som missbrukar
berusningsmedel, fördelade sig enligt ålder på
följande sätt.

Huollon alaisten henkilöiden ikä — Vård underkastade personers ålder

Ikä, vuotta — Ålder, år	Irtolaisia — Lösdrivare			Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät — Personer, som missbrukar berusningsmedel						
				Varsinaisia väärinkäyttäjät Egentliga missbrukare			Nuoria väärinkäyttäjät Unga missbrukare			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	
—20	36	107	143	198	12	210	1 786	69	1 855	
20—24	93	267	360	676	23	699	3 362	90	3 452	
25—29	79	108	187	1 002	36	1 038	85	4	89	
30—39	158	131	289	3 194	84	3 278	—	—	—	
40—49	143	91	234	3 193	121	3 314	—	—	—	
50—	104	59	163	2 466	144	2 610	—	—	—	
Tuntematon — Okänd	3	—	3	1	—	1	—	—	—	
Yhteensä — Summa	616	763	1 379	10 730	420	11 150	5 233	163	5 396	
V. — År 1966	506	812	1 318	10 167	429	10 596	4 713	146	4 859	
				%						
—20	5.8	14.0	10.4	1.8	2.8	1.9	34.1	42.3	34.4	
20—24	15.1	35.0	26.1	6.3	5.5	6.3	64.3	55.2	64.0	
25—29	12.8	14.2	13.6	9.3	8.6	9.3	1.6	2.5	1.6	
30—39	25.7	17.2	20.9	29.8	20.0	29.4	—	—	—	
40—49	23.2	11.9	17.0	29.8	28.8	29.7	—	—	—	
50—	16.9	7.7	11.8	23.0	34.3	23.4	—	—	—	
Tuntematon — Okänd	0.5	—	0.2	0.0	—	0.0	—	—	—	
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Nuorimmat ikäluokat, 18—24-vuotiaat, on seuraavassa yhdistelmässä esitetty vuosiluokittain erikseen. V:een 1966 verrattuna nuorten luku on noussut 14.6 %, nuorten irtolaisien luku 13.0 % ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien luku 14.7 %.

Av de yngsta åldersklasserna, 18—24 år, har i följande sammanställning varje årsklass framställts skilt för sig. I jämförelse med år 1966 har antalet unga stigit med 14.6 %, antalet unga lösdrivare med 13.0 % och antalet personer, som missbrukar berusningsmedel med 14.7 %.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Irtolaisia Lösdrivare			Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät Personer, som missbrukar berusningsmedel					
				Varsinaisia väärinkäyttäjät Egentliga missbrukare			Nuoria väärinkäyttäjät Unga missbrukare		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
18	12	39	51	74	3	77	608	18	626
19	24	68	92	124	9	133	1 178	51	1 229
20	17	82	99	109	6	115	831	36	867
21	18	63	81	129	8	137	837	26	863
22	30	50	80	130	2	132	767	17	784
23	12	46	58	166	4	170	522	6	528
24	16	26	42	142	3	145	405	5	410
Yhteensä — Summa	129	374	503	874	35	909	5 148	159	5 307
V. — År 1966	76	369	445	673	23	696	4 576	145	4 721

Sivillisääty. Irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon alaisten henkilöiden sivillisääty selviää seuraavasta taulukosta.

Civilstånd. De personer, som var underkastade lösdrivarvård och vården av dem, som missbrukar berusningsmedel fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

Huollon alaisten henkilöiden sivillisääty — Vård underkastade personers civilstånd

Sivillisääty — Civilstånd	Irtolaisia — Lösdrivare			Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät Personer, som missbrukar berusningsmedel						
				Varsinaisia väärinkäyttäjät Egentliga missbrukare			Nuoria väärinkäyttäjät Unga missbrukare			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	
Naimattomia — Ogifta	383	483	866	4 215	111	4 326	4 681	146	4 827	
Naimisissa olevia—Giffta	102	137	239	4 615	175	4 790	521	10	531	
Eronneita — Fränskilda	117	121	238	1 669	100	1 769	30	6	36	
Leskiä — Änklingar och änkor	13	22	35	227	34	261	1	1	2	
Tuntematon — Okänt	1	—	1	4	—	4	—	—	—	
Yhteensä — Summa	616	763	1 379	10 730	420	11 150	5 233	163	5 396	
				%						
Naimattomia — Ogifta	62.2	63.3	62.8	39.3	26.4	38.8	89.4	89.6	89.5	
Naimisissa olevia—Giffta	16.5	17.9	17.3	43.0	41.7	43.0	10.0	6.1	9.8	
Eronneita — Fränskilda	19.0	15.9	17.3	15.6	23.8	15.9	0.6	3.7	0.7	
Leskiä — Änklingar och änkor	2.1	2.9	2.5	2.1	8.1	2.3	0.0	0.6	0.0	
Tuntematon — Okänt	0.2	—	0.1	0.0	—	0.0	—	—	—	
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Irtolaishuollon perusteet on irtolaislain 1 luvun 1 §:n mukaan tilastossa jaettu seuraavasti: kuljeksiva elämä, työn vieroksuminen, kerjuu ja ammattihaureus. Ne tapaukset, jolloin irtolaishuoltoon joutunut henkilö on muulla elämäntavallaan tuottanut ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle, on yhdistetty ryhmäksi »muu peruste». Seuraava taulukko valaisee, kuinka moni oli kunkin perusteen nojalla v. 1967 otettu huoltoon, jos henkilölle on ilmoitettu useita perusteita, vain tärkein on otettu huomioon.

Grunderna för lösdrivarvården. Med stöd av lösdrivarlagens 1 kap. 1 § har grunderna för lösdrivarvården i statistiken indelats på följande: kringstrykande liv, arbetsskygghet, tiggeri och prostitution. De fall, då person som underställts lösdrivarvård genom sitt levnadssätt i övrigt medfört uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet, har förts till gruppen »annan orsak». Huru många personer, som med stöd av varje orsak omhändertagits under år 1967, belyses av följande tabell, ifall flere grunder har uppgivits blott den viktigaste beaktats.

Irtolaishuollon perusteet — Grunder för lösdrivarvården

Huollon peruste Grunden för vården	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edellinen vuosi Före- gående år
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yhteensä Summa	
Kuljeksiva elämä — Kringstrykande liv	67	119	186	4	14	18	71	133	204	183
Työn vieroksuminen — Arbetsskygghet	343	257	600	3	13	16	346	270	616	514
Kerjuu — Tiggeri . .	52	8	60	4	—	4	56	8	64	34
Ammattihaureus — Prostitution	—	283	283	2	33	35	2	316	318	375
Muu peruste—Annan grund	136	31	167	5	5	10	141	36	177	212
Yhteensä — Summa	598	698	1 296	18	65	83	616	763	1 379	1 318

Huollon peruste Grunden för värden	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edellinen vuosi Före- gående år
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yhteensä Summa	
Kuljeksiva elämä — Kringstrykande liv	11.2	17.1	14.4	22.2	21.5	21.7	11.5	17.4	14.8	13.9
Työn vieroksuminen — Arbetsskygghet	57.4	36.8	46.3	16.7	20.0	19.3	56.2	35.4	44.7	39.0
Kerjuu — Tiggeri ..	8.7	1.2	4.6	22.2	—	4.8	9.1	1.1	4.6	2.6
Ammattihaureus — Prostitution	—	40.5	21.8	11.1	50.8	42.2	0.3	41.4	23.1	28.4
Muu peruste— Annan grund	22.7	4.4	12.9	27.8	7.7	12.0	22.9	4.7	12.8	16.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Ammattihaureuden vuoksi huoltoon joutu-
neiden naisten luku on aikaisemmista vuosista
huomattavasti alentunut. V. 1948 heitä oli
1 131 eli 85.9 % kaikista irtolaisnaisista, v. 1950
928 eli 74.3 %, v. 1955 604 eli 56.5 %, v. 1960
377 eli 45.5 %, v. 1965 365 eli 44.6 % ja
v. 1967 316 eli 41.4 %.

Irtolaisperusteen yhteyteen kuuluu läheisesti
kysymys, missä määrin irtolaisiksi havaitut
henkilöt on aikaisemmin tuomittu rangaistukseen
ja missä määrin he ovat aikaisemmin olleet irtolai-
shuollon alaisia. Näitä seikkoja valaisee seu-
raava yhdistelmä.

Antalet kvinnor, som till följd av prostitution
underkastats vård, har från tidigare år märk-
bart minskat. År 1948 var deras antal 1 131
eller 85.9 % av hela antalet kvinnliga lösdri-
vare, år 1950 928 eller 74.3 %, år 1955 604
eller 56.5 %, år 1960 377 eller 45.5 %, år 1965
365 eller 44.6 % och år 1967 316 eller 41.4 %.

I nära samband med orsaken till lösdrivet
står frågan, i vilken mån personer, som befunnits
vara lösdrivare, tidigare blivit dömda till straff
och i vilken mån de tidigare varit under lösdrivar-
vård. Följande sammanställning belyser dessa
frågor.

Irtolaisia, jotka aikaisemmin — Lösdrivare, som tidigare ovat olleet irtolaihuollon alaisina — varit under lösdrivarvård	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet		Yhteensä Summa
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	
on tuomittu rangaistukseen — dömts till straff	296	459	6	32	302	491	793
	303	144	7	8	310	152	462

Kaikista v:n 1967 irtolaisista 57.5 % on aikai-
semmin ollut irtolaihuollon alaisena, 49.0 %
miehistä ja 64.4 % naisista. Aikaisemmin ran-
gaistukseen tuomittuja oli 33.5 % kaikista, mie-
histä 50.3 % ja naisista 19.9 %.

Irtolaihuollon toimenpiteet. Irtolaislain 1
luvun 2 ja 5 §:ien mukaan on irtolaiseksi havait-
tuihin henkilöihin nähden sovellettava seuraavia
toimenpiteitä: varoitettava, milloin se katsotaan
tarpeelliseksi ja, ellei tämä riitä, määrättävä
irtolaisvalvonnan alaiseksi; ellei heitä senkään
avulla saada palautetuiksi säännölliseen ja kun-
nialliseen elämäntapaan tai jos he ovat vaaraksi

Av hela antalet lösdrivare under år 1967 hade
57.5 % varit tidigare under lösdrivarvård, 49.0 %
av männen och 64.4 % av kvinnorna. 33.5 %
hade tidigare blivit dömda till straff, av männen
50.3 % och av kvinnorna 19.9 %.

Lösdrivarvårdens vårdåtgärder. Enligt lös-
drivarlagens 1 kap. 2 och 5 § bör ifråga om
personer, som befunnits vara lösdrivare, tillämpas
följande åtgärder: varning, då sådan anses nöd-
vändig och om detta ej är tillräckligt, ställas
under lösdriveriövervakning; om dessa icke ens
med denna åtgärd kan återföras till ett ordentligt
och hederligt levnadssätt eller om de är till fara

itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestykselle tai siveellisyydelle, on heidät määrättävä työlaitokseen tai pakkotyöhön.

Jos irtolaiseksi havaittu henkilö on vieraspaikkakuntalainen, ovat muutamat kunnat ilmoittaneet lähettäneensä tällaiset henkilöt kotikuntaansa siellä käsiteltäviksi antamatta heille sitä ennen varoitusta. Tilastossa tällaiset tapaukset on yhdistetty ryhmään »muu toimenpide». Ne tapaukset, jolloin irtolaiset laitoksesta päästyään on asetettu jälkivalvontaan, muodostavat oman ryhmän. Missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty kaupungeissa, kaupungeissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta asetelmasta.

för sig själva eller för andras personliga säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning och sedlighet, bör de förordnas till intagning på arbetsanstalt eller till tvångsarbete.

Ifall en person, som befunnits vara lösdrivare, är från annan ort, har somliga kommuner uppgivit att de sända sådana personer till hemkommunen för behandling utan att värdförinnan tilldela dem varning. I statistiken har dylika fall sammanförts till gruppen »annan åtgärd». De fall, då lösdrivarna efter anstaltsvård ställts under övervakning, bildar en särskild grupp. I vilken utsträckning de olika vårdåtgärderna vidtagits i städer, köpingar och landskommuner, framgår av följande sammanställning.

Huoltotoimenpide — Vårdåtgärd	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edel- linen vuosi Före- gående år
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	
Varoitus — Varning	179	181	360	6	11	17	185	192	377	275
Irtolaisvalvonta — Lösdriveriöver- vakning	207	215	422	2	28	30	209	243	452	503
Työlaitoshuolto — Intagning på ar- betsanstalt	56	105	161	2	9	11	58	114	172	155
Pakkotyö — Tvångsarbete	2	18	20	—	—	—	2	18	20	19
Jälkivalvonta — Efterövervakning	123	151	274	6	13	19	129	164	293	305
Muu toimenpide — Annan åtgärd ..	31	28	59	2	4	6	33	32	65	61
Yhteensä — Summa	598	698	1 296	18	65	83	616	763	1 379	1 318

%

Varoitus — Varning	29.9	25.9	27.8	33.4	16.9	20.5	30.0	25.2	27.3	20.9
Irtolaisvalvonta — Lösdriveriöver- vakning	34.6	30.8	32.6	11.1	43.1	36.1	33.9	31.8	32.8	38.2
Työlaitoshuolto — Intagning på arbetsanstalt	9.4	15.1	12.4	11.1	13.8	13.3	9.4	14.9	12.5	11.8
Pakkotyö — Tvångsarbete	0.3	2.6	1.5	—	—	—	0.3	2.4	1.5	1.4
Jälkivalvonta — Efterövervakning	20.6	21.6	21.1	33.3	20.0	22.9	21.0	21.5	21.2	23.1
Muu toimenpide — Annan åtgärd .	5.2	4.0	4.6	11.1	6.2	7.2	5.4	4.2	4.7	4.6
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon perusteet on lain 1 luvun 1 §:n mukaan jaettu tilastossa 10 ryhmään ja käytetty niistä seuraavia nimityksiä: 1. vaarallisuus, 2. rattijuoppous, 3. häiriö tai pahennus, 4. päihtymystapaukset, 5. elatusvelvollisuuden laiminlyönti, 6. ansiotyön laiminlyönti, 7. rasitukseksi läheiselle henkilölle, 8. huoltoavun tarve, 9. vahingollisuus, joka tar-

Grunderna för vården av personer, som missbrakar berusningsmedel. På grund av lagens 1 kap. 1 § är orsakerna till vården i statistiken indelade i 10 grupper, om vilka använts följande benämningar: 1. farlighet, 2. rattfylleri, 3. störande eller förgelseväckande uppträdande, 4. berusningsfall, 5. försummande av försörjningsplikt, 6. försummande av förvärvsarbete, 7. fallit

koittaa 1 §:n 2. mom:n nuoria, tilapäisiä väärinkäyttäjiä. Lisäksi on vielä 10. ryhmä, vapaaehtoisuus, jolloin huollettava on vapaaehtoisesti hakeutunut huoltoon.

Jos henkilö on usean edellä mainitun perusteen nojalla joutunut huollettavaksi, hänet on edellä olevassa taulukossa sijoitettu siihen perusryhmään, joka on osoittautunut tärkeimmäksi.

Selontekovuonna joutui huollon alaiseksi 5 396 sellaista 18—24-vuotiasta henkilöä, jotka kuuden viimeksi kuluneen kuukauden aikana oli tavattu päihtyneinä tai muuten käyttivät päihdyttäviä aineita ilmeiseksi vahingoksi itselleen tai muille. Näiden ns. nuorten väärinkäyttäjien osuus oli 32.6 %, varsinaisten väärinkäyttäjien osuuden ollessa 11 150 tapausta eli 67.4 %.

Varsinaiset väärinkäyttäjät ovat joutuneet huoltoon suurimmalta osalta sen vuoksi, että heidät vuoden kuluessa oli pidätetty kolmasti tai useammin tai sen vuoksi, että he olivat ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät ja kaantuivat huollon perusteen mukaan seuraavasti.

närstäende till last, 8. behov av socialhjälp och 9. skadlighet, vilken avser av 1 § 2. mom. unga, tillfälliga missbrukare. Därutöver finns det ännu grupp 10, frivillighet, då vårdbehövande frivilligt har underkastat sig vård.

Om en person erhållit vård till följd av flere av ovannämnda orsaker, har han i föregående tabell hänförs till den grupp, vilken visat sig vara viktigast.

Under redogörelseåret omhändertogs 5 396 sådana 18—24-åringar, som under senast förflutna sex månader anträffats berusade eller som på annat sätt använt berusningsmedel till uppenbar skada för sig själv eller andra. Dessa s.k. unga missbrukares andel var 32.6 %, medan de egentliga missbrukarna utgjorde 11 150 fall eller 67.4 %.

Egentliga missbrukare har oftast omhändertagits, emedan de under årets lopp blivit anhållna tre eller flere gånger eller därför, att de varit uppenbart störande eller förargelseväckande för sin omgivning.

Missbrukare av berusningsmedel fördelade sig enligt grunden för vården som följer.

Huollon peruste Grunden för vården	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edelli- nen vuosi Före- gående år
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	
Vaarallisuus — Farlighet ...	164	5	169	116	1	117	280	6	286	250
Rattijuoppous — Rattfylleri	295	3	298	139	1	140	434	4	438	405
Häiriö tai pahennus — Stör- ande eller förargelseväc- kande uppträdande,	1 907	111	2 018	455	25	480	2 362	136	2 498	2 433
Päihtymystapaukset — Be- rusningsfall	3 787	146	3 933	455	12	467	4 242	158	4 400	4 210
Elatusvelvollisuuden laimin- lyönti — Försummande av försörjningsplikt	213	5	218	152	2	154	365	7	372	407
Ansiotyön laiminlyönti — Försummande av förvärvs- arbete	65	6	71	45	1	46	110	7	117	109
Rasitukseksi läheiselle henki- lölle — Fallit närstående till last	627	23	650	338	11	349	965	34	999	952
Huoltoavun tarve — Behov av socialhjälp	574	21	595	296	8	304	870	29	899	772
Vapaaehtoisuus — Frivillighet	978	37	1 015	124	2	126	1 102	39	1 141	1 058
<i>Varsinaisia väärinkäyttäjiä —</i>										
<i>Egentliga missbrukare, ...</i>	8 610	357	8 967	2 120	63	2 183	10 730	420	11 150	10 596
<i>Vahingollisuus (nuori henkilö)</i>										
<i>— Skadlighet (ung person)</i>	3 752	144	3 896	1 481	19	1 500	5 233	163	5 396	4 859
Kaikkiaan — Inalles	12 362	501	12 863	3 601	82	3 683	15 963	583	16 546	15 455

Huollon peruste Grunden för vården	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edelli- nen vuosi Före- gående år
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	
	%									
Vaarallisuus — Farlighet . . .	1.9	1.4	1.9	5.5	1.6	5.4	2.6	1.4	2.6	2.4
Rattijuoppous — Rattifylleri	3.4	0.8	3.3	6.5	1.6	6.4	4.1	0.9	3.9	3.8
Häiriö tai pahennus — Stör- ande eller förgelseväc- kande uppträdande	22.1	31.1	22.5	21.5	39.7	22.0	22.0	32.4	22.4	23.0
Päihtymystapaukset — Berus- ningsfall	44.0	40.9	43.9	21.5	19.0	21.4	39.5	37.6	39.5	39.7
Elatusvelvollisuuden laimin- lyönti — Försummande av försörjningsplikt	2.5	1.4	2.4	7.2	3.2	7.0	3.4	1.7	3.3	3.8
Ansiotyön laiminlyönti — Försummande av förvärvs- arbete	0.7	1.7	0.8	2.1	1.6	2.1	1.0	1.7	1.0	1.0
Rasitukseksi läheiselle henki- lölle — Fallit närstående till last	7.3	6.4	7.3	15.9	17.4	16.0	9.0	8.1	9.0	9.0
Huoltoavun tarve — Behov av socialhjälp	6.7	5.9	6.6	14.0	12.7	13.9	8.1	6.9	8.1	7.3
Vapaaehtoisuus — Frivillighet	11.4	10.4	11.3	5.8	3.2	5.8	10.3	9.3	10.2	10.0
Varsinaisia väärinkäyttäjiä — Egentliga missbrukare	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Vapaaehtoisesti huoltoon oli alistunut lisäksi 640 henkilöä, joiden kohdalla oli ilmoitettu muitakin huollon perusteita. Kaikkiaan oli siis näitä »vapaaehtoisia» 1 781 eli 16.0 % varsinaisista väärinkäyttäjistä. V. 1966 heitä oli 1 587 eli 15.0 %.

Seuraavasta asetelmasta selviää, missä määrin päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät ovat olleet jo aikaisemmin PAV-huollon alaisina.

Frivilligt har därtill 640 personer underkastat sig vård, för vilka även andra grunder för vård har uppgivits. Inalles fanns det alltså 1 781 eller 16.0 % »frivilliga» egentliga missbrukare. Motsvarande antal år 1966 var 1 587 eller 15.0.

I följande sammanställning redogörs i vilken mån missbrukare av berusningsmedel redan tidigare har varit underkastade vård enligt lagen om missbrukare av berusningsmedel.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet		Yhteensä Summa
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	
	Varsinaiset väärinkäyttäjät — Egentliga missbrukare	6 281	247	1 139	27	7 420	
Nuoret väärinkäyttäjät — Unga missbrukare	1 022	20	229	1	1 251	21	1 272

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon huoltotoimenpiteet. Lain 1 luvun 3 §:n tarkoitettamia huoltotoimenpiteitä ovat neuvonta ja ohjaus, valvonta sekä huoltola- ja muu laitoshoido. Tilastossa on huoltolahoitopäätös ja täytäntöönpanu huoltolahoito mainittu erikseen ja huoltolahoidosta on erotettu sairaalassa tai muussa vastaavassa hoitolaitoksessa hoitoa saa-

Vårdåtgärder för sådana, som missbrukar berusningsmedel. De i lagens 1 kap. 3 § avsedda vårdåtgärderna är rådgivning och handledning, uppsikt samt anstalts- och annan inrättningsvård. I statistiken har beslut om vård och intagning för vård på anstalt omnämnts skilt för sig och vård på anstalt åtskilts från vård på sjukhus eller annan inrättning. På samma sätt som för lösdri-

neet. Samoin kuin irtolaisiin on päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjinkin nähden laitoksesta vapautuneiden jälkivalvonta erotettu eri ryhmäkseen.

Seuraava asetelma osoittaa, mihin huoltotoimenpiteisiin on ryhdytty erikseen varsinaisiin ja nuoriin päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjii nähden.

varna har för dem, som missbrukar berusningsmedel, avskilts de frigivnas efteröverbakning i en skild grupp.

Följande sammanställning utvisar, vilka vårdåtgärder som vidtagits särskilt för egentliga och för unga missbrukare av berusningsmedel.

Huoltotoimenpide Vårdåtgärd	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar			Maalaiskunnat Landskommuner			Koko maa Hela landet			Edel- linen vuosi Före- gående år
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	
<i>Varsinaiset väärinkäyttäjät —</i>										
<i>Egentliga missbrukare</i>	8 610	357	8 967	2 120	63	2 183	10 730	420	11 150	10 596
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och handledning	2 989	111	3 100	1 143	34	1 177	4 132	145	4 277	4 186
Valvonta — Uppsikt	2 279	120	2 399	273	15	288	2 552	135	2 687	2 613
Huoltolahoito (päätös) — Vård på vårdanstalt (beslut)	454	15	469	70	3	73	524	18	542	506
Huoltolahoito (täytäntönpantu) — Vård på vårdanstalt (intagen)	1 100	44	1 144	355	7	362	1 455	51	1 506	1 525
Sairaala tai muu laitoshoido—Vård på sjukhus eller annan inrättning	861	40	901	151	1	152	1 012	41	1 053	818
Jälkivalvonta — Efteröverbakning	764	26	790	128	3	131	892	29	921	839
Jälkivalvonta hoitokodissa — Ef- teröverbakning på vårdhem . . .	163	1	164	—	—	—	163	1	164	109
<i>Nuoret väärinkäyttäjät — Unga missbrukare</i>	3 752	144	3 896	1 481	19	1 500	5 233	163	5 396	4 859
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och handledning	3 542	131	3 673	1 445	18	1 463	4 987	149	5 136	4 527
Valvonta — Uppsikt	210	13	223	36	1	37	246	14	260	332
Yhteensä — Summa	12 362	501	12 863	3 601	82	3 683	15 963	583	16 546	15 455
<i>Varsinaiset väärinkäyttäjät —</i>										
<i>Egentliga missbrukare</i>	69.6	71.3	69.7	58.9	76.8	59.3	67.2	72.0	67.4	68.6
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och handledning	34.7	31.1	34.6	53.9	53.9	53.9	38.5	34.5	38.3	39.5
Valvonta — Uppsikt	26.4	33.6	26.8	12.9	23.8	13.2	23.8	32.1	24.1	24.7
Huoltolahoito (päätös) — Vård på vårdanstalt (beslut)	5.3	4.2	5.2	3.3	4.8	3.3	4.9	4.3	4.9	4.8
Huoltolahoito (täytäntönpantu) — Vård på vårdanstalt (intagen)	12.8	12.3	12.8	16.8	11.1	16.6	13.6	12.2	13.5	14.4
Sairaala tai muu laitoshoido—Vård på sjukhus eller annan inrättning	10.0	11.2	10.0	7.1	1.6	7.0	9.4	9.8	9.4	7.7
Jälkivalvonta — Efteröverbakning	8.9	7.3	8.8	6.0	4.8	6.0	8.3	6.9	8.3	7.9
Jälkivalvonta hoitokodissa — Ef- teröverbakning på vårdhem . . .	1.9	0.3	1.8	—	—	—	1.5	0.2	1.5	1.0
<i>Nuoret väärinkäyttäjät — Unga missbrukare</i>	30.4	28.7	30.3	41.1	23.2	40.7	32.8	28.0	32.6	31.4
Neuvonta ja ohjaus — Rådgivning och handledning	94.4	91.0	94.3	97.6	94.7	97.5	95.3	91.4	95.2	93.2
Valvonta — Uppsikt	5.6	9.0	5.7	2.4	5.3	2.5	4.7	8.6	4.8	6.8
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltolat

Huoltolat lähettävät vuosittain erityisellä lomakkeella tilastotietoja laitoksensa toiminnasta sosiaalipoliittiselle tutkimusosastolle. Seuraava yhteenveto perustuu näihin tietoihin.

Huoltoloita päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiä varten toimi maassa 9. Järvenpään sosiaalisairaalassa oli lisäksi osasto naisille ja Lammilla toimi suljettu huoltola erikseen. Huoltoloissa oli vuoden 1967 alussa yhteensä 1 148 huollettavaa. Huollettavien vaihtuvuus vuoden kuluessa eri laitoksissa käy ilmi seuraavasta asetelmasta.

	Vuoden alussa kirjoissa Inskrivna vid årets början			Vuoden kuluessa Under året		Vuoden lopussa Vid årets slut		
	laitoksessa på an- stalten	muualla annor- städes	Yht. S:ma	otettuja intagna	poistettuja utskrivna	laitoksessa på an- stalten	muualla annor- städes	Yht. S:ma
<i>Valtion laitokset — Statens anstalter</i>	279	344	623	1 093	958	294	464	758
Perniö (Björnå)	89	163	252	236	217	88	183	271
Lapinjärvi — Lappträsk	114	173	287	416	316	117	270	387
Järvenpää miesos.—manl. avd.	68	7	75	400	381	83	11	94
» naisos.—kvinnl. avd.	8	1	9	41	44	6	—	6
<i>Työlaitosten yhteydessä toimivat — Vid arbetsinrättningar verksam- ma anstalter</i>	131	313	444	321	338	146	281	427
Tervalampi	78	160	238	221	206	91	162	253
Lammi	21	55	76	19	54	13	28	41
Lammi sulj. — sluten	22	72	94	50	42	28	74	102
Ridasjärvi	10	26	36	31	36	14	17	31
<i>Yhdistysten omistamat — Förenin- garnas anstalter</i>	81	—	81	561	553	89	—	89
Mikkeli (S:t Michel)	27	—	27	154	155	26	—	26
Tyynelä	30	—	30	235	225	40	—	40
Kankaanpää	24	—	24	172	173	23	—	23
Yhteensä — Summa	491	657	1 148	1 975	1 849	529	745	1 274

Vuoden aikana hoidossa olleiden jakaantuminen vapaaehtoiisiin, vaarallisiin, kiireellisiin ja muihin on esitetty seuraavalla sivulla.

Asetelmasta havaitaan, että suurin osa vuoden aikana otetuista on ollut vapaaehtoisia. Edellisvuoteen verrattuna vapaaehtoisia on tullut jonkin verran vähemmän. Vaarallisina ja kiireellisinä huoltolaan otettujen lukumäärä sensijaan on hiukan noussut. Vuonna 1966 oli vaarallisina

Vårdanstalter för personer, som missbrukar berusningsmedel

Vårdanstalterna sänder årligen, på en speciell blankett, statistiska uppgifter till socialpolitiska forskningsavdelningen om sin anstalts verksamhet. Följande sammanställning baserar sig på dessa uppgifter.

Vårdanstalter för personer, som missbrukar berusningsmedel fanns 9. Vid Järvenpää socialsjukhus fanns därtill en kvinnlig avdelning och vid Lammi verkade en särskild sluten vårdanstalt. På vårdanstalterna var antalet inskrivna vårdtagare vid årets 1967 början 1 148. Av följande sammanställning framgår hur totalantalet vårdtagare växlade under årets lopp.

Fördelningen av samtliga inskrivna på frivilligt ingångna, farliga, brådskande och andra på följande sätt har framställts på följande sida.

Av sammanställningen framgår, att största delen av dem som intagits under årets lopp har varit frivilligt ingångna. Jämfört med föregående år har antalet frivilligt intagna i någon mån sjunkit. Antalet som farliga och brådskande intagna har däremot ökat i någon mån. År 1966 intogs

otettuja 58 ja kiireellisinä otettuja 7, vastaavien lukujen vuonna 1967 ollessa 61 ja 17. Kun otetaan huomioon vuoden alussa muualla olleet ja sittemmin laitoksiin palautetut 209 huollettavaa, on vuoden kuluessa hoidettu kaikkiaan 2 675 henkilöä. Näistä oli 97 eli 3.6 % naisia.

58 som farliga och 7 som brådskande, medan motsvarande siffror år 1967 var 61 och 17. Då man tar i betraktande de vid årets början icke närvarande och de 209 vårdtagare, som sedermera remitterats till inrättningarna, har under årets lopp inalles 2 675 personer vårdats. Av dessa var 97 eller 3.6 % kvinnor.

	Vapaa- ehtoisesti tulleita Frivilligt ingångna	Vaarallisia Farliga	Kiireel- lisiä Bråd- skande	Muita Övriga	Yhteensä Samman- lagt
<i>Vuoden alussa — Vid årets början</i>	191	90	19	848	1 148
läsnä — närvarande	183	20	7	281	491
ehd. vapautettu — villkorligt frigivna	—	57	8	456	521
lomautettuja — permitterade	2	5	1	43	51
vankilassa ym. — i fängelse etc.	6	8	3	68	85
<i>Otetty vuoden kuluessa — Intagna under året</i>	1 271	61	17	626	1 975
<i>Poistettu vuoden kuluessa — Utskrivna under året</i>	1 233	56	22	538	1 849
lopullisesti vapautettuja — slutligt frigivna	1 224	53	18	442	1 737
muualla siirrettyjä, kuolleita ym. — annorstädes överförda, avlidna m.fl.	9	3	4	96	112
<i>Vuoden lopussa — Vid årets slut</i>	229	95	14	936	1 274
läsnä — närvarande	228	13	6	282	529
ehd. vapautettuja — villkorligt frigivna	—	66	6	558	630
lomautettuja — permitterade	—	8	1	52	61
vankilassa ym. — i fängelse etc.	1	8	1	44	54

Seuraavasta asetelmasta ilmenee vuoden aikana hoidettujen sekä hoitopäivien jakaantumisen laitostyyppien kesken.

Av följande sammanställning framgår vårdtagarnas och vårddagarnas fördelning enligt anstaltstyp.

	Hoitopaikkoja Vårdplatser	Vuoden aikana hoidettuja Antal vårdade under året	Hoitopäiviä — Kaikkiaan Inalles	Vårddagar Hoidet- tavaa kohti Per vårdtagare
Valtion omistamat laitokset—Statsägda anstalter ..	250	1 466	101 492	69
Työlaitosten yhteydessä toimivat — Vid arbetsin- rättningar verkamma anstalter	130	567	47 612	84
Yhdistysten omistamat—Föreningarnas anstalter ..	78	642	33 423	52
Yhteensä — Summa	458	2 675	182 527	68
V. — År 1966	458	2 623	167 859	64

Hoitopäiviä oli edelliseen vuoteen verrattuna 8.7 % enemmän.

Antalet vårddagar var 8.7 % högre än föregående år.

Seuraavassa asetelmassa esitetään uusina huollettavina eri laitoksiin otettujen jakaantuminen käytetyn päihdyttävän aineen mukaan.

I följande sammanställning redogörs för de nyintagna vårdtagarnas fördelning enligt använt berusningsmedel.

Päihdyttävä aine Berusningsmedel	Valtion omistamat laitokset Statsägda anstalter		Työlaitosten yhteydessä toimivat Vid arbetsinrättningar verksamma anstalter		Yhdistysten omistamat Föreningarnas anstalter		Yhteensä Summa		V. — År 1966	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
Alkoholi — Alkohol	609	56.8	134	53.6	300	53.8	1 043	55.5	1 156	64.2
Alkoholi ja korvikkeet— Alkohol och surrogat .	388	36.2	105	42.0	238	42.6	731	38.9	515	28.6
Morfiinisukuiset aineet — Morfinbesläktade ämnen	7	0.7	2	0.8	—	—	9	0.5	11	0.6
Muut lääkeaineet — Öv- riga läkemedel	13	1.2	1	0.4	—	—	14	0.7	28	1.6
Alkoholi ja lääkeaineet — Alkohol och läke- medel	55	5.1	8	3.2	20	3.6	83	4.4	91	5.0
Yhteensä — Summa	1 072	100.0	250	100.0	558	100.0	1 880	100.0	1 801	100.0

Uusista laitoksiin otetuista huollettavista suurin osa on käyttänyt alkoholia päihdyttävänä aineena. Pelkästään lääkeaineita käyttäneitä oli vain 1.2 %.

Eri laitoksiin otettujen uusien huollettavien jakaantuminen iän mukaan nähdään seuraavasta asetelmasta.

Största delen av de på anstalterna under årets lopp intagna nya vårdtagarna har använt alkohol som berusningsmedel. Antalet som använt enbart läkemedel var 1.2 %.

De på olika inrättningar intagna nya vårdtagarnas fördelning enligt ålder framgår av följande sammanställning.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Valtion laitokset Statens anstalter		Työlaitosten yhteydessä toimivat Vid arbetsinrättningar verksamma		Yhdistysten omistamat Föreningarnas anstalter		Yhteensä Summa		V. — År 1966	
	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%	Luku Antal	%
—20	14	1.3	—	—	20	3.6	34	1.8	26	1.4
20—29	167	15.6	22	8.8	154	27.6	343	18.3	283	15.7
30—39	358	33.4	56	22.4	179	32.1	593	31.5	566	31.4
40—49	361	33.7	70	28.0	131	23.5	562	29.9	560	31.1
50—59	139	12.9	77	30.8	59	10.5	275	14.6	291	16.2
60—	33	3.1	25	10.0	15	2.7	73	3.9	75	4.2
Yhteensä — Summa	1 072	100.0	250	100.0	558	100.0	1 880	100.0	1 801	100.0

Suurin osa uusista huollettavista oli 30—49-vuotiaita. Tilastoista on kuitenkin havaittavissa, että yhdistysten omistamiin laitoksiin otetut olivat yleensä muihin laitoksiin otettuja nuorempia.

Största delen av vårdtagarna var mellan 30 och 49 år. Av statistiken framgår dock, att de vårdtagare som intagits på föreningarnas anstalter i allmänhet var yngre än de som intagits på andra

Mainittakoon, että kaikkien huollettavien keski-ikä oli 39 vuotta. Valtion laitoksissa keski-ikä oli 38, työlaitosten yhteydessä toimivissa laitoksissa sitävastoin 45 ja yhdistysten laitoksissa 36 vuotta.

Työlaitokset

Työlaitokset lähettävät vuosittain toimintakertomuksensa sosiaalipoliittiselle tutkimusosastolle. Seuraava selonteko perustuu pääasiassa näihin kertomuksiin.

V. 1967 oli toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntainliittojen omistamia, Helsingin kaupungin omistama Tervalammen työlaitos Vihdissä ja valtion omistama Ilmajoen työlaitos. Kuntainliittojen omistamissa työlaitoksissa oli osallisina 505 kuntaa eli 94.2 % maan kaikista kunnista.

Vuodesta 1965 lähtien työlaitoksia koskevasta tilastosta on poistettu työlaitosten yhteydessä toimivat PAV-huoltolat. Nämä tiedot sisältyvät jo edellä esitettyyn selostukseen päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoloista.

Eri laitosten paikkaluvut ja huollettavien vaihtuvuus selviää seuraavasta asetelmasta.

Työlaitos Arbetsinrättning	Paikkoja Platser	Vuoden alussa läsnä Vid årets början närvarande	Otettu vuoden aikana Under Året intagna	Hoidettu kaikkiaan Vårdade inalles	Vapautettu Frigivna	Vuoden lopussa läsnä Vid årets slut närvarande	Yh- teensä Summa	niistä naisia därav kvinnor
Hämeen — Tavastehus	120	135	407	542	418	124	—	
Itä-Suomen — Östra Finlands	144	114	286	400	277	123	—	
Keuruun — Keuruu	90	49	185	234	178	56	1	
Kruunupyyn — Kronoby	40	27	38	65	48	17	—	
Länsi-Suomen — Västra Finlands	115	76	259	335	239	96	16	
Pohjolan — Pohjola	105	49	155	204	151	53	—	
Uudenmaan — Nylands	67	65	202	267	193	74	26	
Tervalammen — Tervalampi	87	62	177	239	177	62	—	
<i>Yhteensä kunnallisia — Summa kom- munala</i>	<i>768</i>	<i>577</i>	<i>1 709</i>	<i>2 286</i>	<i>1 681</i>	<i>605</i>	<i>43</i>	
Ilmajoen — Ilmajoki	75	67	77	144	108	36	36	
Kaikkiaan — Inalles	843	644	1 786	2 430	1 789	641	79	

Vuoden 1967 aikana hoidettiin työlaitoksissa kaikkiaan 2 430 huollettavaa. Seuraava yhdistelmä osoittaa, minkä lakien nojalla huollettavat oli työlaitoksiin määrätty.

anstalter. Det må nämnas, att medelåldern för alla vårdtagare var 39 år. Medelåldern i statens inrättningar var 38, vid arbetsinrättningar verk-samma däremot 45 och på föreningarnas anstal-ter 36 år.

Arbetsinrättningarna

Arbetsinrättningarna sänder årligen sin verk-samhetsberättelse till socialpolitiska forsknings-avdelningen. Följande redogörelse baserar sig huvudsakligen på dessa berättelser.

Under år 1967 var 9 arbetsinrättningar i verksamhet, av vilka 7 ägdes av kommunal-förbund, Tervalampi arbetsinrättning i Vichtis av Helsingfors stad och Ilmajoki arbetsinrätt-ning av staten. I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunalförbunden, var 505 kommuner delaktiga eller 94.2 % av alla kommuner i landet.

Från och med år 1965 har ur den statistik, som berör arbetsinrättningar, avlägsnats vid arbets-inrättningar verk-samma vårdanstalter för perso-ner, som missbrukar berusningsmedel. Dessa uppgifter ingår redan i den tidigare framställda redogörelsen för dessa vårdanstalter.

För antalet platser och växlingen av vårdta-garna på olika anstalter redogörs i följande sam-manställning.

Totalantalet vårdade vid arbetsinrättningarna har under år 1967 varit 2 430. Följande samman-ställning visar med stöd av vilka lagar intag-ningen på arbetsinrättningar skett.

Laki, jonka nojalla huollettavat on työlaitokseen otettu Lag, enligt vilken de vårdade förordnats till arbetsinrättning	Työlaitokset — Arbetsinrättningar				Yhteensä Summa	%	V — År 1966
	Kuntainliittojen Kommunal- förbundens	Naiset Kvinnor	Helsingin kaupungin Helsingfors stads	Miehet Män			
Huoltoapulaki, 40 § (työvelvolliset) — Socialhjälpslagen, § 40 (arbets- pliktiga)	461	30	68	—	559	23.0	586
Huoltoapulaki, 25 ja 54 § (kurinpidol- liset) — Socialhjälpslagen, § 25 och 54 (disciplinära)	89	7	1	—	97	4.0	91
Laki lasten elatusavun turvaamisesta — Lagen om tryggande av under- hållsbidrag åt barn	1 293	6	170	—	1 469	60.4	1 394
Irtolaislaki — Lagen om lösdrivare . .	95	66	—	144	305	12.6	340
Yhteensä — Summa	1 938	109	239	144	2 430	100.0	2 411

Kuinka hoitopäivät jakaantuivat huollettavien kesken selviää seuraavasta asetelmasta.

För hur vårddagarna fördelade sig enligt vårddagarna redogörs i följande sammanställning.

Laki, jonka nojalla huollettavat on työlaitokseen otettu Lag, enligt vilken de vårdade förordnats till arbetsinrättning	Työlaitokset — Arbetsinrättningar				Yhteensä Summa	%	V. — År 1966
	Kuntainliittojen Kommunal- förbundens	Naiset Kvinnor	Helsingin kaupungin Helsingfors stads	Miehet Män			
Huoltoapulaki, 40 § (työvelvolliset)— Soci ihjälpslagen, § 40 (arbetsplik- tiga)	36 940	2 938	4 294	—	44 172	20.6	45 856
Huoltoapulaki, 25 ja 54 § (kurinpidol- liset) — Socialhjälpslagen, § 25 och 54 (disciplinära)	11 644	751	365	—	12 760	5.9	10 578
Laki lasten elatusavun turvaamisesta — Lagen om tryggande av under- hållsbidrag åt barn	111 812	554	13 281	—	125 647	58.5	119 469
Irtolaislaki — Lagen om lösdrivare . .	7 185	9 137	—	15 821	32 143	15.0	37 572
Yhteensä — Summa	167 581	13 380	17 940	15 821	214 722	100.0	213 475

Kutakin työlaitoksessa ollutna naista kohti hoi-
topäiviä tuli 115, mutta miestä kohti vain 85.

Per varje kvinna på arbetsinrättningarna var
antalet vårddagar 115, men per varje man bara
85.

VII. Kunnallisen sosiaalihuollon kustannukset

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menotkin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty niitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut niitä hankkiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty niitä eriä, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvatuiksi tuloilla. Sekä tulo- että menopuolella on otettu huomioon luontois- ja työsuoritukset.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitetäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheutuneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkoa erikseen huoltoavun, lastensuojelun, vajaamielishuollon sekä irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon tuloista ja menoista. Halhintomenot ja niitä vastaavat tulot, jotka yleensä ovat koko huoltotoiminnan yhteisiä, muodostavat oman ryhmänsä.

Tiedot sosiaalisten tehtävien kustannuksista on vuodesta 1965 lähtien saatu uudistetulla lomakkeella, joka noudattaa pääasiassa Maalaiskuntien Liiton talousarvioasetelmaa.

V:sta 1958 lähtien avustukset, joita sosiaalilautakunnat ovat myöntäneet sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille, on käsitelty erillisinä menoryhmänä tämän luvun lopussa samoin kuin myös kuntien kustannusosuus kansaneläkkeiden tukiosista.

Kodinhoitajien toiminnasta ja toipilasrahoista aiheutuneet menot sekä kuntien osuus elatusavun ennakkoihin on käsitelty näitä toimintamuotoja koskevissa luvuissa. Erikseen on laskettu myös kuntien myöntämät avustukset vähävaraisten äitien kesävirkistystoimintaan sekä vanhusten asumistuki (ks. liitetäulu VII). Lisäksi on liitetäulussa XI esitetty yhdistelmä koko sosiaalisten tehtävien pääluokan menoista.

VII. Den kommunala socialvårdens kostnader

Inkomsterna liksom även utgifterna för vårdverksamheten har uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster. Såväl på inkomst- som utgiftssidan har natura- och arbetsprestationer beaktats.

Vid klarläggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten har de kostnader, som förorsakats av de olika vårdlagarnas tillämpning, avskilts från varandra. Sålunda redogöres i det följande närmare för inkomsterna och utgifterna särskilt för socialhjälp, barnskyddet, vården av psykiskt efterblivna samt lösdrivarvården och vården av personer som missbrukar berusningsmedel. Förvaltningsutgifterna och motsvarande inkomster, som i allmänhet är gemensamma för hela vårdverksamheten, bildar en grupp för sig.

Uppgifter om kostnaderna för socialvården eller de sociala uppgifterna har från och med år 1965 erhållits på en förnyad blankett, som huvudsakligen överensstämmer med Landskommunernas Centralbyrås budgetsammanställning.

Från och med år 1958 har understöden, vilka socialnämnderna beviljat föreningar, som utövar socialvård, behandlats som en skild utgiftsgrupp i slutet av detta kapitel, såsom även kommunernas andel av kostnaderna för folkpensionernas understödsdel.

Utgifterna för hemvårdarinornas verksamhet och för konvalescentpenningarna samt kommunernas andel för förskott på underhållsbidrag har behandlats i samband med de redogörelser, som omfattar dessa verksamhetsområden. De bidrag kommunerna beviljat för mindre bemedlade mödrars sommarrekreation samt bostadstöd för äldre har räknats skilt för sig (se tabellbilaga VII). Ytterligare har i tabellbilagan XI framställts en sammanställning gällande utgifterna i hela huvudklassen av de sociala uppgifterna.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja -tulot.

V. 1967 nousivat huoltomenot koko maassa 368.18 milj. mk:aan ja tulot 119.73 milj. mk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 248.45 milj. mk. Kun sellaiset menoerät kuin korvaukset muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodissa tai lastenkodissa olleista jo sisältyvät avustusta antaneiden kuntien avustustenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonaiskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 365.61 milj. mk. Koko sosiaalisten tehtävien pääluokan menot olivat 490.97 milj. mk ja tulot 129.40 milj. mk, joten kunnat käyttivät sosiaalisten tehtävien menoihin yhteensä 361.57 milj. mk (ks. liitetaulu XI).

Miten huoltotoiminnan menot ja tulot jakaantuivat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

Huoltotoiminnan menot ja tulot — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster

Huoltoala — Vårdområde	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>						
Hallinto — Förvaltning	23 364.9	10.4	14 862.9	10.3	38 227.8	10.4
Huoltoapu — Socialhjälp	126 164.7	56.3	112 414.7	78.1	238 579.4	64.8
Lastensuojelu — Barnskydd	65 796.7	29.4	9 562.5	6.7	75 359.2	20.5
Vajaamielishuolto — Vård av psykiskt efterblivna	8 163.3	3.6	6 961.9	4.8	15 125.2	4.1
Irtolaihuolto — Lösdrivarvård	78.6	0.0	7.1	0.0	85.7	0.0
PAV-huolto—Vård av personer, som miss- brukar berusningsmedel	675.3	0.3	124.4	0.1	799.7	0.2
Yhteensä menoja — Summa utgifter	224 243.5	100.0	143 933.5	100.0	368 177.0	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>						
Hallinto — Förvaltning	621.1	0.3	838.0	0.6	1 459.1	0.4
Huoltoapu — Socialhjälp	42 279.7	18.8	51 185.9	35.6	93 465.6	25.4
Lastensuojelu — Barnskydd	18 962.9	8.5	2 330.3	1.6	21 293.2	5.8
Vajaamielishuolto — Vård av psykiskt efterblivna	1 930.8	0.9	1 487.2	1.0	3 418.0	0.9
Irtolaihuolto — Lösdrivarvård	18.2	0.0	0.3	0.0	18.5	0.0
PAV-huolto—Vård av personer, som miss- brukar berusningsmedel	66.6	0.0	9.2	0.0	75.8	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Medel kommunerna använt för vårdverksamheten	160 364.2	71.5	88 082.6	61.2	248 446.8	67.5
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	224 243.5	100.0	143 933.5	100.0	368 177.0	100.0

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä varoilla. Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon omat tulot muodostivat vain 1/3 eli 32 % kokonaismenoista.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster.

Under år 1967 steg vårdutgifterna i hela landet till 368.18 milj. mk och inkomsterna till 119.73 milj. mk, varigenom kommunerna använde 248.45 milj. mk till vårdverksamheten. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats på främmande kommuns kommunalhem eller barnhem, redan ingår i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden ehuru icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vården, om dessa utgiftsposter avdragas, 365.61 milj. mk. Utgifterna i hela huvudklassen av de sociala uppgifterna var 490.97 milj. mk och inkomsterna 129.40 milj. mk, så att kommunerna använde till de sociala uppgifternas utgifter sammanlagt 361.57 milj. mk (se tabellbilaga XI).

Hur vårdverksamhetens utgifter och inkomster fördelade sig på olika vårdområden i städer och köpingar samt i landskommuner, framgår av följande tabell.

Utgifterna för vårdverksamheten täcktes till största delen av de medel kommunerna beviljat för ändamålet. Socialhjälpens, barnskyddets och vårdens av psykiskt efterblivna egna inkomster bildade blott 1/3 eller 32 % av totalutgifterna.

V. 1966 huoltomenot olivat koko maassa 329.99 milj. mk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1967 käytetty 38.19 milj. mk eli 11.6 % enemmän kuin lähinnä edellisenä vuonna. Kun kuitenkin huoltotoiminnan omat tulot kasvoivat samaan aikaan 9.0 %, nousivat huollon nettomenot 28.29 milj. mk eli 12.8 %. Jos otetaan huomioon, että elinkustannusindeksi on noussut samaan aikaan 5.4 %, olisivat huollon bruttomenot v. 1967 olleet 5.9 % suuremmat ja nettomenot 7.1 % suuremmat kuin v. 1966.

'Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1967 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 89.20 milj. mk, Tampereella 14.01, Turussa 13.87, Oulussa 6.78 ja Porissa 5.69 milj. mk. Pienimmät ne olivat Kristiinankaupungissa 0.12 milj. mk, Uudessakaarlepyyssä 0.09 milj. mk ja Kaskisissa 0.08 milj. mk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat v. 1967 yli 0.4 milj. mk:n 131 kunnassa, 0.3—0.4 milj. mk:n välillä ne olivat 55:ssä, 0.2—0.3 milj. mk:n välillä 64:ssä, 0.1—0.2 milj. mk:n välillä 106 kunnassa, 0.05—0.10 milj. mk:n välillä 65 kunnassa sekä 0.01—0.05 milj. mk:n välillä 34 kunnassa. 10 000 mk pienemmät menot olivat 7 kunnassa.

Jos huoltotoiminnan kokonaiskustannukset, siis bruttokustannukset ja toiselta puolen ne kustannukset, jotka saadaan, jos menoista vähennetään huoltotoiminnan tuottamat tulot, ts. nettokustannukset, jaetaan henkikirjoihin merkityllä asukasluvulla sekä koko maassa että erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, tulee kustannuksia keskimäärin asukasta kohden seuraavat määrät.

År 1966 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 329.99 milj. mk. Sålunda hade för vårdverksamheten år 1967 använts 38.19 milj. mk eller 11.6 % mer än närmast föregående år. Då vårdverksamhetens egna inkomster samtidigt steg med 9.0 %, var vårdverksamhetens nettoutgifter 28.29 milj. mk eller 12.8 % större än år 1966. Om man beaktar, att levnadskostnadsindex samtidigt stigit med 5.4 %, vore vårdens bruttoutgifter år 1967 5.9 % större och nettoutgifterna 7.1 % större än år 1966.

De absoluta vårdutgifterna var under år 1967 störst i följande städer: i Helsingfors 89.20 milj. mk, i Tammerfors 14.01, i Åbo 13.87, i Uleåborg 6.78 och Björneborg. 5.69 milj. mk. Minst var de i Kristinestad 0.12 milj. mk, i Nykarleby 0.09 milj. mk, och i Kaskö 0.08 milj. mk.

På landsbygden åter översteg vårdutgifterna år 1967 i 131 kommuner över 0.4 milj. mk, i 55 kommuner växlade de mellan 0.3—0.4 milj. mk, i 64 mellan 0.2—0.3 milj., mellan 0.1—0.2 milj. mk i 106 kommuner, mellan 0.05—0.10 milj. mk i 65 kommuner och mellan 0.01—0.05 milj. mk i 34 kommuner. I 7 kommuner understeg utgifterna 10 000 mk.

Om de totala kostnaderna för vårdverksamheten, således bruttokostnaderna och å andra sidan de kostnader, som erhålles, om från utgifterna subtraheras de inkomster, som vårdverksamheten inbringat, m.a.o. nettokostnaderna, divideras med den mantalsskrivna folkmängden både i hela landet och skilt i städer, köpingar och landskommuner, erhåller man som genomsnittliga kostnader per invånare följande belopp.

Vuosi — År	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk				Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk			
	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
1954	36.31	25.78	23.42	16.58	17.91	12.46	23.25	16.33
1955	39.42	27.35	24.84	17.20	19.29	12.58	25.16	16.93
1956	45.51	32.06	29.43	20.91	22.43	15.06	29.39	20.23
1957	48.37	31.98	30.38	20.49	22.74	12.75	30.63	18.82
1958	53.65	36.53	32.99	21.81	24.78	14.04	33.75	21.14
1959	57.65	39.06	35.64	23.53	26.44	15.19	36.28	22.82
1960	58.73	39.71	38.45	24.71	28.26	16.18	38.55	24.16
1961	60.47	39.47	38.84	24.41	29.59	16.32	40.17	24.32
1962	65.24	44.09	43.14	28.08	32.46	18.19	44.12	27.48
1963	74.86	52.86	49.34	33.41	36.43	21.41	50.65	33.14
1964	84.62	61.25	53.66	36.91	41.79	24.84	57.92	38.69
1965	92.96	66.75	59.56	40.92	46.49	27.64	64.50	42.95
1966	101.04	72.57	63.66	43.37	51.94	31.03	71.19	47.49
1967	108.43	78.09	71.04	48.09	58.54	35.82	79.10	53.38

Laskemalla huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot v. 1967 asukasta kohden eri lääneissä sekä erikseen kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa saadaan seuraava yhdistelmä. Vert. myös liitetäulua XI.

Genom att beräkna vårdverksamhetens brutto- och nettoutgifter år 1967 per invånare i de olika länen samt särskilt i städer och köpingar samt i landskommuner erhåller man följande sammanställning. Jfr. också tabellbilaga XI.

Lääni — Län	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk — Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk					
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko lääni Hela länet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
Uudenmaan — Nylands	146.26	105.74	72.96	46.78	127.35	90.53
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	84.04	59.60	53.13	31.42	67.55	44.57
Ahvenanmaa — Åland	30.53	19.07	43.04	19.14	38.39	19.11
Hämeen — Tavastehus	82.53	57.03	65.59	37.73	75.27	48.76
Kymen — Kymmene	79.98	56.11	55.82	33.53	69.50	46.32
Mikkelin — St Michels	65.76	48.13	69.62	38.82	68.51	41.51
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	76.62	54.14	60.92	38.64	64.17	41.84
Kuopion — Kuopio	84.80	61.56	58.94	35.18	68.09	44.51
Keski-Suomen — Mellersta Finland	83.13	63.08	65.04	39.98	69.93	46.22
Vaasan — Vasa	79.61	59.13	41.98	25.88	53.50	36.06
Oulun — Uleåborgs	75.83	49.97	57.12	36.71	63.09	40.94
Lapin — Lapplands	88.48	65.76	53.41	37.05	64.46	46.10
Koko maa — Hela landet	102.11	73.05	58.54	35.82	79.10	53.38

Nettomenojen suuruus asukasta kohden vaihtelee huomattavasti kunnan suuruudesta riippuen. Tämän valaisemiseksi seuraavassa yhdistelmässä kunnat on ryhmitelty asukasluvun mukaan ja kussakin ryhmässä on laskettu nettomenojen suuruus asukasta kohden. Näiden menojen suuruus voi vuodesta toiseen vaihdella samoissakin kunnissa varsin huomattavasti riippuen mm. saatujen korvausten suuruudesta.

Nettoutgifternas storlek per invånare varierar betydligt beroende på kommunens storlek. För att belysa detta har man i följande sammanställning grupperats kommunerna enligt invånarantal och beräknats nettoutgifterna per invånare. Dessa utgifter kan från år till år variera ganska betydligt i samma kommun beroende bl. a. på storleken av erhållna ersättningar.

Asukasluvu Antal invånare	Nettomenot asukasta kohden — Nettoutgifter per invånare					
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Kuntien luku Antal kommuner	mk	Kuntien luku Antal kommuner	mk	Kuntien luku Antal kommuner	mk
— 3 999	4	50.26	230	29.88	234	30.18
4 000— 7 999	20	47.97	138	36.22	158	37.85
8 000—11 999	8	42.51	64	36.47	72	37.17
12 000—15 999	9	46.34	24	36.26	33	38.93
16 000—19 999	8	55.96	2	43.80	10	53.51
20 000—24 999	8	50.62	3	44.45	11	49.05
25 000—	17	83.38	1	60.38	18	82.51
Koko maa — Hela landet	74	73.05	462	35.82	536	53.38

Yksityisten kuntien huoltokustannusten määrät poikkeavat kuitenkin usein tuntuvasti näistä keskimääristä. Helsingissä nettomenot asukasta kohti olivat 126.16, Tampereella 64.79 ja

Vårdkostnadernas belopp i de enskilda kommunerna avviker dock ofta kännbart från dessa medeltal. I Helsingfors var nettoutgifterna per invånare 126.16, i Tammerfors 64.79 och i Åbo

Turussa 68.56 mk. Seuraavassa taulukossa on sen vuoksi kunnat ryhmitelty asukasta kohden tulevien huoltokustannusten suuruuden mukaan muutamaiin pääluokkiin ja mainittu kuhunkin luokkaan kuuluvien kaupunki-, kauppala- ja maalaiskuntien lukumäärät, jälkimmäiset erikseen kussakin läänissä. Kustannukset on laskettu nettomenojen mukaan.

68.56 mk. I följande tabell har kommunerna därför enligt storleken av vårdkostnaderna per invånare grupperats i några huvudklasser; vidare har uppgivits antalet städer, köpingar och landskommuner, som hänförs till varje klass, de sistnämnda skilt för varje län. Kostnaderna har beräknats enligt nettoutgifterna.

Huoltotoiminnan nettokustannukset asukasta kohden eri kunnissa — Vårdverksamhetens nettokostnader per invånare i olika kommuner

Lääni — Län	Kuntien luku, joissa huollon nettokustannukset asukasta kohden olivat, mk												Yht. Summa
	Antal kommuner, i vilka nettokostnaderna för vårdverksamheten per invånare utgjorde, mk												
	—10	10—	14—	18—	20—	22—	24—	26—	28—	30—	34—	38—	
	14	18	20	22	24	26	28	30	34	38	38		
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>													
Uudenmaan —													
Nylands	—	—	—	—	1	—	—	3	—	3	8	18	33
Turun ja Porin —													
Åbo och													
Björneborgs ..	4	4	9	6	3	4	9	11	5	11	9	25	100
Ahvenanmaa —													
Åland	1	3	4	1	1	—	—	—	2	—	2	1	15
Hämeen —													
Tavastehus ...	—	1	2	—	1	3	4	3	1	2	11	20	48
Kymen — Kymene	—	1	3	2	1	—	2	1	1	3	7	5	26
Mikkelin —													
St Michels ...	—	—	—	—	—	2	—	3	1	2	6	12	26
Pohjois-Karjalan													
Norra Karelen	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	3	7	18
Kuopion —													
Kuopio	—	—	—	—	—	—	4	—	2	3	7	9	25
Keski-Suomen —													
Mellersta Finland	—	—	1	—	1	—	2	—	2	5	6	14	31
Vaasan—Vasa ..	6	4	8	8	8	3	7	8	3	8	1	5	69
Oulun — Uleåborgs	2	1	1	2	4	3	1	3	1	6	10	16	50
Lapin — Lapplands	1	—	2	1	3	—	—	1	—	2	4	7	21
<i>Yht. maalaiskuntia — Summa landsk.</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	<i>23</i>	<i>15</i>	<i>29</i>	<i>33</i>	<i>21</i>	<i>50</i>	<i>74</i>	<i>139</i>	<i>462</i>
<i>Kaupungit, köpingar — Städer, köpingar</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>57</i>	<i>74</i>
Kaikkiaan kuntia — Inalles kommuner	14	14	30	21	24	17	30	35	22	54	79	196	536
%:ina kuntien luvusta — I % av antalet kommuner	2.6	2.6	5.6	3.9	4.5	3.2	5.6	6.5	4.1	10.1	14.7	36.6	100.0

Minkä laatuista huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon menot olivat, selviää seuraavasta taulukosta.

Av följande tabell framgår arten av utgifterna för socialhjälp, barnskyddet och vården av psykiskt efterblivna.

Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon menot — Utgifterna för socialhjälp, barnskyddet och vården av psykiskt efterblivna

Menojen laatu — Utgifternas art	Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd		Vajaamielishuolto Vård av psykiskt efterblivna		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande social- nämnderna	155 600.5	65.2	58 052.6	77.1	2 127.1	14.1	215 780.2	65.6
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård	24 102.1	10.1	7 700.6	10.2	12 636.3	83.5	44 439.0	13.5
Kotiaivustus (myös avohuollon sairaan- hoito) — Hemunderstöd (även den öppna vårdens sjukvård)	49 913.8	20.9	173.2	0.2	361.8	2.4	50 448.8	15.3
Yksityiskotihoido — Vård i enskilt hem	283.2	0.1	6 100.0	8.1	—	—	6 383.2	1.9
Korvaukset muille kunnille — Ersätt- ningar till andra kommuner	24.6	0.0	543.4	0.7	—	—	568.0	0.2
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsin- rättning	2 615.2	1.1	—	—	—	—	2 615.2	0.8
Muut menot — Övriga utgifter	6 040.0	2.6	2 789.4	3.7	—	—	8 829.4	2.7
Yhteensä — Summa	238 579.4	100.0	75 359.2	100.0	15 125.2	100.0	329 063.8	100.0

Sekä huoltoavun että lastensuojelun menojen jakaantumisessa eri tarkoituksiin on vuosien kuluessa havaittavissa suuria muutoksia. Kuntien omien huoltolaitosten menot nielevät vuosi vuodelta yhä suuremman osan huollon kokonaismenoista.

Sosiaalilautakuntien omien laitosten menot ovat nousseet 13.4 % ja muun laitoshoidon kustannukset 8.9 %. Kotiaivustuksina jaettu määrä nousi edellisestä vuodesta 6.9 %. Henkilöiden luku, jotka saivat ainoastaan kotiaivustusta, nousi samaan aikaan 3.5 %.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, tarkoitus oli saada laitos- ja avohuollon tulot erikseen. Koska osalla kuntia näitä ei kirjanpidossa oltu eritelty, on avo- ja laitoshuollon tulot käsitelty yhdessä. Lisäksi on huomattava, että korvausten erittely on usein epätarkkaa. Niissä kunnissa, joissa avohuollon korvaukset on saatu erikseen, oli avohuollon tulot 17 % menoista, maalaiskunnissa 13 % ja kaupungeissa ja kauppaloissa 21 %. Vastaavasti laitoshuollon menoista oli saatu takaisin 46 %, maalaiskunnissa 48 % ja kaupungeissa ja kauppaloissa 41 %. Perunkirjoitusmaksut sisältyvät yleistuloihin. Yleistulojen ryhmään on näin ollen saatu tuloja 1.46 milj. mk, huoltoavun ryhmään 93.47 milj. mk, lastensuojelun 21.29 milj. mk sekä irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon ryhmään 0.10 milj. mk. Vajaamielishuollon tulot olivat 3.42 milj. mk. Tästä puuttuvat kuitenkin 56 kunnan tulot, joissa vajaamielishuollon me-

I fördelningen av både socialhjälpens och barnskyddets utgifter på olika ändamål kan under årens lopp konstateras stora förändringar. Utgifterna för kommunernas egna vårdanstalter slukar för varje år en allt större del av de totala vårdkostnaderna.

Utgifterna för socialnämnderna underlydande anstalter har ökat med 13.4 % och kostnaderna för övrig anstaltsvård med 8.9 %. Utgifterna för hemunderstöd steg från föregående år med 6.9 %. Antalet personer, som åtnjöt endast hemunderstöd, steg samtidigt med 3.5 %.

Vad vårdverksamhetens inkomster beträffar, hade man för avsikt att få inkomsterna för anstaltsvården åtskilda. Då dessa i en del av kommunerna inte åkils åt i bokföringen, har inkomsterna för den öppna vården och anstaltsvården behandlats tillsammans. Ytterligare bör beaktas att ersättningsarnas fördelning ofta är inexact. I de kommuner i vilka den öppna vårdens ersättningar har erhållits skilt, var den öppna vårdens inkomster 17 % av utgifterna, i landskommuner 13 % och i städer och köpingar 21 %. På motsvarande sätt hade av anstaltsvårdens utgifter erhållits tillbaka 46 %, i landskommuner 48 % och i städer och köpingar 41 %. De s.k. bouppteckningsprocenterna har överförts till de allmänna inkomsterna. Sålunda har i gruppen allmänna inkomster erhållits 1.46 milj. mk i inkomster, inkomsterna genom socialhjälpens har uppgått till 93.47 milj. mk, genom barnskyddet till 21.29 milj. samt genom lösdrivarvården och

noja oli 0.62 milj. mk. Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

vården av personer, som missbrukar berusningsmedel till 0.10 milj. mk. Inkomsterna för vården av psykiskt efterblivna var 3.42 milj. mk. Här fattas dock 56 kommuners inkomster i vilka utgifterna för vården av psykiskt efterblivna var 0.62 milj. mk. Socialhjälpens och barnskyddets inkomster fördelade sig enligt följande tabell.

Huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon tulot — Inkomsterna för socialhjälp, barnskyddet och vården av psykiskt efterblivna

Tulojen laatu — Inkomsternas art	Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd		Vajaamielishuolto Vården av psykiskt efterblivna		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten								
huoltoapu-, lastensuojelu- ja vajaamielislain mukaan — enligt lagen om socialhjälp, barnskyddslagen och lagen om vården av psykiskt efterblivna...	4 151.7	4.5	1 917.9	9.0	28.6	0.8	6 098.2	5.2
sotasiirtolaisten huoltoja kosk. lain mukaan — enligt lagen ang. de krigsförflyttades vård	1 106.7	1.2	—	—	—	—	1 106.7	0.9
muilla perusteilla — enligt övriga grunder	10.6	0.0	92.8	0.4	—	—	103.4	0.1
Korvaukset muilta kunnilta — Ersättningar av andra kommuner	1 310.1	1.4	1 145.7	5.4	—	—	2 455.8	2.1
yksityisiltä — av enskilda personer ...	72 943.1	78.0	3 847.0	18.1	2 422.2	70.9	79 212.3	67.0
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnder	11 228.0	12.0	14 202.2	66.7	967.2	28.3	26 397.4	22.3
Muut tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot — Övriga inkomster, även donationer och räntor av donationsfonder	2 715.4	2.9	87.6	0.4	—	—	2 803.0	2.4
Yhteensä — Summa	93 465.6	100.0	21 293.2	100.0	3 418.0	100.0	118 176.8	100.0

Verrattaessa keskenään huoltoavun, lastensuojelun ja vajaamielishuollon menojen ja tulojen nousua v:sta 1966 v:een 1967 havaitaan menojen kasvaneen 11.5 % ja tulojen 9.0 % lähinnä edellisestä vuodesta. Valtiolla huoltoapu-, lastensuojelu- ja vajaamielislain nojalla saadut korvaukset ovat nousseet 5.8 % ja yksityisten maksamat korvaukset 8.0 %. Valtiolla sotasiirtolaisten huoltoja koskevan lain perusteella on v. 1967 saatu 9.0 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Selvyyden vuoksi mainittakoon, että valtiolta, muilta kunnilta ja yksityisiltä saatuihin korvauksiin sisältyvät myös korvaukset kunnallis- ja lastenkotihoidosta.

Huoltoapumenot. Huoltoavun eri menoryhmät jakaantuivat kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa seuraavalla sivulla olevan taulukon osoittamalla tavalla.

Då man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för socialhjälp, barnskyddet och vården av psykiskt efterblivna från år 1966 till år 1967 finner man, att utgifterna stigit med 11.5 % och inkomsterna med 9.0 % från närmast föregående år. De ersättningar man erhållit av staten med stöd av lagen om socialhjälp, barnskyddslagen och lagen om psykiskt efterblivna har stigit med 5.8 % och ersättningarna av enskilda med 8.0 %. Såsom ersättningar av staten enligt lagen angående de krigsförflyttades vård har kommunerna erhållit 9.0 % mera år 1967 än föregående år. För undvikande av missförstånd bör nämnas att i ersättningar av staten, andra kommuner och enskilda personer ingår även ersättningar för vård på kommunal- och barnhem.

Socialhjälpens utgifter. Socialhjälpens olika utgiftsgrupper fördelade sig i städer och köpingar samt landskommuner såsom tabellen på följande sida utvisar.

Huoltoapumenot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Socialhjälpens utgifter i städer och köpingar samt landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Avohuolto — Den öppna vården						
Ehkäisevä huoltoapu — Förebyggande socialhjälp . . .	190.9	0.1	447.2	0.4	638.1	0.3
Avohuollon sairaanhoito — Den öppna vårdens sjukvård	4 642.0	3.7	2 754.7	2.5	7 396.7	3.1
Muu kotiaavustus — Annat hemunderstöd	30 287.8	24.0	12 229.3	10.9	42 517.1	17.8
Yksityshoitoon sijoitetut — I privatvård utackorderade	19.2	0.0	264.0	0.2	283.2	0.1
Huollettavien kuljetus ja haudaus — Vårdtagarnas transport och begravning	372.9	0.3	826.8	0.7	1 199.7	0.5
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar åt andra kommuner	9.1	0.0	15.5	0.0	24.6	0.0
Työtuvat — Arbetsstugor	3 978.4	3.2	—	—	3 978.4	1.7
Muut huoltoapumenot — Övriga socialhjälsutgifter . .	95.7	0.1	128.1	0.1	223.8	0.1
Laitoshuolto — Anstaltsvården						
Kunnan oma kunnalliskoti tms. — Kommunens eget kommunalhem o.a. dyl.	70 279.6	55.7	71 183.0	63.3	141 462.6	59.3
Hoitto kuntien yhteisessä kunnalliskodissa — Vård på kommunernas gemensamma kommunalhem	1 748.5	1.4	12 389.4	11.0	14 137.9	5.9
Hoitto vieraan kunnan kunnalliskodissa — Vård i annan kommuns kommunalhem	433.8	0.3	845.7	0.8	1 279.5	0.6
Yleis- ja muissa sairaaloissa hoidettavat — Vård på allmänna och andra sjukhus	3 209.6	2.5	2 349.0	2.1	5 558.6	2.3
Mielisairaloissa hoidettavat — Vård på sinnessjukhus	4 956.2	3.9	6 473.4	5.8	11 429.6	4.8
Invalidi-, aistivialis- yms. laitoksissa hoidettavat — Anstaltsvård för invalider, sinnesdefekta m.fl.	341.8	0.3	700.1	0.6	1 041.9	0.4
Työlaitoksiin sijoitetut (Hal:n 25 § ja 54 § 2 mom.) ja osuus käyttömenoihin — Placerade på arbetsinrättningar (25 o. 54 § 2 mom. i lagen om socialhjälp) och andel i driftskostnader	1 357.0	1.1	1 336.4	1.2	2 693.4	1.1
Muissa hoitolaitoksissa hoidettavat — Vård på övriga vårdanstalter	4 242.2	3.4	472.1	0.4	4 714.3	2.0
Yhteensä — Summa	126 164.7	100.0	112 414.7	100.0	238 579.4	100.0

Suurimman erän sekä kaupunkien ja kauppaloitten että maalaiskuntien huoltoapumenoiissa muodostivat kuntien omat ja kuntainliittojen huoltolaitokset. Niiden menot ovat nousseet v:een 1966 verrattuna 17.8 % kaupungeissa ja kauppaloissa sekä 10.6 % maalaiskunnissa. Toiseksi suurin menoerä on kotiin annettu avustus, ts. varsinainen kotiaavustus ja avohuollon sairaanhoito, mikä edellisestä vuodesta on noussut koko maassa 7.9 %, asutuskeskuksissa 10.5 %, maalaiskunnissa 2.3 %.

Sosiaalilautakuntien alaisten huoltolaitosten menot olivat v. 1967 155.60 milj. mk. Tähän summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot, 141.46 milj. mk, on otettu bruttomienoina, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalta, 14.14 milj.

Den största utgiftsposten i såväl städernas och köpingarnas som landskommunernas socialhjälp utgjordes av kommunernas egna och kommunalförbundets vårdinrättningar. Utgifterna för dem har i jämförelse med år 1966 stigit med 17.8 % i städer och köpingar samt med 10.6 % i landskommunerna. Den näst största utgiftsposten är hemunderstöd, m.a.o. det egentliga hemunderstödet och den öppna vårdens sjukvård, vilken från föregående år har stigit för hela landet med 7.9 %, i bosättningscentra med 10.5 % och i landskommunerna med 2.3 %.

Utgifterna för socialnämnderna underlydande vårdanstalter steg under år 1967 till 155.60 milj. mk. Beträffande utgifterna för kommunalhemmen, som ingår i denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de kommunalhem, som äges av en kommun, 141.46 milj. mk, har tagits som bruttoutgifter, varemot i fråga om de

mk:aan sisältyvät vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteisille kunnalliskodeille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot ja kaantuivat eri menoeriin seuraavan taulukon osoittamalla tavalla. Menot koskevat 401 kunnalliskotia. Helsingin kaupungin omistama Koskelan sairaskoti ei sisälly v:sta 1967 lähtien näihin lukuihin. Koskelan menot olivat 863 400 mk.

gemensamma kommunalhemmen i summan 14.14 milj. mk ingår blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma kommunalhemmet. Kommunalhemmens totalutgifter fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som följande tabell utvisar. Utgifterna avser 401 kommunalhem. Det av Helsingfors stad ägda Forsby sjukhem ingår inte sedan år 1967 i dessa siffror. Utgifterna för Koskela var 863 400 mk.

Kunnalliskotien menot — Kommunalhemmens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	37 634.0	65.7	52 172.6	62.2	89 806.6	63.6
Huoneistomenot — Lokalutgifter	5 012.3	8.7	9 026.7	10.8	14 039.0	9.9
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	698.1	1.2	1 031.9	1.2	1 730.0	1.2
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, värdförnödenheter o.a.d.	2 598.5	4.5	4 503.3	5.4	7 101.8	5.0
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	7 828.7	13.7	13 106.4	15.6	20 935.1	14.8
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	494.7	0.9	857.4	1.0	1 352.1	1.0
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	1 736.3	3.0	1 566.0	1.9	3 302.3	2.3
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	124.3	0.2	228.5	0.3	352.8	0.3
Kasvitarhan ja kotieläinten hoito — Trädgårds- och boskapsskötsel	99.6	0.2	215.4	0.2	315.0	0.2
Kehotusrahat — Flitpengar	313.4	0.5	321.4	0.4	634.8	0.5
Muut menot — Övriga utgifter	783.8	1.4	857.2	1.0	1 641.0	1.2
Yhteensä — Summa	57 323.7	100.0	83 886.8	100.0	141 210.5	100.0

Jotta saataisiin selville hoidettavien kustannukset hoitopäivää kohden, on kunnalliskotien kokonaismenot (tuloja siis ei ole vähennetty) jaettu hoitopäivien luvulla. Hoitopäivien luku oli kaupunkien ja kauppaloiden kunnalliskodeissa 3 223 235 sekä maalaiskuntien 6 010 096 eli kaikissa kunnalliskodeissa yhteensä 9 233 331. Täten hoitopäiväkustannukset olivat kaupungeissa ja kauppalloissa keskimäärin 17.57 mk, maalaiskunnissa 13.96 mk sekä koko maassa 15.22 mk. Suurimmat nämä kustannukset olivat Uudenmaan läänissä, keskimäärin 19.82, sekä pienimmät Mikkelin läänissä, 12.74 mk. Palkkausmenot hoitopäivää kohden nousivat kaupunki- ja kauppalakunnissa keskimäärin 11.68 mk:aan, maalaiskunnissa 8.68 mk:aan ja koko maassa 9.73 mk:aan sekä ravintomenot hoitopäivää kohden vastaavasti 2.43, 2.18 ja 2.27 mk:aan.

För att få reda på kostnaderna per intern och dag i kommunalhemmen har kommunalhemmens totalkostnader (inkomsterna har alltså ej subtraherats) dividerats med vårddagarnas antal. Antalet vårddagar på städernas och köpingarnas kommunalhem steg till 3 223 235 och på landskommunernas till 6 010 096 eller på alla kommunalhem tillsammans till 9 233 331. Sålunda erhöles som genomsnittlig kostnad per vårddag i städer och köpingar 17.57 mk, i landskommunerna 13.96 mk och i hela landet 15.22 mk. Störst var dessa kostnader i Nylands län, i medeltal 19.82, och minst i St Michels län, 12.74 mk. Löneutgifterna per vårddag steg i städerna och köpingarna i medeltal till 11.68 mk, i landskommunerna till 8.68 mk och i hela landet till 9.73 mk samt utgifterna för kosthåll per vårddag i genomsnitt till 2.43, 2.18 och 2.27 mk.

Paitsi eri osissa maata hoitopäiväkustannukset vaihtelivat varsin huomattavasti myös siitä riippuen, minkä suuruisia kunnalliskodit olivat ja millaisiin osastoihin ne oli jaettu. Sen vuoksi seuraavassa yhdistelmässä on laskettu hoitopäiväkustannukset sekä brutto- että nettomenojen mukaan eri laatuissa kunnalliskodeissa. Nettomenoja laskettaessa *bruttomenoista ei ole vähennetty saatuja hoitokorvauksia*, mutta sen sijaan on mielisairasosastojen saama valtionapu vähennetty bruttomenoista. Siitä johtuen kunnalliskodeissa, joissa on mielisairasosasto, hoitopäiväkustannukset brutto- ja nettomenojen mukaan laskettuna eroavat toisistaan enemmän kuin muissa ryhmissä.

Förutom i olika delar av landet varierade även kostnaderna per vård dag rätt betydligt beroende på kommunalhemmens storlek och avdelningarnas art. I följande sammanställning har därför vård dagskostnaderna uträknats enligt brutto- och nettokostnader för olikartade kommunalhem. Vid uträkningen av nettoutgifterna har från bruttoutgifterna *icke avdragits erhållna vårdersättningar*, men däremot har statsunderstödet för sinnessjukavdelningarna avdragits. På grund härav skiljer sig vård dagskostnaderna uträknade enligt brutto- och nettoutgifterna betydligt mera från varandra beträffande kommunalhem med sinnessjukavdelning än beträffande övriga grupper.

Kunnalliskoteja, joissa on Kommunalhem med	Hoitopäiväkustannukset, mk — Kostnaderna per vård dag, mk					
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
vain yleinen osasto — endast allmän avdelning ..	13.60	12.84	13.92	12.92	13.76	12.88
vain sairaosasto — endast sjukavdelning	29.68	28.13	14.55	13.51	22.66	21.34
yleinen ja sairaosasto — allmän och sjukavdelning	18.87	17.93	13.82	12.94	15.69	14.78
yleinen, saira- ja mielisairasosasto — allmän, sjuk- och sinnessjukavdelning	14.71	13.50	14.51	11.85	14.55	12.19
yleinen ja mielisairasosasto — allmän och sinnessjukavdelning	—	—	13.55	9.27	13.55	9.27
Paikkaluku — Platsantal						
—24	13.26	12.49	14.90	13.79	14.86	13.76
25—39	18.64	17.74	13.46	12.41	13.88	12.84
40—59	17.52	16.80	13.47	12.55	14.10	13.21
60—79	16.17	15.44	13.42	11.78	13.78	12.25
80—99	14.95	14.14	14.46	12.74	14.60	13.15
100—	18.07	17.06	15.81	13.80	17.51	16.26
Kaikkiaan — Inalles	17.57	16.63	13.96	12.60	15.22	14.01

Lastensuojelumenot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa. Tarkasteltaessa avohuollon menoja kokonaisuudessaan on otettava huomioon, että taulukossa lasten päivähuoltolaitosten menot sisältyvät kuntien muiden lastensuojelulaitosten kanssa samaan ryhmään. Päivähuoltolaitosten menoja oli kaikkiaan 35 666 000 mk, josta maalaiskuntien osuus oli 956 400 mk.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, huru barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städer och köpingar samt i landskommuner. Vid granskningen av den öppna vårdens utgifter i sin helhet bör det beaktas att i tabellen ingår utgifterna för dagvårdsinrättningarna för barn i samma grupp som kommunernas andra barnskyddsinnrättningar. Dagvårdsinrättningarnas utgifter var inalles 35 666 000 mk av vilka landskommunernas andel var 956 400 mk.

Lastensuojelumenot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Barnskyddets utgifter i städer och köpingar samt landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
	Avohuolto — Den öppna vården					
Yksityishoitoon sijoitetut — I privatvård utackorderade	4 041.4	6.1	2 058.6	21.5	6 100.0	8.1
Huostaanotettujen lasten ammattiopetus — Omhändertagna barns yrkesundervisning	606.1	0.9	136.6	1.4	742.7	1.0
Avohuollon sairaanhoito — Den öppna vårdens sjukvård	103.4	0.2	69.8	0.7	173.2	0.2
Huollettavien kuljetus ja hautaus — Vårdtagarnas skjutnsning och begravning	42.9	0.1	52.8	0.6	95.7	0.1
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar åt andra kommuner	494.0	0.7	49.4	0.5	543.4	0.7
Lasten kesävirkestys — Barnens sommarrekreation	1 822.7	2.8	27.5	0.3	1 850.2	2.5
Muut lastensuojelumenot — Övriga barnskyddsutgifter	75.8	0.1	25.0	0.3	100.8	0.1
Laitshuolto — Anstaltsvården						
Kunnan omat lastenkodit ja päivähuoltolaitokset ym. Kommunernas egna barnhem och dagvårdsinrättningar o.a. dyl.	52 503.4	79.8	4 776.2	50.0	57 279.6	76.0
Kuntien yhteisiin lastenkoteihin sijoitetut — Vård på kommunernas gemensamma barnhem	148.6	0.2	624.4	6.5	773.0	1.0
Muiden kuntien lastenkoteihin sijoitetut — Vård på andra kommuners barnhem	529.9	0.8	188.3	2.0	718.2	1.0
Yksityisiin lastenkoteihin sijoitetut — Vård på privata barnhem	3 753.5	5.7	1 269.3	13.3	5 022.8	6.7
Yleis- ja muissa sairaaloissa hoidettavat — Vård på allmänna och övriga sjukhus	99.8	0.2	47.5	0.5	147.3	0.2
Mielisairaloissa hoidettavat — Vård på sinnessjukhus	47.3	0.1	20.8	0.2	68.1	0.1
Invalidi-, aistivialis- yms. laitoksissa hoidettavat — Anstaltsvård för invalider, sinnedefekta m.fl.	69.6	0.1	50.6	0.5	120.2	0.2
Koulukodeissa hoidettavat — Vård på skolhem	557.6	0.8	154.1	1.6	711.7	0.9
Muissa huoltolaitoksissa hoidettavat — Vård på övriga vårdanstalter	900.7	1.4	11.6	0.1	912.3	1.2
Yhteensä — Summa	65 796.7	100.0	9 562.5	100.0	75 359.2	100.0

Lastenkotien menot — Barnhemmens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
	Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	12 501.1	69.1	2 815.2	62.8	15 316.3
Huoneistomenot — Lokalutgifter	1 676.8	9.3	469.5	10.5	2 146.3	9.5
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	297.4	1.6	76.7	1.7	374.1	1.7
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, vårdföremål o.a.d.	215.2	1.2	40.7	0.9	255.9	1.1
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	2 019.5	11.2	687.1	15.3	2 706.6	12.0
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	552.2	3.1	165.9	3.7	718.1	3.2
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	294.8	1.6	74.9	1.7	369.7	1.6
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	38.5	0.2	47.6	1.1	86.1	0.4
Kasvitarhan ja kotieläinten hoito — Trädgårds- och boskapsskötsel	26.9	0.1	13.4	0.3	40.3	0.2
Käyttörahat — Fickpengar	94.6	0.5	20.5	0.5	115.1	0.5
Muut menot — Övriga utgifter	380.8	2.1	67.7	1.5	448.5	2.0
Yhteensä — Summa	18 097.8	100.0	4 479.2	100.0	22 577.0	100.0

Miten lastenkotien menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa, selviää edellisestä taulukosta. Lastenkotien lukumäärä oli v. 1967 127. Lukuihin sisältyy myös kaksi kunnallista koulukotia, Kulhon ja Koskenkylän koulukodit.

Hoitopäiviä oli kaikissa lastenkodeissa yhteensä 994 666, joista 719 511 kaupunkien ja kauppaloiden lastenkodeissa sekä 275 155 maalaiskuntien lastenkodeissa. Hoitopäiväkustannukset olivat keskimäärin koko maassa 22.70 mk, kaupunkien ja kauppaloiden lastenkodeissa 25.15 mk sekä maalaiskuntien lastenkodeissa 16.28 mk. Tällöin lastenkotien kokonaismenot on jaettu hoitopäivien luvulla.

Lastentarhojen sekä lastenseimien ja päiväkotien yhteiset menot selviävät seuraavasta taulukosta.

Huru barnhemmens utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städer och köpingar samt i landskommuner framgår av föregående tabell. Antalet barnhem var år 1967 127. I talen ingår även två kommunala skolhem, Kulho och Koskenkylä skolhemmen.

Antalet vård dagar på alla barnhem tillsammans steg till 994 666, varav 719 511 på städernas och köpingarnas barnhem samt 275 155 på landskommunernas barnhem. De genomsnittliga kostnaderna per vård dag steg i hela landet till 22.70 mk, på städernas och köpingarnas barnhem till 25.15 mk och på landskommunernas barnhem till 16.28 mk. Barnhemmens totalutgifter har då dividerats med antalet vård dagar.

Barnträdgårdarnas samt barnkrubbarnas och daghemmens gemensamma utgifter framgår av följande tabell.

Lasten päivähuoltolaitosten menot — Utgifterna för dagvårdsinrättningarna för barn

Menojen laatu — Utgifternas art	Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	27 952.8	78.4
Huoneistomenot — Lokalutgifter	3 028.1	8.5
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	475.5	1.3
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, värdförnödenheter o.a.d.	68.7	0.2
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	3 407.9	9.6
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	54.3	0.2
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	183.1	0.5
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	15.7	0.0
Kasvitarha ja kotieläinten hoito — Trädgårds- och boskapsskötsel	18.0	0.0
Muut menot — Övriga utgifter	461.9	1.3
Yhteensä — Summa	35 666.0	100.0

Vajaamielishuollon menot. Kuntien sosiaalihuollon ja koko sosiaalisten tehtävien pääluokan kustannuksia koskevan lomakkeen uudistamisen yhteydessä vajaamielishuolto erotettiin omaksi ryhmäkseen. Aikaisemmin huoltoavun ja lastensuojelun kustannukset sisälsivät myös vajaamielishuollon.

Seuraava taulukko osoittaa, miten vajaamielishuollon menot jakaantuivat v. 1967 eri menoryhmiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa.

Utgifterna för vården av psykiskt efterblivna. Vården av psykiskt efterblivna fördes till en skild grupp i samband med förnyandet av blanketterna angående kostnaderna för den kommunala socialvården och alla de sociala uppgifterna. Tidigare omfattade socialhjälpen och barnskyddets kostnader också vården för psykiskt efterblivna.

Följande tabell utvisar hur utgifterna för vården av psykiskt efterblivna år 1967 i städer och köpingar samt i landskommuner fördelade sig på olika utgiftsgrupper.

Vajaamielishuollon menot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Utgifterna för psykiskt efterblivna i städer och köpingar samt i landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Paikallinen vajaamielishuolto — Lokal vård av psykiskt efterblivna	242.4	3.0	119.4	1.7	361.8	2.4
Vajaamielislaitoksissa hoidetut — Vårdtagare på anstalter för psykiskt efterblivna	5 416.1	66.3	6 517.6	93.6	11 933.7	78.9
Vajaamielisten lastenkodeissa hoidetut — Vårdtagare på barnhem för psykiskt efterblivna	424.1	5.2	278.5	4.0	702.6	4.6
Kunnalliset vajaamielisten päivähuoltolaitokset ja lastenkodit — Kommunal dagvårdsinrättningar och barnhem för psykiskt efterblivna	2 080.7	25.5	46.4	0.7	2 127.1	14.1
Yhteensä — Summa	8 163.3	100.0	6 961.9	100.0	15 125.2	100.0

Kuntien omistamien vajaamielisten päivähuoltolaitosten menot jakaantuivat seuraavasti. Päivähuoltolaitoksia oli 15.

Utgifterna för de kommunalt ägda dagvårdsinrättningarna för psykiskt efterblivna fördelade sig på följande sätt. Dagvårdsanstalterna var 15 till antalet.

Vajaamielisten päivähuoltolaitosten menot — Utgifterna för dagvårdsinrättningarna för psykiskt efterblivna

Menojen laatu — Utgifternas art	Yhteensä Summa	
	1 000 mk	%
Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen — Avlöningar jämte socialskyddsavgifter	823.5	61.5
Huoneistomenot — Lokalutgifter	133.0	9.9
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av inventarier	16.7	1.2
Lääkkeet, hoitotarvikkeet yms. — Mediciner, vårdförnödenheter o.a.d.	19.7	1.5
Ravintotarvikkeet — Livsmedel	116.2	8.7
Vaatteiden uusintahankinta ja kunnossapito — Nyanskaffning och underhåll av kläder	3.3	0.2
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu — Rengöringsmedel och tvättning av kläder	4.5	0.3
Viihdytysmenot — Förströelseutgifter	3.4	0.3
Muut menot — Övriga utgifter	219.7	16.4
Yhteensä — Summa	1 340.0	100.0

Avustukset huoltotoimintaa harjoittaville yhdistyksille.

Kuntien myöntämät avustukset sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille sisältyvät omana ryhmänään kuntien talousarviomallissa sosiaalisten tehtävien pääluokan I lukuun. Tästä suosituksesta huolimatta joissakin kunnissa kirjataan mainitut avustukset kokonaan tai osaksi muualle ja näin ollen ne helposti voivat jäädä ilmoittamatta tilastolomakkeella. Seuraavassa esitetyt luvut saattavat olla sen vuoksi jossain määrin

Understöd till föreningar som utövar social verksamhet.

De av kommuner beviljade understöden åt föreningar som är verksamma på socialvårdens område ingår som sin egen grupp i kommuners budgetförslag i det första talet av de sociala uppgifternas huvudtitel. Trots denna rekommendation utskrivs i vissa kommuner de nämnda understöden helt och hållet eller delvis annorstädes och således kan de lätt bli oanmälda i statistikblanketten. De i följande framställda siffrorna

todellisia pienemmät. Toisaalta eräät kunnat merkitsevät sosiaalisten tehtävien pääluokkaan myös avustukset esim. urheilu- ja poliittisille järjestöille. Nämä avustukset on kuitenkin jätetty tilaston ulkopuolelle.

Seuraava asetelma ilmoittaa, paljonko avustuksia on myönnetty lastensuojelun alalla toimiville yhdistyksille eri tarkoituksiin. Ne avustukset, joista kunnat eivät ole lähemmin ilmoittaneet avustusten tarkoitusta on esitetty omana ryhmänä.

kan därför vara i någon mån mindre än de verkliga siffrorna. Å andra sidan inkluderar vissa kommuner i de sociala uppgifternas huvudtitel också understöden åt t.ex. idrotts- och politiska organisationer. Dessa understöd har dock utlämnats från statistiken.

I följande sammanställning redogörs för vilken mån understöd har beviljats för olika ändamål åt de föreningar som är verksamma på barnskyddsområdet. De understöd i vilka kommuner inte har närmare anmält understödets ändamål, har framställts som en egen grupp.

Läni — Län	Lastentarhat ja päiväkodit Barnträdgårdar och daghem	Lastenkodit Barnhem	Lastenkesä-virkistys Barnens sommarrekreation	Käyttötarkoitus ilmoittamatta Specifikation av ändamålet fattas	Lastensuojelu yhteensä Barnskyddet tillsammans	Kuntien luku Antal kommuner
	1 000 mk					
Uudenmaan — Nylands	1 225.4	198.2	130.9	138.8	1 693.3	24
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	313.3	36.6	21.4	4.5	375.8	31
Ahvenanmaa — Åland	192.5	—	2.5	0.0	195.0	4
Hämeen — Tavastehus	407.0	258.9	43.2	4.4	713.5	20
Kymen — Kymmene	257.0	35.6	8.2	2.6	303.4	20
Mikkelin — St Michels	70.5	1.6	0.6	2.1	74.8	10
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	46.5	—	0.8	0.4	47.7	5
Kuopion — Kuopio	39.2	—	3.3	11.9	54.4	6
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	48.5	9.9	0.2	12.3	70.9	10
Vaasan — Vasa	81.0	7.5	18.2	3.0	109.7	30
Oulun — Uleåborgs	443.2	40.8	4.3	23.7	512.0	15
Lapin — Lapplands	77.0	12.2	2.4	1.8	93.4	9
Koko maa — Hela landet	3 201.1	601.3	236.0	205.5	4 249.9	184
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	2 929.8	577.8	229.4	196.1	3 933.1	53
Maalaiskunnat — Landskommuner	271.3	23.5	6.6	9.4	310.8	131
V. — År 1966	2 557.1	731.4	107.2	172.3	3 568.0	184

Edellä esitettyssä asetelmassa sisältyy ryhmään käyttötarkoitus ilmoittamatta mm. Mannerheimliitto ja Pelastakaa Lapset r.y., jotka ovat saaneet toimintansa tukemiseen 138 600 mk.

Seuraava yhdistelmä käsittää lähinnä muiden sosiaalihuollon aloilla toimivien yhdistysten saamat avustukset.

I föregående sammanställning har inkluderats i grupp specifikation av ändamålet fattas bl.a. Mannerheimförbundet och Rädda Barnen r.f. som har erhållits som understöd för sin verksamhet 138 600 mk.

Följande sammanställning omfattar de understöd som har beviljats åt föreningen som verkar närmast på något annat område inom socialvården.

Lääni — Län	Vajaa- mielis- huolto Vård av psykiskt effert- blivna	Invali- dien huolto Vård av invali- der	PAV- huolto Vården av dem, som miss- brukar berus- ningsmedel	Vanhain- kodit ja asuntolat Åldrings- hem och bostäder	Vanhusten kotiapu ja virkistys Åldringars hemhjälp och rek- reation	Äitien kesä- virkistys Möd- rarnas sommars- rekrea- tion	Käyttö- tarkoitus ilmoitta- matta Specifika- tion av ändamålet fattas	Yh- teensä Summa	Kun- tien luku Antal kom- muner
	1 000 mk								
Uudenmaan — Nylands Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	56.7	349.2	135.3	775.1	117.6	5.3	89.1	1 528.3	30
Ahvenanmaa — Åland .	0.1	0.4	—	217.4	16.8	—	0.8	235.5	5
Hämeen — Tavastehus .	247.8	177.7	141.6	106.3	38.2	20.5	118.4	850.5	38
Kymen — Kymmene . .	9.4	23.5	8.3	58.0	19.7	17.1	5.8	141.8	25
Mikkelin — S:t Michels .	22.0	16.5	1.4	3.5	9.9	4.5	3.5	61.3	16
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	26.7	12.6	0.1	2.5	5.1	0.2	5.9	53.1	15
Kuopion — Kuopio	14.9	28.0	43.5	38.5	5.7	5.0	4.2	139.8	15
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	0.6	19.9	1.6	36.5	6.9	21.6	4.4	91.5	21
Vaasan — Vasa	37.4	20.4	0.5	35.0	50.6	0.5	23.5	167.9	34
Oulun — Uleåborgs	1.0	17.9	91.5	16.0	10.5	1.0	5.8	143.7	21
Lapin — Lapplands	—	11.9	—	36.1	0.2	2.5	2.6	53.3	18
Koko maa — Hela landet	467.2	763.7	507.4	1 334.7	295.4	88.6	298.1	3 755.1	296
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	439.9	679.8	486.3	1 318.5	231.1	75.2	277.4	3 558.2	65
Maalaiskunnat — Landskommuner	27.3	83.9	21.1	16.2	14.3	13.4	20.7	196.9	231
V. — År 1966	307.1	646.3	374.8	1 081.1	201.4	83.1	255.3	2 949.1	280

Invalidien huolto käsittää pääasiassa invalidijärjestöille annettuja avustuksia, yhteensä 582 200 mk. Näiden lisäksi tähän ryhmään kuuluvat avustukset Reumasäätiölle sekä polioinvalidien, tuberkuloottisten, sokeain, syöpäsairaiden ja sydäntautisten yhdistysten saamat avustukset.

PAV-huolto sisältää pääasiassa avustuksia A-klinikkasäätiölle, 476 500 mk.

Ryhmään käyttötarkoitus ilmoittamatta sisältyvät mm. Kodittomien Tuki, Kovaosaisten ystävät, Pelastusarmeijan yömajat jne.

Kaikkiaan 334 kuntaa on myöntänyt avustuksia sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille 7 999 000 mk.

Kuntien osuus kansaneläkkeiden tukiosista. Kansaneläkelain mukaan valtio ja kunnat vastaavat kansaneläkkeiden tukiosien kustannuksista. Kuntien kustannusosuus on laissa määri-

Invalidvården omfattar huvudsakligen åt invalidorganisationer beviljade understöd, sammanlagt 582 200 mk. Ytterligare hör till denna grupp understöden åt Reumastiftelsen samt understöden åt polioinvaliders, de tuberkulösas, de blindas de cancersjukas och de hjärtsjukas föreningar.

Vården av dem som missbrukar berusningsmedel omfattar huvudsakligen understöden åt A-klinikstiftelsen, 476 500 mk.

I gruppen specifikation av ändamålet fattas inkluderar bl.a. Hemlösas Stöd, Nödständlas Vänner, Frälsningsarméns natthärbärgen osv.

Sammanlagt har 334 kommuner beviljat understöd åt de på socialvårdens område verkande föreningarna 7 999 000 mk.

Kommunernas andel av folkpensionernas understödsdel. Enligt folkpensionslagen ansvarar staten och kommunerna för kostnaderna för folkpensionernas understödsdel. Kommunernas andel av

telty kuntien taloudellisen aseman mukaan. Seuraava yhdistelmä osoittaa, paljonko kunnat ovat ilmoituksensa mukaan vv. 1964—1967 joutuneet maksamaan tukiosien aiheuttamista kustannuksista.

kostnaderna är i lagen fixerad enligt kommunernas ekonomiska ställning. Följande sammanställning utvisar hur mycket kommunerna enligt egen uppgift under åren 1964—1967 fått erlægga av kostnaderna för understödsdelen.

	1964 milj. mk	1965	1966	1967
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	27.26	29.79	34.00	39.6
Maalaiskunnat — Landskommuner	40.03	42.87	45.45	48.2
Yhteensä — Summa	67.29	72.66	79.45	87.8

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien perheiden huolto väkijuomayhtiön voittovaroista. Väkijuomayhtiön voittovarojen käytöstä annettujen määräysten mukaan kunnat saavat asukaslukunsa perusteella määrätyn osan näistä voittovaroista käytettäväksi ensisijassa raittiustyöhön ja mm. myös alkoholistien ja heidän perheittensä huoltoon, jota ei näissä tapauksissa ole katsottava korvattavaksi huoltoavuksi. Kaikki kunnat eivät suinkaan ole käyttäneet saamiaan voittovaroja mainittujen perheiden huoltoon, vain noin 30 % kuntien luvusta. Seuraava yhdistelmä osoittaa, paljonko voittovaroja vv. 1965—1967 on käytetty ko. tarkoitukseen.

Med alkoholbolagets vinstmedel verkställd vård av berusningsmedelsmissbrukares familjer. Enligt förordningarna om användandet av alkoholbolagets vinstmedel erhåller kommunerna beroende på antalet invånare en bestämd del av vinstmedlen för att användas i första hand till nykterhetsarbete i kommuner och bl. a. också till vård av alkoholisternas familjer, vilken vård dock icke anses vara sådan socialhjälp, som bör ersättas. Alla kommuner har dock icke använt vinstmedlen till vård av ovannämnda familjer, endast ca 30 % av antalet kommuner. Följande sammanställning utvisar, huru stor del av vinstmedlen som under åren 1965—1967 använts till ifrågavarande ändamål.

	1965 Kuntia Antal kommuner	1 000 mk	1966 Kuntia Antal kommuner	1 000 mk	1967 Kuntia Antal kommuner	1 000 mk
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	52	258.9	55	350.6	56	371.3
Maalaiskunnat — Landskommuner .	131	139.6	125	139.8	121	162.6
Yhteensä — Summa	183	398.5	180	490.4	177	533.9

VIII. Sosiaaliavustukset

Äitiysavustukset

V:sta 1938 lähtien on synnyttäjille jaettu valtion varoista sosiaalilautakuntien välityksellä äitiysavustusta. Avustus oli alkuaan (nyky-markoissa ilmaistuna) 4.50 mk kutakin syntynyttä lasta kohti, mutta vuosien kuluessa määrää on korotettu. V:n 1962 maaliskuusta lähtien se on ollut 50 mk.

Äitiysavustusanomuksia tehtiin v. 1967 maan kaikissa kunnissa. Sosiaaliministeriöön saapuneiden tietojen mukaan sosiaalilautakunnat jakoivat avustuksia vuoden alkupuoliskolla yhteensä 37 752 ja sen jälkipuoliskolla 34 775 äidille eli koko vuonna 72 527 äidille. Avustusta saaneiden syntyneiden luku oli ensipuoliskolla 38 169 ja toisella puoliskolla 35 182 eli yhteensä koko vuonna 73 351 lasta, mikä luku vastaa annettujen avustusten lukumäärää.

V:sta 1938 alkaen, jolloin äitiysavustuslaki tuli voimaan, on avustuksia jaettu eri vuosina seuraavasti.

Vuonna Är	Äitiysavus- tusten luku Antal moder- skapsunderstöd	Syntyneiden luku Antal födda
1938	50 730	78 589
1940	44 619	67 232
1945	70 308	97 820
1950	98 884	99 914
1955	84 259	91 374
1960	78 184	83 388
1961	77 591	83 169

Avustusten luku on eri vuosina vaihdellut huomattavasti osaksi avustusten jakoperusteiden muuttamisen ja osaksi syntyvyyden vaihteluiden takia.

VIII. Sociala bidrag

Moderskapsunderstöden

Från och med år 1938 har understöd till barnaföderskor utbetalats av statsmedel genom socialnämndernas förmedling. Understödet var ursprungligen (angivet i nymark) 4.50 mk för varje nyfött barn, men under årens lopp har detsamma höjts. Från och med mars 1962 har det utgjort 50 mk.

Moderskapsunderstöd söktes under år 1967 i samtliga kommuner. Enligt uppgifter till socialministeriet utbetalade socialnämnderna under förra delen av redogörelseåret understöd till inalles 37 752 mödrar och under senare halvåret till 34 775 mödrar eller under hela året till 72 527 mödrar. Antalet nyfödda barn som erhållit understöd, var under förra halvåret 38 169 och under senare halvåret 35 182 eller inalles under hela året 73 351, vilken siffra motsvarar antalet utdelade understöd.

Från och med år 1938, då lagen om moderskapsunderstöd trädde i kraft, har understöd utgivits som följer.

Vuonna Är	Äitiysavus- tusten luku Antal moder- skapsunderstöd	Syntyneiden luku Antal födda
1962	77 633	82 545
1963	78 149	83 284
1964	77 749	81 421
1965	74 828	78 859
1966	73 580	78 569
1967	73 351	78 116

Antalet understöd har under olika år betydligt varierat, beroende dels på att grunderna för understöden ändrats och dels på växlingarna i nativiteten.

V:een 1966 verrattuna avustettujen äitien luku on selontekovuonna alentunut 0.3 % sekä lasten luku 0.3 %. Syntyneiden luku alentui syntyvyystilaston mukaan samanaikaisesti koko maassa 0.6 %. Paljonko avustuksia on jaettu eri lääneissä, erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

I jämförelse med år 1966 har antalet understödda mödrar under redogörelseåret sjunkit med 0.3 % samt antalet barn med 0.3 %. Enligt födelsestatistiken sjönk antalet födda under samma tid i hela landet med 0.6 %. I vilken mån understöd utgivits i olika län och skilt i städer, köpingar och landskommuner, framgår av följande sammanställning.

Lääni — Län	Äitiysavustusten luku — Antal moderskapsunderstöd				Äitien luku Antal moder
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Landskom- muner	Yhteensä Summa	%	
Uudenmaan — Nylands	12 458	3 591	16 049	21.9	15 872
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs . . .	5 491	4 356	9 847	13.4	9 765
Ahvenanmaa — Åland	177	118	295	0.4	292
Hämeen — Tavastehus	5 999	3 238	9 237	12.6	9 152
Kymen — Kymmene	3 128	1 900	5 028	6.9	4 967
Mikkelin — S:t Michels	1 179	1 990	3 169	4.3	3 123
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen . .	817	1 965	2 782	3.8	2 754
Kuopion — Kuopio	1 869	2 388	4 257	5.8	4 187
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1 220	2 461	3 681	5.0	3 638
Vaasan — Vasa	2 722	4 491	7 213	9.8	7 135
Oulun — Uleåborgs	2 973	4 823	7 796	10.6	7 699
Lapin — Lapplands	1 380	2 617	3 997	5.5	3 943
Koko maa — Hela landet	39 413	33 938	73 351	100.0	72 527

Avustuksen saaneista lapsista oli 794 kaksosia ja 15 kolmosia.

V. 1967 jaettiin kaikkiaan 48 296 äitiysavustuspakkausta, joiden yhteinen arvo liikevaihtoveroineen oli 2.69 milj. mk. Raha-avustuksina tai muussa muodossa annettiin yhteensä 1.25 milj. mk. Kaiken kaikkiaan jaettiin äitiysavustuksina v. 1967 joko rahassa tai luontoissuorituksina 3.95 milj. mk sekä lisäksi kunnille rahti- ja kuljetuskustannusten korvaukseksi 2 086 mk.

Av de barn som erhöLL understöd var 794 tvillingar och 15 trillingar.

År 1967 utdelades moderskapsförpackningar till ett antal av 48 296 motsvarande ett värde med omsättningsskatt av 2.69 milj. mk. Kontantunderstöd eller understöd i annan form utdelades till ett värde av 1.25 milj. mk. Inalles steg moderskapsunderstöden under år 1967 antingen i penningar eller in natura till ett värde av 3.95 milj. mk, vartill kom ersättningar åt kommunerna för frakt- och transportkostnader 2 086 mk.

Lapsilisät

Lokak. 1 p:nä 1948 voimaan tulleen lapsiläin mukaan valtio suorittaa kustakin 16 vuotta nuoremasta lapsesta lapsilisää vuosineljänneksittäin: V:n 1962 huhtikuusta lähtien lapsilisää on suoritettu porrastettuna. Vuoden 1966 marras-

Barnbidragen

Enligt lagen om barnbidrag, som trädde i kraft den 1 okt. 1948, erlägger staten kvartalsvis för varje barn under 16 år barnbidrag. Fr.o.m. april år 1962 har barnbidraget blivit graderat. Från och med början av november år 1966 för-

kuun alusta ensimmäisestä lapsesta maksettava lapsilisä korotettiin 16.50 mk:aan/kk, toisesta 19.50 mk:aan ja kolmannesta ja sitä seuraavista 23.50 mk:aan/kk.

Kun lapsilisää saaneiden lasten luku ei sanottavasti vaihtelee eri vuosineljänneksinä, on tietoja lapsilisän nostajien ja lasten luvusta pyydetty sosiaalilautakunnilta vain vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Sen sijaan tietoja maksetuista rahamääristä on saatu kultakin neljännekseltä erikseen, joten niiden nojalla voidaan suunnilleen laskea, montako lasta kulloinkin on ollut kysymyksessä. V:n 1967 neljännellä neljänneksellä oli lapsilisän nostajia eli avustusta saaneita perheitä kaikkiaan koko maassa 637 698 ja lapsilisään oikeutettuja lapsia näissä perheissä 1 285 727. Lisäksi sosiaalilautakunnat ovat nostaneet lapsilisää 8 526 lapsesta ja yksityisten lastenkotien johtajat kasvat-tajan ominaisuudessa 88 lapsesta, joten lapsi-lisää saaneiden lasten kokonaisluku oli 1 294 341 eli 15 693 lasta vähemmän kuin edellisellä vuonna. Lapsilisää saaneiden lasten luku oli eri vuosina seuraava.

Vuosi — År	Lasten luku Antal barn	Vuosi — År	Lasten luku Antal barn
1948	1 167 312	1962	1 403 475
1950	1 262 219	1963	1 331 442
1955	1 370 516	1964	1 357 333
1960	1 432 503	1965	1 334 714
1961	1 430 751	1966	1 310 034
		1967	1 294 341

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa esite-tään, miten lapsilisäperheet jakaantuivat lapsi-luvun mukaan eri lääneissä ja koko maassa sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalais-kunnissa. Sosiaalilautakuntien huostassa sekä yksityisissä lastenkodeissa olevat lapset eivät si-sälly näihin lukuihin.

Samalla sivulla olevassa toisessa yhdistelmässä esitetään lääneittäin lapset, joista on nostettu lapsilisää, erikseen ns. perhelapset ja muut, ts. huostaanotetut ja yksityisissä lastenkodeissa kasvatettavat lapset.

V:n 1966 viimeiseen neljännekseen verrattuna lapsilisää saaneiden lasten luku on pienentynyt 1.2 %, mutta lapsilisää nostaneiden perheiden luku on noussut 0.4 %.

höjdes barnbidraget för det första barnet till 16.50, för det andra till 19.50 och för det tredje samt för varje följande barn till 23.50 mk per månad.

Då antalet barn, som erhållit barnbidrag, icke nämnvärt växlar under olika kvartal, har uppgifter från socialnämnderna om det antal som lyft barnbidrag och antalet barn blott begärts för årets sista kvartal. De utbetalade beloppen däremot har redovisats kvartalsvis, så att man på grundvalen av dem ungefärligen kan beräkna, hur många barn som fått barnbidrag. Under fjärde kvartalet 1967 var antalet personer som lyft barnbidrag eller antalet resp. familjer i hela landet 637 698 och antalet till barnbidrag berättigade barn i dessa familjer 1 285 727. Dessutom har socialnämnderna lyft barnbidrag för 8 526 barn och föreståndare för privata barnhem i egenskap av uppfostrare för 88 barn, så att totalantalet barn som erhållit barnbidrag var 1 294 341 eller 15 693 barn mindre än föregående år. Under de olika åren var antalet barn, som erhållit barnbidrag, följande.

I tabellen på följande sida anges, hur familjerna fördelade sig efter antalet barn i olika län och i hela landet samt särskilt i städer, köpingar och landskommuner. Dessa siffror omfattar icke de barn, som var omhändertagna av socialnämnderna, och icke heller barn på privata barnhem.

I den andra sammanställningen på samma sida framställs länsvis de barn för vilka barnbidrag har lyfts; skilt de s.k. familjebarnen och de andra, dvs. de omhändertagna och de i privata barnhem uppfostrade barnen.

Gentemot sista kvartalet 1966 har antalet barn som erhållit barnbidrag minskats med 1.2 %, men antalet familjer som har lyft barnbidrag har stigit med 0.4 %.

Lapsilisää saaneet perheet lapsiluvun mukaan — Familjer som erhållit barnbidrag, enligt antalet barn

Lääni — Län	Perheitä, joissa lapsiluku oli — Familjer, i vilka antalet barn var														Yht. Summa
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Uudenmaan — Nylands ...	62 507	43 889	16 985	5 263	1 544	445	156	39	17	6	2	—	—	—	130 853
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	43 198	29 006	12 337	4 595	1 652	652	307	73	43	8	3	1	—	—	91 875
Ahvenanmaa — Åland	1 237	893	371	111	39	10	4	4	—	—	—	—	—	—	2 669
Hämeen — Tavastehus	39 059	26 310	11 746	4 412	1 660	615	211	84	23	7	2	1	—	—	84 130
Kymen — Kymmene	20 791	15 768	7 285	2 702	965	301	103	23	3	6	2	1	—	—	47 950
Mikkelin — S:t Michels ...	11 797	9 313	5 101	2 371	1 056	477	201	74	21	12	1	1	—	—	30 425
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	9 622	7 697	4 529	2 528	1 275	611	247	98	38	16	4	1	—	—	26 666
Kuopion — Kuopio	13 949	10 944	6 123	2 927	1 428	630	253	86	36	9	4	1	1	—	36 391
Keski-Suomen — Mellersta Finland	14 098	10 458	5 192	2 465	1 102	471	220	106	25	16	2	—	—	—	34 155
Vaasan — Vasa	26 062	19 561	9 407	3 983	1 699	744	287	102	49	29	3	2	—	—	61 928
Oulun — Uleåborgs	20 331	17 239	10 426	5 704	2 947	1 387	717	341	153	48	16	8	2	1	59 320
Lapin — Lapplands	10 516	9 019	5 551	3 014	1 651	862	446	182	58	23	11	2	—	1	31 336
Koko maa — Hela landet	273 167	200 097	95 053	40 075	17 018	7 205	3 152	1 212	466	180	50	18	3	2	637 698
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	148 202	103 094	41 829	13 694	4 529	1 567	531	185	61	15	8	2	—	—	313 717
Maalaiskunnat — Landskommuner	124 965	97 003	53 224	26 381	12 489	5 638	2 621	1 027	405	165	42	16	3	2	323 981
V — År 1966	268 094	197 924	95 619	41 591	18 129	8 018	3 596	1 494	563	198	63	18	4	1	635 312
	%														
Koko maa — Hela landet	42.8	31.4	14.9	6.3	2.7	1.1	0.5	0.2	0.1						100.0
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	47.2	32.9	13.3	4.4	1.4	0.5	0.2	0.1	0.0						100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	38.6	29.9	16.4	8.2	3.9	1.7	0.8	0.3	0.2						100.0

Lääni — Län	Lapsia, joista nostettu lapsilisää — Barn, för vilka barnbidrag erlagts					
	Perhelapsia Familjebarn	Muita Övriga	Yhteensä Summa	%	%:ina väestöstä 1 % av folk-mängden	Yhteensä Summa 1966
Uudenmaan — Nylands	234 321	2 284	236 605	18.3	24.6	232 555
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	172 018	987	173 005	13.4	25.7	175 517
Ahvenanmaa — Åland	4 895	14	4 909	0.4	23.2	4 903
Hämeen — Tavastehus	159 015	1 236	160 251	12.4	26.0	161 207
Kymen — Kymmene	92 647	602	93 249	7.2	26.6	94 583
Mikkelin — S:t Michels	65 683	382	66 065	5.1	28.7	68 012
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	61 827	394	62 221	4.8	31.4	64 534
Kuopion — Kuopio	79 776	533	80 309	6.2	30.0	82 651
Keski-Suomen — Mellersta Finland	71 581	580	72 161	5.6	29.3	73 844
Vaasan — Vasa	125 909	437	126 346	9.7	28.2	128 466
Oulun — Uleåborgs	141 876	678	142 554	11.0	33.8	145 239
Lapin — Lapplands	76 179	487	76 666	5.9	35.0	78 523
Koko maa — Hela landet	1 285 727	8 614	1 294 341	100.0	27.8	1 310 034

V:n 1967 kuluessa määrättiin lapsilisä maksettavaksi kaikkiaan 295.85 milj. mk eli 3.6 % enemmän kuin v. 1966.

Under år 1967 utanordnades barnbidrag till ett belopp av inalles 295.85 milj. mk eller 3.6 % mera än år 1966.

Perhelisät

Perhelisää suoritetaan valtion varoista vähävaraisille monilapsisille perheille lasten aiheuttamien lisäkustannusten korvaamista varten. Perhelisää on maksettu v:n 1943 puolivälistä lähtien, aluksi ainoastaan sellaisille vähävaraisille perheille, joissa 16 vuotta nuorempien lasten lukumäärä oli vähintään viisi, mukaan luettuina myös otto- ja kasvattilapset, joista perhe korvauksetta huolehtii, työkyvyttömät vanhemmat lapset ja 16—20-vuotiaat koulunkäyntiä jatkavat lapset. V:sta 1946 lähtien perhelisää on suoritettu neljää tai useampaa lasta huoltaville perheille, vähintään kahta lasta huoltaville leskiperheille sekä sellaisille vähintään kaksilapsisille perheille, joiden pääasiallinen huoltaja on tullut pysyvästi työkyvyttömäksi.

Perhelisän saamisen edellytyksenä on, etteivät perheelle viimeksi toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpannut veroäyrit ylitä valtioneuvoston vahvistamaa enimmäismäärää taikka että perheen taloudellinen tila, vanhempia tai jompaakumpaa heistä kohdannut sairaus tai muu erityinen syy antaa siihen aihetta, vaikka äyri-luku ylittää vahvistetun määrän.

V. 1967 jaettiin perhelisää kaikkiaan 57 744 perheelle. Niistä 43 374 oli neljää tai useampaa lasta huoltavia perheitä sekä 7 642 vähintään kahta lasta huoltavia leskiperheitä ja 6 728 sellaisia vähintään kaksilapsisia perheitä, joiden pääasiallinen huoltaja oli tullut pysyvästi työkyvyttömäksi. Perhelisinä jaettujen valtion varojen määrä oli yhteensä 7.07 milj. mk vastaten 7.58 milj. mk v. 1966.

Perhelisän määrä on v:sta 1965 lähtien ollut paikkakunnan kalleudesta riippuen 55—66 mk vuodessa suuren perheen neljännessä sekä lesken ja työkyvyttömän huoltajan toisesta ja kustakin seuraavasta 16 vuotta nuoremmasta tai koulua käyvistä 20 vuotta nuoremmasta taikka työkyvyttömästä lapsesta.

Perhelisää saaneiden perheiden luku vv. 1948—1967 on esitetty seuraavalla sivulla.

Perhelisää saaneet perheet jakaantuivat lapsiluvun mukaan v. 1967 eri läänien kesken sekä toiselta kaupunkien, kauppaloitten ja maalaiskuntien osalle seuraavalla sivulla olevan taulukon mukaan.

Familjebidragen

Familjebidrag utbetalas av statsmedel åt mindrebemädlade barnrika familjer som ersättning för de merkostnader barnen förorsakat. Familjebidrag har utbetalats fr.o.m. medlet av år 1943, till att börja med åt sådana mindrebemädlade familjer, i vilka antalet barn under 16 år var minst 5 inberäknat även adoptiv- och fosterbarn, vilka familjen utan ersättning försörjer, arbetsförmögna äldre barn och 16—20-åringar, vilka fortsätter sin skolgång. Fr.o.m. år 1946 har familjebidrag utbetalats åt familjer som har 4 eller flere barn att försörja, åt änkefamiljer med minst 2 barn samt åt familjer med minst 2 barn där familjeförsörjaren är arbetsförmögen.

Som förutsättning för rätt till familjebidrag gäller, att familjen icke vid senast verkställda kommunalbeskattnings påförts ett högre antal skattören än vad stadsrådet fastställt som maximum eller att familjens ekonomiska ställning, sjukdom, som drabbat föräldrarna eller någondera av dem, eller annan synnerlig orsak föranleder detta, ehuru antalet ören överstiger det fastställda talet.

År 1967 utbetalades familjebidrag till 57 744 familjer. Av dessa var 43 374 familjer, som hade fyra eller flere barn att försörja samt 7 642 änkefamiljer med minst två barn och 6 728 sådana familjer med minst två barn, vilkas huvudsakliga försörjare hade blivit varaktigt arbetsförmögen. I familjebidrag utbetalades av statsmedel 7.07 milj. mk mot 7.58 milj. mk år 1966.

Familjebidragets belopp har från och med år 1965 beroende på ortens dyrortsklass varit 55—66 mk om året till stora familjer fr.o.m. det fjärde barnet samt till änkefamiljer och familjer med arbetsförmögen försörjare för det andra och varjeder på följande barn under 16 år eller barn under 20 år, som besöker skola, eller arbetsförmöget barn.

Antalet familjer, som erhållit familjebidrag under åren 1948—1967 har framställts på följande sida.

Antalet familjer med familjebidrag fördelade sig år 1967 efter antalet barn på olika län samt på städer, köpingar och landsbygd såsom följande tabell visar.

Vuosi — År	Perhelisää saaneet perheet — Antal familjer med familjebidrag			
	Monilapsiset perheet Familjer med flera barn	Leskiperheet Änkefamiljer	Työkyvyttömiä perheet — De arbetsförmögna familjer	Yhteensä Summa
1948	63 107	14 751	2 549	80 407
1950	68 229	14 282	3 518	86 029
1955	75 897	10 441	5 430	91 768
1960	72 700	8 784	6 803	88 287
1961	68 308	9 019	7 344	84 671
1962	65 436	8 849	7 456	81 741
1963	61 727	8 718	7 403	77 848
1964	57 536	8 568	7 366	73 470
1965	52 078	8 182	6 667	66 927
1966	46 968	7 881	6 560	61 409
1967	43 374	7 642	6 728	57 744

Perhelisää saaneet perheet lapsiluvun mukaan — Familjer, som erhållit familjebidrag, efter antalet barn

Lääni — Län	Perheitä, joissa lapsiluku oli — Familjer, i vilka antalet barn var													
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Yht. Summa
Uudenmaan — Nylands ...	594	365	1 708	997	414	155	53	23	6	3	1	—	—	4 319
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	594	364	2 172	1 278	648	294	117	55	20	1	2	2	—	5 547
Ahvenanmaa — Åland	7	6	27	21	8	4	4	—	—	—	—	—	—	77
Hämeen — Tavastehus	611	352	2 170	1 334	627	264	97	47	13	3	2	—	—	5 520
Kymen — Kymmene	286	207	1 101	732	278	101	32	9	8	1	1	—	—	2 756
Mikkelin — St Michels	333	237	1 218	765	427	204	82	36	13	2	—	1	—	3 318
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	411	325	1 538	1 054	591	281	122	44	33	7	—	1	—	4 407
Kuopion — Kuopio	517	377	1 669	1 214	624	305	111	42	19	5	2	1	—	4 886
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	368	222	1 290	933	480	251	142	36	20	5	—	—	—	3 747
Vaasan — Vasa	607	428	2 258	1 480	770	339	149	59	37	15	3	—	—	6 145
Oulun — Uleåborgs	802	697	3 655	2 592	1 450	806	410	211	79	30	8	8	1	10 749
Lapin — Lapplands	395	350	2 104	1 538	922	534	253	115	41	16	3	1	1	6 273
Koko maa — Hela landet	5 525	3 930	20 910	13 938	7 239	3 538	1 572	677	289	88	22	14	2	57 744
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar ...	1 848	1 200	6 060	3 719	1 676	673	250	114	33	11	4	2	—	15 590
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	3 677	2 730	14 850	10 219	5 563	2 865	1 322	563	256	77	18	12	2	42 154
V. — År 1966	5 602	3 914	21 988	14 825	8 007	3 967	1 828	807	323	107	32	8	1	61 409
	%													
Koko maa — Hela landet	9.6	6.8	36.2	24.1	12.5	6.1	2.7	1.2	0.5	0.2		0.1		100.0
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar ...	11.9	7.7	38.9	23.9	10.7	4.3	1.6	0.7	0.2	0.1		0.0		100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	8.7	6.5	35.2	24.3	13.2	6.8	3.1	1.3	0.6	0.2		0.1		100.0

Perhelisää saaneissa perheissä oli huollettavia lapsia kaikkiaan 267 371. Kun leskien ja työkyvyttömiä perheille maksettiin perhelisää toisesta lapsesta ja suurperheille neljännestä lapsesta lähtien, oli niiden lasten lukumäärä, joista perhelisää suoritettiin, kaikkiaan koko maassa

Antalet barn i de familjer som erhållit familjebidrag var inalles 267 371. Då familjebidrag till änkefamiljer och familjer, vilkas försörjare blivit arbetsförmögna, erlagges fr.o.m. det andra barnet och till stora familjer fr.o.m. det fjärde barnet, var antalet barn, för vilka familjebidrag

122 879 eli 9 406 pienempi kuin edellisenä vuonna. Näistä 90 206 lasta oli suurperheiden, 15 542 leski-perheiden ja 17 131 työkyvyttömiä perheenhuoltajien lapsia. Miten nämä lapset ja heistä maksetut perhelisät jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

erlades, inalles i hela landet 122 879 eller 9 406 mindre än föregående år. Därav tillhörde 90 206 stora familjer, 15 542 änkefamiljer och 17 131 arbetsoförmögna familjeförsörjare. Huru dessa barn och de för dem erlagda familjebidragen fördelade sig på olika län, framgår av följande sammanställning.

Läni — Län	Lasten luku Antal barn	Niistä yli 16-vuot. Därav över 16 år	Lapsia %:ina — väestöstä av befolkningen	Barn i % lapsilisää saaneista av dem, som erh. barnbidrag	Perhelisää jaettu — I fa- miljebidrag ut- delats 1000 mk
Uudenmaan — Nylands	7 896	614	0.8	3.4	471
Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs	11 007	898	1.6	6.4	613
Ahvenanmaa — Åland	154	1	0.7	3.1	9
Hämeen — Tavastehus	10 610	1 044	1.7	6.7	608
Kymen — Kymmene	5 142	423	1.5	5.6	299
Mikkelin — S:t Michels	6 945	507	3.0	10.6	385
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	9 847	564	5.0	15.9	552
Kuopion — Kuopio	10 410	692	3.9	13.0	576
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	8 184	607	3.3	11.4	455
Vaasan — Vasa	12 914	1 323	2.9	10.3	709
Oulun — Uleåborgs	25 043	1 849	5.9	17.7	1 436
Lapin — Lapplands	14 727	975	6.7	19.3	952
Koko maa — Hela landet	122 879	9 497	2.6	9.6	7 065

Perhelisät suoritettiin niiden saajille pääasiassa ns. välillisinä luontoissuorituksina eli erilaisten esineiden ja tarvikkeiden hankintaan oikeuttavina osto-osoituksina, mutta osaksi myös varsinaisina luontoissuorituksina, ts. asianomaisten sosiaalilautakuntien hankkimien tavaroiden muodossa. Seuraava yhdistelmä osoittaa eri suoritusmuotoihin vv. 1966—1967 käytettyjen varojen määrän.

Familjebidragen utgick till sina mottagare huvudsakligen i form av s.k. indirekta naturaprestationer, dvs. i form av köpanvisningar som berättigade till anskaffning av bohag och förnödenheter av olika slag, men delvis även i form av varor, som anskaffats av vederbörande socialnämnder. Följande sammanställning visar hur mycket medel i olika form som utdelats under åren 1966 och 1967.

Suoritusmuoto — Bidragsform	1966 1 000 mk	1967	1966 %	1967
Viljelysten edistäminen — Befrämjandet av odlingar	636	612	8.4	8.7
Kotieläimet ja niiden rehu — Husdjur och foder	77	77	1.0	1.1
Asuin- ja talousrakennusten kunnostaminen — Iståndsättning av bostads- och ekonomibygnader	892	821	11.8	11.6
Sängyt ja vuodevaatteet — Sängar och sängkläder	3 854	3 457	50.8	48.9
Huonekalut — Möbler	525	509	6.9	7.2
Astiat ja muut taloustarvikkeet — Serviser och andra hushållsartiklar	699	705	9.2	10.0
Lasten vaatetustarvikkeet — Beklädnadsartiklar för barn	633	605	8.4	8.6
Elintarvikkeet — Livsmedel	1	1	0.0	0.0
Muut luontoissuoritukset — Andra naturaprestationer	264	276	3.5	3.9
Rahasuoritukset — Kontanter	2	2	0.0	0.0
Yhteensä — Summa	7 583	7 065	100.0	100.0

Erityislapsilisät

Huhtikuun 1 p:nä 1961 voimaan tulleen erityislapsilisälain mukaan valtio suorittaa erityislapsilisää turvaamaan kaikkein vaikeimmissa olosuhteissa elävien lapsiperheiden ja lasten asemaa.

Erityislapsilisän saamisen yleisenä edellytyksenä on, että lapsi asuu Suomessa ja on kuuttatoista vuotta nuorempi. Milloin lapsi 16 vuotta täytettyään kuitenkin jatkaa koulunkäyntiään tai opintojaan, voidaan erityislapsilisää suorittaa siihen asti, kun hän täyttää 20 vuotta, jos hän ei muutoin saa koulunkäyntiään ja opintojaan varten vähintään vastaavan suuruista avustusta valtion tai muista varoista.

Erityislapsilisälain 3 §:ssä määritellään ne erityiset edellytykset, joiden perusteella erityislapsilisää voidaan suorittaa. Niiden mukaisesti erityislapsilisää suoritetaan:

- 1) lapsesta, jonka vanhemmat ovat kuolleet;
- 2) lapsesta, jonka vanhemmista toinen on kuollut ja toinen elää leskenä tai avioeron saaneena;
- 3) avioliiton ulkopuolella syntyneestä lapsesta a) jos hänelle elatusapua maksamaan sitoutunut tai siihen velvoitettu on kuollut jättämättä jälkeensä elatusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavia varoja tai b) jos lapselle ei ole voitu elatusapua sopimuksella tai tuomiolla vahvistaa; sekä
- 4) lapsesta, jonka vanhemmat tai toinen heistä saa kansaneläkelain mukaista kansaneläkettä.

Edellytyksenä erityislapsilisän myöntämiselle edellä mainituissa tapauksissa on sitä paitsi, että lapselle ja hänen vanhemmilleen pantujen veroäyrien luku ei ylitä valtioneuvoston vahvistamaa määrää.

Erityislapsilisää suoritetaan lisäksi kotona tai muutoin yksityiskodissa hoidettavasta lapsesta, joka ruumiillisen tai sielullisen vajavuuden, sairauden tahi vamman johdosta on jatkuvasti siinä määrin avuton, että hän tarvitsee pysyvää silmälläpitoa ja hoitoa. Erityislapsilisän suorittamisen taloudellisena edellytyksenä on näissä tapauksissa vain erityislapsilisälain 1 §:n yleissäännös, jonka mukaan erityislapsilisän suorittaminen edellyttää, että erityinen taloudellinen tuki on tarpeen lapsen elatuksen, hoidon ja kasvatuksen turvaamiseksi.

Valtion tai kunnan kustannuksella laitoksessa tai muualla hoidettavana olevasta lapsesta ei erityislapsilisää suoriteta.

Specialbarnbidragen

Enligt lagen om specialbarnbidrag, som trädde i kraft den 1 april 1961, erlägger staten specialbarnbidrag för tryggande av de i de alla svåraste omständigheterna levande barnfamiljernas och barnens ställning.

En allmän förutsättning för erhållande av specialbarnbidrag är, att barnet bor i Finland och icke fyllt sexton år. Fortsätter barnet emellertid sin skolgång eller sina studier efter att ha fyllt 16 år, må specialbarnbidrag erläggas, intill dess barnet fyller 20 år, ifall det för sin skolgång eller sina studier inte annars av staten eller ur andra medel erhåller ett minst lika stort understöd.

I lagen om specialbarnbidrag 3 § specificeras de särskilda förutsättningar, under vilka specialbarnbidrag kan erläggas. Enligt dessa utgår specialbarnbidrag:

- 1) för barn, vars bägge föräldrar är döda;
- 2) för barn, av vilkas föräldrar den ena är död och den andra lever som änka eller änking eller som fränschild;
- 3) för barn utom äktenskap, om a) den, som förbundit sig eller förpliktats att erlagga underhållsbidrag, avlidit utan att efterlämna tillgångar för försörjningspliktens fullgörande eller b) om underhållsbidrag för barnet icke kunnat i avtal eller genom dom fastställas; samt
- 4) för barn, vars föräldrar eller den ena av dem åtnjuter enligt folkpensionslagen utgående folkpension.

En förutsättning för beviljande av specialbarnbidrag i förutnämnda fall är dessutom, att icke barnet och dess föräldrar påförda skattören överstiger ett av statsrådet fastställt antal.

Specialbarnbidrag utgår dessutom till hemma eller eljest i enskilt hem vårdat barn, som till följd av kroppslig eller själslig defekt, sjukdom eller skada varaktigt är så hjälplöst, att det är i behov av ständig uppsikt och vård. Som en ekonomisk förutsättning för erläggandet av specialbarnbidrag gäller i dessa fall endast den allmänna bestämmelse i 1 § lagen om specialbarnbidrag, enligt vilken erläggandet av specialbarnbidrag förutsätter, att ett särskilt ekonomiskt stöd är behövt för att barnets försörjning, vård och uppfostran skall kunna tryggas.

Specialbarnbidrag utgår inte för barn, som vårdas på anstalt eller annorstädes på statens eller kommunens bekostnad.

Tiedot erityislapsilisää saaneiden lasten määrää suorittamisperusteen mukaan perustuvat sosiaalilautakunnilta vuoden viimeiseltä neljännekseltä saatuihin ilmoituksiin. Tämän mukaan v. 1967 myönnettiin erityislapsilisää 41 078 nostajan välityksellä 75 824 lapselle. Edelliseen vuoteen verrattuna nostajien luku on noussut 0.6 % ja lasten luku 0.2 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty, millä perusteella erityislapsilisää on myönnetty.

Uppgifterna om antalet barn, som erhållit specialbarnbidrag, enligt grunden för erläggandet baserar sig på de av socialnämnderna erhållna meddelandena för årets sista kvartal. Enligt dessa beviljades under år 1967 specialbarnbidrag för 75 824 barn genom förmedling av 41 078 lyftare. I jämförelse med föregående år har antalet barn stigit med 0.2 % och antalet lyftare med 0.6 %.

I följande tabell har redogjorts för, på vilken grund specialbarnbidrag beviljats.

Peruste, millä erityislapsilisää myönnetty — Grunden för erläggandet av specialbarnbidrag

Peruste — Grunden	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa
<i>Vanhemmista johtuva — Beroende av föräldrarna</i>	18 627	49 341	67 968	%		
täysiorpous — båda föräldrarna döda	258	622	880	86.0	91.1	89.6
puoliorpous — ena av föräldrarna död	10 857	20 524	31 381	1.2	1.1	1.2
au-lapsen elatusavun puuttuminen — intet underhållsbidrag för barn utom äktenskap	1 019	1 437	2 456	50.1	37.9	41.4
vanhempien kansaneläke — föräldrarnas folkpension	6 493	26 758	33 251	4.7	2.7	3.2
<i>Lapsen avuttomuudesta johtuva — Beroende av barnets hjälplöshet</i>	3 029	4 827	7 856	30.0	49.4	43.8
sokeus — blindhet	68	77	145	14.0	8.9	10.4
kuurous — dövhet	244	188	432	0.3	0.1	0.2
häiriintynyt liikuntakyky — nedsatt rörelseförmåga	387	465	852	1.1	0.3	0.6
kaatumatauti — epilepsi	161	264	425	1.8	0.9	1.1
vajaamielisyys tai mielitauti — psykisk efterblivenhet eller sinnessjukdom	913	1 892	2 805	0.8	0.5	0.6
sokeritauti — sockersjuka	701	998	1 699	4.2	3.5	3.7
sydänvika — hjärtfel	75	163	238	3.2	1.8	2.2
keuhkoastma — astma	86	182	268	0.4	0.3	0.3
aivovaurio — hjärnskada	1	26	27	0.4	0.3	0.4
muu avuttomuus — annan hjälplöshet	393	572	965	0.0	0.1	0.0
Kaikkiaan — Inalles	21 656	54 168	75 824	1.8	1.1	1.3
				100.0	100.0	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna vanhemmista johtuvan perusteen nojalla erityislapsilisää saaneiden lasten luku on noussut 0.1 % ja lapsen oman avuttomuuden perusteella saaneiden luku 1.9 %.

Erityislapsilisää on kahta eri suuruusluokkaa. Pienemmän määrää on v:sta 1964 lähtien 168 mk ja suuremman 336 mk vuodessa lasta kohti. Suurempi erityislapsilisa suoritetaan täysiorvoista lapsista sekä kotona hoidettavasta avuttomasta lapsesta. Kaikista muista erityislapsi-

I jämförelse med föregående år har antalet barn, som erhållit specialbarnbidrag på grund beroende av föräldrarna, stigit med 0.1 % och antalet barn, som beviljats specialbarnbidrag på grund av barnets egen hjälplöshet har stigit med 1.9 %.

Specialbarnbidrag finns i två storleksklasser. Det mindre bidragets belopp är från och med år 1964 168 mk och det större 336 mk per år och barn. Det större specialbarnbidraget utgår för helt föräldralöst barn samt hjälplöst barn, som skötes hemma. För alla andra till special-

lisään oikeutetuista lapsista suoritetaan pienempi maksu. Erityislapsilisinä jaettujen valtion varojen määrä oli v. 1966 14.36 milj. mk ja vuonna 1967 14.30 milj. mk.

Miten erityislapsilisää saaneet lapset ja heistä maksetut erityislapsilisät jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Lääni — Län	Erityislapsi- lisän nostajia Antalet per- soner, som lyft special- barnbidrag	Lasten luku Antal barn	%:ina — I % väestöstä av befolk- ningen	I % lapsilisää saaneista av dem, som erh. barnbidrag	Erityislapsi- lisää jaettu I specialbarn- bidrag utdelats 1 000 mk
Uudenmaan — Nylands	4 542	7 051	0.7	3.0	1 376
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4 653	7 590	1.1	4.4	1 481
Ahvenanmaa — Åland	112	161	0.8	3.3	34
Hämeen — Tavastehus	4 441	7 103	1.2	4.4	1 376
Kymen — Kymmene	2 195	3 598	1.0	3.9	694
Mikkelin — S:t Michels	2 284	4 245	1.8	6.4	807
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	3 058	6 411	3.2	10.3	1 176
Kuopion — Kuopio	3 321	6 501	2.4	8.1	1 203
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	2 685	5 056	2.0	7.0	944
Vaasan — Vasa	4 526	8 264	1.8	6.5	1 545
Oulun — Uleåborgs	6 145	12 981	3.1	9.1	2 415
Lapin — Lapplands	3 116	6 863	3.1	9.0	1 249
Koko maa — Hela landet	41 078	75 824	1.6	5.9	14 300
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	13 343	21 656	1.0	3.8	4 166
Maalaiskunnat — Landskommuner	27 735	54 168	2.2	7.6	10 134
V. — År 1966	40 830	75 636	1.6	5.8	14 356

Lapsiperheiden asumistuki ja perheenasuntoavustus

Asumistukea, samoin kuin aikaisemmin perheenasuntoavustuksia myönnetään valtion varoista vähävaraisten lapsiperheiden asumiskustannusten alentamiseksi ja asumistason kohottamiseksi. Tavoitteeksi on otettu se, että lapsiperheet voisivat asua samalla tavoin kuin väestö keskimäärin. Lapsiperheiden asumistukea koskevat säännökset sisältyvät nykyisin voimassa olevaan joulukuussa 1961 annettuun lakiin. Mainitussa laissa määritellään tarkemmin, mitkä ovat vaatimukset asumistuen myöntämiselle. Niitä on myös selostettu vuoden 1962 vuosikirjassa.

V:n 1967 aikana myönnettiin asumistukea yhteensä 14 499 perheelle, joista 9 013 perhettä oli jatkotapauksia vuodelta 1966. Asumistukea saaneita perheitä oli 3 228 eli 28.6 % enemmän kuin v. 1966. Seuraavassa käsitellään ainoastaan

barnbidrag berättigade barn utbetalas det mindre bidraget. I specialbarnbidrag utdelades ur statsmedel under år 1966 14.36 milj. mk och år 1967 14.30 milj. mk.

Hur de barn, som erhållit specialbarnbidrag, och hur för dem utbetalade specialbarnbidrag fördelade sig på de olika länen, framgår av följande sammanställning.

Barnfamiljernas bostadsbidrag och familjebo- stadsunderstöden

Bostadsbidrag, liksom tidigare familjebo-
stadsunderstöd beviljas ur statsmedel för nedbrin-
gandet av mindre bemedlade barnfamiljers bo-
stadskostnader och för höjandet av bostadsnivån.
Som mål har uppställts, att barnfamiljerna skulle
beredas möjlighet till samma bostadsstandard
som befolkningen i genomsnitt. Bestämmelser
rörande bostadsbidrag för familjer med barn
ingår i den nügällande lagen utfärdad i december
1961. I den omnämnda lagen preciseras närmare,
vilka fordringarna är för beviljandet av bostads-
bidrag. För dessa har även redogjorts i 1962 års
årsbok.

Under år 1967 beviljades bostadsbidrag åt
sammanlagt 14 499 familjer, varav 9 013 familjer
var fortsatta fall från år 1966. Antalet familjer
som erhållit bostadsbidrag var 3 228 eller 28.6 %
mera än år 1966. Nedan redovisas uppgifter

niitä perheitä koskevat tiedot, jotka tänä vuonna ovat ensimmäisen kerran saaneet asumistukea.

Uusista asumistukea saaneista perheistä asui kaupungeissa 4 296, kauppaloissa 534 ja maalaiskunnissa 656. Perheissä oli yhteensä 27 046 henkilöä ja tukeen oikeuttavia lapsia 16 184.

endast rörande de familjer, vilka under nämnda år för första gången erhållit bostadsbidrag.

Av de familjer, som år 1967 erhållit bostadsbidrag, bodde 4 296 i städerna, 534 i köpingarna och 656 i landskommunerna. Familjerna bestod av sammanlagt 27 046 medlemmar och 16 184 barn, berättigade till bidrag.

Tietoja sosiaaliryhmittäin¹⁾ — Uppgifter enligt socialgrupp¹⁾

	Sosiaaliryhmä — Socialgrupp				Tunte- maton Okänd	Yh- teensä Summa
	I	II	III	IV		
Perheen päämiesten jakautuma, % — Huvud- männens fördelning, %	1.2	22.7	56.1	17.7	2.3	100.0
Perheen keskimääräiset kuukausitulot, mk — Familjens genomsnittliga månadsinkomster, mk	1 025	880	830	782	657	832
Lasten lukumäärä keskimäärin — Antal barn i genomsnitt	3.0	3.0	3.0	3.2	3.4	3.1
Henkilöitä keskimäärin huonetta kohti — Per- soner i genomsnitt per rum	1.3	1.4	1.4	1.4	1.3	1.4
Vuokran osuus tuloista % — Hyrans andel av inkomsterna i %						
ennen tukea — före understödet	41.8	39.6	38.7	41.2	48.8	39.6
tuen jälkeen — efter understödet	25.5	23.6	22.8	23.0	28.8	23.2

¹⁾ Helsingin kaupungin tilastotoimiston käyttämä sosiaaliryhmitys — ¹⁾ Den av Helsingfors stads statistiska byrå använda socialgrupperingen

Asumistukea saaneet perheet jakaantuivat perheen kuukausitulojen mukaan seuraavasti.

De familjer, som erhållit bostadsbidrag fördelade sig enligt familjens månadsinkomster på följande sätt.

Kuukausitulot Månadsinkomster mk	Perheiden luku Antal familjer	%
— 400	201	3.7
401— 600	896	16.3
601— 800	1 828	33.3
801—1 000	1 313	23.9
1 001—1 200	705	12.9
1 201—1 400	354	6.5
1 401—	189	3.4
Yhteensä — Summa	5 486	100.0

Tapauksia, joissa, perheen ainoana palkansaajana oli mies, oli 3 077 eli 56.1 % kaikista. Vaimo oli ainoana palkansaajana 372 perheessä eli 6.8 %:ssa tapauksista. Perheitä, joissa huoltajia oli vain yksi, oli 950 eli 17.3 %.

Asumistukea saaneista perheistä 53.3 % asui aravalainoitetussa kerros- tai omakotitalossa. Kerrostaloasunnossa asui kaikkiaan 90.9 % perheistä. Keskimääräinen huoneistoala kaikissa asunnoissa oli 66.1 m²; v. 1966 se oli 65.2 m².

I 3 077 eller 56.1 % av samtliga familjer var mannen den enda löntagaren. Hustrun var den enda löntagaren i 372 familjer eller 6.8 % av fallen. De familjer, vilka hade endast en försörjare, var till antalet 950 eller 17.3 %.

Av de familjer som åtnjöt bostadsbidrag bodde 53.3 % i aravelånade vånings- eller egnahemshus. I våningshusbostäder bodde inalles 90.9 % av familjerna. Den genomsnittliga lägenhetsytan i alla bostäder var 66.1 m²; år 1966 var den 65.2 m².

Huoneiston kokonaisvuokra lämmityskuluineen oli asuntoa kohti 305 mk kuukaudessa ja v. 1966 287 mk. Keskimääräinen neliömetri- vuokra kuukaudessa lämmityskuluineen oli eri asuntotyypeissä seuraava.

	Asuntojen lukumäärä Antal bostäder	Keskim. neliömetri- vuokra — Genom- snittl. kvadrat- meterhyra, mk
Aravakerrostalot — Aravavåningshus	2 881	4.02
Aravaomakotitalot — Aravaegnahmshus	45	3.31
Muut kerrostalot — Övriga våningshus	2 106	4.58
Muut omakotitalot — Övriga egnahemshus	454	3.42
Yhteensä — Summa	5 486	4.18

Vastaavasti keskimääräinen neliömetri- vuokra lämmityskuluineen jakaantui keskus- ja uuni- lämmitystaloissa seuraavasti.

	Asuntojen lukumäärä Antal bostäder	Keskim. neliömetri- vuokra — Genom- snittl. kvadrat- meterhyra, mk
Keskuslämmitystalot — Centralvärmehus	5 424	4.20
Uunilämmitystalot — Ugnsvärmehus	62	2.77
Yhteensä — Summa	5 486	4.18

Den totala hyran inkl. värmekostnader var per bostad 305 mk/mån och år 1966 287 mk. Den genomsnittliga hyran per kvadratmeter och månad inklusive värmekostnader var i olika bostadstyper följande.

I motsvarande grad fördelades den genomsnittliga hyran per kvadratmeter inklusive värmekostnader i centralvärme- och ugnsvärmehus på följande sätt.

Asumistukea saaneista perheistä 83.2 % asui v. 1960 ja sen jälkeen valmistuneissa taloissa ja 12.1 % 1950-luvulla valmistuneissa taloissa. V. 1949 tai sitä ennen valmistuneissa taloissa asui 4.7 % asumistukea saaneista.

Asumistuen keskimääräinen suuruus kuukaudessa perhettä kohti oli 126 mk ja v. 1966 117 mk.

Asumistukien ja perheenasuntoavustusten maksamiseen käytettiin vuoden 1967 aikana varoja yhteensä 17.25 milj. mk, josta omakotitalon omistajille maksettujen perheenasuntoavustusten osuus oli 5 214 mk.

Ammattiopintoavustukset

Ammattiopintojen avustuslain mukaan, joka tuli voimaan v:n 1945 alusta, myönnetään valtion varoista nuorille vähävaraisille henkilöille ammattiopintojen tukemiseksi apurahoja ja opintolainoja sekä sairausavustusta. Apurahan ja opintolainan saannin edellytyksenä on mm., että asianomainen

- 1) ei ole täyttänyt 24 vuotta;
- 2) on aikomalleen ammattialalle sopiva;

Av de familjer, som åtnjöt bostadsbidrag, bodde 83.2 % i hus, som blivit färdiga år 1960 eller senare och 12.1 % bodde i hus färdigställda på 1950-talet. I år 1949 eller därförinnan färdigställda hus bodde 4.7 % av bostadsbidragstägarna.

Bostadsbidragets genomsnittliga storlek per familj och månad utgjorde 126 mk och år 1966 117 mk.

I bostadsbidrag och familjebostadsunderstöd utbetalades under år 1967 sammanlagt 17.25 milj. mk, varav 5 214 mk utgjorde familjebostadsunderstöd som erlades till ägare av egnahemshus.

Understöden för yrkesstudier

Enligt lagen om understöd för yrkesstudier, som trädde i kraft från början av år 1945, beviljas av statsmedel åt unga mindrebemedlade personer för yrkesstudier bidrag, studielån samt sjukdomsunderstöd. Förutsättning för erhållande av bidrag och studielån är bl.a. att vederbörande

- 1) icke fyllt 24 år;
- 2) är lämplig för det yrkesområde han ämnar välja;

3) voi todennäköisesti saada suunnitellulla ammattialalla toimeentulonsa;

4) on hyväksytty tai voidaan hyväksyä oppilaaksi ammattioppilaitokseen, erikoiskursseille tai oppipaikkaan.

Apuraha voidaan myöntää myös leski- ja avioeron saaneelle vaimolle sekä 24 vuotta täyttäneelle muullekin henkilölle, jos viimeksi mainitun ammattiopinnot ovat kesken tai jos ne ovat viivästyneet sairauden, asevelvollisuuden suorituksen tai muun pätevän syyn takia.

Henkilölle, joka tämän lain nojalla myönnetyn apurahan tai opintolainan turvin on hankkinut itselleen tarpeellisen ammattitaidon, voidaan eräissä tapauksissa valtion varoista myöntää avustusta ansiotyössä tarvittavien työvälineiden hankkimista varten.

Apurahan saajalle voidaan lisäksi eri hakeuksesta myöntää opintoaikana syntyneestä sairaudesta tai ruumiinvammasta aiheutuneisiin menoihin kohtuullinen korvaus, mikäli näitä menoja ei korvata muun lain nojalla.

Opintolainaa myönnetään sekä ammattiopintoja että korkeakouluopintoja varten. Opintolainaa voidaan tarvittaessa myöntää myös apurahan saajalle. Laina on koroton.

Ammattiopintojen tukemiseksi on vv. 1945—1967 myönnetty apurahoja ja opintolainoja seuraavasti.

3) sannolikt kan erhålla sin utkomst på sagda yrkesområde;

4) är godkänd eller kan godkännas som elev i yrkesläroanstalt, specialkurs eller på läroplats.

Bidrag kan även beviljas åt änka och frångild kvinna samt person, som fyllt 24 år, om dennes yrkesstudier icke är avslutade eller om de till följd av sjukdom eller fullgörande av värnplikt eller annan giltig orsak fördröjts.

Person, vilken med hjälp av bidrag eller studielån, som beviljats i stöd av denna lag, förvärvat nödig yrkeskunskap, kan för anskaffning av arbetsredskap i vissa fall tilldelas understöd ur statsmedel.

Bidragstagare kan ytterligare på därom gjord särskild ansökan beviljas skäligt understöd för bestridande av utgifter, som förorsakats av under studietiden ådragen sjukdom eller kroppsskada, därest icke dessa utgifter ersätts med stöd av annan lag.

Studielån beviljas såväl för yrkesstudier som för studier vid högskola. Vid behov kan studielån även beviljas bidragstagare. Lånet är räntefritt.

För stödjande av yrkesstudier har understöd och studielån beviljats under åren 1945—1967 enligt följande.

Vuosi — År	Opiskelijoiden luku, jotka ovat saaneet — Antal studerande, som beviljats		Myönnettyjä — Beviljade apurahoja opintolainojen stipendier studielån	
	apurahoja stipendier	opintolainoja studielån	milj. mk	
1945	7 745	1 620	0.53	0.18
1950	9 508	3 177	1.93	0.79
1955	8 563	3 636	2.16	1.11
1960	13 921	6 069	3.19	1.55
1961	13 064	6 168	3.13	1.65
1962	12 198	5 697	2.85	1.49
1963	13 228	6 530	3.24	1.70
1964	13 379	6 667	3.50	1.85
1965	15 123	6 481	3.99	1.75
1966	13 980	6 603	3.85	1.80
1967	15 711	7 752	4.39	2.19

V. 1967 oli opintolainojen keskimääräinen suuruus 283 mk ja apurahojen 280 mk. V. 1966 vastaavat luvut olivat 273 ja 275 mk. On huomattava, että apuraha samoin kuin lainakin normaalisti myönnetään koko jäljellä olevaksi opiskeluaajaksi, mikä keskimäärin on pitempi kuin vuosi, ehkä noin 1½—2 vuotta.

År 1967 var studielånen i medeltal 283 mk och stipendierna 280 mk. År 1966 var motsvarande medeltal 273 och 275 mk. Härvid bör beaktas, att såväl stipendiet som lånet i normala fall beviljas för hela den återstående studietiden, som i medeltal är längre än ett år, möjligen ca 1½—2 år.

Invalidihuolto

Invalidihuoltoa annetaan v:n 1947 alusta voimaan tulleen lain mukaan invalidille hänen työ- ja toimintakykynsä sekä ansiomahdollisuuksiensa parantamiseksi. Invalidilla tarkoitetaan henkilöä, jonka työ- ja toimintakyky jonkin elimen puuttumisen tai toimintavajavuuden vuoksi on pysyvästi siinä määrin puutteellinen, että hänellä on siitä olennaista haittaa jokapäiväisessä elämässään tai toimeentulonsa hankkimisessa. Invalidihuoltoa voidaan valtioneuvoston v. 1955 tekemän päätöksen mukaan antaa myös joissakin tapauksissa vielä jatkuvaa sairautta poteville henkilöille. Invalidihuoltona annetaan lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa.

Lääkintähuollon tarkoituksena on invalidin työ- ja toimintakyvyn palauttaminen tai jatkuvan huonontumisen ehkäiseminen ja siihen kuuluu: 1) sairaalahoidon tarpeellisine jälkihoitoineen, 2) tarpeellisten tekojäsenten, tukisidosten, invalidipyörien ja muiden sellaisten apuneuvojen antaminen invalidille omaksi tai käytettäväksi sekä niiden korjaaminen ja uusiminen, 3) invalidin työkyvyn säilyttämiseksi tarpeellisten lääkeaineiden antaminen sekä 4) korvaus lääkintähuollon saamiseksi tarpeellisten matkojen kustannuksista. Sairausvakuutuksen tultua voimaan syyskuussa 1964, lääkkeitä ei enää ole myönnetty invalidihuoltona.

Kuinka monelle invalidille on vv. 1947—1967 myönnetty erilaatuista lääkintähuoltoa, selviää seuraavasta.

Vuosi — År	Invalideja, joille on annettu — Antal invalider, som erhållit		
	sairaalahoitoa sjukhusvård	proteesi, invalidivaunu yms. — protes, invalid- vagn m.m.d.	lääkkeitä läkemedel
1947	533	1 010	6
1950	766	1 579	376
1955	1 228	2 576	802
1960	2 712	3 980	1 563
1961	2 660	4 173	1 845
1962	2 964	3 981	2 423
1963	1 990	3 943	2 109
1964	2 214	3 881	1 265
1965	1 805	3 413	—
1966	2 449	3 704	—
1967	2 253	4 411	—

Koulutuksena annetaan pohja- ja ammatti-koulutusta sekä taloudellista tukea yleiskoulutusta varten. Pohjakoulutuksen tarkoituksena on oppivelvollisuuslainsäädännössä edellytetyjen tietojen ja taitojen antaminen invalidille.

Invalidvården

Enligt den lag som trätt i kraft vid början av år 1947 gives invalidvård åt invalider i syfte att förbättra deras arbets- och verksamhetsförmåga samt deras förvärvsmöjligheter. Med invalid avses person, vars arbets- och verksamhetsförmåga genom att något organ saknas eller fungerar bristfälligt, varaktigt är nedsatt i så hög grad, att han har väsentligt men därav i sitt dagliga liv och i arbetet för sin utkomst. Invalidvård kan också enligt det av statsrådet år 1955 fattade beslutet beviljas i vissa fall åt personer som lider av kroniska sjukdomar. Invalidvården består av medicinalvård, utbildning och arbetsvård.

Ändamålet med medicinalvården är att återställa invalids arbets- och verksamhetsförmåga eller förhindra dess fortsatta försämring och den omfattar: 1) sjukhusvård jämte nödig eftervård, 2) utgivning av nödiga proteser, stödförband, invalidvelocipeder och andra sådana hjälpmedel med ägande- eller nyttjanderätt samt reparation och förnyande av sådana, 3) läkemedel, vilka är nödiga för bevarandet av invalidens arbetsförmåga samt 4) ersättning för resor, vilka är erforderliga för erhållandet av medicinalvård. Efter det att sjukförsäkringen trätt i kraft i september 1964, har mediciner inte längre beviljats som invalidvård.

Hur många invalider, som under åren 1947—1967 erhållit medicinalvård av olika slag, framgår av följande.

Utbildning gives i form av elementar- och yrkesutbildning samt ekonomiskt stöd för allmän utbildning. Ändamålet med elementarutbildningen är att bibringa invaliden de kunskaper och färdigheter, som förutsättes i lagstiftningen

Ammattikoulutusta annetaan yleisessä alemman asteisessa ammattioppilaitoksessa, erityisessä invalidien oppilaitoksessa, tarkoitusta varten järjestetyillä kursseilla tai sopivassa yrityksessä, laitoksessa tai taloudessa. Erityisen lahjakkaalle varattomalle tai vähävaraiselle invalidille voidaan antaa apuraha ja koroton laina yleiskoulutuksen hankkimiseksi ylempään asteisessa ammattioppilaitoksessa, oppi- ja korkeakoulussa.

Jos 16 vuotta nuorempi lapsi, josta invalidi on velvollinen huolehtimaan, tahi invalidin aviovaimo tai työkyvytön aviomies jäävät invalidin ammattikoulutuksen takia koulutuksen aikana tarpeellista toimeentuloa vaille, maksetaan heille hakemuksesta valtion varoista huoltorahaa. Vv. 1947—1967 on koulutusta myönnetty seuraavassa laajuudessa.

om läroplikt. Yrkesutbildning meddelas i allmän yrkesläroanstalt av lägre grad, i särskild läroanstalt för invalider, vid för ändamålet anordnade kurser eller i företag, inrättning eller hushåll som är härför lämpligt. Särskilt begåvad medlös eller mindrebemedlad invalid kan tilldelas stipendium eller räntefritt lån ur statens medel för förvärvande av allmän utbildning i yrkesläroanstalt av högre grad, läroverk och högskola.

I fall barn under 16 år, om vilket invalid äger draga försorg, eller invalids maka eller till arbete oförmögna make till följd av invalidens yrkesutbildning under tiden för utbildningen saknar erforderlig utkomst, utbetalas till dem på ansökan av statens medel försörjningspenning. Under åren 1947—1967 har utbildning givits i följande utsträckning.

Vuosi — År	Invalideja, joille on myönnetty — Antal invalider åt vilka beviljats				huoltorahaa perhettä varten värdpenning för familjen
	pohjakoulutus elementarutbildning	ammattikoulutus yrkesutbildning	yleiskoulutusta varten för allmän utbildning apuraha stipendier	opintolaina studielån	
1947	90	315	21	13	13
1950	97	511	36	17	17
1955	78	747	47	28	71
1960	57	829	54	48	61
1961	38	826	44	34	47
1962	47	708	51	39	47
1963	50	762	50	43	61
1964	55	781	73	25	59
1965	62	641	29	30	33
1966	60	680	33	36	25
1967	83	625	45	42	54

Työhuoltoon kuuluu invalidien elinkeinon ja ammatin harjoittamisen tukeminen helpottamalla invalidien työväline- ja raaka-ainehankintoja sekä edistämällä heidän valmistamiensa

Till arbetsvården hör stödandet av indalidernas närings- eller yrkesutövning genom att underlätta invalidernas arbetsredskaps- och råvaruanskaffningar samt genom att främja försäljnin-

Vuosi — År	Invalideja, joille työhuoltona annettiin Antal invalider, som erhållit som arbetsvård		Invalidihuollon aiheuttamat menot Utgifter för invalidvård milj. mk	Invalideille myönnettyt lainat Ät invalider beviljade lån 1 000 mk
	avustusta understöd	lainaa lån		
1947	103	84
1950	274	121	1.61	55
1955	403	153	4.65	108
1960	313	196	8.70	152
1961	195	164	8.83	149
1962	199	144	8.76	132
1963	161	150	9.60	130
1964	154	170	13.35	130
1965	111	123	15.26	106
1966	132	96	16.11	112
1967	106	71	17.35	104

tuotteiden myyntiä ja antamalla invalidille työvälineitä ja -koneita käytettäväksi tahi avustusta tai korotonta lainaa niiden ja raaka-aineiden hankkimista sekä oman yrityksen perustamista varten.

Työhuoltona annettujen avustusten ja lainojen määrät sekä invalidihuollon aiheuttamat kustannukset hallintomeneeseen käyvät ilmi edellä esitetystä asetelmasta.

Invalidiraha

Invalidirahalaki tuli voimaan v:n 1952 alusta. Sen mukaan on invalidirahaan oikeutettu sellainen invalidi, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähintään $\frac{2}{3}$:lla ja joka itsensä ja perheensä elättämiseksi tekee kykyjensä mukaista työtä. Milloin perheen huoltovelvollisuus tai erittäin painavat syyt muutoin sitä vaativat, voidaan invalidiraha poikkeuksellisesti myöntää myös sellaiselle invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähemmän kuin $\frac{2}{3}$, mutta kuitenkin vähintään $\frac{1}{3}$.

Invalidirahan määrä oli v:n 1967 viimeisellä neljänneksellä:

- 1) sokealle invalidille, jolta puuttuu suuntausnäkö hänelle tuntemattomassa paikassa, 570 mk,
- 2) muulle invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähintään $\frac{2}{3}$, 396 mk sekä
- 3) invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähemmän kuin $\frac{2}{3}$, mutta vähintään puolet, 288 mk.

Edellä mainitut uudet markkamäärät tarkistetaan valtion eläkkeiden tarkistamisesta v. 1960 annetun lain mukaisesti.

gen av deras produkter och genom att ställa arbetsredskap och -maskiner till invalidernas förfogande eller bevilja understöd eller räntefria lån för anskaffning av sådana och av råvaror samt för grundande av egna företag.

Understödens och lånens belopp beviljade som arbetsvård samt kostnaderna för invalidvård med förvaltningsutgifter framgår av föregående sammanställning.

Invalidpenningen

Lagen om invalidpenning trädde i kraft från början av år 1952. Enligt denna lag är en invalid berättigad till erhållande av invalidpenning, i fall dennes arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med minst $\frac{2}{3}$ och han för sin och sin familjs utkomst enligt förmåga utför arbete. Då försörjningsplikt mot familj eller särskilt vägande skäl så kräver, kan invalidpenning undantagsvis beviljas även sådan invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$, dock minst med hälften.

Invalidpenningens belopp var under årets 1967 sista kvartal:

- 1) för en blind invalid, som saknar ledsyn på för honom obekant plats, 570 mk,
- 2) för annan invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med minst $\frac{2}{3}$, 396 mk och
- 3) för invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$, dock minst med hälften, 288 mk.

Ovannämnda nya markbelopp justeras i enlighet med lagen om justering av statens pensioner av år 1960.

Vuosi — År	Invalidien luku, joille invalidirahaa on myönnetty — Antal invalider, som beviljats invalidpenning	Invalidirahojen vuotuinen kokonaismäärä — Årliga totalbeloppet av invalidpenning
		milj. mk
1952	2 463	2.05
1955	1 252	3.87
1960	1 547	7.01
1961	1 470	7.42
1962	1 675	8.61
1963	1 535	10.47
1964	1 492	12.04
1965	1 386	13.11
1966	1 449	14.61
1967	1 640	16.18

Invalidiraha voidaan kuitenkin myöntää pienempänäkin invalidin iän, hänen työnsä vähäisyyden tai muun sellaisen syyn takia tahi sillä perusteella, että hän saa vammansa johdosta eläkettä, elinkorkoa tai muuta korvausta.

Vv. 1952—1967 on valtion varoista vuosittain myönnetty uusia invalidirahoja edellä esitetylle määrälle invalideja. Edellä mainittujen invalidirahojen määrä tarkoittaa kunkin vuoden kuussa jaettuja invalidirahoja.

V:n 1967 aikana myönnettiin uusia invalidirahoja 1 640 invalidille. Näistä oli sokeita 100 sekä työkyvystään yli $\frac{2}{3}$ menettäneitä 760 ja alle $\frac{2}{3}$ mutta yli $\frac{1}{2}$ menettäneitä 780. Vuoden lopussa invalidirahan saajien kokonaislukumäärä oli 10 419. — Vuoden aikana lakkautettiin ennen myönnettyjä invalidirahoja 342 ja keskeytettiin 189.

Toipilasraha

1950-luvun alussa eräissä kunnissa ryhdyttiin oma-aloitteisesti jakamaan tuberkuloosiparantoloista vapautuneille varattomille ja vähävaraisille henkilöille ns. toipilasrahaa. Tarkoituksena oli sen avulla edes jossain määrin turvata toipilaille suotuisimmat taloudelliset olosuhteet toipumiskauden käyttämiseksi riittävään lepoon ja kuntouttamiseen. Toipilasrahaa myöntäneiden kuntien luku rajoittui ensin vain noin 10—15:een, mutta jo muutamassa vuodessa toipilasraha-ajatus levisi varsin laajalle.

Syyskuussa 1964 voimaan astuneen sairausvakuutuslain mukaan maksetaan päivärahaa sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden aikana. Kuntien myöntämien toipilasrahojen määrä on tästä syystä huomattavasti vähentynyt.

V. 1957 jaettiin toipilasrahaa kaikkiaan 479 kunnassa. V. 1963 kuntien luku oli 491 eli 89.8 % ja v. 1967 334 eli 62.3 % kuntien kokonaisluvusta. V. 1967 297 kuntaa jakoi toipilasrahaa vain tub. potilaille, 32 kuntaa sekä tub.- että muille potilaille, 23 kuntaa reumapotilaille ja 20 kuntaa muille potilaille. Näin ollen 61.4 % kunnista on suorittanut toipilasrahaa tub.-potilaille, 4.3 % reumapotilaille ja 3.7 % muille potilaille.

Invalidipenning kan dock utgå med mindre belopp på grund av invalidens ålder, hans ringa arbete eller annan sådan orsak eller på grund därav, att han till följd av sin skada åtnjuter pension, livränta eller annan ersättning.

Under åren 1952—1967 har ur statsmedel årligen beviljats invalidipenning åt föregående antal nya invalider. Förenämnda invalidpenningens belopp avser det totalbelopp, som använts under året.

Under år 1967 har åt 1 640 invalider beviljats nya invalidpenningar. Av dem var 100 blinda, 760 sådana, vars arbetsförmåga var nedsatt med över $\frac{2}{3}$ och 780 sådana, vars arbetsförmåga var nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$ men med över hälften. Vid årets slut var totalantalet invalider, som erhållit invalidipenning, 10 419. — Under året har indragits 342 tidigare beviljade invalidpenningar och 189 har avbrutits.

Konvalescentpenningen

I början av 1950-talet började man i ett antal kommuner på eget initiativ utdela s.k. konvalescentpenning till mindre bemedlade personer vid deras utskrivning från tuberkulossanatorium. Avsikten var att med dess hjälp åtminstone i någon mån tillförsäkra konvalescenterna gynnammare ekonomiska omständigheter, så att konvalescenttiden i tillräcklig grad kan användas till vila och återhämtning. Antalet kommuner som beviljade konvalescentpenning utgjorde till en början endast 10—15 kommuner, men redan på ett par år fick tanken att utdela konvalescentpenning en rätt stor utbredning.

Enligt sjukförsäkringslagen, som trädde i kraft i september 1964, betalas dagpenning vid arbetsförmåga som är en följd av sjukdom. Av denna orsak har summan av de konvalescentpenningar som kommunerna beviljar, avsevärt minskat.

År 1957 utdelades konvalescentpenning i 479 kommuner. År 1963 var antalet kommuner 491 eller 89.8 % och år 1967 334 eller 62.3 % av samtliga. År 1967 har 297 kommuner utdelat konvalescentpenning endast åt tub.-patienter 32 kommuner både åt tub.- och andra patienter 23 kommuner åt reumatiska patienter och 20 kommuner åt andra patienter. Sålunda har 61.4 % av kommunerna erlagt konvalescentpenning åt tub.- patienter, 4.3 % åt reumatiska patienter och 3.7 % åt andra patienter.

V. 1967 toipilasrahaa myöntäneet kunnat ja-
kaantuivat lääneittäin seuraavasti.

Kommunerna som år 1967 utdelat konvales-
centpenning fördelade sig enligt län på följande
sätt.

Lääni — Län	Kuntia, jotka ovat maksaneet toipilasrahaa Antal kommuner, som utdelat konvalescentpenning till			Toipilasrahaa saaneita Antal personer, som erhöit konvalescentpenning			Toipilasrahaa jaettu Som konvales- centpenning utdelats 1 000 mk
	tub.- potilaille tuberkulösa	reuma- potilaille reumatiska	muille andra	tub.- potilaita tuberkulösa	reuma- potilaita reumatiska	muita andra	
Uudenmaan — Nylands	32	5	7	390	19	33	176.1
Turun ja Porin — Åbo-							
Björneborgs	65	2	1	237	3	2	53.9
Ahvenanmaa—Åland ..	4	—	—	4	—	—	0.7
Hämeen—Tavastehus ..	46	4	—	182	5	—	38.4
Kymen — Kymmene ..	13	4	3	21	7	8	6.7
Mikkelin—S:t Michels ..	12	1	3	20	1	3	4.3
Pohjois-Karjalan —							
Norra Karelen	7	—	—	11	—	—	1.5
Kuopion — Kuopio	18	—	1	72	—	6	13.1
Keski-Suomen —							
Mellersta Finlands ..	8	—	1	9	—	6	5.9
Vaasan — Vasa	53	5	2	283	9	3	54.3
Oulun — Uleåborgs	51	1	1	307	6	1	56.8
Lapin — Lapplands	20	1	1	203	2	1	54.6
Koko maa — Hela landet	329	23	20	1 739	52	63	466.3
Kaupungit ja kauppalat							
—Städer och köpingar	60	14	13	759	31	51	273.1
Maalaiskunnat—Lands- kommuner	269	9	7	980	21	12	193.2
V. — År 1966	373	22	17	2 288	52	63	618.6

Sotilasavustukset

Sotilasavustuslaki nykyisessä muodossaan tuli
voimaan 1. X. 1948. Sen mukaan sotilasavus-
tuksia jaetaan valtion varoista ja niiden tarkoi-
tuksena on turvata asevelvollisen varattomien
omaisten elatus ja hoito, mikäli sotapalvelus on
heikentänyt näiden toimeentulomahdollisuuksia.

Vv. 1955—1967 myönnettyjen avustusten
lukumäärä sekä avustuksiin käytetyt rahamäärät
ovat olleet seuraavat.

Militärunderstöden

Militärunderstödslagen i sin nuvarande form
trädde i kraft 1. X. 1948. Enligt denna lag
utdelas militärunderstöd ur statsmedel och av-
sikten med dem är att säkerställa obemedlade
anhörigas utkomst och vård, så vitt militär-
tjänsten försämrat dessas utkomstöjligheter.

Antalet under åren 1955—1967 beviljade
understöd samt de för understöden disponerade
anslagen har varit följande.

Vuosi — År	Myönnettyjen avustusten luku Antal beviljade understöd	Avustuksiin käytetty Till understöden utnyttjats 1 000 mk
1955	6 446	2 868
1960	6 207	3 512
1961	6 702	3 961
1962	5 292	3 838
1963	5 579	3 976
1964	5 368	4 492
1965	4 402	3 937
1966	5 190	5 038
1967	5 004	5 109

Avustusten luku tarkoittaa kunkin vuoden kuluessa myönnettyjä avustuksia, kun sen sijaan vastaavana vuonna avustuksiin käytettyihin rahamääriin sisältyvät myös ne avustukset, jotka oli myönnetty jo edellisen vuoden puolella, mutta jatkuivat vielä yli vuoden vaihteen. Niinpä v. 1967 myönnettiin kaikkiaan 5 004 avustusta, joiden suuruus oli yhteensä 3.54 milj. mk. Lisäksi maksettiin 1.57 milj. mk sellaisia sotilasavustuksia, jotka oli myönnetty ja osittain myös maksettu v:n 1966 loppupuolella, mutta joita suoritettiin osaksi vielä 1967 alkupuolella; näiden yli vuoden vaihteen jatkuneiden avustusten luku oli 2 748.

V:n 1967 avustuksista 2 672 eli 53.4 % myönnettiin vaimolle ja 2 332 eli 46.6 % muille omaisille. Miten nämä avustukset jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta.

Antalet beviljade understöd avser understöd, som beviljats under de olika åren, då däremot i de penningbelopp, som utnyttjats under motsvarande år, ingår även de understöd, som hade beviljats redan föregående år men som fortlöpte över årsskiftet. År 1967 beviljades inalles 5 004 understöd till ett belopp av 3.54 milj. mk. Dessutom utbetalades 1.57 milj. mk sådana militärunderstöd, som beviljats och delvis redan utbetalats under senare hälften av år 1966, men som till en del erlades ännu under förra hälften av år 1967. Antalet sådana över årsskiftet fortsatta understöd steg till 2 748.

Av understöden under år 1967 beviljades 2 672 eller 53.4 % hustrun och 2 332 eller 46.6 % övriga anhöriga. Huru dessa understöd fördelade sig på de olika länen framgår av följande.

Lääni — Län	Voimassa olleiden avustusten luku	Avustuksiin käytetty Till understöden använts		Uusia avustuksia myönnetty	
	Antal ikraftvarande understöd	Kaikkiaan Inalles 1 000 mk	Asukasta kohti Per invånare mk	Kaikkiaan Inalles	Niistä vaimolle Därv hustrun
Uudenmaan — Nylands	1 370	1 296	1.35	854	574
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	969	762	1.13	646	426
Ahvenanmaa — Åland	5	8	0.38	5	4
Hämeen — Tavastehus	865	597	0.97	577	380
Kymen — Kymmene	444	305	0.87	283	165
Mikkelin — S:t Michels	278	138	0.60	204	81
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	422	194	0.98	282	98
Kuopion — Kuopio	413	172	0.64	256	114
Keski-Suomen — Mellersta Finland	451	206	0.83	285	97
Vaasan — Vasa	704	410	0.92	459	282
Oulun — Uleåborgs	1 025	567	1.34	664	305
Lapin — Lapplands	806	454	2.07	489	146
Koko maa — Hela landet	7 752	5 109	1.10	5 004	2 672
Kaupungit ja kauppalat—Städer och köpingar	3 354	3 005	1.37	2 203	1 598
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 398	2 104	0.86	2 801	1 074
V. — År 1966	7 368	5 038	1.09	5 190	2 500

Lukumääräisesti eniten on avustuksia myönnetty v:n 1967 aikana Helsingissä, 447, Tampereella 146 ja Turussa 145. 48 maalaiskuntaa on ilmoittanut, ettei niissä myönnetty sotilasavustuksia v. 1967 lainkaan. V:een 1966 verrattuna avustusten luku on alentunut 3.6 %.

Det största antalet understöd år 1967 har beviljats i Helsingfors, 447, i Tammerfors 146 och i Åbo 145. 48 landskommuner har uppgivit att under år 1967 några militärunderstöd inte beviljats på dessa orter. I jämförelse med år 1966 har antalet understöd nedgått med 3.6 %.

Kansaneläkevakuutus

Kansaneläkelain mukaan on Suomessa asuva 16 vuotta täyttänyt henkilö vakuutettu vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta. Kansaneläkkeenä maksetaan:

- vanhuuseläkettä 65 vuotta täyttäneelle henkilölle;
- työkyvyttömyyseläkettä, joka voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi, työkyvyttö-mäksi todetulle 16—64-vuotiaalle henkilölle, jolla ei ole oikeutta saada työkyvyttömyyden aiheuttaneen sairauden, vian tai vamman perusteella sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa tai jonka oikeus päivärahaan on päättynyt; tai
- vanhuudentukea 60—64-vuotiaalle pienituloiselle naispuoliselle henkilölle, joka ei ole naimisissa eikä saa työkyvyttömyyseläkettä.

Eläkkeiden rakenne. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeeseen kuuluu aina eläkkeen perusosa ja tietyin edellytyksin tukiosa. Vanhuudentukena maksetaan vain eläkkeen tukiosa. Täyden tukiosan saajalle voidaan maksaa tukilisää. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeeseen voi sisältyä myös avuttomuuslisä. Eläkkeenosia selostetaan lähemmin seuraavassa.

Perusosa maksetaan kaikille samansuuruisena. Perusosan määrä oli vuoden 1967 lopussa 64 mk/kk. Perusosaa korotetaan 12.5 %:lla kutakin vuotta kohti, millä vakuutettu siirtää eläkkeensä alkamista 65 vuotta täytettyään, kuitenkin enintään 62.5 %:lla.

Oikeus eläkkeen tukiosaan ja sen suuruus riipuvat eläkkeensaajan vuosituloista, asuinkunnan kalleusryhmästä ja perheellisyydestä. Tukiosa maksetaan täysimääräisenä tai vähennettynä. Täyden tukiosan määrät ja siihen oikeuttavat rajatulot on säädetty kansaneläkelaisissa. Näitä rahamääriä korotetaan elinkustannusindeksin nousua vastaavasti. Vuositulon ylittäessä rajatulon suoritetaan eläkkeen tukiosana määrä, joka saadaan, kun täysimääräisestä tukiosasta vähennetään puolet vuositulon ja rajatulon erotuksesta.

Taloudellisen tuen tarpeessa olevalle täyden tukiosan saajalle maksetaan tukilisää, elleivät hänen tulonsa ja omaisuutensa ylitä vahvistettuja rajoja. Tukilisä maksetaan joko täytenä

Folkpensionsförsäkringen

Enligt folkpensionslagen är i Finland bosatta personer som fyllt 16 år försäkrade för ålderdom och arbetsförmåga. I folkpension utgår:

- ålderdomspension till den som fyllt 65 år;
- invaliditetspension, som kan beviljas för viss tid eller tillsvidare, till sådan person i åldern 16—64 år, som konstaterats vara arbetsförmögen och som icke enligt sjukförsäkringslagen äger rätt till dagpenning för arbetsförmåga på grund av sjukdomen, lytet eller kroppsskadan eller vars rätt till dagpenning upphört;
- ålderdomsstöd till sådan 60—64-årig kvinna med små inkomster, som icke är gift och som ej åtnjuter invaliditetspension.

Pensionernas struktur. I ålderdoms- och invaliditetspension ingår alltid en grunddel samt, under vissa förutsättningar, en understödsdel. I ålderdomsstöd utgives enbart pensionens understödsdel. Till mottagare av full understödsdel kan utges ett understödstillägg. Ålderdoms- och invaliditetspension kan även utgå med hjälplöshetstillägg. För pensionens beståndsdelar redöres närmare här nedan.

Grunddelen utgår till alla med lika stort belopp. Grunddelen uppgick i slutet av år 1967 till 64 mk/mån. Grunddelen höjes med 12.5 % för varje år, varmed den försäkrade, efter det han fyllt 65 år, uppskjuter uttagandet av sin pension, dock högst med 62.5 %.

Rätten till pensionens understödsdel och understödsdelens storlek är beroende av pensionsstagarens årsinkomst, av den dyrhetsgrupp vartill hans boningskommun hör samt av hans familjeförhållanden. Understödsdelen utgår med fullt eller minskat belopp. Angående beloppen av full understödsdel och övre gränserna för den inkomst, som ger rätt till full understödsdel, är stadgat i folkpensionslagen. Dessa penningbelopp höjes i samma mån som levnadskostnadsindex stiger. Överstiger årsinkomsten gränsinkomsten, utgår understödsdel med ett belopp, som erhålles, då från understödsdelens fulla belopp avdrages hälften av skillnaden mellan årsinkomsten och gränsinkomsten.

Understödsstillägg utbetalas till pensionstagare, som uppbär full understödsdel och är i behov av ekonomiskt stöd, om hans inkomst och förmögenhet icke överstiger vissa fastställda gränser.

tai puolitulokilissä. Puolitulokilisiin oikeuttavat tulo- ja omaisuusrajat ovat kaksinkertaiset täyden tukilisan vastaaviin rajoihin verrattuina. Täysi tukilisa oli vuoden 1967 lopussa 50 mk/kk, mutta 40 mk/kk, jos kumpikin puoliso saa tukilisää. Puolitulokilisi oli vastaavasti 25 ja 20 mk/kk.

Avuttomuuslisänä maksetaan työkyvyttömyys- tai vanhuuseläkkeensaajalle apu- tai hoitolisää. Apulisää (vuoden 1967 lopussa 58 mk/kk) maksetaan eläkkeensaajalle, jos hän on tullut pysyvästi sokeaksi, liikuntakyvyttömäksi tahi sairautensa, vikansa tai vammansa vuoksi pysyvästi niin avuttomaan tilaan, ettei voi tulla toimeen ilman toisen henkilön apua tai iän perusteella, jos hän on täyttänyt 80 vuotta. Hoitolisää maksetaan (vuoden 1967 lopussa 86 mk/kk) apulisan sijasta edellä mainitulle eläkkeensaajalle, jos hän on pysyvästi toisen henkilön yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa taikka iän perusteella, jos hän on täyttänyt 85 vuotta.

Apu- ja hoitolisää ei makseta kuitenkaan eläkkeensaajalle, joka saa jatkuvaa hoitoa valtion, kunnan tai kuntayhtymän sairaalassa tai laitoksessa ja eräissä muissa hoitolaitoksissa, joiden kustannuksiin käytetään julkisia varoja.

Kaikki em. rahamäärät, ts. eläkkeet sekä tulo- ja omaisuusrajat on tukilisiä lukuun ottamatta sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin (lokakuu 1951 = 100). Indeksien perustasona pidetään pistelukua 116, joka vastaa indeksin keskimääräistä tasoa nykyisen kansaneläkelain voimaantuloa edeltäneenä vuosineljänneksenä. Korotus suoritettiin indeksin noustua vähintään 5 % edellisen korotuksen aiheuttaneesta pisteluvusta. Valtioneuvoston 7. 9. 1967 tekemällä päätöksellä indeksikorotuskynnys alennettiin 3 %:iin. Ensimmäinen tällainen 3 % korotus suoritettiin joulukuussa 1967.

Eläkkeet ja muut etuudet. Kansaneläkettä saavien henkilöiden luku, joka v:n 1966 päättyessä oli 541 000, nousi v:n 1967 loppuun mennessä 563 500:een. Tähän lukuun sisältyvät vain vuoden lopussa voimassa olleet eläkkeet. Vanhuuseläkkeensaajia oli 395 000 ja vanhuudentukea sai 27 700. Työkyvyttömyyseläkkeensaajia oli 140 800, joista 7 400 sai määräraikaista työ-

Understödstillägget utgår i form av fullt eller halvt understödstillägg. Den inkomst och förmögenhet som begränsar rätten till halvt understödstillägg är dubbelt större än de motsvarande gränobelopp som gäller för fullt understödstillägg. Fullt understödstillägg uppgick vid utgången av år 1967 till 50 mk/mån., dock till 40 mk/mån., om bägge makarna uppbar understödstillägg. Halvt understödstillägg uppgick i överensstämmelse härmed till 25 resp. 20 mk/mån.

I hjälplöshetstillägg utgår till invaliditets- eller ålderdomspensionstagare ett hjälp- eller vårdtillägg. Hjälptillägg (i slutet av år 1967 58 mk/mån.) utbetalas till pensionstagare, som blivit varaktigt blind eller oförmögen att röra sig eller som till följd av sjukdom, lyte eller kroppsskada råkat i sådant varaktigt tillstånd av hjälplöshet, att han icke kan komma till rätta utan annans hjälp, eller och på grund av ålder till pensionstagare, som fyllt 80 år. Vårdtillägg (i slutet av år 1967 86 mk/mån.) utbetalas i stället för hjälptillägg till ovan avsedd pensionstagare, som varaktigt är i behov av oavbruten vård och tillsyn av annan person, eller och på grund av ålder till pensionstagare, som fyllt 85 år.

Hjälp- och vårdtillägg utgives dock icke till pensionstagare, som åtnjuter fortsatt vård på statens, kommuns eller kommunsammanslutnings sjukhus eller inrättning eller på vissa andra vårdanstalter, för vilkas kostnader användes offentliga medel.

Samtliga ovan nämnda penningbelopp, dvs. pensioner samt inkomst- och förmögenhetsgränser, är med undantag för understödstilläggen bundna vid det officiella levnadskostnadsindexet (oktober 1951 = 100). Såsom bastal för index betraktas poängtalet 116, som motsvarar medelindexet under det kvartal, som föregick den nuvarande folkpensionslagens ikraftträdande. Förhöjning verkställdes efter det indexet stigit med minst 5 % från det poängtal, som senast föranledde höjning. Medelst statsrådets beslut 7. 9. 1967 sänktes indexhöjningströskeln till 3 %. En första dylik 3 %:s förhöjning företogs i december 1967.

Pensioner och andra förmåner. Antalet folkpensionstagare, som i slutet av år 1966 var 541 000, uppgick i slutet av år 1967 till 563 500. I detta tal ingår blott de pensioner, som var i kraft vid årets utgång. Ålderdomspensionstagarnas antal var 395 000, och ålderdomsstöd utgick till 27 700 personer. Invaliditetspensionstagarnas antal var 140 800, av vilka 7 400 erhöi invalidi-

kyvyttömyyseläkettä. Apulisää maksettiin 43 000 ja hoitolisää 16 600 eläkkeensaajalle vuoden päättyessä. Tukiosaa sai 78 % ja täysimääräistä tukiosaa 64 % eläkkeensaajista.

Eläkkeensaajien lukumäärät kunkin vuoden päättyessä olivat vv. 1964—67 seuraavat. Tuki-osansaajien eläkkeisiin, vanhuudentukia lukuun ottamatta, sisältyy myös perusosa.

tetspension för viss tid. Hjälpstillägg utgick i slutet av året till 43 000 och vårdtillägg till 16 600 pensionstagare. 78 % av pensionstagarna erhöill understödsdel och 64 % understödsdel till fullt belopp.

Antalet pensionstagare vid varje års utgång har under åren 1964—67 varit följande. Till understödsdelstagarnas pensioner, med undantag för ålderdomsstöden, hör även grunddel.

Eläkkeensaajia — Pensionstagare	1964	1965	1966	1967
Vain perusosaa saavia — Med enbart grunddel				
Vanhuuseläkkeensaajia — Ålderdomspensionstagare	93 000	95 000	95 500	96 300
Työkyvyttömyyseläkkeensaajia — Invaliditetspensionstagare	24 700	24 900	23 050	24 700
Määräaik. työkyvyttömyyseläkkeensaajia ¹⁾ — Invaliditetspensionstagare för viss tid ¹⁾	1 300	900	1 350	1 900
<i>Yhteensä — Inalles</i>	<i>119 000</i>	<i>120 800</i>	<i>119 900</i>	<i>122 900</i>
Tukiosaa saavia — Med understödsdel				
Vanhuuseläkkeensaajia — Ålderdomspensionstagare	271 200	278 100	288 100	298 700
Työkyvyttömyyseläkkeensaajia — Invaliditetspensionstagare	97 000	96 500	101 800	108 700
Määräaik. työkyvyttömyyseläkkeensaajia ¹⁾ — Invaliditetspensionstagare för viss tid ¹⁾	4 000	2 700	4 000	5 500
Vanhuudentuensaajia — Ålderdomsstödstagare ..	26 300	26 400	27 300	27 700
<i>Yhteensä — Inalles</i>	<i>398 500</i>	<i>403 700</i>	<i>421 100</i>	<i>440 600</i>
Eläkkeensaajia kaikkiaan — Pensionstagare inalles	517 500	524 500	541 000	563 500

¹⁾ 1. 9. 1964 asti sairauseläkkeitä — ¹⁾ Före 1. 9. 1964 sjukpensioner

Eläkkeitä on vv. 1964—1967 myönnetty seuraavasti.

Pensioner har under åren 1964—67 beviljats enligt följande.

	1964	1965	1966	1967
Työkyvyttömyyseläkkeitä — Invaliditetspensioner .	15 014	13 244	16 544	20 832
Määräaik. työkyvyttömyyseläkkeitä — Invaliditetspensioner för visstid	7 693	4 709	6 745	9 519
Vanhuuseläkkeitä — Ålderdomspensioner	21 339	22 179	22 277	23 420
Vanhuudentukea — Ålderdomsstöd	7 290	7 060	8 032	8 192
Yhteensä — Summa	51 336	47 192	53 593	61 963

V:n 1967 aikana käytettiin kansaneläkelain mukaisiin eläkkeisiin 983.2 milj. mk ja muihin etuuksiin 7.8 milj. mk eli kansaneläkelain mukaisten etuuksien suorittamiseen yhteensä 991 milj. mk. V. 1966 eläkemenot olivat 854.7 milj. mk, joten ne kasvoivat 15.9 %.

Under år 1967 användes 983.2 milj. mk till pensioner och 7.8 milj. mk till andra förmåner i enlighet med folkpensionslagen eller sammanlagt 991 milj. mk till erläggande av i folkpensionslagen stadgade förmåner. År 1966 uppgick pensionsutgifterna till 854.7 milj. mk och växte således med 15.9 %.

Vanhuuseläkkeensaajien keskimääräinen eläke oli v:n 1967 lopussa 1 810 mk, työkyvyttömyyseläkkeensaajien 1 925 mk. Keskimääräinen vanhuudentuki, johon kuuluu vain eläkkeen tukiosa, oli 1 258 mk. Kaikkien eläkkeensaajien keskimääräinen vuotuinen eläke oli 1 808 mk ja kaikkien tukiosansaajien, vanhuudentuet mukaan luettuina, 2 080 mk.

Hautausavustusta myönnettiin 10 995 tapauksessa ja suoritettujen hautausavustusten yhteismäärä oli 6.2 milj. mk.

Sairausvakuutus

Sairausvakuutuslain mukaan on jokainen Suomessa asuva ja suomalaisella aluksella työskentelevä henkilö sekä Suomen ulkomaanedustuksessa palveleva Suomen kansalainen perheineen vakuutettu sairauden, raskauden ja synnytyksen varalta. Pohjoismaiden kesken on tehty sopimus, jonka mukaan muussa pohjoismaassa tilapäisesti oleskelevalla vakuutetulla on 1. 4. 1967 alkaen oikeus äkillisen sairaustapauksen johdosta oleskelumaan mukaisiin sairaanhoitokorvauksiin.

Sairausvakuutuslaki, joka on annettu 4. 7. 1963, tuli voimaan vakuutusmaksujen osalta 1. 4. ja etuuksien osalta 1. 9. 1964.

Sairausvakuutuslain mukainen vakuutusturva jakautuu kahteen pääryhmään, joista toinen koskee sairaanhoidon sekä raskaus- ja synnytyskustannusten korvaamista sekä toinen työkyvyttömyyden perusteella suoritettavaa päivärahaa ja synnytyksen perusteella maksettavaa äitiysrahaa. Kummankin ryhmän kohdalla on noudatettu osakorvauksen periaatetta. Sen lisäksi on sairaanhoidon sekä raskaus- ja synnytyskustannusten korvaamisessa noudatettu tarpeellisuusperiaatetta.

Mainitussa laissa määritellään tarkemmin, mitä vakuutus korvaa. Sitä on selostettu myös vuoden 1964 vuosikirjassa.

Sairausvakuutuslain voimaantulosta annetun lain mukaisesti ryhdyttiin vuoden 1967 alusta lukien korvaamaan vakuutetuille myös lääkärinpalkkioita sekä maksamaan päivärahaa työkyvyttömyyden kestettyä sairastumispäivän lisäksi 7 arkipäivää sanotun määräajan oltua ennen vuoden alkua 14 arkipäivää. Pääasiassa uusien säädösten johdosta kasvoi sairausvakuutuskorvausten markkamäärä yli puolitoistakertaiseksi ja lukumäärä yli kaksinkertaiseksi edelliseen vuoteen verrattuna.

Den genomsnittliga pensionen för ålderspensionstagarna var i slutet av år 1967 1 810 mk per år, för invaliditetspensionstagarna 1 925 mk. Ålderspensionstodet, som endast omfattar pensionens understödsdel, uppgick i medeltal till 1 258 mk. Den genomsnittliga årliga pensionen för samtliga pensionstagare var 1 808 mk och för samtliga understödsdelstagare, inklusive ålderspensionstoden, 2 080 mk.

Begravningsbidrag beviljades i 10 995 fall och de utbetalade begravningsunderstöden utgjorde sammanlagt 6.2 milj. mk.

Sjukförsäkringen

Varje person, som är bosatt i Finland eller som tjänstgör ombord på finskt fartyg, samt finsk medborgare, som verkar inom Finlands utrikesrepresentation, är försäkrad enligt sjukförsäkringslagen för sjukdom, havandeskap och barnsörd. Mellan de nordiska länderna har avslutats en konvention, enligt vilken försäkrad som tillfälligt vistas i annat nordiskt land från och med 1. 4. 1967 vid plötsligt insjuknande äger rätt till sjukvårdsersättningar från vistelslandet.

Sjukförsäkringslagen av den 4. 7. 1963 trädde beträffande försäkringspremierna och -avgifterna i kraft den 1. 4. och beträffande förmånerna den 1. 9. 1964.

Det i sjukförsäkringslagen avsedda försäkringsskyddet uppdelas i två huvudgrupper, av vilka den ena gäller ersättande av kostnader för sjukvård samt för havandeskap och barnsörd och den andra dagpenning på grund av arbetsoförmåga och moderskapspenning vid barnsörd. Beträffande de båda grupperna har delersättningsprincipen tillämpats. Dessutom har vid ersättandet av kostnader för sjukvård samt för havandeskap och barnsörd behovsprincipen tillämpats.

I den omnämnda lagen preciseras närmare, vad försäkringen ersätter. För denna har redogjorts även i 1964 års årsbok.

I enlighet med lagen om sjukförsäkringslagen ikraftträdande började man vid ingången av år 1967 att till de försäkrade även utge ersättning för läkararvoden samt att utbetala dagpenning då arbetsoförmågan utöver dagen för insjukandet varat 7 vardagar i stället för de 14 vardagar, som utgjort den därförinnan iakttagna tidsperioden. Huvudsakligen på grund av de nya stadgandena kom sjukförsäkringsersättningarnas belopp att öka över en och en halv gång och deras antal mer än fördubblade jämfört med förra året.

Maksetut korvaukset. Seuraavassa taulukossa esitetään sairausvakuutuslain mukaisten korvausten kokonaismäärät ja suorituskertojen lukuisuus etuusryhmittäin. Kuten taulukosta ilmenee, on työpaikkakassojen maksama osuus korvauksista 16.1 milj. mk eli 5.6 %.

Eri etuusryhmistä voidaan todeta, että kertomusvuonna olivat lääkäripalkkiokorvaukset 41.5 milj. markkaa eli 14.3 % kaikista korvauksista, lääkekorvaukset 63.1 milj. markkaa eli 21.8 % korvauksista, tutkimus- ja hoitokorvaukset 17.9 milj. markkaa eli 6.2 % korvauksista ja matkakorvaukset 17 milj. markkaa eli 5.9 % korvauksista. Edelliseen vuoteen verrattuna oli lisäksi lääkekorvauksissa 27.4 %, tutkimus- ja hoitokorvauksissa 39.1 % sekä matkakorvauksissa 36.9 %.

Utbetalda ersättningar. I följande tabellen redovisas för de enligt sjukförsäkringslagen erlagda ersättningarnas totalbelopp och antalet utbetalningar efter förmånsgrupper. Såsom utbetalningar efter förmånsgrupper. Såsom utbetalningar framgår, utgör arbetsplatskassornas andel i ersättningarna 16.1 milj. mk eller 5.6 %.

Beträffande olika förmånsgrupper kan man konstatera att under berättelseåret utgjorde ersättningarna för läkararvoden 41.5 milj. mark eller 14.3 % av samtliga ersättningar, ersättningarna för läkemedel 63.1 milj. mark eller 21.8 % av ersättningarna, ersättningarna för undersökning och behandling 17.9 milj. mark eller 6.2 % av ersättningarna och resekostnadsersättningarna 17 milj. mark eller 5.9 % av ersättningarna. Jämfört med föregående år var ökningen av läkemedelsersättningarna 27.4 %, ersättningarna för undersökning och behandling 39.1 % och av resekostnadsersättningarna 36.9 %.

	Korvaukset Ersättningar 1 000 mk			Luku Antal 1 000 kpl			Korvaukset keskim. mk Ersättningar i medeltal mk
	Sairausvakuutus- toimistot Sjukförsäkrings- byråerna	Työpaikkakassat Arbetsplats- kassorna	Yhteensä Inalles	Sairausvakuutus- toimistot Sjukförsäkrings- byråerna	Työpaikkakassat Arbetsplats- kassorna	Yhteensä Inalles	
Päivärahat — Dagpenningar	111 973.7	8 811.1	120 784.8	923.0	65.0	988.0	122.2
Äitiysrahat — Moderskappenningar	27 997.8	1 136.1	29 133.9	211.0	7.3	218.3	133.4
Sairaanhoitokorvaukset — Sjukvårdersättningar	133 337.9	6 171.8	139 509.7	10 874.1	674.8	11 548.9	12.1
Niistä — Därav:							
Lääkäripalkkiot — Läkararvoden	39 170.4	2 333.1	41 503.5	4 327.4	317.3	4 644.7	8.9
Lääkkeet — Läkemedel	60 758.5	2 390.6	63 149.1	5 029.8	276.2	5 306.0	11.9
Niistä: kok. korvatut — Därav: helt ersatta	15 219.5	275.9	15 495.4	659.3	11.5	670.8	23.1
Matkakulut — Reseersättningar	16 700.3	264.7	16 965.0	661.4	18.6	680.0	24.9
Tutkimus ja hoito — Undersökning och behandling	16 708.7	1 183.4	17 892.1	855.5	62.7	918.2	19.5
Yhteensä — Summa	273 309.4	16 119.0	289 428.4	12 008.1	747.1	12 755.2	22.7

Sairauksien ehkäiseminen ja vakuutettujen kuntouttaminen. Kansaneläkelaitokseen perustettiin kesäkuun 20 päivänä 1967 annetulla asetuksella kuntoutusosasto, joka aloitti toimintansa 1. 8. 1967.

Kansaneläkelain mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta huomattavimman osan muodosti kuntouttava hoito Reumasäätön ja Invalidisäätön sairaaloissa. Kansaneläkelaitos toimitti hoi-

Sjukdomars förebyggande och rehabilitering av de försäkrade. Vid folkpensionsanstalten grundades medelst en förordning av den 20 juni 1967 en rehabiliteringsavdelning, som inledde sin verksamhet 1. 8. 1967.

Den mest betydande delen av den medicinska rehabiliteringen enligt folkpensionslagen utgjordes av rehabiliterande vård på Reumastiftelsens och Invalidstiftelsens sjukhus. Folkpensionstalten

toon Reumasäätiön sairaalaan 1 092 potilasta, joista valtion paikoille 322 ja eräiden kuntien paikoille 108 potilasta. Kansaneläkelaitoksen paikoilla hoidettiin Reumasäätiön sairaalassa 662 ja Invalidisäätiön sairaalassa 59 potilasta. Kuntoutusta koskevia aloitteita, esityksiä ja hakemuksia käsiteltiin kaikkiaan 2 444. Näistä pantiin toimenpiteet vireille kansaneläkelain mukaisena kuntoutuksena 1 342 tapauksessa ja siirrettiin muille kuntoutusviranomaisille 475 tapauksessa. Kuntoutustoiminnan järjestelystä johtuen sama henkilö on saattanut joutua sekä sairausvakuutuslain että kansaneläkelain mukaisen kuntoutustoimenpiteen kohteeksi.

Sairausvakuutuslain mukaisia varoja käytettiin v. 1967 yksittäiseen vakuutettujen kuntoutukseen 307 000 markkaa 1 343 vakuutetulle, joista v. 1967 kuntoutukseen otettuja oli 1 236 ja edellisenä vuonna 107.

Sairausvakuutuslain mukaan on sairausvakuutusrahaston varoista käytettävä vuosittain määrä, joka vastaa 2 % vakuutettujen sairausvakuutusmaksuina kertyneestä määrästä, sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntouttamista tarkoittavaan toimintaan.

Näitä varoja päätettiin käyttää seuraavasti: autoklinikatoimintaa varten 1.8 milj. markkaa, josta 700 000 Pohjois-Suomen yksikön perustamista varten, kuntoutustutkimuskeskusta varten 1 milj. markkaa, vakuutettujen yksilöllistä kuntoutusta varten 464 260 markkaa sekä kuntoutusta ja sairauksien ehkäisemistä koskevaa muuta toimintaa ja tutkimuksia varten yhteensä 532 585 markkaa.

Kuntoutustapausten valinta on tapahtunut ensisijaisesti niiden ilmoitusten perusteella, jotka sairausvakuutustoimistot ja työpaikkakassat ovat lähettäneet vähintään sadan päivän ajan päivärahaa saaneista vakuutetuista. Näitä ilmoituksia saapui kertomusvuonna sairausvakuutustoimistoista 28 976 kpl ja työpaikkakassoista 882 kpl eli yhteensä 29 858 kpl.

befordrade 1 092 patienter till vård på Reumastiftelsens sjukhus. Av dem placerades 322 på för staten reserverade platser och 108 på platser som reserverats för vissa kommuner. På för folkpensionsanstalten reserverad plats vårdades på Reumastiftelsens sjukhus 662 och på Invalidistiftelsens sjukhus 59 patienter. Sammanlagt 2 444 förslag, framställningar och ansökningar om rehabilitering behandlades. Dessa ledde i 1 342 fall till att rehabiliteringsåtgärder i enlighet med folkpensionslagen inleddes och i 475 fall överfördes ärendet på annan rehabiliteringsmyndighet. Rehabiliteringsverksamheten är organiserad på ett sådant sätt, att en person kan ha blivit föremål för rehabilitering enligt såväl sjukförsäkrings- som folkpensionslagen.

Medel enligt sjukförsäkringslagen användes under år 1967 för individuell rehabilitering av de försäkrade till ett belopp om 307 000 mark, vilket fördelade sig på 1 343 försäkrade. Av dem hade 1 236 under år 1967 utvalts för rehabilitering och 107 hade utvalts föregående år.

Enligt sjukförsäkringslagen skall av sjukförsäkringsfondens medel årligen ett belopp, som motsvarar 2 % av det i form av de försäkrades sjukförsäkringspremier inflytna beloppet, användas för verksamhet för sjukdomars förebyggande och rehabilitering av de försäkrade.

Man beslöt använda dessa medel för verksamhet som syftar till förebyggande av sjukdomar och rehabilitering av de försäkrade på följande sätt: för bilkliniverksamheten 1.8 milj. mark, varav 700 000 för grundande av en enhet för norra Finland, för en central för rehabiliteringsundersökningar 1 milj. mark, för individuell rehabilitering av de försäkrade 464 260 mark samt för annan verksamhet och forskning rörande rehabilitering och förebyggande av sjukdomar 532 585 mark.

Valet av rehabiliteringsfall har i första hand skett på grundvalen av de anmälningar, som sjukförsäkringsbyråerna och arbetsplatskassorna insänt om försäkrade, vilka uppburit dagpenning för minst etthundra dagar. Under berättelseåret inkom från sjukförsäkringsbyråerna 28 976 och från arbetsplatskassorna 882 dylika anmälningar eller sammanlagt 29 858 anmälningar.

Contents and summaries

Contents

<i>Text</i>	<i>Page</i>	<i>Text</i>	<i>Page</i>
I. Organization of welfare work and welfare institutions	5	Care of the disabled	103
II. Social assistance	8	Aid to the disabled	105
III. Child welfare		Aid to convalescents	106
Kindergartens	21	Military allowances	107
Communal child welfare	23	National pension insurance	109
Children's homes	36	Health insurance	112
Approved schools	40		
Activity of children's guardians	44	<i>Tables</i>	
Prepayments of Maintenance	49	I. Organization of communal social welfare work and institutions under Social Committees	3
IV. Communal homemakers	51	II. Public assistance, relief cases and recipients of relief	4
V. Institutions for mentally deficient	55	III. Different forms of social assistance	6
VI. Treatment of vagrants and care of alcoholics and drug addicts	60	IV. Children in child welfare	7
Institutions for the treatment of alcoholics and drug addicts	69	V. Persons in institutions under Social Committees	8
Workhouses	72	VI. Grants in aid and allowances disbursed from State funds	9
VII. Expenditure on communal social welfare work	74	VII. Expenditure on communal social welfare	10
VIII. Social allowances		VIII. Communal social welfare income	14
Maternity allowances	90	IX. Income and expenditure of communal homes	16
Child allowances	91	X. Income and expenditure of communal children's homes	18
Family allowances	94	XI. Summary of the costs of communal social tasks	20
Special child allowances	97		
Housing subsidies for families with children and family dwelling allowances	99		
Grants in aid for vocational training	101		

Summaries

Organization of social welfare work and welfare institutions. For legally-prescribed Social Welfare Work Finland was divided in 1967 into 536 Social Welfare communities. In 521 communes a special Social Welfare Board acts as the central agency. The Board can be divided into sections for different branches. Three cities have, in addition, a special Child Welfare Board. The number of Communal Homes is 397. 312 Communal Homes have a separate department for the chronically ill and 48 Homes a department for the mentally ill. The number of communal Children's Homes was 127 in all, owned by 77 communes; 2 cities have communal School Homes. (Approved Schools).

Social assistance. In 1967 the number of relief cases in the whole country, *not including those in communal homes and mental hospitals*, was 115 948, 28.7 % of which were men living alone, 37.1 % women living alone and 34.1 % married couples. In addition, 145 children received aid under their own name. 41 075 or 35.4 % of the total number of relief cases consisted of families with children. 10.4 % of these had only one child to support, 8.6 % two children, 6.1 % three, and 10.3 % at least four or more children. In addition the number of relief cases in communal homes and mental hospitals was 43 524. As relief was given total to 203 394 persons over fifteen (the figure includes wives and husbands of recipients), 116 328 children in families receiving aid, and 145 children without families, the total number of persons affected by social assistance was 319 867 or 6.9 % of the registered population, and excluding relief cases in communal homes and mental hospitals 269 971 or 5.8 % of the population.

51.3 % of the total number of cases occurred in urban communes and 48.7 % in rural districts. In 51.6 % of the cases the recipient of aid or the breadwinner of the family received pension from the National Pension Institute in addition to public assistance.

A total of 86 820 persons were in institutions, 215 were placed in private homes and 75 960 were given home relief only. 38 875 persons were cared for in communal homes.

The age of those living alone and of the breadwinners, not including relief cases in communal homes and mental hospitals, varied as follows: 16—19 years of age 5.7 %, 20—39 years 29.7 %, 40—59 years 36.5 %, 60—64 years 8.3 %, 65 years of age and over 19.6 %.

Kindergartens. The number of kindergartens receiving state aid was in 1967 341 in all, 252 of them maintained by local authorities and 89 by private associations. 313 of them were situated in urban communes and only 28 in rural districts. The total of places was 22 082 and the number of children 21 453 on September 15, 1967: Most kindergartens, 63.6 %, had both a half-day section and a whole-day section. 28.5 % had only a half-day section and 7.9 % only a whole-day section. The total number of places in half-day sections was 15 578 and in whole-day sections 6 504.

The total of the teachers was 1 137; 94.9 % or 1 079 of them had the required competence.

Communal child welfare. Children subject to measures under the Child Welfare Act are divided into two groups: neglected children, i.e. those whose parents are deceased or have deserted them or cannot take care of them, and children under protective supervision, i.e. those subject to measures because of misconduct. The measures are either preventive, or the Social Welfare Board takes the child in charge.

Preventive measures had been taken in regard to 484 neglected children and 5 917 children under protective supervision. Parents of 24 neglected children had been given a warning, and a supervisor had been appointed for 460 children. A warning had been issued to 4 587 children under protective supervision for offences against the law or against school regulations, for vagrancy, or inebriation, while 1 330 had been placed under probation.

The total number of children taken charge of in 1967 was 14 178, of whom 12 464 or 87.9 % were neglected and 1 714 or 12.1 % under protective supervision. The majority of the children in both categories were boys, 54.5 % and 68.6 % respectively, the girls making up 45.5 % and 31.4 % of the total.

Of all the neglected children 2 276 or 18.3 % were taken charge of in 1967; the corresponding figures for children under protective supervision was 486 or 28.4 %. Institutions, mainly children's homes, had care of 6 414 and private fosterhomes of 6 050 neglected children. Only 140 of the children under protective supervision were in private fosterhomes, while 1 574 were placed in institutions. Communal children's homes took care of 4 755 and communal juvenile homes of 63 children.

The age distribution of the neglected children was as follows: under 2 years of age 9.6 %, 2—6 years 22.0 %, 7—15 years 56.1 %, 16 years of age and over 12.3 %. Those under protective supervision were usually older: 7—15 years old 44.5 %, 16—17 40.3 %, 18 and over 15.1 %.

Most of the neglected children were taken charge of after they had lost their natural supporter. 7.9 % were father- or motherless or orphans, and 8.8 % had been deserted by their father, mother, or both. Only 12.0 % had been taken charge of because they suffered from illness or some other deficiency. In 21.8 % of the cases the parents were incapable of taking care of their children because of illness, reduced capacity for work, unemployment or lack of time owing to work, but 29.5 % of the total number of children were without home care as a consequence of the parents' negligence, alcoholism, vagrancy, cruelty or other shortcoming. 14.6 % had been taken charge of on the ground of deficient housing.

Children under protective supervision were taken charge of because of delinquency in 49.6 % of the cases; 18.1 % had failed to go to school or offended against school regulations. For 18.4 % of these children the cause was vagrancy and for 6.2 % inebriation.

Children's homes. At the end of December 1967 there were 213 children's homes, 127 of them owned by the local authorities and 86 by private organizations.

A total of 4 339 children were cared for in them. These were distributed by types of children's homes as follows: ordinary children's homes 1 618,

ordinary and infants' department 916, homes for infants 308, reception homes 273, family group homes 105, homes for mothers and children 132, reception homes for special education 147, homes for young persons 314, homes for problem children 197, homes for the mentally retarded 215, homes for cripples 28 and homes for tuberculous children 86.

The total of the nursing staff at the children's homes was 1 263, which makes an average of 3.4 children per member of the nursing staff. 60.8 % of the staff had attended an educational institute or taken a course in children's nursing. The number of trainees and pupils amounted to 538 and that of the domestic staff to 702 or on the average one person per 6.2 children.

The nursing staff was relatively most numerous at the reception homes: 1 nurse per 1.9 children. The ratio was 2.8 in homes for tuberculous children, 2.6 in infants' homes. The nursing staff: children ratio was smallest in homes for young persons (4.4).

51 % of the children were of school age, under 16 years. Those under 1 year of age accounted for 12 % and all children under school age (7 years) for 26 %. Complete orphans accounted for 2 %, one of the parents was dead in 12 % and the parents were separated or divorced in 23 % of the cases. 37 % of the children were born out of wedlock.

Approved schools. The number of approved schools in 1967 was 16, of which 12 were owned by State, 2 owned by communes and 2 owned by private bodies. There were 3 approved schools for girls and the other 13 were for boys. At the beginning of the year there were enrolled 950 boys and 345 girls, at the end of the year the corresponding numbers were 896 and 330.

All pupils of the approved schools were removed of their parental rights according to the law of child care. 6 % of the new pupils were taken into care against their parents' will.

Of the pupils admitted in approved schools during the year 11.6 % were under 13 years, 53.9 % 13—15 years and 34.5 % 16—19 years of age. Of the total of pupils during the year 84.6 % were legitimate. 45.8 % whose parents lived together and 20.2 % whose parents were divorced. 69.5 % of the pupils came from towns, 13.8 % from other centres of population and 16.7 % from rural districts.

On arrival in approved school 66 % of the pupils were at compulsory school age, but only 43 %

attended schools. Additional schooleducation outside approved school was pursued by 20 % of the paroled pupils.

Of the dismissed pupils 45 % had got a job, 37 % returned home, 4 % entered military service and 9 % got married.

Activity of children's guardians. According to the reports for 1967 sent to the Bureau of Social Research by the guardians of children born out of wedlock, there were 34 474 children listed at the end of the year in the registers kept by the guardians. In 1967 3 198 children were entered and 3 398 struck off. The reduction was mainly children attaining 17 years of age. For the majority of the children, 73.9 %, maintenance had been settled. In 1967 the liability for maintenance was settled in 2 106 cases, 74.3 % of them by agreement and 25.7 % in the courts. The maintenances have been recovered through children's guardians amounted to 9.89 million marks. In addition Social Welfare Boards have recovered 1.78 million marks of maintenances to children born out of wedlock and have made prepayment of maintenance for 3.12 million marks.

Prepayments of maintenance. Under the act which entered into force on January 1, 1964, prepayment of maintenance may be made from public funds for a child whose maintenance payment has been neglected within the prescribed time by the person liable to pay maintenance. The prepayment decision is made by the Social Welfare Board which also collects the maintenance due to a child who has been prepaid and the reimbursement for the prepayment. If it proves impossible to collect the reimbursement, the State meets 75 per cent of the cost and the remainder is the responsibility of the local authorities who sanctioned the prepayment.

The prepayment is limited to 40 marks per month.

In 1967 prepayment of maintenance was made to 34 401 children to a total of 11.30 million marks. Social Welfare Boards succeeded in recovering 2.26 million marks of the prepayments and maintenance for the subsistence of children to a total of 5.25 million marks.

Communal homemakers. The Act on Communal Homemakers became effective in 1951. In the same year, communal homemakers' posts

were established in 256 communes. In 1967 they existed in 507 communes, totalling 1 932. The majority of the communes had only one communal homemaker, 120 communes had 2 and 247 communes 3 or more.

In 1967 the total number of the families receiving home help was 56 677, of whom 15.5 % were aged persons living alone. Visits of homemakers to these families totalled 240 091, of which 99 457 cases were visits to aged persons living alone. 10.8 % of the families receiving home help consisted of 2 persons, 20.1 % consisted of 3—4, 37.3 % of 5—7 and 14.4 % of a minimum of 8 persons.

The expenditure on communal homemakers totalled 17.41 million marks in 1967. State subsidies and remuneration for the services of the homemakers in the country as a whole totalled 9.17 million marks, and the local authorities contributed 8.24 million marks.

Institutions for the mentally deficient. Of the 18 institutions for the care of the mentally defective in the country, the State owns 4, the city of Helsinki 1 and the association of rural communes and private bodies 13. The number of patients in these institutions was 2 959 at the beginning of 1967 and 3 216 at the end of the year.

Of the year-end total, viz. 3 216, 3.9 % were under 5 years of age, 12.1 % were aged 5—9, 25.7 % were 10—14, 27.2 % were 15—19 and 31.1 % older.

Female patients totalled 41.5 % and male 58.5 %. Grouped by the degree of mental deficiency, 1 375 (43 %) were idiots, 1 141 (35 %) imbeciles and 595 (19 %) debiles.

Of the 832 discharged during the year 51 were discharged dead.

Of the 34 day nurseries for the care of the mentally deficient 15 were owned by the local authorities and 19 by private associations. The number of patients in these establishments was 708 at the beginning of 1967 and 864 at the end of the year.

Of the year-end total, viz. 864, 2.7 % were under 5 years of age, 17.6 % were aged 5—9, 29.7 % were 10—14, 27.2 % were 15—19 and 22.8 % older.

Female patients totalled 44.9 % and male 55.1 %. Grouped by the degree of mental deficiency, 65 (8 %) were idiots, 446 (52 %) imbeciles and 304 (35 %) debiles.

Treatment of vagrants. In 1967 the number of persons held under the Vagrancy Law was 1 379, of whom 94.0 % lived in urban communes and only 6.0 % in rural communes. 55.3 % of the vagrants were women and 44.7 % men. 36.5 % were under 25 years of age. 34.5 % were 25—39 years and 28.8 % over 40 years.

The reasons for the treatment were quite different for men and women. Most of the men placed under treatment as vagrants, had refused to work, 56.2 %, or were merely tramps, 11.5 %. The majority of the women, 41.4 %, on the other hand, were counted as vagrants because of prostitution; 35.4 % had refused to work and 17.4 % had been addicted to vagrancy.

Of the measures taken with vagrants, a warning was issued to 27.3 % and 32.8 % were placed under supervision. 12.5 % were sent to a workhouse and 1.5 % were given hard labour. 21.2 % were placed under supervision after their release from institutions.

Care of alcoholics and drug addicts. The new Act on Care of Alcoholics and Drug Addicts comprises not only persons misusing alcohol but also misusers of medicaments and other intoxicating substances. The Act comprises also persons under 25 years supervised for temperance.

The number of persons in care of alcoholics and drug addicts in 1967 was 16 546, 96.5 % of whom were men. Of this number 77.7 % were urban dwellers and 22.3 % rural dwellers. The number of persons misusing alcohol was 16 478 and that of misusers of only medicaments and other intoxicating substances 68. Occasional misusers between the ages of 18 and 24 were 5 396 or 32.6 % of all, and persons in care as chronic misusers were 11 150 or 67.4 % of all. The percentage of young chronic misusers, i. e. those under 25 years, was only 8.2 %, that of persons of 25—39 years 38.7 % and over 40 years 53.1 %.

Persons addicted to alcoholic or other intoxicating substances were usually placed under care after having been detained not less than three times within a year for drunkenness, or for causing damage and creating a disturbance. The former group comprised 39.5 % and the latter 22.4 % of all chronic misusers.

Instruction and guidance was issued to 38.3 % of chronic misusers, 24.1 % were under temperance supervision, 27.8 % were ordered to homes

of alcoholics and drug addicts and into hospitals or other institutions, and 9.8 % were placed under supervision after their release from institutions. — Instruction and guidance was issued to 95.2 % of occasional, young misusers and 4.8 % were under temperance supervision.

Persons cared for in homes for alcoholics and drug addicts. During 1967 the total number of homes for alcoholics and drug addicts in Finland was 9; 3 of them were owned by the State, 3 by private organizations, 2 by local authorities' confederations and 1 by the Capital. A total of 2 675 inmates were registered in these homes in the course of 1967, a part of them, however, were away from the homes for a short period of the time. The treatment days of the persons cared for totalled 182 527, averaging about 68 days per inmate. Of the persons who entered the homes in 1967 64 % had been admitted on request, 3 % were dangerous and 33 % were admitted by order of the administrative district governor.

Workhouses. In 1967 there were 9 workhouses, 7 of which were owned jointly by several communes, 1 by the city of Helsinki and 1 by the State. The number of inmates in these workhouses was 2 430, 89.6 % of whom were men and 10.4 % women. Of all inmates 12.6 % were vagrants, 60.4 % persons sent to workhouses under the Law on Responsibility for Support of Children and 27.0 % public assistance inmates.

The total number of days of care was 214 722, of which vagrants accounted for 15.0 %, public assistance recipients for 26.5 % and persons who had neglected to support their children for 58.5 %.

The costs of social welfare. Social welfare expenditure in 1967 amounted to 368.18 million marks, of which 224.25 million was spent by urban communes and 143.93 million by rural communes. 64.8 % of the total welfare expenditure was disbursed on public assistance. Child welfare costs amounted to 20.5 % of the total. Administrative expenses accounted for 10.4 %, the care of vagrants and alcoholics and drug addicts for 0.2 %.

Maternity allowances. Maternity allowances were paid during 1967 to 72 527 mothers for 73 351 children. The allowance, according to the law, was 50 marks for each new-born child. Of the total maternity allowances paid, 3.95 million marks, 68.3 % was disbursed in the form of baby's outfits and 31.7 % in cash or in other forms.

Child allowances. According to the Child Allowance Act of July 22, 1948, the State pays a quarterly child allowance for every child under 16 years of age who is a Finnish citizen resident in Finland. The allowance rate for each child per month was in 1967 16.50 marks for the first child, 19.50 marks for the second and 23.50 marks for the third and every following child. The number of families receiving child allowances in 1967 totalled 637 698, and the total number of children entitled to child allowance in these families was 1 285 727, or 27.8 % of Finland's population. Of the families in question, 42.8 % had only one child under 16, 31.4 % had two children, 14.9 % three, 6.3 % four and 4.6 % at least five children entitled to the allowance. The total amount paid in child allowances in 1967 was 295.85 million marks.

Family allowances. On the strength of the Family Allowance Act passed on April 30, 1943, and subsequently amended several times, family allowances from State funds were granted in 1967 to 57 744 families with a total of 267 371 children under 16 years, or under 20 and still continuing their education or incapable of work; family allowances were paid for 122 879 of these children. The amount of the family allowance varied between 55 and 66 marks from the beginning of 1965, depending on the cost of living rating of the locality. The total of State funds expended on family allowances was 7.07 million marks. The majority of this total was paid to the families in kind.

Special child allowances. The Act on Special Child Allowances entered into force on April 1, 1961. It foresees a special child allowance from State funds for children who need special economic support for their subsistence, care and education.

The number of children receiving special child allowances in 1967 was 75 824 or 5.9 % of children receiving child allowances. The number of recipients was 41 078. Of children receiving special child allowances 43.8 % had a mother or father who received national pension, and 42.6 % were orphans and children who had lost one parent and the surviving parent had not remarried. The special child allowance may be paid for a child born out of wedlock if the person liable for her/his maintenance has died without leaving the funds to meet this obligation or if it has not been possible to enforce the payment of maintenance for the child, in 1967 3.2 of all.

A special child allowance is also paid for a child cared for in a private home, a child who, because of physical or mental retardation, a disease or trauma, is permanently so helpless as to require constant supervision and care, in 1967 10.4 % of all.

The special child allowance for an orphan or helpless child is 336 marks per year and for other children 168 marks. The special child allowance is paid up to the age of 16, except that for a child continuing his/her schooling or studies it is paid up to the age of 20.

The granting of special child allowance presupposes in general that the number of tax assessment units of the child and his/her parents does not rise above the limit fixed by the Government. The total amount paid in special child allowances in 1967 was 14.30 million marks.

Housing subsidies for families with children and family dwelling allowances. The new Act on Housing Subsidies for Families with Children came into effect at the beginning of 1962.

According to the statistics for the year 1967, without the subsidies families would have paid 39.6 % out of their total income in housing expenditure, but after the allotment of housing subsidies this expenditure was reduced to 23.2 %.

Housing subsidies under the new act were granted total to 14 499 families in 1967. The average amount of the housing subsidy was 126 marks and the average gross income of all members of the subsidized families 832 marks per month. Children under 16 in the subsidized families averaged 3.1. The average area of rooms in the flats was 66.1 sq.m., and dwelling density 1.4 persons per room.

Grants in aid for vocational training. Under the Act on Financial Assistance for Vocational Training, in force from the beginning of 1945, grants, study loans, and sickness benefits are granted out of State funds for young persons of small means who require help with their vocational studies. A total of 4.39 million marks was given in 1967 as grants to 15 711 trainees and 2.19 million marks in the form of study loans to 7 752 trainees. The average amount of the study loans in that year was 283 marks and of the grants 280 marks.

Care of the disabled. Under the Act on Care of the Disabled, effective from 1947, a disabled person is given medical care, training and rehabilitation to improve his working ability and his chances of earning a living.

Medical care in 1967 was as follows: 2 253 disabled were given hospital treatment and 4 411 received a prosthesis, invalid's chair etc.

The training comprises basic and trades training and also economic assistance for general education. In 1967 basic training was given to 83 disabled and 625 received trades training. A grant-in-aid for general education was awarded in 1967 to 45 disabled and a study grant to 42 disabled.

Rehabilitation includes, in addition to procuring work for the disabled through a labour exchange or placing him in work by other means, financial assistance to the disabled in the pursuit of his trade or occupation. In 1967 grants-in-aid were given to 106 disabled and 71 disabled were given a loan.

The loans granted to the disabled, totalled 104 000 marks in 1967.

Aid to the disabled. The Act on Aid to the Disabled entered into force at the beginning of 1952. Under it, a blind person unable to orientate in a place unknown to him is paid at the last quarter of 1967 570 marks; other disabled persons with a working capacity reduced by at least two-thirds, receive 396 marks, and a disabled person less than two-thirds but at least half incapacitated for work receives 288 marks.

In 1967 aid was granted to 1 640 disabled, the total sum paid out being 16.18 million marks. At the end of 1967 recipients of aid to the disabled totalled 10 419.

Aid to convalescents. At the beginning of the 'fifties' some communes began on their own initiative to distribute so-called convalescence payments to persons of no means or small means discharged from tuberculosis sanatoria. The purpose of this relief was to ensure better economic conditions for the convalescents so that they could use their period of convalescence for rest and rehabilitation.

334 communes, i.e. 62.3 % of all communes in the country, distributed convalescence payments in 1967. 297 communes gave convalescence payments only to TB patients and 32 communes to both TB and other patients. Convalescence payments were made in 1967 to a total of 1 739 TB patients, 52 rheumatic patients and 63 other patients, the total sum being 466 000 marks.

Military allowances. The Act on Military Allowances in its present form took effect on October 1, 1948. Under it, military allowances are distributed out of State funds to ensure the subsistence and care of a conscript's relatives without means if his military service reduces their possibilities of making a living.

Military allowances were granted in 1967 to 5 004 persons, totalling 5.11 million marks.

Of the allowances granted in 1967, 2 672 or 53.4 % were paid to wives and 2 332, 46.6 % to other relatives.

48 communes have reported that no military allowances were paid by them in 1967.

National Pension Institute. At the end of 1967 the number of national pension beneficiaries was 563 500 in all, i.e. 22 500 persons more than in the previous year. The yearly average of pensions was at the end of the year 1 810 marks and the total of pensions paid during the year amounted to 991 million marks.

Of all the beneficiaries 395 000 persons received old-age pension, 140 800 invalidity pension and 7 400 persons invalidity pension granted for a fixed time (sickness pension until Sept. 1, 1964). Besides, old-age supports to a single female of 60—64 was paid to 27 700 persons. The number of beneficiaries in receipt of basic pension only was 122 900 and the number of those in receipt generally of both basic and assistance pension 440 600. The average pension of all beneficiaries amounted to 1 808 marks and that of support pension recipients to 2 080 marks.

In addition to the pensions above funeral grants was paid in 10 995 cases totalling 6.2 million marks.

The Sickness Insurance Act, which was brought about on July 4, 1963, came into force as to insurance payments on April 1, 1964 and as to benefits on September 1, 1964. Payments under the Sickness Insurance Act totalled in 1967 289.43

million marks, of which the share paid by employee funds was 16.1 million marks (5.6 %). Daily allowances amounted to 120.78, reimbursements for medicines to 63.15, doctors fees to 41.50, maternity allowances to 29.13, reimbursements for examination and treatment to 17.89, and reimbursements for travelling expenses to 16.97 million marks.

**Tauluissa olevien tekstien englanninkieliset
käännökset (vert. s. 115)**

**English translation of the table texts
(comp. p. 115)**

	Sivu		Page
I. Lääni	3	I. County	3
Kaupungit, kauppalat — Maalaiskunnat ..	3	Towns, market towns — Rural communes ..	3
Huoltoyhdyksuntia, joissa oli erityinen sosiaalilautakunta	3	Welfare communities with a special board of social welfare	3
jakamaton — 2 tai us. -osastoinen	3	undivided — in 2 or more sections	3
sosiaalis sihteeri tai -johtaja	3	social secretary or director	3
kunnalliskoteja — kaikkiaan	3	communal homes — total	3
niissä osasto		with a separate department for	
mielisairaille — muille sairaille	3	the mentally ill — other sick persons	3
osuus yht. kunnalliskotiin	3	share in a communal home owned jointly by several communes	3
kunnallisia kodinhoitajia	3	communal homemakers	3
kuntien luku — virkojen luku	3	number of communes — number of homemakers	3
kunnallisia lastenkoteja	3	communal children's homes	3
II. Yksinäisiä miehiä	4	II. Men living alone	4
lapsia huollettavana	4	with children to support	4
yksinäisiä naisia — aviopareja	4	women living alone — married couples	4
yksinäisiä lapsia	4	children without families	4
Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä	4	Recipients of aid and members of families receiving relief	4
Kunnalliskotitapaukset	5	Relief cases in communal homes	5
Mielisairaalatapaukset	5	Relief cases in mental hospitals	5
III. Laitoksissa olleet	6	III. Persons in institutions	6
Yksityiskotihoidossa olleet	6	Persons placed into private homes	6
Pääasiassa kotiaavustusta saaneet	6	Persons in receipt of home relief principally ..	6
IV. Varoitus- ja suojeluvalvontatapaukset	7	IV. Cases involving warning and protective supervision	7
Turvattomat	7	Neglected children	7
Suojelekasvatusta tarvitsevat	7	Children in need of reform training	7
Varoitettuja	7	Warned	7
Valvonnassa	7	Under supervision	7
Huostaanotetut lapset	7	Children taken in charge	7
V. Hoidettavia — hoitopäiviä	8	V. Total number of persons — days of care	8
VI. Äitiysavustusta saaneita	9	VI. Recipients of maternity benefit	9
Lapsilisää saaneita	9	Recipients of child allowance	9
perheitä — lapsia	9	families — children	9
Perhelisää saaneita	9	Recipients of family allowance	9
lisään oikeutettuja lapsia	9	children entitled to allowance	9
Erityislapsilisää saaneita	9	Recipients of special child allowance	9
Myönnettyjä sotilasavustuksia	9	Military allowances	9
VII. Hallinto	10	VII. Administration	10
Avohuolto	10	Outdoor welfare	10
Ehkäisevä huoltoapu	10	Preventive public assistance	10
Kotiaavustus, myös avohuollon sairaanhoito ja huoneistomenot	10	Home relief, including medical and housing expenses in outdoor welfare	10
Korvaukset muille kunnille	10	Compensation to other communes	10
Työtuvat	10	Workshops	10
Muut menot, myös kuljetus ja hautaus	10	Other costs, including transport and funeral	10

	Sivu		Page
Laitoshoito	10	<i>Institutional care</i>	10
omassa tai yhteisessä kunnalliskodissa	10	<i>in own or jointly-owned communal homes</i>	10
toisen kunnan kunnalliskodissa	11	<i>in communal homes of other communes</i>	11
mielisairaaloissa	11	<i>in mental hospitals</i>	11
yleis- ja muissa sairaaloissa, myös invalidi-, aistiviallis- yms. laitoksissa	11	<i>in general or other hospitals, including institutions for invalids, sensory defects etc.</i>	11
työlaitoksissa	11	<i>in workhouses</i>	11
muissa huoltolaitoksissa	11	<i>in other welfare institutions</i>	11
Osuudet työlaitosten käyttömenoihin	11	<i>Contribution to workhouse costs</i>	11
Vajaamielishuolto	11	<i>Care of the mentally retarded</i>	11
Lastensuojelu	12	<i>Child welfare</i>	12
Huostaanotettujen ammattiopetus	12	<i>Vocational training of children who are wards</i>	12
kesävirkestys	12	<i>summer holidays</i>	12
koulukodeissa	13	<i>in school homes</i>	13
yksityisissä lastenkodeissa	13	<i>in private children's homes</i>	13
Irtolaishuolto	13	<i>Care of vagrants</i>	13
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto	13	<i>Care of alcoholics and drug addicts</i>	13
Avustukset sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille	13	<i>Support to social assistance associations</i>	13
Osuudet kansaneläkkeiden tukiosakustannuk- sista	13	<i>Contribution to support part of national pension</i>	13
Kodinhoitotoimi	13	<i>Communal homemakers</i>	13
Toipilasrahat, vähävaraisten äitien kesä- virkestys ja vanhusten asumistuki	13	<i>Aid to convalescents, summer holidays for mothers in poor circumstances and housing subsidies for the aged</i>	13
VIII. Maksut kuolinpesien jäämistöistä	14	VIII. <i>Payments on estates the deceased</i>	14
Huoltotoiminnan muut yleistulot	14	<i>Other general income of social welfare</i>	14
Korvaukset	14	<i>Compensation from</i>	14
valtiolta huoltoapulain mukaan	14	<i>the State under the Public Assistance Act</i>	14
valtiolta sotasiirtolaisista	14	<i>the State for evacuees</i>	14
valtiolta muilla perusteilla	14	<i>the State on other grounds</i>	14
muilta kunnilta — yksityisiltä	14	<i>other communes — private persons</i>	14
Työtuvan tulot	14	<i>Income from workhouses</i>	14
Muut tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot	14	<i>Other income, including donations and interest from funds</i>	14
Korvaukset valtiolta lastensuojelulain 39 §:n mukaan	15	<i>Compensation from the State under article 39 of the Child Protection Act</i>	15
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat	15	<i>Funds utilised by communes on social welfare work</i>	15
IX. Palkkaukset sosiaaliturvamaksuineen	16	IX. <i>Wages and salaries inclusive of social security premiums</i>	16
Huoneistomenot	16	<i>Housing costs</i>	16
Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito	16	<i>Purchase and maintenance of furniture</i>	16
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	16	<i>Medicines and medical supplies</i>	16
Ravintotarvikkeet	16	<i>Foodstuffs</i>	16
Vaatteiston uusintahankinta ja kunnossapito	16	<i>Purchase and maintenance of clothing</i>	16
Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu	16	<i>Cleaning materials and laundry</i>	16
Viihdytysmenot	16	<i>Recreation costs</i>	16
Kasvitarhan ja kotieläinten hoito	17	<i>Care of kitchen garden and domestic animals</i>	17
Kehoitusrahat	17	<i>Encouragement grants</i>	17
Hoidettavien työtarvikkeet	17	<i>Materials for the work done by residents</i>	17
Valtionapu	17	<i>State support</i>	17
Yhteisten kunnalliskotien osuus- ja hoito- maksut	17	<i>Payments for support and treatment to communal homes owned jointly by several communes</i>	17
Vastikkeet luontoissuorituksista	17	<i>Payments in kind to employees</i>	17
Hoidettavien työ	17	<i>Work done by residents</i>	17
X. Hoidettavien käyttöraha	19	X. <i>Money at residents' disposal</i>	19
XI. Koko pääluokka	20	XI. <i>Whole main class</i>	20
Kuntien nettomenot	20	<i>Net costs of communes</i>	20
Asukasta kohti	20	<i>Per inhabitant</i>	20

TAULUJA—TABELLER

TABLES

1967

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1967 — Den kommunala socialvårdens administration och socialnämnderna underlydande anstalter år 1967

Lääni — Län	Huoltoyhdyskuntia Vårdsamhället	Huoltoyhdyskuntia, joissa oli — Vårdsamhället med									
		erityinen sosiaali- lautakunta särskild social- nämnd		sosiaalisih. tai -johtaja socialsekr. eller -direktör	kunnalliskoteja kommunalhem		osuus yht. kunnalliskotien andelen i gemensamt kommunalhem	kunnallisia kodinhoitajia kommunala hemvårdarin- nor			kunnallisia lastenkoteja kommunala barnhem
		jakamaton odelad	2- tai us.- osastoinen 2 l. flera avdeln.		kaikkiaan i altaltes	niissä osasto med avdelning för		kuntien luku	artal kommuner	virkojen luku	
				mieli- sairaille sinnessjuka		muille sairaille övriga sjuka					
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	46	27	18	36	43	1	36	3	45	351	12
Kaupungit — Städer ¹⁾	13	5	8	12	13	—	13	—	13	247	5
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	33	22	10	24	30	1	23	3	32	104	7
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	111	82	21	77	70	4	54	38	97	247	8
Kaupungit — Städer ¹⁾	11	2	9	11	11	1	10	1	11	94	4
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	100	80	12	66	59	3	44	37	86	153	4
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	16	14	—	1	1	—	1	14	9	11	—
Kaupunki — Stad	1	1	—	1	—	—	—	—	1	3	—
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	15	13	—	—	1	—	1	14	8	8	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	57	35	22	49	51	6	45	5	57	225	14
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	—	9	9	9	—	7	—	9	106	7
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	48	35	13	40	42	6	38	5	48	119	7
<i>Kymen — Kymmene</i>	33	17	15	28	24	5	19	6	32	112	12
Kaupungit — Städer ¹⁾	7	—	7	7	7	1	7	—	7	54	7
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	26	17	8	21	17	4	12	6	25	58	5
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	30	17	13	29	29	9	20	—	30	102	7
Kaupungit — Städer	4	—	4	4	4	—	2	—	4	22	2
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	26	17	9	25	25	9	18	—	26	80	5
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i> ..	21	10	11	20	20	4	16	—	21	102	4
Kaupunki — Stad ¹⁾	3	2	1	3	3	—	3	—	3	13	1
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	18	8	10	17	17	4	13	—	18	89	3
<i>Kuopion — Kuopio</i>	29	20	9	29	28	2	22	—	29	127	2
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	—	4	4	4	—	3	—	4	30	2
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	25	20	5	25	24	2	19	—	25	97	—
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i> ..	34	25	9	29	27	4	21	6	34	127	6
Kaupunki — Stad ¹⁾	3	—	3	3	3	—	3	—	3	28	2
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	31	25	6	26	24	4	18	6	31	99	4
<i>Vaasan — Vasa</i>	78	58	17	55	47	4	37	26	72	166	4
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	3	6	6	9	—	7	—	9	49	3
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	69	55	11	49	38	4	30	26	63	117	1
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	56	36	20	42	42	8	33	9	56	234	3
Kaupungit — Städer ¹⁾	6	—	6	6	6	1	5	—	6	47	1
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	50	36	14	36	36	7	28	9	50	187	2
<i>Lapin — Lapplands</i>	25	16	9	20	15	1	8	5	25	128	5
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	—	4	4	4	—	3	—	4	29	3
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	21	16	5	16	11	1	5	5	21	99	2
Koko maa — Hela landet	536	357	164	415	397	48	312	112	507	1 932	77
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	74	13	61	70	73	3	63	1	74	722	37
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	462	344	103	345	324	45	249	111	433	1 210	40
V. — År 1966	544	363	166	413	401	59	318	116	511	1 809	82

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

²⁾ Näistä 58 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja — Härav 58 gemensamma kommunalhem för tvenne eller flere kommuner

³⁾ Vrt. ²⁾ — Jfr. ²⁾

II. Huoltoavun avustustapaukset ja avunsaajat vuonna 1967 — Socialhjälpens understödsfall och

Avustustapaukset jaettu kolmeen ryhmään: 1. huoltoapu ilman kunnalliskoti- ja mielisairaalatapauksia, 2. kunnalliskoti- Understödsfallen delade i tre grupper: 1. socialhjälp utan kommunalhems- och sinnessjukhusfall, 2. kommunalhemsfall och

Läni — Län	1. Huoltoaputapaukset — 1. Socialhjälpsfall											
	yksinäisiä miehiä ensamma män		yksinäisiä naisia ensamma kvinnor		aviopareja gifta par		yksinäisiä lapsia ensamma barn	Avustustapauksia yhteensä Understödsfall inalles	Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä Understödsstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna			yhteensä summa
	kaikkiaan inalles	lapsia huollettavana med barn	kaikkiaan inalles	lapsia huollettavana med barn	kaikkiaan inalles	lapsia huollettavana med barn			miehiä män	naisia kvinnor	lapsia barn	
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	11 057	128	11 995	3 056	7 668	5 146	8	30 728	18 725	19 663	18 764	57 152
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	9 666	96	10 108	2 473	5 777	3 826	7	25 558	15 443	15 885	13 664	44 992
Maalaisk. — Landsk.	1 391	32	1 887	583	1 891	1 320	1	5 170	3 282	3 778	5 100	12 160
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	3 471	60	6 346	1 700	4 168	2 658	1	13 986	7 639	10 514	11 153	29 306
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	2 333	24	4 202	1 039	2 272	1 385	—	8 807	4 605	6 474	5 586	16 665
Maalaisk. — Landsk.	1 138	36	2 144	661	1 896	1 273	1	5 179	3 034	4 040	5 567	12 641
<i>Ahvenanmaa — Åland</i> ...	81	—	90	25	31	22	—	202	112	121	98	331
Kaupunki — Stad	58	—	54	16	21	16	—	133	79	75	72	226
Maalaisk. — Landsk.	23	—	36	9	10	6	—	69	33	46	26	105
<i>Hämeen — Tavastehus</i> ...	3 965	57	5 720	1 712	4 334	2 938	10	14 029	8 299	10 054	12 043	30 396
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	2 802	21	4 023	1 137	2 658	1 790	7	9 490	5 460	6 681	6 914	19 055
Maalaisk. — Landsk.	1 163	36	1 697	575	1 676	1 148	3	4 539	2 839	3 373	5 129	11 341
<i>Kymen — Kymmene</i>	2 245	39	2 652	789	2 253	1 483	3	7 153	4 498	4 905	5 878	15 281
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 593	29	1 914	552	1 481	952	3	4 991	3 074	3 395	3 662	10 131
Maalaisk. — Landsk.	652	10	738	237	772	531	—	2 162	1 424	1 510	2 216	5 150
<i>Mikkelin — St Michels</i> ...	1 514	46	1 774	591	2 174	1 519	—	5 462	3 688	3 948	6 391	14 027
Kaupungit — Städer	548	16	657	224	635	467	—	1 840	1 183	1 292	1 865	4 340
Maalaisk. — Landsk.	966	30	1 117	367	1 539	1 052	—	3 622	2 505	2 656	4 526	9 687
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	1 209	32	1 674	558	2 170	1 545	21	5 074	3 379	3 344	6 745	13 968
Kaupunki — Stad ¹⁾	246	4	436	123	342	232	—	1 024	588	778	956	2 322
Maalaisk. — Landsk.	963	28	1 238	435	1 828	1 313	21	4 050	2 791	3 066	5 789	11 646
<i>Kuopion — Kuopio</i>	1 753	42	2 174	751	2 970	2 086	32	6 929	4 723	5 144	8 712	18 579
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	723	9	897	289	1 034	704	4	2 658	1 757	1 931	2 510	6 198
Maalaisk. — Landsk.	1 030	33	1 277	462	1 936	1 382	28	4 271	2 966	3 213	6 202	12 381
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	1 436	38	2 068	761	2 454	1 788	20	5 978	3 890	4 522	7 811	16 223
Kaupunki — Stad ¹⁾	489	5	740	234	716	491	1	1 946	1 205	1 456	1 883	4 544
Maalaisk. — Landsk.	947	33	1 328	527	1 738	1 297	19	4 032	2 685	3 066	5 928	11 679
<i>Vaasan — Vasa</i>	1 868	52	3 188	1 030	3 367	2 415	—	8 425	5 235	6 555	10 004	21 794
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	927	16	1 360	405	1 197	830	2	3 484	2 124	2 557	3 220	7 901
Maalaisk. — Landsk.	941	36	1 828	625	2 170	1 585	2	4 941	3 111	3 998	6 784	13 893
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	2 958	84	3 452	1 230	5 252	4 024	38	11 700	8 210	8 704	17 592	34 506
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 113	22	1 382	413	1 560	1 106	1	4 056	2 673	2 942	4 259	9 874
Maalaisk. — Landsk.	1 845	62	2 070	817	3 692	2 918	37	7 644	5 537	5 762	13 333	24 632
<i>Lapin — Lapplands</i>	1 679	42	1 895	633	2 698	2 033	10	6 282	4 377	4 593	9 438	18 408
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	757	9	1 109	264	909	498	4	2 779	1 666	2 018	2 097	5 781
Maalaisk. — Landsk.	922	33	786	369	1 789	1 535	6	3 503	2 711	2 575	7 341	12 627
Koko maa — Hela landet	33 236	620	43 028	12 836	39 539	27 657	145	115 948	72 775	82 567	114 629	269 971
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar ...	21 255	251	26 882	7 169	18 602	12 297	27	66 766	39 857	45 484	46 688	132 029
Maalaisk. — Landsk.	11 981	369	16 146	5 667	20 937	15 360	118	49 182	32 918	37 083	67 941	137 942
V. — År 1966	29 248	590	45 261	12 598	38 995	26 652	118	113 622	68 243	84 256	115 209	267 708

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

understödstagare år 1967

tapaukset ja 3. mielisairaalatapaukset. V:sta 1965 lähtien on laskettu mukaan myös kunnalliskotien ns. itsemaksavat.

3. sinnessjukhusfall. Från och med år 1965 har medräknats även kommunalhennens sk. självbetalande.

2. Kunnalliskotiätpaukset — 2. Kommunalhemsfall

yksinäisiä ensamma ¹⁾	aviopareja giftea par ¹⁾	Avustustapauksia yhteensä Understödsfall inalles	näistä tapauksia, joilla lapsia huollettavana ¹⁾ däreav understödsfall med barn ¹⁾	Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä Understödstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna				yksinäisiä ensamma ¹⁾	aviopareja giftea par ¹⁾	Avustustapauksia yhteensä Understödsfall inalles	näistä tapauksia, joilla lapsia huollettavana ¹⁾ däreav understödsfall med barn ¹⁾	Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä Understödstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna			
				miehiä män ¹⁾	naisia kvinnor ¹⁾	lapsia barn	yhteensä summa					miehiä män ¹⁾	naisia kvinnor ¹⁾	lapsia barn	yhteensä summa
4 189	439	4 628	30	1 366	3 708	40	5 114	2 295	205	2 500	75	1 132	1 565	102	2 799
2 543	229	2 772	10	646	2 342	12	3 000	1 664	150	1 814	45	787	1 170	58	2 015
1 646	210	1 856	20	720	1 366	28	2 114	631	55	686	30	345	395	44	784
4 070	415	4 485	35	1 675	3 223	45	4 943	1 852	205	2 057	75	1 167	1 121	185	2 473
1 270	105	1 375	10	500	996	11	1 507	740	70	810	35	410	460	44	914
2 800	310	3 110	25	1 175	2 227	34	3 436	1 112	135	1 247	40	757	661	141	1 559
73	15	88	—	23	73	—	96	116	15	131	5	76	81	21	178
—	—	—	—	—	—	—	—	23	11	34	5	22	21	12	55
73	15	88	—	23	73	—	96	93	4	97	—	54	60	9	123
3 844	320	4 164	10	1 514	3 072	23	4 609	1 623	140	1 763	75	906	996	120	2 022
1 387	95	1 482	—	482	1 122	6	1 610	801	75	876	15	396	543	29	968
2 457	225	2 682	10	1 032	1 950	17	2 999	822	65	887	60	510	453	91	1 054
2 263	280	2 543	20	913	1 905	18	2 836	841	50	891	25	473	494	70	1 037
1 130	145	1 275	5	422	987	1	1 410	331	30	361	15	220	179	31	430
1 133	135	1 268	15	491	918	17	1 426	510	20	530	10	253	315	39	607
1 947	210	2 157	9	994	1 360	18	2 372	316	35	351	5	198	194	36	428
229	15	244	—	39	217	4	260	35	5	40	—	21	25	8	54
1 718	195	1 913	9	955	1 143	14	2 112	281	30	311	5	177	169	28	374
1 500	225	1 725	30	783	1 171	76	2 030	580	95	675	50	382	383	124	889
192	25	217	5	68	170	3	241	84	30	114	20	70	66	26	162
1 308	200	1 508	25	715	1 001	73	1 789	496	65	561	30	312	317	98	727
1 794	175	1 969	5	833	1 333	13	2 179	807	65	872	30	510	430	71	1 011
477	35	512	—	151	423	2	576	262	25	287	—	151	156	7	314
1 317	140	1 457	5	682	910	11	1 603	545	40	585	30	359	274	64	697
1 559	250	1 809	25	693	1 345	36	2 074	756	80	836	45	415	522	86	1 023
184	30	214	—	62	172	1	235	170	9	179	10	57	140	12	209
1 375	220	1 595	25	631	1 173	35	1 839	586	71	657	35	358	382	74	814
2 507	335	2 842	35	1 136	2 000	59	3 195	1 569	180	1 749	95	1 015	995	309	2 319
670	115	785	10	277	614	11	902	320	40	360	35	175	237	78	490
1 837	220	2 057	25	859	1 386	48	2 293	1 249	140	1 389	60	840	758	231	1 829
2 573	350	2 923	35	1 448	1 784	78	3 310	970	150	1 120	95	687	578	213	1 478
653	55	708	5	237	512	8	757	229	30	259	20	147	137	24	308
1 920	295	2 215	30	1 211	1 272	70	2 553	741	120	861	75	540	441	189	1 170
664	80	744	10	365	454	12	831	432	70	502	30	300	261	89	650
170	15	185	—	58	137	—	195	163	20	183	10	116	86	18	220
494	65	559	10	307	317	12	636	269	50	319	20	184	175	71	430
26 983	3 094	30 077	244	11 743	21 428	418	33 589	12 157	1 290	13 447	605	7 261	7 620	1 426	16 307
8 905	864	9 769	45	2 942	7 692	59	10 693	4 822	495	5 317	210	2 572	3 220	347	6 139
18 078	2 230	20 308	199	8 801	13 736	359	22 896	7 335	795	8 130	395	4 689	4 400	1 079	10 168
26 164	3 099	29 263	260	11 202	21 010	452	32 664	12 172	1 605	13 777	850	7 769	7 565	1 713	17 047

¹⁾ Laskettu otoksen perusteella — Beräknats på grund av urval

III. Huoltoavun eri avustusmuodot vuonna 1967²⁾ — Socialhjälpens olika vårdformer år 1967²⁾

Lääni — Län	Laitoksissa olleet *) På anstalt intagna *)				Yksityis- kotihoitossa olleet Vård i enskilt hem			Pääasiassa kotiaavustusta saaneet *) Socialhjälpfall med främst hemunderstöd *)				Kaikkiaan Inalles			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	5 900	9 775	1 200	16 875	15	5	20	16 275	10 130	—	26 405	22 190	19 910	1 200	43 300
Kaupungit — Städer ¹⁾	4 260	7 365	875	12 500	10	—	10	13 845	8 700	—	22 545	18 115	16 065	875	35 055
Maalaisk. — Landsk. ...	1 640	2 410	325	4 375	5	5	10	2 430	1 430	—	3 860	4 075	3 845	325	8 245
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4 560	6 365	825	11 750	15	10	25	5 400	4 985	—	10 385	9 975	11 360	825	22 160
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 950	2 620	460	5 030	—	5	5	3 580	3 500	—	7 080	5 530	6 125	460	12 115
Maalaisk. — Landsk. ...	2 610	3 745	365	6 720	15	5	20	1 820	1 485	—	3 305	4 445	5 235	365	10 045
Ahvenanmaa — Åland	120	155	15	290	5	—	5	75	65	—	140	200	220	15	435
Kaupunki — Stad	35	30	15	80	—	—	—	60	35	—	95	95	65	15	175
Maalaisk. — Landsk. ...	85	125	—	210	5	—	5	15	30	—	45	105	155	—	260
Hämeen — Tavastehus	4 250	6 260	815	11 325	15	—	15	6 215	4 195	10	10 420	10 480	10 455	825	21 760
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 960	3 150	560	5 670	—	—	—	4 380	3 035	5	7 420	6 340	6 185	565	13 090
Maalaisk. — Landsk. ...	2 290	3 110	255	5 655	15	—	15	1 835	1 160	5	3 000	4 140	4 270	260	8 670
Kymen — Kymmene	2 320	3 290	320	5 930	15	10	25	3 225	1 995	—	5 220	5 560	5 295	320	11 175
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 265	1 770	205	3 240	—	—	—	2 285	1 515	—	3 800	3 550	3 285	205	7 040
Maalaisk. — Landsk. ...	1 055	1 520	115	2 690	15	10	25	940	480	—	1 420	2 010	2 010	115	4 135
Mikkelin — St Michel⁵⁾	2 155	2 410	455	5 020	—	10	10	2 425	1 120	—	3 545	4 580	3 540	455	8 575
Kaupungit — Städer	270	525	150	945	—	—	—	920	445	—	1 365	1 190	970	150	2 310
Maalaisk. — Landsk. ...	1 885	1 885	305	4 075	—	10	10	1 505	675	—	2 180	3 390	2 570	305	6 265
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 965	2 285	305	4 555	5	10	15	2 240	1 205	20	3 465	4 210	3 500	325	8 035
Kaupunki — Stad ¹⁾	275	400	55	730	—	—	—	400	340	—	740	675	740	55	1 470
Maalaisk. — Landsk. ...	1 690	1 885	250	3 825	5	10	15	1 840	865	20	2 725	3 535	2 760	270	6 565
Kuopion — Kuopio	2 390	2 760	545	5 695	—	5	5	3 290	1 510	35	4 835	5 680	4 275	580	10 535
Kaupungit — Städer ¹⁾	640	935	200	1 775	—	—	—	1 345	635	5	1 985	1 985	1 570	205	3 760
Maalaisk. — Landsk. ...	1 750	1 825	345	3 920	—	5	5	1 945	875	30	2 850	3 695	2 705	375	6 775
Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	1 900	2 650	510	5 060	15	10	25	2 610	1 510	30	4 150	4 525	4 170	540	9 235
Kaupunki — Stad ¹⁾	395	540	140	1 075	—	—	—	900	580	—	1 480	1 295	1 120	140	2 555
Maalaisk. — Landsk. ...	1 505	2 110	370	3 985	15	10	25	1 710	930	30	2 670	3 230	3 050	400	6 680
Vaasan — Vasa	3 175	4 190	590	7 955	10	5	15	3 645	2 510	—	6 155	6 830	6 705	590	14 125
Kaupungit — Städer ¹⁾	820	1 255	190	2 265	—	—	—	1 745	1 190	—	2 935	2 565	2 445	190	5 200
Maalaisk. — Landsk. ...	2 355	2 935	400	5 690	10	5	15	1 900	1 320	—	3 220	4 265	4 260	400	8 925
Oulun — Uleåborgs	3 815	3 820	945	8 580	25	10	35	5 800	2 700	40	8 540	9 640	6 530	985	17 155
Kaupungit — Städer ¹⁾	780	1 160	280	2 220	5	5	10	2 135	1 105	5	3 245	2 920	2 270	285	5 475
Maalaisk. — Landsk. ...	3 035	2 660	665	6 360	20	5	25	3 665	1 595	35	5 295	6 720	4 260	700	11 680
Lapin — Lapplands	1 580	1 525	680	3 785	20	—	20	3 075	1 530	5	4 610	4 675	3 055	685	8 415
Kaupungit — Städer ¹⁾	465	605	135	1 205	—	—	—	1 360	955	—	2 315	1 825	1 560	135	3 520
Maalaisk. — Landsk. ...	1 115	920	545	2 580	20	—	20	1 715	575	5	2 295	2 850	1 495	550	4 895
Koko maa — Hela landet	34 130	45 485	7 205	86 820	140	75	215	54 275	33 455	140	87 870	88 545	79 015	7 345	174 905
Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	13 115	20 355	3 265	36 735	15	10	25	32 955	22 035	15	55 005	46 085	42 400	3 280	91 765
Maalaisk. — Landsk. ...	21 015	25 130	3 940	50 085	125	65	190	21 320	11 420	125	32 865	42 460	36 615	4 065	83 140
V. — År 1966	34 560	46 700	7 340	88 600	160	115	275	48 935	34 500	140	83 575	83 655	81 315	7 480	172 450

1) Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar.

2) Luvut perustuvat otokseen — Talen grundar sig på urval

3) Kunnalliskotien ns. itsemaksavat mukaantulettuina — Inkl. kommunalhennens s.k. självbetalande

4) Pelkkää kotiaavustusta tai laitoshoidon lisäksi säännöllistä kotiaavustusta saaneet avustustapakset — Socialhjälpfall med enbart hemunderstöd eller förutom anstaltsvård även regelbundet hemunderstöd

IV. Lastensuojelulapset vuonna 1967 — Barnskyddsbarne år 1967

Lääni — Län	Varoitus- ja suoje- luvalvontatapauk- set — Varnings- och skyddsöver- vakningsfall			Huostaanotetut lapset — Omhändertagna barn											
	Turvatomat — Värnlösa	Suoje- lukasvatus . Skydds- uppfostran		Turvatomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvit- sevat — Barn i behov av skyddsuppfostran				Kaikkiaan huostaanotettuja Inalles omhändertagna	
		Varoitettuja Varnade	Valvonnassa Under övervakning	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	Näistä Därav			Poikia — Gossar	Tyttöjä — Flickor	Yhteensä Summa	Näistä Därav		
							laitoksissa på anstalter	yksityishoi- dossa — ut- ackorderade	Yhteensä				laitoksissa på anstalter		yksityishoi- dossa — ut- ackorderade
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	302	1 609	274	2 636	2 280	4 916	2 645	2 271	475	231	706	638	68	5 622	
Kaupungit — Städer ¹⁾	243	1 470	239	2 273	2 006	4 279	2 268	2 011	419	203	622	560	62	4 901	
Maalaisk. — Landsk.	59	139	35	363	274	637	377	260	56	28	84	78	6	721	
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	3	450	121	713	588	1 306	720	586	104	37	141	131	10	1 447	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1	338	83	499	419	918	593	325	90	23	113	109	4	1 031	
Maalaisk. — Landsk.	2	112	38	219	169	388	127	261	14	14	28	22	6	416	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	—	5	—	15	9	24	15	9	—	—	—	—	—	24	
Kaupunki — Stad	—	3	—	5	8	13	10	3	—	—	—	—	—	13	
Maalaisk. — Landsk.	—	2	—	10	1	11	5	6	—	—	—	—	—	11	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	20	841	245	838	715	1 553	890	663	194	88	282	263	19	1 835	
Kaupungit — Städer ¹⁾	11	692	209	623	530	1 153	717	436	163	73	236	219	17	1 389	
Maalaisk. — Landsk.	9	149	36	215	185	400	173	227	31	15	46	44	2	446	
<i>Kymen — Kymmene</i>	35	362	143	402	290	692	477	215	99	45	144	133	11	836	
Kaupungit — Städer ¹⁾	2	311	118	278	187	465	313	152	82	37	119	111	8	584	
Maalaisk. — Landsk.	33	51	25	124	103	227	164	63	17	8	25	22	3	252	
<i>Mikkelin — St Michels</i>	16	159	93	213	202	415	220	195	35	18	53	45	8	468	
Kaupungit — Städer	—	108	74	81	76	157	81	76	28	9	37	34	3	194	
Maalaisk. — Landsk.	16	51	19	132	126	258	139	119	7	9	16	11	5	274	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	10	209	91	278	190	468	135	333	29	16	45	41	4	513	
Kaupunki — Stad ¹⁾	1	112	41	54	18	72	37	35	16	6	22	21	1	94	
Maalaisk. — Landsk.	9	97	50	224	172	396	98	298	13	10	23	20	3	419	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	24	178	62	349	303	652	212	440	44	22	66	61	5	718	
Kaupungit — Städer ¹⁾	24	123	43	169	152	321	144	177	34	16	50	48	2	371	
Maalaisk. — Landsk.	—	55	19	180	151	331	68	263	10	6	16	13	3	347	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	25	137	59	334	259	593	295	298	55	21	76	74	2	669	
Kaupunki — Stad ¹⁾	—	94	33	99	83	182	110	72	31	16	47	47	—	229	
Maalaisk. — Landsk.	25	43	26	235	176	411	185	226	24	5	29	27	2	440	
<i>Vaasan — Vasa</i>	22	170	56	260	192	452	203	249	50	15	65	57	8	517	
Kaupungit — Städer ¹⁾	12	122	30	129	95	224	148	76	44	14	58	51	7	282	
Maalaisk. — Landsk.	10	48	26	131	97	228	55	173	6	1	7	6	1	235	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	21	356	80	458	364	822	247	575	58	26	84	82	2	906	
Kaupungit — Städer ¹⁾	14	296	65	214	172	386	124	262	43	22	65	64	1	451	
Maalaisk. — Landsk.	7	60	15	244	192	436	123	313	15	4	19	18	1	455	
<i>Lapin — Lapplands</i>	6	111	106	291	280	571	355	216	33	19	52	49	3	623	
Kaupungit — Städer ¹⁾	6	91	94	117	110	227	149	78	28	14	42	39	3	269	
Maalaisk. — Landsk.	—	20	12	174	170	344	206	138	5	5	10	10	—	354	
Koko maa — Hela landet	484	4 587	1 330	6 792	5 672	12 464	6 414	6 050	1 176	538	1 714	1 574	140	14 178	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	314	3 760	1 029	4 541	3 856	8 397	4 694	3 703	978	433	1 411	1 303	108	9 808	
Maalaisk. — Landsk.	170	827	301	2 251	1 816	4 067	1 720	2 347	198	105	303	271	32	4 370	
V. — År 1966	462	4 482	1 247	7 108	5 928	13 036	6 589	6 447	1 231	539	1 770	1 617	153	14 806	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

V. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet v. 1967 — På socialnämnderna underlydande anstalter intagna år 1967

Laskettu henkilölokakkeiden mukaan — Beräknats på grund av personblanketter

L ä ä n i — L ä n	Kunnalliskodit — Kommunalhem				Lastenkodit — Barnhem ¹⁾			
	Huoltoapu Socialhjälp ²⁾		Lastensuojelu Barnskydd		Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd	
	Hoidet- tavia Värda- de	Hoito- päiviä Vårdagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	6 396	1 497 072	2	83	49	4 709	2 037	304 123
Kaupungit — Städer ¹⁾	4 060	930 934	1	1	23	1 332	1 776	241 722
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 336	566 138	1	82	26	3 377	261	62 401
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs</i>	5 636	1 348 151	2	112	10	584	666	148 854
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 004	490 841	1	109	1	86	587	125 606
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 632	857 310	1	3	9	498	79	23 248
<i>Åhvenanmaa — Åland</i>	95	23 378	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	95	23 378	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	5 234	1 316 800	3	325	27	4 412	701	156 110
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 019	540 187	—	—	8	2 030	582	123 857
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 215	776 613	3	325	19	2 382	119	32 253
<i>Kymen — Kymmene</i>	2 974	746 735	1	8	8	687	416	110 851
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 564	406 656	—	—	1	68	304	80 568
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 410	340 079	1	8	7	619	112	30 283
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	2 865	707 639	5	1 150	20	1 465	141	36 097
Kaupungit — Städer	341	92 918	—	—	—	—	45	10 275
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 524	614 721	5	1 150	20	1 465	96	25 822
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	2 263	482 339	7	467	5	359	101	27 872
Kaupunki — Stad ¹⁾	271	72 095	—	—	—	—	38	9 517
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 992	410 244	7	467	5	359	63	18 355
<i>Kuopion — Kuopio</i>	2 538	622 103	4	341	14	962	100	17 688
Kaupungit — Städer ¹⁾	639	166 075	1	3	14	962	100	17 688
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 899	456 028	3	338	—	—	—	—
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	2 276	538 473	1	31	45	6 368	191	51 589
Kaupunki — Stad ¹⁾	279	73 651	—	—	19	2 313	111	25 557
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 997	464 822	1	31	26	4 055	80	26 032
<i>Vaasan — Vasa</i>	3 576	802 830	2	281	4	508	153	35 178
Kaupungit — Städer ¹⁾	988	215 038	1	40	1	70	134	28 828
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 588	587 792	1	241	3	438	19	6 350
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	3 945	929 255	12	2 258	69	8 871	104	24 921
Kaupungit — Städer ¹⁾	961	251 528	3	281	39	3 751	69	14 314
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 984	677 727	9	1 977	30	5 120	35	10 607
<i>Lapin — Lapplands</i>	1 037	262 392	1	2	9	449	201	48 022
Kaupungit — Städer ¹⁾	341	86 150	1	2	—	—	134	27 729
Maalaiskunnat — Landskommuner	696	176 242	—	—	9	449	67	20 293
Koko maa — Hela landet	38 835	9 277 167	40	5 058	260	29 374	4 811	961 305
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	13 467	3 326 073	8	436	106	10 612	3 880	705 661
Maalaiskunnat — Landskommuner	25 368	5 951 094	32	4 622	154	18 762	931	255 644
V. — År 1966	38 996	9 199 304	43	7 436	242	27 061	4 853	976 331

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar²⁾ Tähän sisältyvät myös kunnalliset koulukodit — I dessa ingår även de kommunala skolhemmen³⁾ Kunnalliskotien ns. itsemaksavat mukaan luettuina — Inkl. kommunalhemmens s.k. självbetalande

VI. Valtion varoista suoritettujen erilaisten avustusten ja lisien lukumäärä vuonna 1967 — Antalet av statens medel utdelade olika understöd och bidrag år 1967

Lääni — Län	Äitiys-avustus-ten luku Antal moder-skaps- understöd	Lapsilisää saaneita Antal utdelade barnbidrag		Perhelisää saaneita Antal utdelade familjebidrag		Erityistapsilisää saaneita Antal utdelade specialbarnbidrag		Myönnet- tyjä soti- lasavus- tuksia Antal beviljade militär- understöd
		perheitä familjer	lapsia barn	perheitä familjer	lisiin oikeutet- tuja lapsia till bidrag berätti- gade barn	perheitä familjer	lapsia barn	
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	16 049	130 853	234 321	4 319	7 896	4 542	7 051	854
Kaupungit — Städer ¹⁾	12 458	96 261	166 529	2 554	4 444	3 148	4 724	661
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 591	34 592	67 792	1 765	3 452	1 394	2 327	193
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i> ..	9 847	91 875	172 018	5 547	11 007	4 653	7 590	646
Kaupungit — Städer ¹⁾	5 491	45 733	80 341	1 888	3 442	1 699	2 634	339
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 356	46 142	91 677	3 659	7 565	2 954	4 956	307
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	295	2 669	4 895	77	154	112	161	5
Kaupunki — Stad	177	1 203	2 104	12	31	38	60	4
Maalaiskunnat — Landskommuner	118	1 466	2 791	65	123	74	101	1
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	9 237	84 130	159 015	5 520	10 610	4 441	7 103	577
Kaupungit — Städer ¹⁾	5 999	50 526	90 789	2 600	4 787	2 299	3 560	344
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 238	33 604	68 226	2 920	5 823	2 142	3 543	233
<i>Kymen — Kymmene</i>	5 028	47 950	92 647	2 756	5 142	2 195	3 598	283
Kaupungit — Städer ¹⁾	3 128	28 493	52 743	1 348	2 408	1 141	1 818	167
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 900	19 457	39 904	1 408	2 734	1 054	1 780	116
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	3 169	30 425	65 683	3 318	6 945	2 284	4 245	204
Kaupungit — Städer	1 179	9 787	19 189	715	1 400	570	969	64
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 990	20 638	46 494	2 603	5 545	1 714	3 276	140
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i> s	2 782	26 666	61 827	4 407	9 847	3 058	6 411	282
Kaupungit — Stad ¹⁾	817	6 074	12 318	505	1 003	354	618	39
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 965	20 592	49 509	3 902	8 844	2 704	5 793	243
<i>Kuopion — Kuopio</i>	4 257	36 391	79 776	4 886	10 410	3 321	6 501	256
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 869	13 791	26 473	1 109	2 083	734	1 261	103
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 388	22 600	53 303	3 777	8 327	2 587	5 240	153
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i> s	3 681	34 155	71 581	3 747	8 184	2 685	5 056	285
Kaupunki — Stad ¹⁾	1 220	9 824	18 432	631	1 298	529	917	60
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 461	24 331	53 149	3 116	6 886	2 156	4 139	225
<i>Vaasan — Vasa</i>	7 213	61 928	125 909	6 145	12 914	4 526	8 264	459
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 722	20 789	39 385	1 340	2 678	968	1 694	154
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 491	41 139	86 524	4 805	10 236	3 558	6 570	305
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	7 796	59 320	141 876	10 749	25 043	6 145	12 981	664
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 973	20 505	42 606	1 997	4 298	1 304	2 393	194
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 823	38 815	99 270	8 752	20 745	4 841	10 588	470
<i>Lapin — Lapplands</i>	3 997	31 336	76 179	6 273	14 727	3 116	6 863	489
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 380	10 731	21 799	891	1 833	559	1 008	74
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 617	20 605	54 380	5 382	12 894	2 557	5 855	415
Koko maa — Hela landet	73 351	637 698	1 285 727	57 744	122 879	41 078	75 824	5 004
Kaupungit — Städer ¹⁾	39 413	313 717	572 708	15 590	29 705	13 343	21 656	2 203
Maalaiskunnat — Landskommuner	33 938	323 981	713 019	42 154	93 174	27 735	54 168	2 801
V. — År 1966	73 580	635 312	1 301 062	61 409	132 285	40 830	75 636	5 190

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

VII. Kuntien sosiaalihuollon menot vuonna 1967 — Den kommunala socialvårdens utgifter år 1967

Lääni — Län	Hallinto Förvaltning	Huoltoapu — Socialhjälp							Laitoshoito —
		Avohuolto — Öppen vård							
		Ehkäisevä huoltoapu Förebyggande socialhjälp	Kotivastus, myös avo- huollon sairaanhoito ja huoneistomenot. Hemunderstöd, även den öppna vårdens sjukvård och lokalutgifter	Yksityishoitoon sijoitetut i privatvård utackerade	Korvaukset muille kunnille. Ersätningar åt andra kommuner	Työtupa Arbetsstuga	Muut menot, myös kuljetus ja hautaus Ovriga utgifter, även transport och begravnings	omasso tai yhteisessä kunnalliskodissa yms. egget eller gemensamt kommunalhush o.a.dyl.	
		1 000 mk							
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	13 016.3	34.4	18 020.8	13.0	5.6	1 592.9	177.5	43 687.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾	11 061.9	15.9	16 166.6	2.7	0.5	1 592.9	117.4	34 214.4	
Maalaisk. — Landsk.	1 954.4	18.5	1 854.2	10.3	5.1	—	60.1	9 472.8	
<i>Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs</i>	4 568.3	45.3	6 071.8	42.8	3.4	250.7	161.9	18 858.6	
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 534.6	16.3	4 607.5	2.3	1.6	250.7	50.7	7 075.4	
Maalaisk. — Landsk.	2 033.7	29.0	1 464.3	40.5	1.8	—	111.2	11 783.2	
<i>Ålvenanmaa — Åland</i>	78.8	1.4	68.1	16.7	—	—	7.3	396.3	
Kaupunki — Stad	52.9	1.0	36.9	—	—	—	3.5	—	
Maalaisk. — Landsk.	25.9	0.4	31.2	16.7	—	—	3.8	396.3	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	4 529.8	83.9	5 569.6	22.3	2.0	368.1	127.9	19 593.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 892.6	49.0	4 287.0	4.6	0.9	368.1	58.4	8 342.8	
Maalaisk. — Landsk.	1 637.2	34.9	1 282.6	17.7	1.1	—	69.5	11 250.4	
<i>Kymen — Kymmene</i>	2 626.6	27.4	2 330.6	41.5	1.0	250.4	89.8	11 479.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 769.8	11.5	1 800.6	0.1	0.7	250.4	44.8	6 465.3	
Maalaisk. — Landsk.	856.8	15.9	530.0	41.4	0.3	—	45.0	5 014.4	
<i>Mikkelin — S:t Michels</i> ...	1 630.3	38.7	1 733.6	7.2	2.4	13.3	65.0	8 870.6	
Kaupungit — Städer	570.9	6.2	701.2	—	1.9	13.3	14.1	1 445.9	
Maalaisk. — Landsk.	1 059.4	32.5	1 032.4	7.2	0.5	—	50.9	7 424.7	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	1 262.9	49.8	1 579.0	18.8	1.4	—	62.2	7 198.9	
Kaupunki — Stad ¹⁾	295.7	6.5	472.3	0.1	—	—	8.1	1 566.8	
Maalaisk. — Landsk.	967.2	43.3	1 106.7	18.7	1.4	—	54.1	5 632.1	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	1 914.2	49.1	2 477.9	12.7	0.5	—	64.1	8 861.5	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	770.3	7.9	1 192.8	—	0.2	—	13.3	2 989.5	
Maalaisk. — Landsk.	1 143.9	41.2	1 285.1	12.7	0.3	—	50.8	5 872.0	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	1 692.8	55.2	2 095.6	19.3	—	—	90.3	7 757.7	
Kaupunki — Stad ¹⁾	558.6	18.2	880.7	—	—	—	22.7	1 416.1	
Maalaisk. — Landsk.	1 134.2	37.0	1 214.9	19.3	—	—	67.6	6 341.6	
<i>Vaasan — Vasa</i>	2 393.6	80.3	3 173.4	28.8	1.7	33.7	141.9	11 712.1	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 010.2	34.4	1 767.3	2.3	1.6	33.7	35.1	3 996.8	
Maalaisk. — Landsk.	1 383.4	45.9	1 406.1	26.5	0.1	—	106.8	7 715.3	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	2 855.5	124.0	4 375.6	37.8	4.6	615.8	217.3	12 775.0	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 162.7	10.7	1 869.8	7.1	0.3	615.8	38.6	3 311.7	
Maalaisk. — Landsk.	1 692.8	113.3	2 505.8	30.7	4.3	—	178.7	9 463.3	
<i>Lapin — Lapplands</i>	1 658.7	48.6	2 537.7	22.3	2.0	853.5	98.4	4 409.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	684.7	13.3	1 184.9	—	1.4	853.5	24.1	1 203.4	
Maalaisk. — Landsk.	974.0	35.3	1 352.8	22.3	0.6	—	74.3	3 206.3	
Koko maa — Hela landet ..	38 227.8	638.1	50 033.7	283.2	24.6	3 978.4	1 303.6	155 600.5	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	23 364.9	190.9	34 967.6	19.2	9.1	3 978.4	430.8	72 028.1	
Maalaisk. — Landsk.	14 862.9	447.2	15 066.1	264.0	15.5	—	872.8	83 572.4	
V. — År 1966	33 979.8	625.9	46 393.5	309.2	42.6	3 814.9	1 393.0	136 675.2	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

Anstaltsvård på											Vajaamielishuolto — Vården av psykiskt efterblivna		
I öfriga kommuner	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	I kommunerna	Laitoishoito — Anstaltsvård på		Yhteensä Summa
											Avuolto	Öppen vård	
278.0	2 745.3	1 359.5	14.0	3 961.7	372.6	72 262.5	153.8	1 487.3	2 401.0	283.6	4 325.7		
273.5	1 962.1	1 067.0	8.5	3 912.3	187.7	59 521.5	135.9	1 487.3	1 682.2	283.6	3 589.0		
4.5	783.2	292.5	5.5	49.4	184.9	12 741.0	17.9	—	718.8	—	736.7		
206.7	1 685.6	850.3	12.2	131.8	397.4	28 718.5	38.4	21.0	1 692.7	14.8	1 766.9		
12.9	717.7	510.0	1.8	93.5	201.7	13 542.1	10.5	21.0	715.4	14.8	761.7		
193.8	967.9	340.3	10.4	38.3	195.7	15 176.4	27.9	—	977.3	—	1 005.2		
—	75.0	18.0	—	40.0	8.0	630.8	—	—	48.5	—	48.5		
—	19.7	13.6	—	38.4	3.5	116.6	—	—	30.7	—	30.7		
—	55.3	4.4	—	1.6	4.5	514.2	—	—	17.8	—	17.8		
137.5	1 520.0	1 120.5	7.0	85.5	420.1	29 057.6	19.0	117.6	1 816.1	—	1 952.7		
52.4	853.0	815.8	3.7	48.0	279.2	15 162.9	13.4	117.6	1 015.6	—	1 146.6		
85.1	667.0	304.7	3.3	37.5	140.9	13 894.7	5.6	—	800.5	—	806.1		
48.4	764.2	424.0	3.3	35.5	235.7	15 731.5	20.8	222.5	1 082.8	—	1 326.1		
—	318.2	279.6	2.0	23.2	155.4	9 351.8	4.0	222.5	587.1	—	813.6		
48.4	446.0	144.4	1.3	12.3	80.3	6 379.7	16.8	—	495.7	—	512.5		
82.9	302.5	402.6	11.6	27.7	162.5	11 720.6	11.6	—	625.5	—	637.1		
0.1	43.7	119.8	8.4	9.4	89.8	2 453.8	4.0	—	150.4	—	154.4		
82.8	258.8	282.8	3.2	18.3	72.7	9 266.8	7.6	—	475.1	—	482.7		
28.0	513.8	301.3	1.2	23.6	117.9	9 895.9	5.6	—	289.0	—	294.6		
—	66.2	54.8	—	15.1	32.5	2 222.4	0.5	—	46.5	—	47.0		
28.0	447.6	246.5	1.2	8.5	85.4	7 673.5	5.1	—	242.5	—	247.6		
21.9	729.4	582.2	5.9	22.2	182.9	13 010.3	1.0	41.2	641.1	—	683.3		
2.7	225.9	174.1	4.4	9.0	99.3	4 719.1	0.0	41.2	228.2	—	269.4		
19.2	503.5	408.1	1.5	13.2	83.6	8 291.2	1.0	—	412.9	—	413.9		
171.4	631.5	286.4	3.8	75.7	148.0	11 334.9	41.7	46.4	1 187.9	0.4	1 276.4		
42.6	145.6	85.9	0.9	35.6	55.7	2 704.0	38.1	—	291.3	—	329.4		
128.8	485.9	200.5	2.9	40.1	92.3	8 630.9	3.6	46.4	896.6	0.4	947.0		
119.0	1 228.1	362.4	15.7	36.5	240.4	17 174.0	31.8	26.8	874.9	—	933.5		
—	243.3	156.0	7.7	9.4	94.9	6 382.5	14.5	26.8	335.4	—	376.7		
119.0	984.8	206.4	8.0	27.1	145.5	10 791.5	17.3	—	539.5	—	556.8		
125.2	847.5	510.5	3.3	149.8	201.3	19 987.7	35.1	133.2	414.4	176.4	759.1		
46.6	222.8	132.9	1.8	37.3	67.1	6 362.5	20.8	133.2	118.6	55.6	328.2		
78.6	624.7	377.6	1.5	112.5	134.2	13 625.2	14.3	—	295.8	120.8	430.9		
60.5	386.7	382.8	0.2	124.3	128.4	9 055.1	3.0	31.1	859.8	227.4	1 121.3		
3.0	138.0	141.9	0.2	11.0	50.8	3 625.5	0.7	31.1	214.7	70.1	316.6		
57.5	248.7	240.9	—	113.3	77.6	5 429.6	2.3	—	645.1	157.3	804.7		
1 279.5	11 429.6	6 600.5	78.2	4 714.3	2 615.2	238 579.4	361.8	2 127.1	11 933.7	702.6	15 125.2		
433.8	4 956.2	3 551.4	39.4	4 242.2	1 317.6	126 164.7	242.4	2 080.7	5 416.1	424.1	8 163.3		
845.7	6 473.4	3 049.1	38.8	472.1	1 297.6	112 414.7	119.4	46.4	6 517.6	278.5	6 961.9		
1 218.6	11 711.3	6 752.9	79.8	4 370.7	2 238.7	215 626.3	295.7	1 313.3	9 173.0	577.1	11 359.1		

Jatkoa

Lääni — Län	Lastensuojelu — Barnskydd								
	Avohuolto — Öppen vård					Laitoshuolto — Anstaltsvård på			
	Yksityishuoltoon sijoitetut I privatvård utskörde- rade	Huostaanotettujen ammattiopetus Yrkesundervisning för omhändertagna	Korvankset muille kunnille Ersätningar åt övriga kommuner	Muut menot, myös avo- huollon sairaanhoito, kesä- virikistys ja kuljetus Övriga utgifter, även den öppna vårdens sjukvård, sommarrекреation och transport	omassa tai yhteisessä) lastenkodissa tai päivä- huoltolaitoksessa egget eller gemensamt barnhem eller daghem	toisen kunnan lastenkodissa annan kommunns barnhem	mielisairaaloissa sinnessjukhus	yleis- ja muissa saira- loissa, myös invalidi- asutuslaitis- yms. laitoksissa allmänna och andra sjukhus, även anstalter för invalider, sinnessdefekta m.fl.	
1 000 mk									
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	2 573.6	495.9	503.5	1 206.4	22 777.8	481.0	33.5	86.3	
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 295.0	471.2	485.6	1 140.5	21 150.6	417.0	23.5	67.7	
Maalaisk. — Landsk.	278.6	24.7	17.9	65.9	1 627.2	64.0	10.0	18.6	
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	596.9	44.7	2.1	280.6	9 130.7	37.8	8.8	39.5	
Kaupungit — Städer ¹⁾	334.6	27.9	1.2	267.1	8 661.1	5.6	7.0	26.9	
Maalaisk. — Landsk.	262.3	16.8	0.9	13.5	469.6	32.2	1.8	12.6	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	11.0	—	—	0.6	—	—	—	0.1	
Kaupunki — Stad	3.6	—	—	0.4	—	—	—	0.1	
Maalaisk. — Landsk.	7.4	—	—	0.2	—	—	—	—	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	758.8	43.4	10.8	491.8	8 600.4	96.7	7.6	46.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾	501.1	22.8	—	477.0	8 084.1	60.0	4.3	39.1	
Maalaisk. — Landsk.	257.7	20.6	10.8	14.8	516.3	36.7	3.3	7.6	
<i>Kymen — Kymmene</i>	227.3	27.6	1.8	48.9	3 935.6	24.2	10.8	20.0	
Kaupungit — Städer ¹⁾	167.0	22.9	1.8	42.6	3 376.5	24.2	9.7	12.7	
Maalaisk. — Landsk.	60.3	4.7	—	6.3	559.1	—	1.1	7.3	
<i>Mikkelin — St. Michels</i> ...	148.0	19.0	1.5	20.8	1 404.2	9.6	0.2	5.1	
Kaupungit — Städer	62.9	9.4	1.5	13.6	1 005.9	6.0	0.2	3.8	
Maalaisk. — Landsk.	85.1	9.6	—	7.2	398.3	3.6	—	1.3	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	243.8	16.0	3.7	26.7	912.0	1.0	0.6	9.8	
Kaupunki — Stad ¹⁾	30.4	2.5	1.7	14.4	513.2	—	—	0.0	
Maalaisk. — Landsk.	213.4	13.5	2.0	12.3	398.8	1.0	0.6	9.8	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	376.4	29.8	14.5	48.0	1 904.9	9.7	2.8	15.1	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	171.5	19.8	1.4	39.2	1 904.9	—	2.5	2.4	
Maalaisk. — Landsk.	204.9	10.0	13.1	8.8	—	9.7	0.3	12.7	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	259.4	17.3	1.1	23.6	2 471.9	43.5	2.5	13.3	
Kaupunki — Stad ¹⁾	56.6	6.6	—	13.7	1 808.4	15.6	—	0.3	
Maalaisk. — Landsk.	202.8	10.7	1.1	9.9	663.5	27.9	2.5	13.0	
<i>Vaasan — Vasa</i>	211.7	12.9	2.1	16.6	3 147.0	0.1	0.1	8.8	
Kaupungit — Städer ¹⁾	66.8	4.3	0.1	6.3	3 017.4	0.1	0.1	3.2	
Maalaisk. — Landsk.	144.9	8.6	2.0	10.3	129.6	—	—	5.6	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	511.1	18.9	2.3	25.4	2 081.1	13.2	0.7	15.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾	284.8	6.8	0.7	11.7	1 814.2	—	0.0	8.0	
Maalaisk. — Landsk.	226.3	12.1	1.6	13.7	266.9	13.2	0.7	7.7	
<i>Lapin — Lapplands</i>	182.0	17.2	0.0	30.5	1 687.0	1.4	0.5	7.1	
Kaupungit — Städer ¹⁾	67.1	11.9	0.0	18.3	1 315.7	1.4	—	5.2	
Maalaisk. — Landsk.	114.9	5.3	—	12.2	371.3	—	0.5	1.9	
Koko maa — Hela landet ..	6 100.0	742.7	543.4	2 219.9	58 052.6	718.2	68.1	267.5	
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	4 041.4	606.1	494.0	2 044.8	52 652.0	529.9	47.3	169.4	
Maalaisk. — Landsk.	2 058.6	136.6	49.4	175.1	5 400.6	188.3	20.8	98.1	
V. — År 1966	5 792.5	624.4	511.0	2 162.7	52 248.3	509.7	55.7	247.0	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

Fortsättning

Kontokodeissa skolhem	muissa huoltajatoimissa, myös yksityisissä lastenkodeissa övriga vårdanstalter, även privata barnhem		Yhteensä Summa	Irtolaishuolto Lösdrivarvård	Päihdyttävien aineiden väärikäyttäjien huolto Vården av missbrukare av berusningsmedel	Kaikkiaan huoltomenoja Vårdtagiffter inalles	Avustukset sosiaalihuollon alalla toimiville yhdistyksille Understöd åt föreningar som utövar social verksamhet	Osuudet kansaneläkkeiden tukiosakustannuksista Andelar i kostnaderna för folkpensionernas understödsdelar	Kodinhoito toimi Hemvårdarinne- verksamheten	Toipilasrahat, vähävaraisten sitten kesävirkestys ja vanhusten asumistuki Konvalescentpengar, mindrebe- medlade mödrars sönarräkrea- tion och bostadsunderstöd för äldringar
177.4	3 984.5	32 319.9	47.9	530.8	122 503.1	3 221.6	19 847.5	3 532.5	1 382.5	
154.4	3 466.9	29 672.4	47.5	501.9	104 394.2	3 079.0	14 326.3	2 626.7	1 295.1	
23.0	517.6	2 647.5	0.4	28.9	18 108.9	142.6	5 521.2	905.8	87.4	
42.3	226.1	10 409.5	5.1	61.7	45 530.0	664.2	15 426.8	2 196.7	200.2	
28.8	172.3	9 532.5	4.8	48.4	26 424.1	614.5	6 343.1	918.9	166.4	
13.5	53.8	877.0	0.3	13.3	19 105.9	49.7	9 083.7	1 277.8	33.8	
—	40.9	52.6	0.0	—	810.7	430.5	392.1	84.6	3.6	
—	35.7	39.8	—	—	240.0	429.9	77.2	34.9	3.1	
—	5.2	12.8	0.0	—	570.7	0.6	314.9	49.7	0.5	
135.5	545.8	10 737.5	9.0	32.8	46 319.4	1 564.0	13 073.9	2 067.0	665.0	
106.5	484.9	9 779.8	7.9	21.6	29 011.4	1 460.8	6 426.6	1 015.3	640.8	
29.0	60.9	957.7	1.1	11.2	17 308.0	103.2	6 647.3	1 051.7	24.2	
86.8	231.5	4 614.5	9.7	21.3	24 329.7	445.1	7 296.7	1 034.2	266.4	
70.8	171.1	3 899.3	9.3	14.8	15 858.6	392.5	3 678.1	534.8	258.8	
16.0	60.4	715.2	0.4	6.5	8 471.1	52.6	3 618.6	499.4	7.6	
29.1	110.7	1 748.2	0.8	23.2	15 760.2	136.1	4 111.7	878.8	64.1	
23.4	39.2	1 165.9	0.8	16.2	4 362.0	127.4	960.1	219.7	60.5	
5.7	71.5	582.3	0.0	7.0	11 398.2	8.7	3 151.6	659.1	3.6	
25.8	19.0	1 258.4	1.5	18.4	12 731.7	100.8	2 929.3	837.5	34.3	
11.8	2.7	576.7	1.3	3.0	3 146.1	87.7	545.2	121.6	30.6	
14.0	16.3	681.7	0.2	15.4	9 585.6	13.1	2 384.1	715.9	3.7	
40.8	126.7	2 568.7	2.0	34.4	18 212.9	194.3	3 857.5	1 053.3	189.0	
34.6	67.1	2 243.4	0.7	24.7	8 027.6	185.4	1 446.3	285.5	179.4	
6.2	59.6	325.3	1.3	9.7	10 185.3	8.9	2 411.2	767.8	9.6	
40.4	51.0	2 924.0	0.8	19.0	17 247.9	162.4	4 051.1	1 083.3	17.3	
20.3	13.1	1 934.6	0.2	7.9	5 534.7	141.0	938.1	279.1	8.6	
20.1	37.9	989.4	0.6	11.1	11 713.2	21.4	3 113.0	804.2	8.7	
29.9	44.2	3 473.4	1.7	20.2	23 996.4	277.6	8 444.8	1 398.3	197.0	
26.0	20.3	3 144.6	—	17.5	10 931.5	199.7	2 277.9	457.3	158.4	
3.9	23.9	328.8	1.7	2.7	13 064.9	77.9	6 166.9	941.0	38.6	
61.1	271.7	3 001.2	4.3	20.0	26 627.8	655.7	5 549.1	2 052.3	153.2	
46.4	174.4	2 347.0	4.0	7.1	10 211.5	639.5	1 792.5	449.8	105.8	
14.7	97.3	654.2	0.3	12.9	16 416.3	16.2	3 756.6	1 602.5	47.4	
42.6	283.0	2 251.3	2.9	17.9	14 107.2	146.7	2 840.0	1 196.9	90.9	
34.6	6.5	1 460.7	2.1	12.2	6 101.8	133.9	786.8	276.9	57.9	
8.0	276.5	790.6	0.8	5.7	8 005.4	12.8	2 053.2	920.0	33.0	
711.7	5 935.1	75 359.2	85.7	799.7	368 177.0	7 999.0	87 820.5	17 415.4	3 263.5	
557.6	4 654.2	65 796.7	78.6	675.3	224 243.5	7 491.3	39 598.2	7 220.5	2 965.4	
154.1	1 280.9	9 562.5	7.1	124.4	143 933.5	507.7	48 222.3	10 194.9	298.1	
791.0	5 307.6	68 249.9	84.0	689.5	329 988.6	6 517.1	79 445.4	13 473.5	2 464.6	

VIII. Kuntien sosiaalihuollon tulot vuonna 1967 — Den kommunala socialvårdens inkomster år 1967

Läni — Län	Maksut kuolinpesien jäämistöistä Fattigprocenter	Huoltokömmän muut yleistulot Vårdverksamhetens övriga allmänna inkomster	Huoltoapu *) — Socialhjälp *)								Työtuvan tulot Inkomster från arbetsstuga	Oman kunnalliskodin yms. muut tulot Övriga inkomster från eget kommunalhem o.a.dyl.	Muut tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot Övriga inkomster, även donationer och räntor av donationsfonder
			Korvaukset *) — Ersättningar av *)										
			valtiolta — staten										
			huoltoapulain mukaan enligt lagen om socialhjälp	sotasiirtolaisista för de krigsförflyttade	muilla perusteilla enligt övriga grunder	muilta kunnilla andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer						
	1 000 mk												
Uudenmaan — Nylands ...	214.7	125.6	2 959.6	345.6	—	260.1	16 087.4	1 484.9	3 142.0	25.0			
Kaupungit — Städer 1)	177.0	82.7	2 355.9	59.8	—	234.2	12 036.0	1 484.9	2 463.1	19.6			
Maalaisk. — Landsk.	37.7	42.9	603.7	285.8	—	25.9	4 051.4	—	678.9	5.4			
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	129.9	135.8	369.3	172.7	0.1	208.3	10 202.4	169.2	832.8	11.1			
Kaupungit — Städer 1)	55.3	60.6	367.7	59.6	—	64.0	3 923.2	169.2	248.6	4.8			
Maalaisk. — Landsk.	74.6	75.2	1.6	113.1	0.1	144.3	6 279.2	—	584.2	6.3			
Ahvenanmaa — Åland	4.8	2.3	—	—	—	7.0	375.7	—	—	—			
Kaupunki — Stad	1.6	0.6	—	—	—	—	79.3	—	—	—			
Maalaisk. — Landsk.	3.2	1.7	—	—	—	7.0	296.4	—	—	—			
Hämeen — Tavastehus	119.9	92.5	348.5	190.8	0.1	152.2	10 160.6	193.3	1 532.8	8.3			
Kaupungit — Städer 1)	53.4	16.7	329.9	121.5	—	19.0	4 797.7	193.3	442.4	0.1			
Maalaisk. — Landsk.	66.5	75.8	18.6	69.3	0.1	133.2	5 362.9	—	1 140.4	8.2			
Kymen — Kymmene	49.8	61.3	99.6	91.3	9.7	49.3	5 484.6	52.1	635.2	1.1			
Kaupungit — Städer 1)	27.2	17.8	99.6	16.0	—	32.0	2 919.0	52.1	291.8	—			
Maalaisk. — Landsk.	22.6	43.5	—	75.3	9.7	17.3	2 565.6	—	343.4	1.1			
Mikkelin — S:t Michels ...	30.9	43.2	53.0	23.3	0.1	106.6	4 173.4	—	1 109.3	2.3			
Kaupungit — Städer	7.4	0.6	50.6	5.6	0.1	0.2	644.3	—	87.9	1.8			
Maalaisk. — Landsk.	23.5	42.6	2.4	17.7	—	106.4	3 529.1	—	1 021.4	0.5			
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	18.1	30.4	4.1	28.1	—	30.2	3 169.1	—	747.7	0.1			
Kaupunki — Stad 1)	4.5	0.8	3.0	4.8	—	0.0	555.3	—	167.9	—			
Maalaisk. — Landsk.	13.6	29.6	1.1	23.3	—	30.2	2 613.8	—	579.8	0.1			
Kuopion — Kuopio	37.1	35.3	5.1	68.4	—	40.1	4 495.9	—	731.7	0.5			
Kaupungit — Städer 1) ...	18.4	6.1	—	0.6	—	—	1 327.1	—	168.0	—			
Maalaisk. — Landsk.	18.7	29.2	5.1	67.8	—	40.1	3 168.8	—	563.7	0.5			
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31.1	40.2	92.7	23.9	0.1	201.8	3 931.4	—	645.0	4.0			
Kaupunki — Stad 1)	10.0	5.4	70.7	0.3	0.1	3.1	677.1	—	69.6	—			
Maalaisk. — Landsk.	21.1	34.8	22.0	23.6	—	198.7	3 254.3	—	575.4	4.0			
Vaasan — Vasa	51.6	52.3	8.0	127.2	0.0	82.3	5 828.8	12.1	468.5	2.2			
Kaupungit — Städer 1) ...	19.4	19.1	—	55.4	—	—	1 568.3	12.1	108.1	1.2			
Maalaisk. — Landsk.	32.2	33.2	8.0	71.8	0.0	82.3	4 260.5	—	360.4	1.0			
Oulun — Uleåborgs	41.1	58.5	170.8	31.3	0.3	130.3	6 533.5	449.1	991.2	1.6			
Kaupungit — Städer 1) ...	14.4	10.1	163.2	26.1	—	0.2	1 921.9	449.1	119.0	0.1			
Maalaisk. — Landsk.	26.7	48.4	7.6	5.2	0.3	130.1	4 611.6	—	872.2	1.5			
Lapin — Lapplands	15.2	37.5	41.0	4.1	0.2	41.9	2 500.3	297.3	341.8	1.2			
Kaupungit — Städer 1) ...	6.1	5.9	39.2	0.2	0.2	—	758.4	297.3	36.3	1.0			
Maalaisk. — Landsk.	9.1	31.6	1.8	3.9	—	41.9	1 741.9	—	305.5	0.2			
Koko maa — Hela landet ..	744.2	714.9	4 151.7	1 106.7	10.6	1 310.1	72 943.1	2 658.0	11 228.0	57.4			
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	394.7	226.4	3 479.8	349.9	0.4	352.7	31 207.6	2 658.0	4 202.7	28.6			
Maalaisk. — Landsk.	349.5	488.5	671.9	756.8	10.2	957.4	41 735.5	—	7 025.3	28.8			
V. — År 1966	658.4	605.8	3 756.5	1 015.1	39.5	1 138.7	69 571.8	2 225.7	10 336.6	54.4			

1) Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

2) V. 1966 ja sitä aikaisemmin sisältää myös koko vajaamiehihuollon tulot, v. 1967 vain 56 kunnan osalta — År 1966 och före detta innefattar även inkomster från hela värden av psykiskt efterblivna, år 1967 endast från 56 kommuns del

3) Myös kunnalliskotien saamat korvaukset — Även ersättningar erhållna av kommunalhem

Vajaamielishuolto *) Värden av psykiskt efterblivna *)	Lastensuojelu — Barnskydd										
	Korvaukset *) — Ersättningar av *)										Irtolais- ja PAV-huolto Värden av ledrivare och missbrukare av berusningsmedel
	valtiolta—staten			yksityisiltä enskkilda personer	Omien lastenkotien ja päivä- huoltolaitosten muutt tulot Ovriga inkomster från egna barnhem och daghem	Muutt tulot, myös lahjoitukset ja rahastojen korot Ovriga inkomster, även donationer och räntor av donationsfonder	Tulot yhteensä Summa inkomster	Kuntien huoltohoimintaan käytämät varat Av kommunerna använda medel för vårdverksamheten	Kodinhoitoimi Hemvårdarinverksamheten	Valtionapu vähävaraisten aitien kesävirgistyksen Statsbidrag för mindrebedlade mödrars sommarrekreation	
	huostaanotettujen ammattopetukseen yrkesundervisning för omhändertagna	lastensuojelulain 39 §:n mukaan enligt § 39 i barnskyddslagen	muilla kunnilla andra kommuner								
873.9	20.2	1 720.7	387.3	1 957.4	5 670.8	65.9	77.0				35 418.1
735.5	12.7	1 684.8	240.1	1 802.7	5 388.8	65.9	75.9	28 919.6	75 474.6	952.6	2.9
138.4	7.5	35.9	147.2	154.7	282.0	0.0	1.1	6 498.5	11 610.4	401.7	1.0
409.6	22.1	9.0	197.0	412.1	2 206.8	0.2	1.8	15 490.2	30 039.8	1 026.8	1.7
171.8	18.8	7.0	87.7	305.7	2 138.8	—	1.3	7 684.1	18 740.0	394.6	1.2
237.8	3.3	2.0	109.3	106.4	68.0	0.2	0.5	7 806.1	11 299.8	632.2	0.5
7.4	—	—	0.2	9.6	—	0.0	—	407.0	403.7	44.8	—
—	—	—	—	8.6	—	0.0	—	90.1	149.9	11.7	—
7.4	—	—	0.2	1.0	—	—	—	316.9	253.8	33.1	—
507.7	19.1	156.1	209.5	455.2	2 095.0	19.9	3.3	16 314.8	30 004.6	1 023.5	6.8
309.5	16.8	154.5	80.6	376.8	2 031.0	19.9	0.5	8 963.6	20 047.8	476.2	6.2
198.2	2.3	1.6	128.9	78.4	64.0	—	2.8	7 351.2	9 956.8	547.3	0.6
408.1	6.0	3.0	168.2	180.4	812.9	—	2.3	8 114.9	16 214.8	508.2	0.8
307.9	5.2	2.7	67.2	129.7	762.9	—	1.8	4 732.9	11 125.7	245.8	0.6
100.2	0.8	0.3	101.0	50.7	50.0	—	0.5	3 382.0	5 089.1	262.4	0.2
172.9	7.1	3.6	47.8	87.2	349.3	—	1.6	6 211.6	9 548.6	509.0	1.0
35.3	4.8	3.6	1.2	28.0	297.1	—	0.5	1 169.0	3 193.0	109.8	0.3
137.6	2.3	—	46.6	59.2	52.2	—	1.1	5 042.6	6 355.6	399.2	0.7
74.1	2.8	0.2	14.7	69.8	238.6	—	1.5	4 429.5	8 302.2	548.9	0.3
16.7	—	—	—	17.7	151.7	—	0.7	923.1	2 223.0	60.4	—
57.4	2.8	0.2	14.7	52.1	86.9	—	0.8	3 506.4	6 079.2	488.5	0.3
226.5	6.7	1.7	20.5	119.6	515.8	—	1.2	6 306.1	11 906.8	656.0	1.1
91.4	5.4	1.3	2.8	62.8	515.8	—	0.3	2 200.0	5 827.6	135.9	0.4
135.1	1.3	0.4	17.7	56.8	—	—	0.9	4 106.1	6 079.2	520.1	0.7
165.0	3.2	0.6	48.1	145.5	514.0	—	1.5	5 848.1	11 399.8	600.9	1.9
20.5	1.1	0.2	19.7	52.2	404.2	—	1.0	1 335.2	4 199.5	117.3	0.6
144.5	2.1	0.4	28.4	93.3	109.8	—	0.5	4 512.9	7 200.3	483.6	1.3
179.4	2.7	10.5	26.0	121.3	848.9	1.5	0.3	7 823.6	16 172.8	785.2	0.8
88.8	0.9	10.5	13.0	90.0	823.8	1.3	0.3	2 812.2	8 119.3	209.8	0.4
90.6	1.8	—	13.0	31.3	25.1	0.2	0.0	5 011.4	8 053.5	575.4	0.4
173.9	1.4	9.5	21.6	163.9	567.6	0.1	1.8	9 347.5	17 280.3	1 313.4	5.0
100.9	—	9.0	16.2	101.1	550.2	0.1	0.9	3 482.5	6 729.0	230.5	0.1
73.0	1.4	0.5	5.4	62.8	17.4	—	0.9	5 865.0	10 551.3	1 082.9	4.9
219.5	1.5	3.0	4.8	125.0	382.5	—	2.0	4 018.8	10 088.4	802.4	5.4
52.5	0.9	3.0	—	49.4	315.0	—	1.6	1 567.0	4 534.8	142.2	1.7
167.0	0.6	—	4.8	75.6	67.5	—	0.4	2 451.8	5 553.6	660.2	3.7
3 418.0	92.8	1 917.9	1 145.7	3 847.0	14 202.2	87.6	94.3	119 730.2	248 446.8	9 173.4	28.7
1 930.8	66.6	1 876.6	528.5	3 024.7	13 379.3	87.2	84.8	63 879.3	160 364.2	3 086.8	14.4
1 487.2	26.2	41.3	617.2	822.3	822.9	0.4	9.5	55 850.9	88 082.6	6 086.6	14.3
3) 687.2	76.1	2 006.3	1 129.1	3 754.1	12 567.0	103.4	108.4	109 834.1	220 154.5	7 580.6	27.1

*) Myös lastenkotien ja päivähuoltolaitosten saamat korvaukset — Även ersättningar erhållna av barnhem och daghem

2) Tulot vastaavat 14.51 milj. mk:n menoerää, 56 kunnasta tuloja ei saatu erikseen — Inkomsterna motsvarar 14.51 milj. mk:s utgiftspost, från 56 kommuner erhöles inkomsterna inte skilt

3) Vain kunnan oman vajaamielisten päivähuoltolan tulot — Endast inkomster från eget daghem för psykiskt efterblivna

IX. Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1967 — Kommunalhemmens utgifter och inkomster år

Vuodesta 1967 lähtien mukaanluettuna kuntien omien kunnalliskotien saamat korvaukset yksityisiltä, valtiolta ja vierailta
Fr.o.m. år 1967 inkl. ersättningarna erhållna av kommunernas egna kommunalhem från enskilda, staten och andra kommuner.

L ä ä n i — L ä n	Menot — Utgifter											
	Palkkaukset sosiaaliturvamuksineen Aviohingar med socialskyddsavgifter	Huoneistomenot Lokautgifter	Kaluston uusinta-hankinta ja kunnossapito	Nyanskauffning och underhåll av inventarier	Lääkkeit ja hoito-tarvikkeet Mediciner och värdföremöheter	Kavintotarvikkeet Livsmedel	Vaatteiston uusinta-hankinta ja kunnossapito	Nyanskauffning och underhåll av kläder	Pubdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu Kengöringstillbehör och tvättning av kläder	Viihdytysmenot Förstodsutgifter	Kehoitusrahat Filpenningar	Kasvitarhan ja kokeilun hoito Trädgårds- och boskapskötisel
	1 000 mk											
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	18 622.2	2 329.1	349.6	1 337.1	3 612.2	171.5	783.5	58.6	121.8	58.1		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	12 563.4	1 434.3	220.4	744.0	2 210.6	95.2	614.7	30.5	77.0	27.6		
Maalaisk. — Landsk. ...	6 058.8	894.8	129.2	593.1	1 401.6	76.3	168.8	28.1	44.8	30.5		
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i> ...	12 291.6	1 839.8	271.2	1 028.5	3 034.6	256.1	482.9	56.1	90.0	64.2		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	4 951.7	734.4	79.6	400.6	1 173.6	132.4	220.3	20.6	46.4	20.7		
Maalaisk. — Landsk. ...	7 339.9	1 105.4	191.6	627.9	1 861.0	123.7	262.6	35.5	43.6	43.5		
<i>Ahvenanmaa — Åland</i> ...	285.8	33.2	5.9	19.3	63.5	—	4.6	—	0.4	—		
Kaupunki — Stad ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Maalaisk. — Landsk. ...	285.8	33.2	5.9	19.3	63.5	—	4.6	—	0.4	—		
<i>Hämeen — Tavastehus</i> ...	12 383.7	1 904.0	238.9	925.6	2 949.9	179.8	433.3	56.5	146.9	37.8		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	5 306.2	730.5	109.9	367.8	1 283.9	67.4	222.5	21.6	97.9	13.2		
Maalaisk. — Landsk. ...	7 077.5	1 173.5	129.0	557.8	1 666.0	112.4	210.8	34.9	49.0	24.6		
<i>Kymen — Kymmene</i> ...	7 472.3	1 022.5	122.8	565.9	1 638.4	94.4	268.2	24.2	37.1	27.1		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	4 478.3	522.8	72.4	332.1	914.3	53.1	217.9	9.4	22.5	15.2		
Maalaisk. — Landsk. ...	2 994.0	499.7	50.4	233.8	724.1	41.3	50.3	14.8	14.6	11.9		
<i>Mikkelin — St. Michels</i> ...	5 559.0	1 028.2	103.4	476.0	1 434.2	94.4	156.0	19.6	36.0	19.2		
Kaupungit — Städer ...	913.9	144.6	17.7	65.6	228.0	15.0	31.8	3.1	5.4	1.5		
Maalaisk. — Landsk. ...	4 645.1	883.6	85.7	410.4	1 206.2	79.4	124.2	16.5	30.6	17.7		
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i> ...	4 296.0	837.9	80.5	363.3	1 034.6	64.7	195.0	17.1	17.2	8.7		
Kaupunki — Stad ¹⁾ ...	812.2	157.5	25.0	56.6	179.4	14.2	63.7	5.0	3.8	0.3		
Maalaisk. — Landsk. ...	3 483.8	680.4	55.5	306.7	855.2	50.5	131.3	12.1	13.4	8.4		
<i>Kuopion — Kuopio</i> ...	5 472.6	971.2	152.6	477.6	1 328.1	83.6	217.2	23.6	31.1	24.5		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 890.9	290.4	70.9	180.9	374.3	24.4	100.4	11.7	8.0	10.6		
Maalaisk. — Landsk. ...	3 581.7	680.8	81.7	296.7	953.8	59.2	116.8	11.9	23.1	13.9		
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i> ...	4 832.7	878.2	86.0	396.7	1 231.6	79.2	128.2	27.0	34.4	15.1		
Kaupunki — Stad ¹⁾ ...	937.8	158.0	19.1	57.1	186.2	8.2	15.9	8.6	8.5	1.4		
Maalaisk. — Landsk. ...	3 894.9	720.2	66.9	339.6	1 045.4	71.0	112.3	18.4	25.9	13.7		
<i>Vaasan — Vasa</i> ...	7 888.8	1 118.5	125.3	596.8	1 773.1	111.7	262.5	24.6	42.0	28.5		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	2 793.3	308.9	39.4	164.8	515.1	30.0	81.6	5.6	14.8	4.1		
Maalaisk. — Landsk. ...	5 095.5	809.6	85.9	432.0	1 258.0	81.7	180.9	19.0	27.2	24.4		
<i>Oulun — Uleåborgs</i> ...	7 948.7	1 558.2	154.3	683.3	2 148.7	163.4	291.6	30.9	59.9	23.0		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	2 078.7	410.1	28.3	152.8	534.6	40.0	142.1	3.3	20.5	1.0		
Maalaisk. — Landsk. ...	5 870.0	1 148.1	126.0	530.5	1 614.1	123.4	149.5	27.6	39.4	22.0		
<i>Lapin — Lapplands</i> ...	2 753.2	518.2	39.5	231.7	686.2	53.3	79.3	14.6	18.0	8.8		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	907.6	120.8	15.4	76.2	228.7	14.8	25.4	4.9	8.6	4.0		
Maalaisk. — Landsk. ...	1 845.6	397.4	24.1	155.5	457.5	38.5	53.9	9.7	9.4	4.8		
Koko maa — Hela landet ...	89 806.6	14 039.0	1 730.0	7 101.8	20 935.1	1 352.1	3 302.3	352.8	634.8	315.0		
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	37 634.0	5 012.3	698.1	2 598.5	7 828.7	494.7	1 736.3	124.3	313.4	99.6		
Maalaisk. — Landsk. ...	52 172.6	9 026.7	1 031.9	4 503.3	13 106.4	857.4	1 566.0	228.5	321.4	215.4		
V. — År 1966 ²⁾	85 802.4	13 827.8	1 877.9	6 786.3	20 787.2	1 299.7	3 778.6	327.9	606.5	289.4		

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

²⁾ Koskelan sairaskoti mukaan luettuna — Inkl. Forsby sjukhem

1967

kunnilla. Helsingin kaupungin omistaman Koskelan sairaskodin menot ja tulot jätetty pois taulusta.
Helsingfors stad tillhörande Forsby sjukhems utgifter och inkomster ingår inte i tabellen.

			Tulot — Inkomster								
Hoidettavien työtarvikkeet Vårdtagarnas arbets- förnödenheter	Muut menot Övriga utgifter	Yhteensä Summa	Valtionapu Statsbidrag	Yhteisen k-kodin osuus- ja hoitomaksut Andel- o. vårdavgifter i gemensamma k-hem	Korvaukset yksityisiltä omassa k-kodissa *) Ersättningar av en- skilda på eget k-hem *)	Korvaukset valtiolta ja vierailta kunnilta *) Ersättningar av staten o. andra kommuner *)	Vastikkeet luontois- suorituksista Vederlag för naturförämnar	Kasvitarhan ja kotikäintien hoito Trädgårds- och boskapskötsel	Hoidettavien työ Vårdtagarnas arbete	Muut tulot Övriga inkomster	Yhteensä Summa
26.4	374.1	27 844.2	112.0	714.2	4 417.5	254.0	1 354.3	80.1	24.1	326.8	7 283.0
16.4	271.8	18 305.9	—	—	1 829.2	223.2	908.6	28.0	20.4	207.0	3 216.4
10.0	102.3	9 538.3	112.0	714.2	2 588.3	30.8	445.7	52.1	3.7	119.8	4 066.6
29.8	239.1	19 683.9	305.5	5 272.4	4 706.2	233.3	803.8	124.3	34.7	329.4	11 809.6
19.4	82.3	7 882.0	102.4	1 228.2	2 105.9	67.2	214.5	19.7	16.4	69.6	3 823.9
10.4	156.8	11 801.9	203.1	4 044.2	2 600.3	166.1	589.3	104.6	18.3	259.8	7 985.7
—	10.2	422.9	—	399.4	—	—	20.0	—	—	3.5	422.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	10.2	422.9	—	399.4	—	—	20.0	—	—	3.5	422.9
49.3	165.2	19 470.9	451.2	488.4	6 608.1	173.8	820.4	86.3	125.3	121.9	8 875.4
43.0	78.9	8 342.8	—	—	2 976.8	23.7	249.2	19.4	118.4	55.4	3 442.9
6.3	86.3	11 128.1	451.2	488.4	3 631.3	150.1	571.2	66.9	6.9	66.5	5 432.5
9.3	123.6	11 405.8	170.7	1 298.8	3 565.6	56.8	352.1	65.8	14.5	78.6	5 602.9
8.4	85.6	6 732.0	85.7	1 049.1	1 966.6	31.8	142.6	32.0	13.1	51.1	3 372.0
0.9	38.0	4 673.8	85.0	249.7	1 599.0	25.0	209.5	33.8	1.4	27.5	2 230.9
7.2	78.4	9 011.6	516.8	244.4	3 288.5	119.7	413.7	67.3	9.5	124.8	4 784.7
3.3	16.0	1 445.9	—	—	480.9	2.6	50.7	5.4	3.1	28.7	571.4
3.9	62.4	7 565.7	516.8	244.4	2 807.6	117.1	363.0	61.9	6.4	96.1	4 213.3
5.0	40.5	6 960.5	285.8	—	2 308.1	29.6	264.9	22.7	9.1	41.5	2 961.7
2.1	8.6	1 328.4	—	—	429.4	0.4	32.7	—	2.9	8.6	474.0
2.9	31.9	5 632.1	285.8	—	1 878.7	29.2	232.2	22.7	6.2	32.9	2 487.7
7.2	72.2	8 861.5	184.7	—	3 029.4	43.2	374.2	47.0	14.9	110.9	3 804.3
4.5	22.5	2 989.5	—	—	852.0	0.3	95.0	4.8	11.9	56.3	1 020.3
2.7	49.7	5 872.0	184.7	—	2 177.4	42.9	279.2	42.2	3.0	54.6	2 784.0
8.1	69.4	7 786.6	217.8	983.5	2 266.3	198.7	353.2	39.6	23.4	97.5	4 180.0
2.9	12.4	1 416.1	—	—	394.8	2.9	35.6	—	6.4	27.6	467.3
5.2	57.0	6 370.5	217.8	983.5	1 871.5	195.8	317.6	39.6	17.0	69.9	3 712.7
9.4	125.8	12 107.0	246.2	2 635.6	2 788.6	99.0	502.9	64.4	19.8	71.6	6 428.1
6.5	52.9	4 017.0	—	95.6	1 059.0	4.5	85.9	4.8	4.5	14.9	1 269.2
2.9	72.9	8 090.0	246.2	2 540.0	1 729.6	94.5	417.0	59.6	15.3	56.7	5 158.9
3.9	134.8	13 200.7	487.6	1 724.4	3 916.7	130.8	603.9	57.6	24.8	96.5	7 042.3
1.5	31.7	3 444.6	—	295.4	1 179.6	0.2	104.6	4.4	5.0	35.6	1 624.8
2.4	103.1	9 756.1	487.6	1 429.0	2 737.1	130.6	499.3	53.2	19.8	60.9	5 417.5
2.5	49.6	4 454.9	151.5	601.2	1 192.2	22.3	186.4	3.3	1.2	23.5	2 181.6
1.8	11.3	1 419.5	—	270.2	357.7	0.0	40.0	1.0	—	8.5	677.4
0.7	38.3	3 035.4	151.5	331.0	834.5	22.3	146.4	2.3	1.2	15.0	1 504.2
158.1	1 482.9	141 210.5	3 129.8	14 362.3	38 087.2	1 361.2	6 049.8	658.4	301.3	1 426.5	65 376.5
109.8	674.0	57 323.7	188.1	2 938.5	13 631.9	356.8	1 959.4	119.5	202.1	563.3	19 959.6
48.3	808.9	83 886.8	2 941.7	11 423.8	24 455.3	1 004.4	4 090.4	538.9	99.2	863.2	45 416.9
128.5	1 397.4	136 909.6	3 000.8	12 907.1	34 583.5	1 205.1	5 713.6	637.5	287.0	1 297.2	59 631.8

*) Ilman Helsinginkä — Utan Helsingfors

X. Kunnallisten lastenkotien menot ja tulot vuonna 1967 — De kommunala barnhemmens utgifter

Vuodesta 1967 lähtien mukaanoluettuna kuntien omien lastenkotien saamat korvaukset yksityisiltä, valtiolta ja vierailta kunnilta.

L ä ä n i — L ä n	Menot — Utgifter									
	Palkkaukset sosiaaliturvamuksineen Avlöningar med socialskyddsavgifter	Huoneistomenot Lokalutgifter	Kaluston uusintahankinta ja kunnossapito Nyanskaffning och underhåll av inventarier	Lääkkeet ja hoito- tarvikkeet Mediciner och vårdförnödenheter	Ravintotarvikkeet Livsmedel	Vaatteiston uusintahankinta ja kunnossapito Nyanskaffning och underhåll av kläder	Puhdistustarvikkeet ja vaatteiston pesu Rengöringsållbehör och tvättning av kläder	Viihdytysmenot Förströelseutgifter	Kasvitarhan ja kotieläinten hoito Trädgårds- och boskapskötsel	
	1 000 mk									
<i>Uudenmaan — Nylands ...</i>	6 304.7	758.4	134.9	103.7	985.6	243.6	184.0	14.5	3.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	5 518.3	654.6	117.4	92.3	818.0	20.69	158.6	2.3	0.5	
Maalaisk. — Landsk.	786.4	103.8	17.5	11.4	167.6	36.7	25.4	12.2	2.7	
<i>Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs</i>	2 223.1	335.4	75.5	21.9	369.9	126.3	40.5	17.3	20.9	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 988.1	298.5	69.2	19.1	305.1	108.3	35.2	13.0	19.3	
Maalaisk. — Landsk.	235.0	36.9	6.3	2.8	64.8	18.0	5.3	4.3	1.6	
<i>Hämeen — Tavastehus ...</i>	2 101.9	300.1	45.2	66.9	428.6	110.6	42.7	17.1	3.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	1 775.8	245.1	36.0	62.6	342.8	88.6	35.8	10.1	1.5	
Maalaisk. — Landsk.	326.1	55.0	9.2	4.3	85.8	22.0	6.9	7.0	1.7	
<i>Kymen — Kymmene</i>	1 289.3	197.9	27.4	15.3	249.2	63.4	20.2	12.0	3.0	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	953.7	134.1	18.8	11.3	181.2	47.2	15.0	7.2	1.5	
Maalaisk. — Landsk.	335.6	63.8	8.6	4.0	68.0	16.2	5.2	4.8	1.5	
<i>Mikkelin — S:t Michels ...</i>	339.8	83.3	9.2	7.3	96.5	22.2	12.3	6.1	2.1	
Kaupungit — Städer	114.4	33.0	1.7	3.9	22.8	5.8	4.3	1.6	0.0	
Maalaisk. — Landsk.	225.4	50.3	7.5	3.4	73.7	16.4	8.0	4.5	2.1	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	330.7	51.9	8.3	3.2	77.6	19.2	9.0	4.5	1.7	
Kaupunki — Stad ¹⁾	140.4	22.6	2.8	0.6	25.4	5.5	1.2	1.7	0.5	
Maalaisk. — Landsk.	190.3	29.3	5.5	2.6	52.2	13.7	7.8	2.8	1.2	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	317.7	37.8	21.9	2.9	47.0	12.2	4.1	—	1.7	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	317.7	37.8	21.9	2.9	47.0	12.2	4.1	—	1.7	
Maalaisk. — Landsk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	650.1	124.6	22.9	8.5	146.6	39.3	12.3	6.1	0.9	
Kaupunki — Stad ¹⁾	364.7	70.9	12.4	4.9	75.8	20.5	4.6	0.4	0.2	
Maalaisk. — Landsk.	285.4	53.7	10.5	3.6	70.8	18.8	7.7	5.7	0.7	
<i>Vaasan — Vasa</i>	555.2	63.3	12.0	4.7	100.0	33.0	7.4	1.3	1.1	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	486.3	55.5	8.8	4.0	83.1	27.4	5.5	0.2	0.2	
Maalaisk. — Landsk.	68.9	7.8	3.2	0.7	16.9	5.6	1.9	1.1	0.9	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	523.6	127.4	8.2	12.0	86.9	24.6	29.8	4.2	0.3	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	336.1	80.5	3.7	8.1	46.7	16.2	25.4	0.9	—	
Maalaisk. — Landsk.	187.5	46.9	4.5	3.9	40.2	8.4	4.4	3.3	0.3	
<i>Lapin — Lapplands</i>	680.2	66.2	8.6	9.5	118.7	23.7	7.4	3.0	2.2	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	505.6	44.2	4.7	5.5	71.6	13.6	5.1	1.1	1.5	
Maalaisk. — Landsk.	174.6	22.0	3.9	4.0	47.1	10.1	2.3	1.9	0.7	
Koko maa — Hela landet ..	15 316.3	2 146.3	374.1	255.9	2 706.6	718.1	369.7	86.1	40.3	
Kaupungit — Städer ¹⁾ ...	12 501.1	1 676.8	297.4	215.2	2 019.5	552.2	294.8	38.5	26.9	
Maalaisk. — Landsk.	2 815.2	469.5	76.7	40.7	687.1	165.9	74.9	47.6	13.4	
V. — År 1966	13 832.5	1 949.3	522.1	201.6	2 618.0	702.5	303.9	89.5	81.0	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

och inkomster år 1967

Fr.o.m. år 1967 inkl. ersättingarna erhållna av kommunernas egna barnhem från enskilda, staten och andra kommuner.

				Tulot — Inkomster									
Hoidetavien Käyttörahat Fickpengar åt vårdtagarna	Hoidetavien työarvikket Vårdtagarnas arbetsförnödenheter	Muut menot Övriga utgifter	Yhteensä Summa	Valtionapu Statsbidrag	Yhteisten lastenkotien osuus- ja hoitomaksut Andelar och vård- avgifter i gemensamma barnhem	Korvaukset yksityisiltä omassa l-kodissa ¹⁾ Ersättingar av enskil- da på eget barnhem ¹⁾	Korvaukset valtiolta ja vierailta kunnilta ¹⁾ Ersättingar av staten o. andra kommuner ¹⁾	Vastikkeet luontois- suorituksista Vederlag för naturaförnöden	Kasvitarhan ja kotteläntien hoito Trädgårds- och boskapskötsel	Muut tulot Övriga inkomster	Yhteensä Summa		
56.0	20.9	182.6	8 992.1	257.1	181.5	61.1	308.7	179.8	7.6	220.5	1 216.3		
48.7	18.5	164.6	7 800.7	201.0	—	24.0	185.8	99.1	0.5	216.6	727.0		
7.3	2.4	18.0	1 191.4	56.1	181.5	37.1	122.9	80.7	7.1	3.9	489.3		
18.5	7.3	61.6	3 318.2	233.4	72.3	157.4	120.9	142.6	32.2	17.9	776.7		
16.8	7.3	51.2	2 931.1	213.5	—	134.2	62.9	117.4	27.8	15.1	570.9		
1.7	0.0	10.4	387.1	19.9	72.3	23.2	58.0	25.2	4.4	2.8	205.8		
18.5	6.2	52.3	3 193.3	117.3	84.2	180.7	173.8	184.7	4.3	19.6	764.6		
15.4	5.9	42.7	2 662.3	96.2	—	157.8	100.5	151.1	1.3	16.1	523.0		
3.1	0.3	9.6	531.0	21.1	84.2	22.9	73.3	33.6	3.0	3.5	241.6		
10.3	1.9	32.5	1 922.4	77.2	231.7	86.9	137.2	91.3	6.6	7.0	637.9		
8.3	1.6	27.4	1 407.3	58.8	141.2	66.5	46.4	52.5	3.3	4.8	373.5		
2.0	0.3	5.1	515.1	18.4	90.5	20.4	90.8	38.8	3.3	2.2	264.4		
3.2	0.1	6.9	589.0	22.2	—	31.0	36.6	38.4	3.4	3.5	135.1		
0.7	—	2.5	190.7	6.1	—	7.3	3.3	6.6	—	2.6	25.9		
2.5	0.1	4.4	398.3	16.1	—	23.7	33.3	31.8	3.4	0.9	109.2		
1.9	0.2	3.6	511.8	27.3	—	23.3	3.0	40.3	2.4	1.9	98.2		
0.7	—	0.8	202.2	11.2	—	9.2	—	20.7	0.5	0.2	41.8		
1.2	0.2	2.8	309.6	16.1	—	14.1	3.0	19.6	1.9	1.7	56.4		
—	—	4.6	449.9	17.5	—	19.6	0.4	34.2	0.1	4.5	76.3		
—	—	4.6	449.9	17.5	—	19.6	0.4	34.2	0.1	4.5	76.3		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3.9	0.4	21.9	1 037.5	48.0	—	53.3	34.3	76.0	1.8	5.0	218.4		
2.1	—	18.1	574.6	27.8	—	25.6	18.9	41.2	—	3.3	116.8		
1.8	0.4	3.8	462.9	20.2	—	27.7	15.4	34.8	1.8	1.7	101.6		
0.4	2.1	10.6	791.1	25.2	—	42.4	12.0	43.8	4.2	0.0	127.6		
—	2.0	9.5	682.5	19.2	—	35.7	12.0	36.4	—	—	103.3		
0.4	0.1	1.1	108.6	6.0	—	6.7	—	7.4	4.2	0.0	24.3		
0.3	2.3	19.7	839.3	41.4	149.8	20.7	1.4	37.7	0.8	21.6	273.4		
0.3	2.2	13.1	533.2	26.7	—	14.5	—	16.8	—	3.5	61.5		
—	0.1	6.6	306.1	14.7	149.8	6.2	1.4	20.9	0.8	18.1	211.9		
2.1	1.9	8.9	932.4	39.7	136.7	47.7	1.8	48.2	1.2	37.0	312.3		
1.6	1.8	7.0	663.3	22.9	136.7	16.5	1.8	29.7	—	6.0	213.6		
0.5	0.1	1.9	269.1	16.8	—	31.2	—	18.5	1.2	31.0	98.7		
115.1	43.3	405.2	22 577.0	906.3	856.2	724.1	830.1	917.0	64.6	338.5	4 636.8		
94.6	39.3	341.5	18 097.8	700.9	277.9	510.9	432.0	605.7	33.5	272.7	2 833.6		
20.5	4.0	63.7	4 479.2	205.4	578.3	213.2	398.1	311.3	31.1	65.8	1 803.2		
102.2	38.6	341.0	20 782.2	888.9	761.7	727.8	662.5	927.6	83.0	190.6	4 242.1		

¹⁾ Ilman Helsingkiä — Utan Helsingfors

XI. Yhdistelmä kuntien sosiaalisten tehtävien kustannuksista v. 1967 — Sammanställning av kostnaderna för kommunernas sociala uppgifter år 1967

	Menot — Utgifter			Tulot — Inkomster			Kuntien nettomenot koko päätöksessä Kommunernas nettout- gifter i hela huvudtiteln	Nettomenet asukasta kohhti Nettoutgifter per invånare
	Kaikkiaan taulusta VII Inalles från tab. VII	Muut ¹⁾ Övriga	Koko päätöksessä Hela huvudtiteln	Kaikkiaan taulusta VIII Inalles från tab. VIII	Muut Övriga	Koko päätöksessä Hela huvudtiteln		
L ä ä n i — L ä n	1 000 mk						mk	
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	150 487.2	2 063.6	152 550.8	36 776.3	197.0	36 973.3	115 577.5	120.15
Kaupungit — Städer ¹⁾	125 721.3	1 691.5	127 412.8	29 875.1	157.8	30 032.9	97 379.9	136.43
Maalaisk. — Landsk. . .	24 765.9	372.1	25 138.0	6 901.2	39.2	6 940.4	18 197.6	73.32
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	64 017.9	845.1	64 863.0	16 518.7	121.5	16 640.2	48 222.8	71.54
Kaupungit — Städer ¹⁾	34 467.0	669.0	35 136.0	8 079.9	95.6	8 175.5	26 960.5	85.75
Maalaisk. — Landsk. . .	29 550.9	176.1	29 727.0	8 438.8	25.9	8 464.7	21 262.3	59.12
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	1 721.5	2.5	1 724.0	451.8	—	451.8	1 272.2	60.24
Kaupunki — Stad	785.1	1.1	786.2	101.8	—	101.8	684.4	87.07
Maalaisk. — Landsk. . .	936.4	1.4	937.8	350.0	—	350.0	587.8	44.33
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	63 689.3	1 064.7	64 754.0	17 345.1	39.0	17 384.1	47 369.9	76.97
Kaupungit — Städer ¹⁾	38 554.9	806.3	39 361.2	9 446.0	39.0	9 485.0	29 876.2	84.99
Maalaisk. — Landsk. . .	25 134.4	258.4	25 392.8	7 899.1	—	7 899.1	17 493.7	66.30
<i>Kymen — Kymmene</i>	33 372.1	665.7	34 037.8	8 623.9	27.3	8 651.2	25 386.6	72.52
Kaupungit — Städer ¹⁾	20 722.8	588.4	21 311.2	4 979.3	27.1	5 006.4	16 304.8	82.23
Maalaisk. — Landsk. . .	12 649.3	77.3	12 726.6	3 644.6	0.2	3 644.8	9 081.8	59.84
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	20 950.9	274.2	21 225.1	6 721.6	36.7	6 758.3	14 466.8	62.89
Kaupungit — Städer . .	5 729.7	216.7	5 946.4	1 279.1	36.7	1 315.8	4 630.6	69.80
Maalaisk. — Landsk. . .	15 221.2	57.5	15 278.7	5 442.5	—	5 442.5	9 836.2	60.08
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	16 633.6	115.9	16 749.5	4 978.7	3.2	4 981.9	11 767.6	59.31
Kaupunki — Stad ¹⁾ . .	3 931.2	72.2	4 003.4	983.5	3.2	986.7	3 016.7	73.47
Maalaisk. — Landsk. . .	12 702.4	43.7	12 746.1	3 995.2	—	3 995.2	8 750.9	55.61
<i>Kuopion — Kuopio</i>	23 507.0	164.9	23 671.9	6 963.2	3.1	6 966.3	16 705.6	62.46
Kaupungit — Städer ¹⁾	10 124.2	108.2	10 232.4	2 336.3	3.1	2 339.4	7 893.0	83.38
Maalaisk. — Landsk. . .	13 382.8	56.7	13 439.5	4 626.9	—	4 626.9	8 812.6	50.99
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	22 562.0	353.5	22 915.5	6 450.9	0.7	6 451.6	16 463.9	66.75
Kaupunki — Stad ¹⁾ . .	6 901.5	151.6	7 053.1	1 453.1	—	1 453.1	5 600.0	84.12
Maalaisk. — Landsk. . .	15 660.5	201.9	15 862.4	4 997.8	0.7	4 998.5	10 863.9	60.33
<i>Vaasan — Vasa</i>	34 314.1	208.6	34 522.7	8 609.6	3.0	8 612.6	25 910.1	57.77
Kaupungit — Städer ¹⁾	14 024.8	134.8	14 159.6	3 022.4	3.0	3 025.4	11 134.2	81.09
Maalaisk. — Landsk. . .	20 289.3	73.8	20 363.1	5 587.2	—	5 587.2	14 775.9	47.48
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	35 038.1	351.4	35 389.5	10 665.9	4.9	10 670.8	24 718.7	58.57
Kaupungit — Städer ¹⁾	13 199.1	244.0	13 443.1	3 713.1	4.9	3 718.0	9 725.1	72.22
Maalaisk. — Landsk. . .	21 839.0	107.4	21 946.4	6 952.8	—	6 952.8	14 993.6	52.17
<i>Lapin — Lapplands</i>	18 381.7	184.6	18 566.3	4 826.6	27.5	4 854.1	13 712.2	62.66
Kaupungit — Städer ¹⁾	7 357.3	93.9	7 451.2	1 710.9	27.5	1 738.4	5 712.8	82.84
Maalaisk. — Landsk. . .	11 024.4	90.7	11 115.1	3 115.7	—	3 115.7	7 999.4	53.37
Koko maa — Hela landet	484 675.4	6 294.7	490 970.1	128 932.3	463.9	129 396.2	361 573.9	77.68
Kaupungit — Städer ¹⁾	281 518.9	4 777.7	286 296.6	66 980.5	397.9	67 378.4	218 918.2	99.72
Maalaisk. — Landsk. . .	203 156.5	1 517.0	204 673.5	61 951.8	66.0	62 017.8	142 655.7	58.01

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

²⁾ Osuus elatusavun ennakoihin, kotiaivustajatoiminta, kasvatuseuvolat, vanhusten asuntolat ym. — Andel i förskott för underhållsbidrag, hemhjälpverksamhet, rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, åldringarnas bostadshus osv.